

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 29 juni 2016
Ons kenmerk 22/3.6/2016002685
Behandeld door de heer G. Piek (0592) 36 53 33
Onderwerp: IGO Atalanta, rapportage Centrumvernieuwing Emmen 2015-3

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij bieden wij u in het kader van de monitoring IGO Atalanta de rapportage Centrumvernieuwing Emmen (CvE) 2015-3, met bijlagen, aan. De rapportage geeft de stand van zaken weer bij de uitvoering van het programma Centrumvernieuwing Emmen. Het door de provincie en de gemeente Emmen opgestelde programma IGO Atalanta maakt hier deel van uit. De rapportage 2015-3 geeft de stand van zaken weer op 31 december 2015. Deze rapportage is tevens de cijfermatige basis voor de publicatie "5 jaar IGO Atalanta, midterm review en preview", die u afzonderlijk is toegezonden.

De belangrijkste onderwerpen in de rapportage betreffen de voortgang van de bouw van Wildlands, Wereld van de Ontmoeting en het Atlas theater en de laatste onderdelen van de bereikbaarheidsprojecten die hiermee samenhangen. In deze rapportage is veel aandacht geschonken aan de adviezen en rapportages van het Deskundigenpanel Duurzaamheid en de Supervisor Stedelijke Kwaliteit. De Supervisor Stedelijke Kwaliteit is positief over de belangrijkste onderdelen van het programma. Wel adviseert hij om niet alleen te kijken naar de onderdelen van het programma, maar ook naar de samenhang met en de kwaliteit van de omgeving. Daar ziet hij kansen om het eindresultaat te verbeteren.

Het Deskundigenpanel Duurzaamheid is enthousiast over de resultaten die behaald zijn in het project Wildlands en is kritisch over het project Wereld van de Ontmoeting/Atlas theater. Bij dat project zijn volgens het panel kansen gemist door niet bij de aanvang duurzaamheid centraal te stellen. Op dat punt verschillen het college van Burgemeester en Wethouders van Emmen en wij van mening met het panel.

Duurzaamheid heeft vanaf het begin, onder andere bij de selectie van architecten en aannemers, een belangrijke rol gespeeld. Wij hebben echter ook doelen geformuleerd voor ruimtelijke en architectonische kwaliteit en een aantal specifieke eisen gesteld aan de theaterkwaliteit (programmerings- en bouwkundige eisen). Wij hebben gestreefd naar het optimaliseren van de verschillende aspecten, waarbij er geen sprake is van absolute prioriteit voor één van de drie. Wij hebben u dit vorig jaar al aangegeven bij onze reactie op de rapportage CvE 2015-1 en naar aanleiding van de vragen die door leden van de Statencommissie FCBE daarover zijn gesteld. Wij zijn van mening dat met het eindresultaat aan onze doelstellingen wordt voldaan:

- er komt een duurzaam theater (GPR-8 is gehaald), waarbij door de exploitatie door Wildlands nog verbeteringen mogelijk zijn;
- het complex heeft een hoge ruimtelijke en architectonische kwaliteit en sluit goed aan bij het Raadhuisplein en
- de theatervoorzieningen voldoen aan de hoge kwaliteit die wij wensen.

De rapportage geeft verder geen aanleiding tot aanvullende opmerkingen, behoudens de vaststelling dat de opening van Wildlands door Koning Willem Alexander inmiddels heeft plaatsgevonden en dat de opening van Wildlands en het Raadhuisplein heeft geleid tot tal van positieve reacties.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage: Rapportage Centrumvernieuwing Emmen 2015-3

mb/coll.

Rapportage

Centrumvernieuwing Emmen

2015-3

vastgesteld door b&w d.d. 15-03-2016

Inhoudsopgave Rapportage CvE 2015-3

Inleiding	3
A. Belangrijkste gebeurtenissen in de betreffende periode	4
B. Projectenoverzicht: realisatie afzonderlijke projecten	15
C. Programma Centrumvernieuwing Emmen	18
C 1. Overzicht programma Centrumvernieuwing Emmen	18
C 2. Financiën programma (budget)	20
C 3. Planning programma	21
C 4. (Stedelijke) kwaliteit	22
C 5. Duurzaamheid	24
C 6. Werkgelegenheid tijdens de bouwfase	42
C 7. Bereikbaarheid tijdens de bouwfase	43
C 8. Kennis en Innovatie	45
C 9. Betrokkenheid stakeholders	47
D. Programmabureau Centrumvernieuwing Emmen	50
E. Programmarisico's	51
F. Informatieconvenant en Auditjaarplan	55

BIJLAGEN: zie bijlagenboek behorende bij deze rapportage

Inleiding

In het programmaplan Centrumvernieuwing (CvE) Emmen 2012-2020 zijn de programmadoelstellingen en programmakaders beschreven, op basis waarvan in de rapportages CvE de voortgang wordt verantwoord.

Voor u ligt de rapportage CvE 2015-3, die handelt over de periode van 1 september 2015 tot en met 31 december 2015. Daar waar gesproken wordt over een periode in de rapportage CvE wordt een periode van vier maanden bedoeld.

De rapportage is op hoofdlijnen en geeft een beeld van de voortgang van de projecten en programmathema's, gericht op het behalen van de programmadoelstelling. Er wordt apart een bijlagenboek toegevoegd, waarin achterliggende informatie opgenomen is.

In de rapportage wordt beschreven welke projecten tot Atalanta behoren, zodat de voortgang van de realisatie van het raadsbesluit van 18 december 2008 en die van de samenwerkingsovereenkomst van 5 juli 2010 tussen gemeente en provincie afzonderlijk te volgen zijn.

A. Belangrijkste gebeurtenissen in de betreffende periode

Projecten

Hondsrug(weg)tunnel

Lichtkunst

Reeds eerder is geconstateerd dat de armaturen van de lichtkunst niet voldoen aan de voorschriften, waardoor vocht en vuil binnendringen in de armaturen. Dit is onderzocht door de leverancier en in de afgelopen maanden heeft hij een oplossing hiervoor gevonden. In het eerste kwartaal van 2016 zullen de armaturen voor rekening en risico van de aannemer worden aangepast.

Monitoring wanden

In de afgelopen periode heeft de vierde en vijfde inspectie voor de monitoring van de spuitbetonlaag op de CSM wand plaatsgevonden. Deze monitoring wordt uitgevoerd door een externe in opdracht van de BAM en getoetst op basis van de vergunning die VTH heeft afgegeven en waarin de monitoringverplichting wordt afgedwongen. VTH beoordeelt de monitoringsrapportage tegen de achtergrond van de verleende vergunning en de levensduur van 100 jaar. Hierbij zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Hellingbanen

De bedoeling is om de hellingbaanverwarming van de Hondsrugtunnel in de toekomst aan te sluiten op het warmtenet in Emmen centrum. Het warmtenet is echter nog in ontwikkeling. Zodra dit warmtenet door E-Qua (dochteronderneming van WMD) gerealiseerd is en operationeel is kan aansluiting daarop van de hellingbaanverwarming van de Hondsrugtunnel worden gerealiseerd.

Op 4 januari 2016 bleek dat de verwarmde hellingbanen niet goed functioneerden. De hellingbaanverwarming is nu aangesloten op de grondwatersaneringsinstallatie naast het gemeentehuis. Tevens is een warmtepomp bijgeplaatst. Deze beide warmtevoorzieningen zijn echter onvoldoende constant en hebben onvoldoende warmtecapaciteit voor het optimaal laten functioneren van de hellingbaanverwarming in de Hondsrugtunnel.

Reconstructie kruising Hondsrugweg-Van Schaikweg

In het project Kruising Hondsrugweg-Ermerweg zal vanuit praktische en bereikbaarheidsredenen een gedeelte van de reconstructie kruising Hondsrugweg – Van Schaikweg (onderdeel van het project Hondsrugtunnel), inclusief de vervanging van de VRI's, worden meegenomen. De geraamde kosten van deze werkzaamheden bedragen € 220.000 exclusief btw.

Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke projectkosten in totaal circa € 15 miljoen lager uitvallen dan begroot. Dit bedrag is niet vrij aanwendbaar en moet in principe voor 2/3 deel terug naar de provincie Drenthe.

Ontsluiting P- Zuid

In de reconstructie kruising Hondsrugweg – Ermerweg wordt om praktische en bereikbaarheids redenen ook de aanpassing van de aansluiting van de nieuwe ontsluiting van het parkeerterrein P-Wildlands/Centrum Zuid op de Ermerweg meegenomen. De geraamde kosten van deze werkzaamheden bedragen € 264.300 exclusief btw.

Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke kosten in totaal circa € 280.000 lager uitvallen dan begroot (krediet). Dit wordt met name veroorzaakt door aanbestedingsresultaten, minder interne uren en de vrijval van onvoorzien. Dit bedrag is niet vrij aanwendbaar en wordt in principe, conform de tussen provincie en gemeente gemaakte afspraken, ingezet voor de dekking van € 2,3 miljoen Multimodale maatregelen N862.

Boulevard Noord

Het project is binnen planning en budget gerealiseerd, waarbij de gewenste ambitie/kwaliteit is gerealiseerd en de gestelde randvoorwaarden in acht zijn genomen.

Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke kosten in totaal circa € 440.000 lager uitvallen dan begroot (krediet). Een groot deel van deze middelen zal terugvloeien naar SNN en de

provincie Drenthe. De lagere werkelijke kosten zijn onder meer gevolg van het feit dat een deel van de voetgangersverbinding ter hoogte van het Wapen van Emmen niet voor het einde van de EFRO-subsidietermijn gerealiseerd kon worden i.v.m. de benodigde grondverwerving.

Het loopgedeelte van de Boulevard Noord ter hoogte van het Wapen van Emmen is niet meer binnen de looptijd van de EFRO-subsidie gerealiseerd, maar zal in een later stadium alsnog worden aangelegd. Er dient nog nagegaan te worden hoe de kosten hiervan gedekt kunnen worden.

Boulevard Zuid

Het project is binnen planning en budget afgerond. Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke kosten in totaal circa € 520.000 lager uitvallen dan begroot (krediet). Een groot deel van deze middelen zal terugvloeien naar SNN en de provincie Drenthe.

Kruising Hondsrugweg (HRW)-Ermerweg

Op 8 september 2015 is het inrichtingsplan "reconstructie kruispunt Hondsrugweg-Ermerweg" vastgesteld door het college. Het inrichtingsplan is in de commissie Wonen en Ruimte van 12 oktober 2015 behandeld. Op 3 november 2015 heeft het college besloten om de opdracht voor de reconstructie kruising Hondsrugweg-Ermerweg te gunnen aan De Roo Wegenbouw Milieutechniek uit Emmen voor een aanneemsom van € 1.488.700,- excl. BTW. In december 2015 is gestart met de aanleg van deze kruising.

Uit de geactualiseerde investeringsraming voor de reconstructie van deze kruising blijkt dat de totaal geraamde investering € 2.470.000 exclusief btw bedraagt. Hierbij dient opgemerkt te worden dat in deze investeringsraming ook de vervanging van de riolering in de Ermerweg, de aanpassing van de ontsluiting P-Zuid en de reconstructie van een groot gedeelte van de kruising Hondsrugweg – Van Schaikweg zijn meegenomen aangezien deze onderdelen in de uitvoering van de reconstructie kruising Hondsrugweg – Ermerweg worden meegenomen. Tegenover deze in de uitvoering van de reconstructie kruising Hondsrugweg-Ermerweg meegenomen onderdelen, staat een bijdrage vanuit het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) De kosten van de reconstructie van de kruising Hondsrugweg - v. Schaikweg en de kosten van de aanpassing van de Ontsluiting P-Zuid op de Ermerweg, komen voor rekening van de betreffende projecten Hondsrugtunnel en ontsluiting P-Zuid. Op 18 november 2015 is de raad middels brief geïnformeerd over de geactualiseerde investeringsraming. Daarnaast is aangegeven dat eventuele aanpassingen als gevolg de 1.000 parkeerplaatsen Wildlands geen onderdeel uitmaken van de aanbesteding, maar indien wenselijk wel tijdens de realisatie worden meegenomen.

Bijdrage uit GRP voor vervanging riolering

In de reconstructie kruising Hondsrugweg – Ermerweg wordt ook de vervanging van een deel van de riolering in de Ermerweg meegenomen. Door deze werkzaamheden mee te nemen in de reconstructie van de kruising Hondsrugweg-Ermerweg is sprake van efficiencyvoordelen. De weg hoeft namelijk maar één keer opengebroken te worden, wat enerzijds kostenbesparend is en anderzijds maar één keer leidt tot overlast en verkeershinder. In het kader hiervan wordt een bijdrage vanuit het GRP ontvangen van € 180.000 exclusief btw.

Aanpassingen van de aansluiting van de "Ontsluiting P-Zuid"

In de reconstructie kruising Hondsrugweg – Ermerweg wordt om praktische en bereikbaarheids redenen ook de aanpassing van de aansluiting van de nieuwe ontsluiting van het parkeerterrein P – Wildlands/Centrum Zuid op de Ermerweg meegenomen. Voordeel is dat hierdoor maar één keer verkeershinder ontstaat. De kosten van deze werkzaamheden worden geraamd op € 170.000 exclusief btw en gedekt uit het project "Ontsluiting P-Zuid". De nieuwe ontsluiting P-Zuid zelf vanaf de zuidzijde is reeds eerder aangelegd door Fuhler BV in het kader van de realisatie van het project 'Ontsluiting P-Zuid'.

Kruising Hondsrugweg – Van Schaikweg project "Hondsrugwegtunnel"

De kruising Hondsrugweg – Van Schaikweg maakt onderdeel uit van het project "Hondsrugwegtunnel". Een gedeelte van de reconstructie van deze kruising, inclusief de vervanging van de VRI's, wordt vanuit praktische en bereikbaarheidsredenen echter meegenomen in de uitvoering van de reconstructie kruising Hondsrugweg – Ermerweg. De kosten van deze werkzaamheden worden geraamd op € 220.000 exclusief btw en gedekt uit het project "Hondsrugwegtunnel". Het noordelijk deel van de kruising Hondsrugweg-van Schaikweg is reeds eerder gerealiseerd door de BAM bij de aanleg van de tunnel.

In december 2015 is gestart met de aanleg van de kruising Hondsrugweg-Ermerweg. De uitvoering van het project ligt op schema. Er wordt regelmatig overleg gevoerd met Vlinderstad over de voortgang van de uitvoering en de invloed daarvan op de bereikbaarheid van het centrum van Emmen.

Het college heeft op 1 februari 2016 besloten om een tweede rechtsafstrook van de Ermerweg richting Hondsrugweg te realiseren, en de ontsluiting P-Schapenveenweg en P-Zuid te optimaliseren om op die manier de doorstroming maximaal te faciliteren. De kosten van het aanleggen van de tweede rechtsafstrook plus optimalisatie ontsluiting P-Schapenveenweg en P-Zuid bedragen in totaal circa € 195.000 excl. btw en worden voor €100.700 gedekt uit de post onvoorzien binnen het uitvoeringskrediet voor de realisatie van de tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg en voor € 94.300 uit het uitvoeringskrediet 'Aanpassing ontsluiting P-Zuid' aangezien de aansluiting van P-Zuid op de Ermerweg in het kader van deze optimalisatie wordt aangepast en verbeterd. De raad is hierover middels brief geïnformeerd.

Aanpassing Vreding

De aanbesteding van de aanpassing Vreding heeft in november 2015 plaatsgevonden. Op 15 december 2015 heeft het college besloten de opdracht voor de herinrichting verlengde Vreding te gunnen aan Fuhler Wegenbouw B.V. voor een bedrag van € 416.000. Daarnaast heeft het college besloten om de geactualiseerde investeringraming vast te stellen en het voordelige aanbestedingsresultaat van € 259.506 ten gunste te brengen van de post aanbestedingsresultaat binnen het krediet herinrichting Vreding.

Op 16 december 2015 is samen met de aannemer een inloopbijeenkomst georganiseerd voor omwonenden, EOP's, de Koepel en Vlinderstad over de planning en het ontwerp. Eind 2015 is gestart met het verwijderen van het groen aan de Vreding en op 11 januari 2016 is de aannemer gestart met de aanleg van de verlengde Vreding gelijktijdig met de aanpak van het tijdelijke parkeerterrein locatie Vreding. De 1^e fase van de verlengde Vreding zal voor 25 maart 2016 (opening Wildlands) gereed zijn.

De tweede fase van de verlenging van de Vreding zal gereed zijn voordat het culturele seizoen 2016/2017 begint (uiterlijk eind 3^e kwartaal 2016). Het gaat in de tweede fase om de landschappelijke inpassing ter hoogte van de keten van Dura Vermeer, de voltooiing van de promenade vanaf P-Noord via de Vreding door de tuin van het gemeentehuis naar het Raadhuisplein en een laatste stukje asfaltering van de bouwweg.

Bijdrage Parkeergarage Willinkplein 1

In verband met aanpassingen aan parkeergarage Willinkplein 1 ten behoeve van het Centrumplein en de toekomstige uitbreiding met parkeergarage Willinkplein Zuid is in 2011 een bijdrage gedaan aan parkeergarage Willinkplein 1. De kosten zijn destijds tijdelijk geboekt op het krediet van de algemene proces- en voorbereidingskosten CvE. Bij de begroting 2016 is door de raad besloten om deze bijdrage Willinkplein 1 van circa € 430.000 te dekken uit de bestemmingsreserve Atalanta.

Centrumplein

Het project is binnen planning en budget afgerond. Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke kosten in totaal circa € 120.000 lager uitvallen dan begroot (krediet). Een groot deel van deze middelen zal terugvloeien naar SNN en de provincie Drenthe.

Voorzieningen en maatregelen verkeers- en parkeermanagement

Op 24 juni 2015 heeft het college besloten over te gaan tot de aanpassing van de vaste bewegwijzering en de parkeerrouteverwijzing in en naar Emmen-Centrum conform de systematiek van de Nationale Bewegwijzeringdienst. Daarnaast heeft het college besloten tot de ontwikkeling en plaatsing van een zodanig systeem van dynamische verkeers- en parkeerwijziging dat daarmee de te verwachten druk op de verkeers- en parkeercapaciteit in Emmen-Centrum na opening van Wildlands Adventure Zoo Emmen in goede banen kan worden geleid. Het is noodzakelijk dat het dynamisch verkeers- en parkeermanagementsysteem wordt ingevoerd vóór 25 maart 2016. Van de totale kosten ad € 1.150.000 heeft € 500.000 betrekking op bewegwijzering binnen het projectgebied Hondsrugtunnel.

In de raadscommissie van 12 oktober is een presentatie gegeven over het project. De raad is in de gelegenheid gesteld zijn gevoelens te laten blijken.

Aansluiting N34/Rondweg

Het project aansluiting N34/Rondweg wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe en de gemeente zorgt voor 1/3 deel RSP bereikbaarheid cofinanciering. Vanuit de gemeente Emmen is een aandachtfunctionaris benoemd. In oktober 2015 heeft een inloopbijeenkomst plaatsgevonden voor omwonenden en Erm. Op 10 maart 2016 zal de provincie de plannen in een informatiebijeenkomst presenteren aan de raad. Nadat de colleges het ontwerp hebben goedgekeurd zal het plan voor wensen en bedenkingen worden voorgelegd aan de raad en zal naar verwachting voor de zomer de bestemmingsplanprocedure worden gestart.

Aansluiting N862/Rondweg

Het project aansluiting N862/Rondweg wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe en de gemeente zorgt voor 1/3 deel aan RSP bereikbaarheid cofinanciering. Vanuit de gemeente Emmen is een aandachtfunctionaris benoemd. Het project is nog in een beginstadium, waarbij eerst nog verdere procesafspraken moeten worden gemaakt.

Theater/Wereld van Ontmoeting (WvO)

Werkzaamheden

De werkzaamheden Theater/WvO lopen volgens planning. In de afgelopen periode zijn de volgende werkzaamheden aan het Theater/WvO verricht:

- Wind en waterdicht (ruwbouw afgerond)
- Definitieve invulling interieur vastgesteld door de stuurgroep
- Kantoren bouwen
- Nadere uitwerking reclame-uitingen en logo's
- Start inrichting Kompasplein.
- Invulling en afstemming stelposten theatertechniek.

Op 4 januari 2016 heeft de oplevering van mijlpaal 1 plaatsgevonden. Samen met Wildlands en Dura Vermeer is een proces verbaal van oplevering opgesteld. De oplevering was goed.

Meerwerk

In de afgelopen maanden zijn meerwerkafspraken gemaakt ten aanzien van de volgende posten:

- € 12.500 voor netwerk, wifi en telefonie
- € 25.500 voor handdrogers Dyson Airblade
- € 61.108 voor Hekwerk Holdert- en Vredingzijde.

Deze kosten zullen net als de hogere legeskosten ad € 21.000 ten laste worden gebracht van de post onvoorzien. De post onvoorzien bedraagt na aftrek van bovengenoemde posten nog slechts € 85.851.

Naamgeving Theater

Op 1 juni 2015 is de beoordelingscommissie naamgeving Theater bijeen geweest en is unaniem tot een keuze gekomen op basis van de 578 ingediende namen. De beoordelingscommissie heeft de gekozen naam als advies voorgelegd aan het college van B&W. De naam 'Atlas theater' is op 30 juni 2015 vastgesteld door het college en is op 12 september 2015 tijdens de CvE-dag / opening culturele seizoen bekend gemaakt.

Collegebesluit ledscherm

Op 8 december 2015 heeft het college besloten om een ledscherm aan te schaffen voor aan de buitenzijde Theater aan het Raadhuisplein en de investeringskosten van circa € 300.000 (excl. btw) voorlopig te dekken uit het krediet Theater/WvO. In het 1^e half jaar 2016 zal een afzonderlijk voorstel worden geschreven met betrekking tot het gebruik en de exploitatie van het ledscherm. Tevens zal hierbij een voorstel worden gedaan m.b.t. de definitieve dekking van de aanschaf en exploitatiekosten van het ledscherm.

Contract kiosk Kompasplein

Op 30 juni 2015 heeft het college besloten akkoord te gaan met een enkelvoudige opdrachtverstrekking, via DPE, voor het realiseren van de gethematiseerde kiosk op het Kompasplein voor een bedrag van maximaal € 310.000 exclusief btw. Op 10 januari 2016 is het contract kiosk Kompasplein met DPE getekend.

Btw belaste verhuur en investeringsbtw

De huur- en exploitatieovereenkomst Theater/WvO die in april 2015 tussen DPE en gemeente is gesloten is tezamen met de OTCP (Overeenkomst toetsing culturele programmering, voorheen de culturele uitvoeringsovereenkomst) via PWC voorgelegd aan de belastinginspecteur ter beoordeling van de btw belaste

verhuur en het recht op aftrek van de investeringsbtw Theater/WvO. Een standpunt van de belastinginspecteur is tot op heden nog niet ontvangen.

Locatie Hoofdstraat/Mensenpark

Inspiratie-- en ontwikkelkader locatie Hoofdstraat

In april 2015 is opdracht verleend een inspiratie en ontwikkelkader op te stellen voor de locatie Hoofdstraat. Op 6 oktober 2015 is er een werkbijeenkomst geweest met de gemeenteraad en op 3 november 2015 een informatiebijeenkomst voor inwoners, ondernemers en andere belangstellenden.

Op 15 december 2015 heeft het college besloten de raad voor te stellen het inspiratie- en ontwikkelkader voormalige diertuin d.d. 8 december 2015 vast te stellen als beleidskader en toetsingsdocument voor de invulling van de locatie Hoofdstraat. Op 28 januari 2016 is het inspiratie en ontwikkelkader vastgesteld door de raad.

Inrichtingsplan en basis op orde

In de afgelopen maanden is geïnventariseerd wat nodig is om de basis op orde te krijgen in de locatie Hoofdstraat. Een analyse van de gebouwen heeft plaatsgevonden om te beoordelen of deze moeten worden behouden of gesloopt op basis van bouwkundige kwaliteit, kosten versus opbrengsten en culturele en historische overwegingen. Daarnaast heeft een analyse plaatsgevonden van het openbaar gebied op onder andere gevaarlijke situaties en onderhoud. Bovengenoemde inventarisaties worden gebruikt voor het inrichtingsplan, dat in het eerste half jaar van 2016 opgesteld zal gaan worden.

Bij de begroting 2016 is voorgesteld een investeringskrediet van € 10 miljoen beschikbaar te stellen om 'de basis op orde' te krijgen en dit af te dekken door middel van dekking van de kapitaallasten van deze investeringen uit beschikbare CvE-budgetten. Het betreft hier geen uitbreiding van investeringen, dan wel budgetten, maar een dekking van een deel van de te maken kosten voor de realisatie van de locatie Hoofdstraat, die destijds in 2008 indicatief geraamd zijn op circa € 20 mln. (exclusief kosten van grond). Omdat de opbrengsten voor de locatie Hoofdstraat, die destijds ook indicatief geraamd zijn op circa € 20 mln., nog hoogst onzeker zijn wordt er nu voor gekozen om voorzichtigshalve € 10 mln. aan investering locatie Hoofdstraat af te dekken ten laste van de binnen CvE beschikbare budgetten op basis van dekking van de kapitaallasten van deze investering, berekend op een afschrijvingstermijn van 40 jaar en een projectrente van 2%.

Biochron "the Hondsrug Experience"

Op 1 september 2015 heeft het college kennis genomen van de haalbaarheidsstudie Biochron, 'the Hondsrug Experience'. In het haalbaarheidsonderzoek is gekeken naar de mogelijkheid om het voormalige Biochron gebouw te herontwikkelen tot een gebouw dat als hoofdpoot voor het Geopark de Hondsrug zou kunnen dienen. Naast het gratis toegankelijke informatiecentrum over de attractiepunten in de regio is in het concept een (betaalde) tentoonstelling opgenomen met vier verhaallijnen (ondergrond, huidige landschap, klimaat en heelal) over het Geopark de Hondsrug. Het concept bevat verder een innovatief leerbedrijf waarin i.s.m. Stenden multidisciplinair gewerkt kan worden op de terreinen toerisme, hospitality, marketing en techniek. Ammoniet is opdracht gegeven dit plan verder te onderzoeken en uit te werken.

Dekking locatie Hoofdstraat

Dekking € 17 mln. VROM/Mirt

In de begroting is tot 1 januari 2016 rekening gehouden met de voorfinanciering van de € 17 miljoen met betrekking tot de dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 miljoen ten behoeve van de verkrijging van de locatie Hoofdstraat. De dekking vanuit subsidies is nog steeds hoogst onzeker en omdat verkrijging van nieuw geld voor oude plannen heel lastig is gebleken, is bij de begroting 2016 door de raad besloten om de dekking van deze € 17 miljoen te regelen middels de afdekking van de kapitaallasten (op basis van een afschrijvingstermijn van 40 jaar en projectrente van 2%) binnen de beschikbare budgetten van CvE.

RSP+ middelen

De subsidies van circa € 7,8 miljoen RSP+ en € 3,6 miljoen cofinanciering REP regionaal uit RSP+ ten behoeve van de dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 miljoen en de € 1,8 mln. resterende middelen RSP+ dienen nog van de provincie Drenthe verkregen te worden. De gemeente Emmen en de provincie Drenthe zijn momenteel nog in overleg over de invulling en uitwerking van de verkrijging van deze middelen. In het bestuurlijk overleg IGO Atalanta van 4 november 2015 is bestuurlijke overeenstemming

bereikt over de opzet en uitvoering van de midterm review en preview IGO Atalanta. Medio december heeft de provincie Drenthe een opdracht verstrekt voor het schrijven van een midterm review en preview rapportage.

REP-regionaal

Op 20 januari 2015 heeft het college besloten om de "Overeenkomst overdracht middelen regionaal REP in het kader van de IGO Atalanta" met de provincie Drenthe aan te gaan en de provincie Drenthe te vrijwaren voor eventuele aanspraken vanuit het Rijk ten aanzien van het REP-regionaal voor zover betrekking hebbend op de aan de gemeente Emmen "doorgedecentraliseerde" REP-regionaal middelen van € 10 miljoen. Deze "doordecentralisatie" van REP-regionaal middelen geeft overigens nog geen zekerheid over de daadwerkelijke verkrijging van deze middelen. Er zal vanaf nu rechtstreeks verantwoording t.a.v. de inzet van REP-regionaal middelen afgelegd moeten worden aan het Rijk. De uitbetaling van de € 10 mln. REP-regionaal aan de gemeente Emmen heeft inmiddels plaatsgevonden. Deze € 10 miljoen is als dekking verantwoord op de locatie Hoofdstraat (ter dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 miljoen ten behoeve van de verkrijging van de locatie Hoofdstraat), maar er bestaat nog wel een risico omdat hierover nog verantwoording afgelegd moet worden.

Afhankelijk van de invulling, uitwerking en realisatie van de plannen voor de locatie Hoofdstraat bestaat het risico dat de subsidies en bijdragen ter dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu gedeeltelijk of geheel vervallen indien de invulling, uitwerking en realisatie afwijken van de, op basis van de subsidies en bijdragen, aan het project gestelde voorwaarden.

Grondexploitatieopbrengst

In de huidige ramingen wordt voor de dekking van de € 65,5 miljoen voor circa € 1 mln. een beroep gedaan op de grondexploitatieopbrengsten van de locatie Hoofdstraat. Bekeken wordt of deze dekking kan worden meegenomen in de nog te verkrijgen RSP+ gelden van de provincie Drenthe. Binnen deze middelen is namelijk nog circa € 1,8 mln. ruimte beschikbaar.

Overbrugging DPE

Overbruggingsfinanciering

Tot en met december 2015 is € 14.921.201 van de maximale € 22 mln overbruggingsfinanciering uitbetaald aan DPE.

Verlenging overbruggingsperiode DPE 2010-2015.

Eind augustus heeft DPE een verzoek tot verlenging van de overbruggingsfinanciering tot 1 april 2016 ingediend. Op 29 oktober 2015 heeft de raad besloten om in te stemmen met het verzoek van DPE om het voor de periode van 2010-2015 beschikbaar gestelde overbruggingskrediet van maximaal € 22 mln. onder dezelfde voorwaarden te verlengen tot 1 april 2016, waarbij het overbruggingskrediet maximaal € 22 mln. blijft.

DPE Next

Toetsing realisatie voortgang realisatie DPE Next

Medio oktober 2015 is de toetsing op de voortgang van de realisatie van DPE Next Q3-2015 door ABC Nova uitgevoerd. Op 1 december 2015 is de voortgangsrapportage van ABC Nova ontvangen.

ABC Nova concludeert dat de voortgang van het werk op bijna alle lopende activiteiten niet overeenkomt met de vastgestelde planning. Er is een groot aantal onderdelen dat achterloopt op de planning en door DPE /Volker Wessels is aangegeven dat de overallplanning is 'losgelaten'. Voor een aantal onderdelen kan gesteld worden dat dit consequenties heeft gehad voor de oplevering op 30 oktober 2015. Voor bepaalde onderdelen van Nortica heeft dit zelfs ook gevolgen voor de ingebruikname, echter voor zover ABC Nova kan beoordelen heeft dit geen gevolgen voor de opening van het park op 25 maart 2016. Daarnaast verwacht ABC Nova dat het nog een fikse opgave wordt om Nortica half januari 2016 daadwerkelijk op te leveren.

Naar aanleiding van de bevindingen van ABC Nova, is de directie van DPE gevraagd om hierop te reageren.

Door DPE is in de op 11 januari 2016 ontvangen reactie geschreven dat zij zich in grote lijnen herkennen in de bevindingen over de voortgang zoals gesteld in de rapportage van ABC Nova. Als aanvullende opmerkingen heeft DPE in haar reactie aangegeven dat:

- op dit moment al diverse diersoorten verhuisd zijn van DPE naar WILDLANDS, een van de meest kritieke processen in de planning;
- de vorderingen in Nortica dusdanig zijn dat het kritieke pad inmiddels verlaten is;
- het effect van het faillissement van één van de onderaannemers van KWP beperkt is en niet zal leiden tot nadelige effecten op het eindresultaat;
- de verwachting is dat de algehele oplevering op een aantal restpunten na begin februari 2016 een feit is;
- de inschatting is dat de opening eind maart 2016 gewoon zal plaatsvinden.

De raad is hier bij brief van 12 januari 2016 over geïnformeerd.

ABC Nova heeft eind januari 2016 voor de laatste keer de voortgang van de realisatie van DPE Next getoetst. Het betreft hier de toetsing van Q4-2015. De conceptrapportage van ABC Nova is eind februari 2016 door de gemeente ontvangen.

Rapportage Expertboard

Op 13 november 2015 heeft de gemeente de rapportage van de expertboard tot en met oktober 2015 ontvangen. In dit rapport is verslag gedaan over de bevindingen ten aanzien van:

- Implementatie conceptueel kader
- Realisatie / Fysiek kader
- Financiën
- Toekomstige organisatie
- Marketing / campagne

Overall gezien is de expertboard zeer enthousiast over de realisatie van Wildlands in al haar facetten. De expertboard heeft geschreven dat Wildlands momenteel het grootste, best bewaarde geheim van Nederland is. Advies van de expertboard is om op korte termijn de pers te 'teasen' middels een sneak preview. Medio december 2015 is de Nederlandse pers uitgenodigd en heeft zij de gelegenheid gehad om met een helikopter boven de bouw te vliegen.

Schadeloosstelling à fonds perdu

Tot en met 31 december 2015 is € 64.999.998 van de € 65,5 mln. schadeloosstelling à fonds perdu betaald aan DPE. De laatste termijn van € 500.000 zal bij oplevering van de locatie Hoofdstraat, uiterlijk per 1 juli 2016, worden betaald.

Landschappelijke inpassing DPE Next

Zoals in de samenwerkingsovereenkomst DPE Next van 19 maart 2014 is overeengekomen dient DPE te zorgen voor een adequate landschappelijke inpassing van Wildlands in de omgeving. Ook op basis van de provinciale subsidievoorwaarden dient DPE te zorgen voor een goede overgangssituatie openbare ruimte - DPE Next. Op 8 december 2015 heeft het college kennis genomen van de Landschapsvisie Rand Dierenpark Emmen d.d. 9 oktober 2015 van DPE en het oordeel 'Groen' dat de supervisor stedelijke kwaliteit CvE hierop heeft gegeven. Ook heeft het college besloten in te stemmen met de realisatie van de landschappelijke inpassing DPE Next, conform de landschapsvisie Rand Dierenpark Emmen d.d. 9 oktober 2015.

Aanvraag vierde voorschot bijdragen en leningen DPE Next

Op 10 november 2015 heeft het college besloten de provincie Drenthe te verzoeken om, in afwijking op de beschikking met betrekking tot de toekenning van de bijdragen en lening, een vierde voorschot van € 4,4 mln. met betrekking tot de beschikte subsidie verbrede RSP-middelen (€ 18 mln. + € 2 mln.), de extra provinciale bijdrage (€ 6 mln.) en de lening (€ 6 mln.) ten behoeve van de realisatie DPE Next betaalbaar te stellen. Het vierde voorschot is medio december ontvangen en doorbetaald aan DPE. Ook is de leningsovereenkomst met de provincie Drenthe naar aanleiding van dit aanvullende voorschot aangepast.

Vriendenaandeel

Op 24 september 2015 heeft de raad besloten:

- in te stemmen met het verzoek van DPE tot wijziging van de invulling van het vriendenaandeel zoals uitgewerkt in de brief en bijbehorende brochure "Certificaathouders 'Vrienden van WILDLANDS'";
- de gemeentelijke bijdrage van maximaal € 1 miljoen in het kader van het vriendenaandeel, als verdubbelingsbijdrage beschikbaar te stellen voor door DPE gerealiseerde opbrengsten aan sponsoring. De verdubbeling is van toepassing op het bedrag boven de € 1,25 miljoen aan gerealiseerde opbrengsten aan sponsoring. Het als verdubbeling door de gemeente beschikbaar te stellen bedrag zal maximaal € 1 miljoen bedragen en naar rato van de extra gerealiseerde sponsoropbrengsten betaalbaar worden gesteld;
- deze gemeentelijke bijdrage van maximaal € 1 miljoen in het kader van het vriendenaandeel conform

eerdere raadsbesluiten te dekken uit de bestemmingsreserve Atalanta (voorheen SIOF);
Na realisatie van extra opbrengsten uit sponsoring door DPE zal de gemeentelijke verdubbelingsbijdrage naar rato van de extra sponsoropbrengsten, tot een maximum van € 1 miljoen, in het kader van het vriendenandeel DPE Next worden overgemaakt aan de nog op te richten Stichting Administratiekantoor Vrienden.

Uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands - Aanleg parkeervoorziening Schapenveenweg

Op 29 oktober 2015 heeft de raad besloten om Locatie 'Schapenveenweg' voor een periode van 10 jaar aan te wijzen als tijdelijke extra parkeervoorziening voor bezoekers van Wildlands en hier (in eerste instantie) 1.000 extra parkeerplaatsen te realiseren. Daarnaast heeft de raad besloten hier een uitvoeringskrediet voor beschikbaar te stellen van € 3.069.874 excl btw en de hieruit voortvloeiende structurele kapitaalslasten ten laste te brengen van de parkeeropbrengsten.

Op 17 december 2015 heeft het college besloten de opdracht voor de realisatie parkeerterrein Schapenveenweg te gunnen aan de vijf regionale aannemers Hoornstra, Hemmen, Fuhler Wegenbouw, De Roo en KWS voor een totale aanneemsom van € 2.496.000 excl. btw.

De kosten voor de realisatie van parkeervoorziening Schapenveenweg zullen worden gedekt uit het uitvoeringskrediet waarbij € 174.451 gedekt zal worden uit de post onvoorzien binnen dit uitvoeringskrediet.

In december 2015 is het bouwteam gestart met de aanleg van de parkeervoorziening Schapenveenweg. Het parkeerterrein zal voor 25 maart 2016 gereed zijn.

Uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands – Optimalisatie en maximalisatie P-Noord

Op 29 oktober 2015 heeft de raad besloten om in te stemmen met de optimalisatie en maximalisatie van P-Noord met 100 extra parkeerplaatsen en verharding van het huidige overloopterrein voor structureel gebruik. Daarnaast heeft de raad besloten hier een uitvoeringskrediet voor beschikbaar te stellen van € 760.122 excl btw en de hieruit voortvloeiende structurele kapitaalslasten ten laste te brengen van de parkeeropbrengsten.

Op 17 december 2015 heeft het college besloten de opdracht voor de structurele uitbreiding parkeerterrein P-Noord te gunnen aan de vijf regionale aannemers Hoornstra, Hemmen, Fuhler Wegenbouw, De Roo en KWS voor een totale aanneemsom van € 574.000 excl. btw.

De kosten voor de realisatie van de uitbreiding van P-Noord (optimalisatie en maximalisatie) zullen worden gedekt uit het uitvoeringskrediet waarbij € 9.025 zal worden gedekt uit de post onvoorzien binnen dit uitvoeringskrediet.

In december 2015 is het bouwteam gestart met de optimalisatie van P-Noord. Het parkeerterrein zal voor 25 maart 2016 gereed zijn.

Uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands – Transferium Meerdijk

Op 29 oktober 2015 heeft de raad besloten om:

- locatie Meerdijk voor 2016 voor vooraf nog nader te bepalen dagen aan te wijzen als transferiumlocatie waar de bezoekers van Wildlands bij topdagen kunnen parkeren en met bussen naar Wildlands gebracht worden;
- hier een uitvoeringskrediet voor beschikbaar te stellen van € 28.400 excl btw en de hieruit voortvloeiende structurele kapitaalslasten ten laste te brengen van de parkeeropbrengsten;
- de incidentele exploitatielasten 2016 van het transferium Meerdijk van per saldo € 103.962,- exclusief BTW incidenteel ten laste te brengen van de bestemmingsreserve rente voorfinanciering CvE”.

Bij de Meerdijk wordt een geringe halte-aanpassing gedaan om het instappen voor de transferiumfunctie te optimaliseren. Verder zijn er geen infrastructurele aanpassingen nodig.

De organisatie van het busvervoer zal via een aanvulling op de OV concessie via het OV-bureau Groningen/Drenthe worden geregeld.

Parkeercompensatie – Tijdelijk parkeerterrein Vreding

De aanbesteding van het parkeerterrein Vreding heeft in november 2015 plaatsgevonden. Op 15 december 2015 heeft het college besloten de opdracht voor het parkeerterrein Vreding te gunnen aan Fuhler Wegenbouw B.V. voor een bedrag van € 82.500. Daarnaast heeft het college besloten om de geactualiseerde investeringsraming vast te stellen en het voordelige aanbestedingsresultaat € 74.500 ten gunste te brengen van de post aanbestedingsresultaat binnen het krediet parkeerterrein Vreding.

Op 16 december 2015 is samen met de aannemer een inloopbijeenkomst georganiseerd voor omwonenden, EOP's, de Koepel en Vlinderstad over de planning en het ontwerp. Eind 2015 is gestart met het verwijderen van het groen aan de Vreding en op 11 januari 2016 is de aannemer gestart met de aanleg met de aanleg van het parkeerterrein Vreding samen met de Verlengde Vreding. Het parkeerterrein Vreding zal voor 25 maart 2016 (opening Wildlands) gereed zijn.

Parkeercompensatie – Tijdelijk parkeerterrein Klokkenslag

De aanleg van de tijdelijke parkeervoorziening Klokkenslag is op 17 november 2015 gereed gekomen. Het groen moet nog worden aangebracht, maar dat zal pas in het voorjaar 2016 gebeuren.

Parkeergarage Westerstraat

Lekkage

In december 2014 is mede door de overvloedige regenval gebleken dat er sprake is van lekkages in de parkeergarage Westerstraat. Nader onderzoek vindt plaats naar de oorzaak, de oplossing en de aansprakelijkheid hiervan.

Bouwkundige gebreken na oplevering

In de parkeergarage zijn bouwkundige gebreken (scheuren in betonnokken) geconstateerd die aandacht vragen. In januari 2016 is geconstateerd dat deze problemen onder invloed van weersomstandigheden verergeren. VTH heeft geconstateerd dat dit niet leidt tot onveilige situaties, maar dat maatregelen wel noodzakelijk zijn. Hierover is gesproken met Strukton. Strukton gaat in maart 2016 de eerste reparatie en herstelwerkzaamheden uitvoeren in de parkeergarage.

Locatie Vreding

Ontbinding contract Rijksvastgoedbedrijf

In mei 2014 heeft het Rijksvastgoedbedrijf de gemeente verzocht tot overleg over de ontbinding van de samenwerkingsovereenkomst. Het college heeft uiteindelijk ingestemd met dit verzoek. Sinds medio 2014 hebben diverse gesprekken plaatsgevonden om de voorwaarden te bespreken waaronder beide partijen de samenwerkingsovereenkomst willen ontbinden. Op 8 december 2015 heeft het college besloten om akkoord te gaan met de ontbinding van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente voor wat betreft de ontwikkeling van de locatie Vreding en de vaststellingsovereenkomst tussen het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente aan te gaan. De gemeente ontvangt voor deze ontbinding van het Rijksvastgoedbedrijf een schadeloosstelling. Dit bedrag is inmiddels van het Rijksvastgoedbedrijf ontvangen.

Ontwikkelperspectief

Na ontbinding van de overeenkomst tussen de gemeente en het Rijksvastgoedbedrijf, is de gemeente weer vrij ten aanzien van de locatie Vreding en zal een nieuw ontwikkelingsperspectief geschetst moeten worden. Het college heeft de locatie Vreding aangewezen voor de tijdelijke parkeercompensatie in verband met de uitbreiding van de parkeergarage Willinkplein voor een periode tot uiterlijk 31 december 2018. De locatie Vreding kent momenteel een kantorenprogramma, maar het terrein zal betrokken worden bij de ontwikkeling van de centrumvisie Emmen. Op basis van deze centrumvisie zal moeten worden bepaald wat met de locatie Vreding gaat gebeuren.

Willinkplein- Zuid

Scenario's

Voor het Willinkplein-Zuid zijn drie scenario's voor de invulling van parkeergarage en bijbehorende opbouw ontwikkeld. De raad heeft op 26 maart 2015 besloten in te stemmen met scenario 3 als voorkeursscenario voor de ontwikkeling, inhoudende o.a. een uitbreiding van de parkeergarage Willinkplein met 232 parkeerplaatsen,

de realisatie van 210 parkeerplaatsen op maaiveldniveau en de realisatie van de horeca en een kantoorgebouw met publieksfunctie. Verder heeft de raad ingestemd met een onderzoek om te komen tot een integrale aanpak van zowel realisatie van de uitbreiding van de parkeergarage als de commerciële opbouw.

De ontwikkelaar en de gemeente zijn in overleg over de invulling van het te bouwen vastgoed. Er is een werkgroep parkeergarage ingesteld om een programma van eisen te maken voor de uitbreiding van de parkeergarage. Daarnaast wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de buitenruimte. Deze hangt nauw samen met de entree van de parkeergarage.

De gemeente streeft er naar om in het tweede kwartaal 2016 de aangepaste grondexploitatie in de raad te behandelen, zodat daarna het samenwerkingscontract met de ontwikkelaar getekend kan worden.

Westwand Weiert

Ontwikkelingen Westwand Weiert

Door Synvest is voor de Westwand Weiert een plan ontwikkeld voor o.a. een wereldrestaurant. Synvest heeft een nieuwe aanvraag voor een omgevingsvergunning herontwikkeling tussen Mondriaanplein en Raadhuisplein ingediend.

Voor de overige panden van de Westwand Weiert worden gesprekken gevoerd met de eigenaren over de mogelijke ontwikkelingen.

Markt/ Entree Mensenpark

Het project Markt is binnen planning en budget afgewikkeld. Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke kosten in totaal circa € 470.000 lager uitvallen dan begroot (krediet).

Warmtenet Waterleiding Maatschappij Drenthe (WMD)

Het warmtenet cluster A (Holdert, Theater, Gemeentehuis en Wildlands) is als business case in ontwikkeling bij WMD (E-Qua). Periodiek vindt overleg plaats tussen de WMD en de gemeente Emmen over de realisatie van het warmtenet door de WMD. In mei 2015 heeft de WMD een schriftelijk verzoek ingediend bij de gemeente waarin de WMD het college verzoekt om medewerking bij de uitwerking en concretisering van de WKO-plannen op de locatie Hoofdstraat. De WMD heeft een rapportage opgesteld als onderbouwing van de haalbaarheid en de realiseerbaarheid van de WKO op de locatie Hoofdstraat. In de afgelopen periode heeft de WMD gewerkt aan de onderbouwing van een (vergunning-)aanvraag bij de provincie Drenthe. De aanvraag is bedoeld om, vanuit oogpunt van grondwaterbeheer, toestemming te verkrijgen van het bevoegd gezag om een WKO op de locatie Hoofdstraat te realiseren. De aanvraag met onderbouwing zal naar verwachting begin 2016 worden ingediend bij de provincie Drenthe en kent een proceduretijd van circa zes maanden.

Wildlands en het Theater/WvO zijn inmiddels reeds aangesloten op het warmtenet in ontwikkeling.

Programmabureau

Rapportage accountantscontrole 2014-03

Op 3 november 2015 heeft het college kennis genomen van de 'Controleverklaring rapportage CvE 2014-03' en het daarbij behorende 'Accountantsverslag controle rapportage CvE 2014-03'. De raad is middels brief geïnformeerd en de stukken zijn in het kader van de monitoring op het programma IGO Atalanta toegestuurd aan de provincie Drenthe.

Rapportage CvE 2015-02

Op 27 oktober 2015 heeft het college de rapportage CvE 2015-02 vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de Raad en de provincie Drenthe.

Reserve promotie Centrumvernieuwing Emmen

Op 27 oktober 2015 heeft het college besloten, conform het verzoek van 13 september 2015 van de Stichting Ondernemersfonds Emmen Centrum, de niet bestede middelen Promotie Centrumvernieuwing Emmen niet in 2015, maar in 2016 te mogen besteden voor extra communicatie- en openingsactiviteiten in het kader van de Centrumvernieuwing Emmen.

Financiering programma CvE

EFRO-subsidie

Voor de dekking vanuit de EFRO en cofinanciering EFRO (uit RSP+) is een beschikking ontvangen en een goedkeuring op het wijzigingsverzoek EFRO.

Op 13 januari 2015 heeft het college ingestemd met de voorwaarde van de provincie Drenthe dat de gemeente Emmen het financieel risico m.b.t. EFRO, als gevolg van een programmatekort veroorzaakt door de uitgaven gedaan in de periode van 1 april 2015 tot 1 juli 2015 voor het EFRO-project "Atalanta, De Economie van de Verbinding", voor haar rekening neemt. Van de provincie Drenthe en SNN hebben wij begin 2016 begrepen dat er geen programmatekort is veroorzaakt en dat dit financieel risico zich niet voordoet.

Op 19 februari 2015 is het uitstelverzoek van de gemeente Emmen tot verlenging van de projectperiode tot 1 juli 2015 goedgekeurd in de bestuurscommissie EZ van SNN.

Op 30 september 2015 is de eindafrekening EFRO formeel ingediend bij SNN en de provincie Drenthe. Op dit moment vindt de controle op de eindafrekening door SNN plaats.

Er blijft een reëel risico dat niet alle kosten van EFRO-projecten ook daadwerkelijk als subsidiabele kosten geaccepteerd zullen worden. Voor diverse posten heeft SNN o.b.v. uitgevoerde controles reeds aangegeven dat hier een korting op toegepast zal worden.

Aan het openbaar toegankelijke deel WvO zijn aanzienlijk minder subsidiabele kosten toe te rekenen dan waar in de investeringsraming en dekking Theater/WvO rekening mee is gehouden. Na vaststelling van het definitieve subsidiebedrag kunnen de daadwerkelijke financiële consequenties in kaart worden gebracht en zal bekeken worden hoe deze afgedekt kunnen worden.

B. Projectenoverzicht: realisatie afzonderlijke projecten

De strategische doelstelling van het programma is: *één mooi, uitnodigend en goed bereikbaar centrum in 2020*. De overtuiging is dat door uitvoering van de projecten samen deze strategische doelstelling wordt gerealiseerd.

Hieronder wordt in één totaaloverzicht van alle individuele projecten het actuele oordeel aangegeven t.a.v.:

- projectplanning
- projectbudget
- (stedelijke) kwaliteit project
- eindoordeel per project
- projectrisico's

Voor achterliggende informatie over de projecten wordt verwezen naar het bijlagenboek.

	Project	Planning	Budget	Stedelijke kwaliteit	Eindoordeel	Risico's
	Hondsrugwegtunnel					
	Bijkomende infrawerken					
	Boulevard Noord					
	Boulevard Zuid					
	Ontsluiting P Zuid					
	Kruising Hondsrugweg- Ermerweg					
	Aanpassing Vreding					
	Landschappelijke inpassing DPE Next*	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
	Parkeergarage Willinkplein			nvt		
	Parkeergarage Willinkplein-Zuid			nvt		
	Centrumplein					
	Bereikbaar Emmen Centrum					
	Boermarkeweg 1 ^e fase			nvt		
	Boermarkeweg 2 ^e fase	nvt		nvt	nvt	nvt
	Reconstructie aansluiting N34/Rondweg		nvt	nvt		nvt
	Reconstructie aansluiting N862/Rondweg	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
	Nader te bepalen multimodale maatregelen N862	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
	Voorzieningen en maatregelen Verkeers- en parkeermanagement			nvt		
	Theater / Wereld van Ontmoeting					
	Locatie Hoofdstraat					
	Locatie Muzeval	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
	DPE Overbrugging			nvt		
	DPE Next					
	Ondergrondse infrastructuur		nvt	nvt		
	Parkeergarage Westerstraat			nvt		
	Centrum Noord			nvt		
	Locatie Vreding			PM		
	Willinkplein-Zuid			PM		
	Westwand Weiert	nvt	nvt	PM	nvt	
	Plan Zuid-Esch (Holdert)			nvt		
	Markt / Entree Mensenpark					
	Uitbreiding parkeer capaciteit Wildlands					
	Optimalisatie / uitbreiding P- Noord			nvt		

	Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg			PM		
	Transferium Meerdijk			nvt		
	Tijdelijke parkeercompensatie					
	Tijdelijke parkeercompensatie Klokkenslag			nvt		
	Tijdelijke parkeercompensatie Vreding			nvt		

- : Project is onderdeel van het project Atalanta
- PM** : Project is nog niet in ontwikkeling, dan wel nog niet voldoende concreet, waardoor een oordeel nog niet van toepassing is
- *** : Landschappelijke inpassing is onderdeel van DPE Next

Toelichting oordeelsvorming

Eindoordeel per project: binnen de projecten wordt primair gestuurd op planning, budget en kwaliteit. De zwakste schakel van tijd-geld-kwaliteit bepaalt het eindoordeel op dit moment van het project.

De zwaarte van het risicoprofiel geeft aan in welke mate risico's het verdere verloop van het project kunnen beïnvloeden. In hoeverre mogelijke verstoring kan optreden wordt afzonderlijk weergegeven door middel van de aanduiding van de hoogte van het risico van het betreffende project.

Waar geen kleur is ingevuld: het project moet nog worden gestart, ofwel het aspect is op dit moment nog niet van toepassing.

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

Stedelijke kwaliteit:

- afgegeven oordeel inzake project supervisor stedelijke kwaliteit voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor stedelijke kwaliteit niet voldoende.

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico in oranje of rood
- 2 of 3 projectrisico's in oranje of rood
- meer dan 3 projectrisico's in oranje of rood

Toelichting op eindoordeel oranje en rood:

Locatie Hoofdstraat

Het eindoordeel over de Locatie Hoofdstraat is oranje omdat de dekking van de € 65,5 miljoen schadeloosstelling à fonds perdu nog niet gerealiseerd is en omdat het oordeel van de supervisor stedelijke kwaliteit oranje is. Aandachtspunt van de supervisor is dat er haast geboden blijft om ook voor het tijdelijk gebruik van de locatie Hoofdstraat concrete stappen te nemen en het gebied zo snel mogelijk deel uit te laten maken van de binnenstad.

Toelichting op risico's in oranje of rood

Locatie Hoofdstraat

De risico's van Locatie Hoofdstraat staan op rood omdat de volgende vijf netto risico's boven de risicotolerantiegrens vallen:

- RSP+ bijdragen ter dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu € 7,8 mln. (locatie Hoofdstraat) van provincie Drenthe kunnen niet, of niet volledig, worden verkregen.
- RSP+ Bijdrage (€ 3,6 miljoen cofinanciering REP-regionaal) kan niet, of niet volledig worden verkregen, dan wel niet volledig worden ingezet ter dekking van de ontwikkeling van de locatie Hoofdstraat (inclusief de aan DPE te betalen schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 mln.)
- REP-regionaal bijdrage van Rijk ad € 10 miljoen kan niet, of niet volledig worden verkregen, dan wel niet (volledig) worden ingezet ter dekking van de ontwikkeling van de locatie Hoofdstraat (inclusief de aan

DPE te betalen schadeloosstelling van € 65,5 mln.) Deze € 10 miljoen is als dekking verantwoord op de locatie Hoofdstraat, maar er bestaat nog wel een risico omdat hierover nog verantwoording afgelegd moet worden.

- Onvoldoende belangstelling van investeerders en projectontwikkelaars voor locatie Hoofdstraat leidt tot een verlies aan kwaliteit.
- Onjuistheid en onvolledigheid van ramingen en calculaties.

Locatie Vreding

De risico's van Locatie Vreding staan op oranje omdat de volgende twee netto risico's boven de risicotolerantiegrens vallen:

- Als gevolg van alternatieve aanwending van de locatie Vreding moet een deel van de boekwaarde mogelijk worden afgeboekt.
- Nadelige beïnvloeding van de grondexploitatie als gevolg van onvoldoende belangstelling van investeerders en projectontwikkelaars.

C. Programma Centrumvernieuwing Emmen

C 1. Overzicht programma Centrumvernieuwing Emmen

In deze paragraaf wordt de stand van zaken ten aanzien van de programmakaders, zoals genoemd in het programmaplan Centrumvernieuwing Emmen 2012 – 2020, weergegeven.

Hieronder treft u een overzicht aan van het oordeel per einde trimester. De toelichting/onderbouwing van de beoordeling is opgenomen in de hoofdstukken C2 t/m C9.

Eindoordeel programmakaders budget	
Uitvoering alle projecten binnen vastgestelde kredieten.	
Investeringen Atalanta binnen totaal kader investeringen op basis van vastgesteld FMP	
Voortgang realisatie dekking CvE	
Programmakaders planning	
Alle projecten uiterlijk 1-1-2020 gereed	
Per 25 maart 2016 is bij de opening van Wildlands Adventure Zoo Emmen, inclusief een belangrijk deel van de Wereld van Ontmoeting, de relevante openbare infrastructuurvoorziening opgeleverd	
Per 1 oktober 2016 wordt het nieuwe Theater in gebruik genomen	
Subsidiabele projecten binnen subsidietermijn gereed (bijv. EFRO 01-07-2015)	
Programmakaders stedelijke kwaliteit	
Uitvoering programma conform beoogde stedelijke kwaliteit	
Uitvoering projecten voldoen aan subsidievoorwaarden m.b.t. stedelijke kwaliteit	
Programmakaders duurzaamheid	
Uitvoering programma conform het beoogde niveau duurzaamheid	
Uitvoering projecten voldoen aan subsidievoorwaarden m.b.t. duurzaamheid	
Programmakaders werkgelegenheid tijdens bouwfase	
Realisatie sociaal ondernemen minimaal 5% social return on investment	
Werkgelegenheid regio	
Programmakader bereikbaarheid tijdens bouwfase	
Inspanningen gemeente om centrum bereikbaar te houden afdoende	
Programmakaders kennis en innovatie	
In 2015 draaien onder Community of Practice (COP) tenminste drie kennisclusters	
Na 2015 heeft COP een zelfstandig en breder bereik	
Programmakader betrokkenheid stakeholders	
Stakeholders worden op passende wijze betrokken	

- geen (verwachte) afwijking van programmakader
- extra actie nodig om programmakader te realiseren
- programmakader wordt niet gehaald

Toelichting op eindoordeel oranje en rood:

Voortgang realisatie dekking CvE:

De voortgang van de realisatie dekking CvE is oranje omdat het risico van de dekking van het project, 'Ontwikkeling locatie Hoofdstraat' en van de grondexploitaties 'Ontwikkeling Willinkplein-Zuid', 'Ontwikkeling Locatie Vreding' en 'Ontwikkeling locatie Muzeval' zich (deels) in de categorie 'redelijk' bevindt.

Uitvoering programma conform het beoogde niveau duurzaamheid:

Het oordeel uitvoering programma conform het beoogde niveau duurzaamheid is niet voldoende omdat het eindoordeel van het deskundigenpanel duurzaamheid ten aanzien van het Theater/WVO rood is. Dit oordeel van het deskundigenpanel duurzaamheid verdient echter enige toelichting en nuancering. Nadere toelichting is opgenomen in hoofdstuk C.5 van deze rapportage.

C 2. Financiën programma (budget)

Voor alle projecten wordt een eigen projectbudget voor voorbereiding en uitvoering en/of grondexploitatie vastgesteld als financieel kader. De projectbudgetten voor de Atalantaprojecten moeten op basis van het raadsbesluit van 18 december 2008 voldoen aan het Financieel Meerjaren Perspectief Atalanta. Voor de dekking van de gemeentelijke investeringen Atalanta en overige CvE-projecten is een risicoprofiel dekking opgesteld. Dit risicoprofiel bestaat uit 5 risicocategorieën uiteenlopend van 'geen risico' tot 'nog ongedekt'.

De gegevens die de monitoring ondersteunen op deze programmakaders inzake budget treft u aan in het bijlagenboek.

Eindoordeel programmakaders budget	
Uitvoering alle projecten binnen vastgestelde kredieten ¹	
Investeringen Atalanta binnen totaalkader investeringen op basis van vastgesteld FMP ¹	
Voortgang realisatie dekking CvE ²	

1

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

Voor dit oordeel geldt: de zwakste schakel bepaalt.

2

- de dekking van alle projecten bevindt zich volledig in de risicocategorieën geen of beperkt risico
- er bevinden zich nog te dekken gelden in de risicocategorie redelijk of hoog
- er zijn nog ongedekte onderdelen

Voor dit oordeel geldt: de zwakste schakel bepaalt.

Toelichting afwijkingen en maatregelen budget
<p>Voortgang realisatie dekking CvE: oranje</p> <p>De voortgang van de realisatie dekking CvE is oranje omdat het risico van de dekking van het project, 'Ontwikkeling locatie Hoofdstraat' en van de grondexploitaties 'Ontwikkeling Willinkplein-Zuid', 'Ontwikkeling Locatie Vreding' en 'Ontwikkeling locatie Muzeval' zich (deels) in de categorie 'redelijk' bevindt.</p> <p><i>Grondexploitaties</i></p> <p>De dekking vanuit de grondexploitaties is opgenomen in de categorie redelijk risico omdat de opbrengsten van de grondexploitaties onzeker zijn.</p> <p><i>Locatie Hoofdstraat</i></p> <p>Met betrekking tot de (dekking van de) locatie Hoofdstraat is sprake van een financieel risico. De subsidies van circa € 7,8 miljoen RSP+ en € 3,6 miljoen cofinanciering REP regionaal uit RSP+ ten behoeve van de dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 miljoen dienen nog formeel van de provincie Drenthe verkregen te worden.</p> <p>Op 20 januari 2015 heeft het college besloten om de "Overeenkomst overdracht middelen regionaal REP in het kader van de IGO Atalanta" met de provincie Drenthe aan te gaan en de provincie Drenthe te vrijwaren voor eventuele aanspraken vanuit het Rijk ten aanzien van het REP-regionaal voor zover betrekking hebbend op de aan de gemeente Emmen "doorgedecentraliseerde" REP-regionaal middelen van € 10 miljoen. Deze "doordecentralisatie" van REP-regionaal middelen geeft overigens nog geen zekerheid over de daadwerkelijke verkrijging van deze middelen. Er zal rechtstreeks verantwoording t.a.v. de inzet van REP-regionaalmiddelen afgelegd moeten worden aan het Rijk. In overleg met de accountant zijn deze middelen als dekking verantwoord in de jaarrekening 2015, maar er bestaat nog wel een risico omdat hierover nog verantwoording afgelegd moet worden.</p>

C 3. Planning programma

Er is een masterplanning Centrumvernieuwing Emmen waarin alle projecten en de kritieke afhankelijkheden op programmaniveau zijn opgenomen. Een samenvatting van de eerstkomende vijf jaar uit deze Masterplanning is opgenomen in het bijlagenboek.

Programmakaders planning	
Alle projecten uiterlijk 1-1-2020 gereed	
Per 25 maart 2016 is bij de opening van Wildlands Adventure Zoo Emmen, inclusief een belangrijk deel van de Wereld van Ontmoeting, de relevante openbare infrastructuurvoorziening opgeleverd.	
Per 1 oktober 2016 wordt het nieuwe Theater in gebruik genomen.	
Subsidiabele projecten binnen subsidietermijn gereed (bijv. EFRO 01-07-2015)	

- conform masterplanning
- overschrijding masterplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding masterplanning met gevolgen voor programmakaders planning

Toelichting afwijkingen en maatregelen planning
De subsidiabele EFRO-projecten zijn nagenoeg volledig binnen de subsidietermijn van 1 juli 2015 gereed gekomen. Ook voor de overige programmakaders worden geen afwijkingen van de masterplanning verwacht.

C 4. (Stedelijke) kwaliteit

De beoogde hoge stedelijk/ruimtelijke kwaliteit wordt geborgd door het vastgestelde supervisie- en adviesproces voor Centrumvernieuwing Emmen, uit te voeren door de aangestelde supervisor stedelijke kwaliteit. Vastgestelde kaders zoals de Omgevingsvisie Hondsrugweg en de visie Spoorzoeken zijn daarbij een leidraad. Een en ander is uitgewerkt in het vastgestelde Auditplan Stedelijke Kwaliteit.

Programmakaders stedelijke kwaliteit	
Uitvoering programma conform beoogde stedelijke kwaliteit.	
Uitvoering projecten voldoen aan subsidievoorwaarden m.b.t. stedelijke kwaliteit	

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

Advies supervisor stedelijke kwaliteit
<p>Per 1 januari 2014 is Joop Slangen (SLANGEN architecten, Haarlem) benoemd tot supervisor ruimtelijke kwaliteit Centrumvernieuwing Emmen. Hij vervult deze rol in samenwerking met Tess Broekmans (Urhahn Urban Design, UUD, Amsterdam).</p> <p>Dit is de 3e^e rapportage van 2015</p> <p>“De verplaatsing van het Dieren Park Emmen naar het nieuwe Wildlands zal ingrijpende gevolgen hebben voor het functioneren van de binnenstad. Het is belangrijk ook de overige projecten die in de komende jaren in het centrum van de stad gerealiseerd zullen worden te ontwikkelen en te beoordelen vanuit een strategie voor de langere termijn. In juni 2014 is daartoe door de supervisor / UUD een visie op de toekomstige ontwikkeling van de binnenstad gepresenteerd, en die visie is 27 januari 2015 met het College van B&W besproken.</p> <p>De gemeente investeert in deze jaren veel in hoogwaardige infrastructuur en openbare ruimte, en het is belangrijk projecten goed op elkaar af te stemmen. Een handboek voor de inrichting van de openbare ruimte zou daarin een belangrijk verbindend middel kunnen zijn.</p> <p>Daarnaast is cruciaal dat ruimtelijke kwaliteit niet alleen bepaald wordt door (de inrichting van) de openbare ruimte, maar misschien nog meer door de programmering en kwaliteit van de omringende bebouwing. Het Raadhuisplein moet zo gezien worden in een reeks van 3 grote binnenstedelijke ruimtes: Hoofdstraatlocatie (voormalige dierentuin), Markt en Raadhuisplein. Elke locatie moet daarin zijn eigen kwaliteiten hebben en zij moeten elkaar aanvullen.</p> <p>Het Raadhuisplein (de openbare ruimte) is inmiddels in gebruik genomen. De wanden (Weierts wand en Willinkplein-zuid), en (in mindere mate) de Vreding verdienen nu prioriteit. Er is weinig voortgang bij de ontwikkeling van de Weierts wand. Voor Willinkplein-zuid zijn stedenbouwkundige uitgangspunten vastgesteld. De locatie Vreding blijft vooralsnog tijdelijk in gebruik als parkeerterrein en voor de locatie van het Wapen van Emmen (geen onderdeel van de CVE maar wel de entree van de binnenstad) staat de ontwikkeling van stedenbouwkundige uitgangspunten nog aan het begin.</p> <p>Stedenbouwkundige uitgangspunten voor de herontwikkeling van de Hoofdstraatlocatie zijn inmiddels vastgesteld in het College van B&W en in de komende maanden zullen die verder uitgewerkt worden.</p> <p>Wildlands is een belangrijk en omvangrijk project voor de stad, met een omtrek van meerdere kilometers en met grote gebouwen die van veraf zichtbaar zullen zijn. Wildlands verwacht ca 1,3 miljoen bezoekers per jaar.</p> <p>De gemeente heeft gezorgd voor de realisatie van de benodigde parkeerfaciliteiten en parkeervoorzieningen voor de bezoekers van Wildlands (inclusief transferium voor piekdagen) en de gemeente heeft tevens aantrekkelijke looproutes (Boulevards) aangelegd vanaf de diverse parkeerterreinen</p>

(P-Noord, P-Zuid en P-Schapenveenweg) naar het Raadhuisplein / de ingang van Wildlands. De logistiek voor bezoekers is door Wildlands echter nog niet volledig uitgewerkt. Ondanks het feit dat vaak gesproken is over de manier waarop bezoekers van Wildlands vanuit de diverse parkeerterreinen en met de soms grote loopafstanden bij de entree van Wildlands terecht kunnen komen, is dit nog niet opgelost. Dat geldt ook voor bussen en taxi's. Duidelijke afspraken over die logistiek zijn belangrijk, omdat het van invloed kan zijn op het gebruik van de openbare ruimte en daarmee op de ruimtelijke kwaliteit.

In het bijlagenboek is een beoordeling van de stand van zaken van de verschillende projecten opgenomen. Daarbij is gekozen voor de volgende opzet per project:

1. Stand van Zaken
2. Toetsingskader
3. Beoordeling
4. Waardering
5. Advies “

C 5. Duurzaamheid

We streven een realisatie van het hele programma na die op een duurzame manier gebeurt. Dit is als een vertrekpunt/kader bij elke keuze in feite één van de pijlers van de gebiedsontwikkeling. Om daarop te toetsen en zonodig bij te sturen is een deskundigenpanel duurzaamheid ingesteld. Dit beoordeelt de duurzaamheid tijdens de realisatie aan de hand van het vastgestelde auditplan duurzaamheid en de desbetreffende subsidievoorwaarden.

Programmakaders duurzaamheid	
Uitvoering programma conform het beoogde niveau duurzaamheid	
Uitvoering projecten voldoen aan subsidievoorwaarden m.b.t. duurzaamheid	

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende
- aanpassingen nodig
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende

Toelichting duurzaamheid
<p>Het oordeel uitvoering programma conform het beoogde niveau duurzaamheid is niet voldoende omdat het oordeel van het deskundigenpanel duurzaamheid ten aanzien van het Theater/WvO rood is. Nadere toelichting ten aanzien van dit oordeel staat verderop in dit hoofdstuk.</p> <p>Toelichting duurzaamheid per project</p> <p><u>Warmtenet</u> Het warmtenet cluster A (Holdert, Theater, Gemeentehuis en Wildlands) is als business case in ontwikkeling bij WMD (E-Qua). Periodiek vindt overleg plaats tussen de WMD en de gemeente Emmen over de realisatie van het warmtenet door de WMD. Daarnaast vindt voortgangsoverleg plaats waarbij de directeur van de WMD en de directeur van het programma Centrumvernieuwing Emmen aanwezig zijn. Afgesproken is dat WMD (E-Qua) binnenkort een verzoek bij de gemeente indient met betrekking tot de mogelijkheden om te komen tot 2 doublets (2x2 putten) en het onderzoek van de mogelijkheden voor de realisatie van een warmtebuffer op de locatie Hoofdstraat. In mei 2015 heeft de WMD een schriftelijk verzoek ingediend waarin de WMD het college verzoekt om medewerking bij de uitwerking en concretisering van de WKO-plannen op de locatie Hoofdstraat. In de afgelopen periode heeft de WMD gewerkt aan de onderbouwing van een (vergunning-)aanvraag bij het bevoegd gezag, ic de provincie Drenthe. De aanvraag is bedoeld om, vanuit het oogpunt van grondwaterbeheer, toestemming te verkrijgen van het bevoegd gezag om een WKO op de locatie Hoofdstraat te realiseren. De aanvraag met onderbouwing zal naar verwachting begin 2016 worden ingediend bij de provincie Drenthe en kent een proceduretijd van circa 6 maanden.</p> <p>Wildlands en Theater/WvO zijn inmiddels reeds aangesloten op het warmtenet in ontwikkeling.</p> <p><u>Hondsrugwegtunnel</u> De Hondsrugwegtunnel is op 15 december 2014 opgeleverd en in gebruik genomen en op 19 december feestelijk geopend. Alle hieronder genoemde activiteiten m.b.t. duurzaamheid zijn uitgevoerd en afgerond.</p> <p><i>Verwarming hellingbanen</i> De benodigde voorzieningen voor het verwarmen en eventueel koelen van de hellingbanen van de tunnel Hondsrugweg zijn aangelegd en aangesloten op de saneringsunit. Dit heeft een gunstige invloed op de levensduur van het asfalt en op het terugdringen van gebruik van strooizout.</p> <p>De bedoeling is om de hellingbaanverwarming van de Hondsrugtunnel in de toekomst aan te sluiten op het warmtenet in Emmen centrum. Het warmtenet is echter nog in ontwikkeling. Zodra dit warmtenet door E-Qua (dochteronderneming van WMD) gerealiseerd is en operationeel is kan aansluiting van de hellingbaanverwarming van de Hondsrugtunnel daarop worden gerealiseerd.</p> <p><i>Verlichting</i> De verlichting in de tunnel is aangelegd met sensorgestuurde ledverlichting. De sensoren meten de lichtintensiteit buiten. De intensiteit van het licht in de tunnel sluit hier op aan. Bestuurders merken hierdoor nagenoeg geen verschil in lichtintensiteit bij het in- en uitrijden van de tunnel.</p>

Hergebruik materiaal

Een groot deel van het leem dat uit de tunnelbak is gegraven is gebruikt voor het maken van geperste leemstenen ten behoeve van de gebouwen in Wildlands Adventure Zoo Emmen.

CSM-wand

De wanden van de tunnel zijn uitgevoerd volgens het CSM (Cutter Soil Mix) systeem. Dit houdt in dat de wanden worden gemaakt met zand dat ter plaatse aanwezig is en direct wordt verwerkt in de te realiseren tunnelwanden. Er hoeft daardoor minder bouw materiaal (zand en grind) van elders voor de wand te worden gebruikt. Hierdoor zijn minder vervoersbewegingen nodig wat een positief effect heeft op de CO₂ uitstoot.

Theater/WvO

1. Het proces

Nadat het besluit was genomen om Atalanta, later CvE, te realiseren, is bij het onderhavige project begonnen met het vaststellen van het globale Programma van Eisen ten behoeve van de architectenselectie. Alle aanbestedingen zijn "Europees Niet-Openbaar". Dat wil zeggen dat er een selectiefase is waarvoor "iedereen" zich kan aanmelden. Indien een kandidaat voldoet aan de criteria, maakt hij kans te worden uitgenodigd voor de gunningfase. Het aantal uitnodigingen is gemaximaliseerd op vijf, dus alleen de vijf kwalitatief beste kandidaten gaan door. In de selectie- en gunningleidraad staan heldere criteria waar de kandidaat aan moet voldoen, c.q. waarop hij in de eerste fase aantoont tot de vijf kwalitatief beste kandidaten te horen en in de tweede fase dat hij de beste aanbieder (Economisch Meest Voordelige Inschrijving) heeft gedaan.

Bij de selectie van de architect was de mate waarin hij duurzaamheid in praktijk bracht een belangrijk criterium. In de selectieleidraad voor de architectenselectie, waarin vier referentieprojecten worden gevraagd, moest de kandidaat met de referentie duurzaamheid voldoen aan het volgende:

Referentie 2 dient te voldoen aan alle volgende aard - kenmerken:

- *het inhoudelijk vormgeven van een bouwkundig ontwerpproces;*
- *nieuwbouw van een "klimaatneutraal" gebouw. Onder klimaatneutraal gebouw wordt in dit geval verstaan: ervaring met het ontwerpen en bouwen van een nieuwbouw utilitair werk waarbij een EPC wordt gehaald die minimaal 10% onder de op het moment van aanvragen bouwvergunning geldende norm (niet vóór 01-01-2005) volgens het bouwbesluit ligt;*
- *het coördineren van de ontwerpactiviteiten van de overige technische adviesdisciplines (bouw fysisch, installatietechnisch, constructief) ten behoeve van het ontwerp, de uitwerking en – eventueel - realisatie van het bouwplan;*
- *realisatie van de dienstverlening tot volle tevredenheid van de opdrachtgever.*

Vervolgens moest de kandidaat aangeven hoeveel beter dan de geldende EPC-norm hij eerder had ontworpen. Hiermee kon hij maximaal 200 punten scoren om tot een ranking, de beste vijf, te komen volgens de volgende formule:

$$\frac{Q_{pres;toelaatbaar} - Q_{pres;totaal}}{\text{-----}} \times 200$$

Q_{pres;toelaatbaar}

Q_{pres; totaal} is de EPC-waarde van de ingediende referentie (bepaald volgens NEN 2916).

Q_{pres; toelaatbaar} is de ten tijde van aanvraag bouwvergunning geldende eis .

Dit criterium vertegenwoordigde 200 van de totaal 700 te behalen punten.

Mede op basis van genoemde referentie zijn vijf kandidaten geselecteerd. Deze zijn uitgenodigd voor de gunningfase. In de gunningleidraad staat als tweede van de vijf criteria het volgende.

Duurzaamheid en innovativiteit

Visie op de integratie van duurzaamheidsaspecten (energie, materiaalgebruik, beperking milieubelasting) en

innovativiteit in het ontwerp. De gemeente wil een voorbeeldfunctie vervullen op het gebied van duurzaamheid en sluit daarbij aan op de duurzaamheidsambities zoals vastgesteld in de samenvatting van Business Case 7.0.

De visie wordt beoordeeld aan de wijze waarop de inschrijver aantoont dat hij/zij invulling geeft aan de visie en ambitie van de opdrachtgever. Inschrijver toont dit aan aan de hand van de volgende aspecten:

- *energie: duurzaam energiegebruik van het ontwerp;*
- *materialen: toepassing van duurzame materialen in het ontwerp;*
- *beperking milieubelasting;*
- *hoe wordt geborgd dat het gebouw voldoet aan energielabel A (energieprestatiecertificaat) en GPR cijfer 8;*
- *innovativiteit: de mate waarin innovatieve oplossingen bijdragen aan het behalen van een duurzaam project;*
- *innovativiteit als specifieke aantrekkelijke factor van het gebouw;*
- *het evenwicht tussen duurzaamheid en innovativiteit.*

Dit criterium vertegenwoordigde een weegfactor 15 van de maximaal 105 te behalen punten. Alleen de inschrijfsom (30 punten) en het criterium “architectuur en inpassing in de integrale ontwikkeling” (25 punten) wogen zwaarder.

De kwalitatief beste aanbidding werd gedaan door de combinatie Henning – Larsen (Denemarken) met Van den Berg Architecten. De combinatie scoorde in de selectiefase hoog met 127,78 (van de maximaal 200) punten en in de gunningfase scoorden zij het beste op dit criterium met 11,7 (van de maximaal 15 punten).

Met de opdrachtverstrekking voor het opstellen van een schetsonwerp aan Henning- Larsen/van den Berg was er reden voor vertrouwen in de juiste invulling van het aspect duurzaamheid in het ontwerp. Terwijl de architect aan het schetsontwerp werkte, werden de overige adviseurs, constructeur, W & E-adviseur, adviseur brandveiligheid, bouwfysica en akoestiek, adviseur theatertechniek, interieuradviseur op dezelfde wijze met vergelijkbare criteria geselecteerd. Hiermee ontstond een ontwerpteam waar duurzaamheid breed was geborgd. Ook de toenmalige supervisor stedelijke kwaliteit, Ashok Bhalotra, speelde daarbij een belangrijke rol.

Het ontwerpteam is gestart met een sessie met de titel “hoe ziet het groenste theater van Europa eruit?”. Ter voorbereiding hadden alle deelnemers een korte presentatie voorbereid van hun persoonlijke visie op een “groen theater”. Hierin kwamen beelden van het huwelijk tussen cultuur en natuur naar voren, maar ook thema’s als energiezuinige oplossingen, zichtbaar hergebruik van bijvoorbeeld (hemel-)water en meervoudig ruimtegebruik. Met de hierbij ontwikkelde gemeenschappelijke ambitie is het ontwerpteam, met vertegenwoordiging van DPE, het proces van opstellen van schetsontwerp, voorlopig ontwerp, definitief ontwerp gestart.

Na de fase schetsontwerp is de rol van Henning – Larsen kleiner geworden en heeft met name Van den Berg Architecten de voortrekkersrol van het ontwerpteam ingevuld.

De verschillende fasen van het ontwerp zijn gepresenteerd aan de supervisor stedelijke kwaliteit CvE en het college van b&w en soms nog breder, bijvoorbeeld aan de gemeenteraad. De afronding van een fase bestond uit het vaststellen van het ontwerp inclusief kostenraming en planning door het college.

In dit traject zijn veel ideeën op het gebied van duurzaamheid geopperd, sommige doorgevoerd en sommige gesneuveld. Vaak bleken mooie ideeën niet haalbaar door de uitgangspunten van het project en/of om financiële redenen. Zo hebben de langsgevels verschillende verschijningsvormen gehad, heeft de techniek verschillende systemen gekend, is er sprake geweest van zonwering aan de buitenzijde en in de gevel et cetera. Drie duurzaamheidsaspecten die in de ontwerpfase altijd veel aandacht hebben gehad zijn een laag energiegebruik, de gebruikskwaliteit en de toekomstbestendigheid. In de ontwerpfase is continu naar maximale flexibiliteit en aanpasbaarheid gestreefd.

Het eindproduct van het ontwerpteam was de Vraagspecificatie van 17 februari 2014 ten behoeve van de aanbesteding van de realisatie van het gebouw.

In 2013 is gestart met de selectiefase van de Europese niet-openbare aanbesteding voor de uitvoering van het werk. Kort voor de start van de aanbestedingsfase was besloten om het project niet aan te besteden op

basis van bestek en tekeningen (traditioneel), maar Engineering and Build en 20 jaar groot- en vervangingsonderhoud op basis van de UAV-GC, waarbij gebruik werd gemaakt van de Best Value Systematiek. Hiermee komt de verantwoordelijkheid voor wat er uiteindelijk wordt gerealiseerd voor een groot deel bij de opdrachtnemer te liggen. Enige kenmerken van de BVP-methodiek is dat de expert wordt geacht in de markt te zijn en niet aan opdrachtgeverzijde. De opdrachtnemer stelt een oplossing/uitvoeringsmethode voor aan de opdrachtgever en overtuigt de opdrachtgever van de juistheid van die oplossing in plaats van de traditionele verhouding waarbij de opdrachtgever voorschrijft wat en hoe er gebouwd moet worden.

Ook bij de selectie van de aannemer is het aspect duurzaamheid in de leidraden geborgd. In de selectiefase wordt een aantal kerncompetenties van de gegadigde gevraagd, waaronder:

kerncompetentie "duurzaamheid" dient te voldoen aan alle volgende aard/ kenmerken:

- *(ver)nieuwbouw van een duurzaam utilitair gebouw, met omvang 5.000 m2 bvo (gemeten conform NEN 2580);*
- *realisatie van de dienstverlening tot volle tevredenheid van de opdrachtgever.*

De kerncompetenties dienden te worden aangetoond met behulp van referentieprojecten met opdrachtgeversverklaring. Dura Vermeer scoorde hierop wederom als hoogste met als toelichting van de beoordelingscommissie:

Dura Vermeer

Beperking van de levenscyclus-kosten: Uitstekend (4); uitstekende referentie, alle aspecten komen concreet aan bod, afstotingskosten uitgebreider benoemd kunnen worden.

Ontlasting van het milieu gedurende de ontwikkeling, realisatie, exploitatie en afstoting/sloop van het project: Uitstekend (4); uitstekend verhaal met veel voorbeelden wat er gedaan is aan beperking van de milieubelasting binnen de referentie.

In de gunningfase is een document "Aandachtspunten bij uitwerking vraagspecificatie" gevoegd, waarin de mening van het duurzaamheidspanel is verwoord en de suggesties van het duurzaamheidspanel zijn opgenomen. Deze zijn in de realisatiefase meegenomen, de resultaten hiervan staan in hoofdstuk 5 en 6.

Dura Vermeer is gecertificeerd CO₂ bewust niveau 5. Over 2014 heeft Dura Vermeer een jaarverslag gemaakt over de resultaten op het gebied van duurzaamheid en MVO

Door alle adviseurs en uitvoerenden te selecteren onder andere op basis van hun kennis en ervaring op het gebied van duurzaamheid is de kans dat duurzaamheid in de hele keten wordt gebracht maximaal.

Tijdens de realisatiefase wordt bijna vanzelfsprekend ook op de bouwplaats rekening gehouden met duurzaamheidsaspecten zoals schoonhouden, maatregelen tegen water- en bodemverontreiniging, gescheiden afval, minimale hinder voor omwonenden et cetera.

2. Resultaten: GPR

De opdrachtnemer dient onder andere te voldoen aan de eis dat de GPR op alle thema's minimaal 8 is. Per GPR-thema volgt hieronder een korte toelichting op de gerealiseerde GPR score.

2.1 Energie, score 8.0

De CO₂ emissie wordt zoveel mogelijk gereduceerd. Ten opzichte van de referentiewaarde wordt door energiegebruik 51% gereduceerd en door materiaalgebruik 27%. Dit levert een totale reductie ten opzichte van de referentiewaarde van 47%.

Zowel in de bouwfase zijn maatregelen doorgevoerd, zoals bij de koeling, alsook in de exploitatiefase, met name in het kader van onderhoud van de installaties.

2.2 Milieu, score 8.0

Er zijn verschillende waterbesparende maatregelen doorgevoerd, waarbij vooral de opvang en hergebruik van het hemelwater opvalt. Dit wordt hergebruikt voor het groene dak en kopgevels, op zichzelf al een maatregel, en voor Wildlands. Verder valt het brede gebruik van prefab delen, de uitgebreide (gescheiden) opslagvoorzieningen en de materiaalkeuze te noemen.

2.3 Gezondheid, score 8.0

Gezien de functie(s) in het gebouw kan het geluidsniveau binnen hoog zijn. Er zijn uitgebreide voorzieningen toegepast om geluidsoverlast te beperken. Zo is het zelfs mogelijk om in de Grote Zaal en de Vlakke Vloer Zaal gelijktijdig uitvoeringen te programmeren zonder akoestisch effect op elkaar. De zaalakoestiek is door specialisten ontworpen en omschreven. Aan de leverancier worden ook hoge eisen gesteld. Deze is kwalitatief hoogstaand voor alle verschillende programmeringen, zoals spraak, klassieke muziek, popmuziek, kleine en grote gezelschappen, etc. De ventilatievoorzieningen zijn ruim uitgelegd en kennen veel aanvullende voorzieningen zoals ruimteregeling, CO₂-regeling en goede reinigbaarheid. Het thermisch comfort is zowel in de zomer als in de winter goed geregeld. Zoals bekend is de koeling in een theater een kritieke factor, maar ook een grote energieverbruiker. De ruimtetemperatuur is per ruimte individueel te regelen. Er is sprake van zeer veel daglichttoetreding ("transparant gebouw"), zelfs op de podia van Grote Zaal en Vlakke Vloer Zaal. Dit zal door de thatertechnici bijzonder worden gewaardeerd.

2.4 Gebruikskwaliteit score 8.9

De bereikbaarheid, toegankelijkheid en de interne logistiek zijn, ook voor minder-validen, goed doordacht. De functionaliteit van het gebouw is breed en flexibel. De functies/ruimten zijn op logische wijze geplaatst in het gebouw. Veel ruimten kunnen worden gekoppeld/gescheiden afhankelijk van de functie van het moment. Met name de Vlakke Vloer Zaal kan voor vele functies worden ingezet: cultuur, natuur, sport, congres, educatie, horeca etc. De technische kwaliteit is hoog. Hierdoor is het mogelijk om ruimten voor meer dan alleen de functie waarvoor die aanvankelijk is uitgelegd te gebruiken. Een voorbeeld hiervan is het hoge draagvermogen van de vloeren. Sociale veiligheid heeft in het ontwerpproces, met name op begane grond niveau, vaak een bepalende rol gespeeld. Vooral "donkere hoekjes" en potentiële hangplekken zijn uit het ontwerp gestreept.

2.5 Toekomstwaarde score 8.4

Er is gebruik gemaakt van hoogwaardige elementen waardoor onderhoud wordt geminimaliseerd en de uitstraling blijvend kwalitatief hoog is. Daarbij werkt dit positief voor de eerder genoemde flexibiliteit van het gebruik. De gevel is voorbereid voor buitenzonwering. Deze is echter in tegenspraak met de gewenste transparante en uitnodigende uitstraling. Uitbreiding van het gebouw is niet eenvoudig mogelijk of onmogelijk. De flexibiliteit, en daarmee de aanpasbaarheid van het gebouw, in ruimten en functies is daarentegen zeer groot. De belevingswaarde is zeer hoog dankzij de architectuur en de zorgvuldige stedelijke en landschappelijke inpassing. De uitstraling zal ervoor zorgen dat een foto van het gebouw in het hele land breed zal worden herkend als het iconische gebouw in Emmen aan het Raadhuisplein als voorportaal van Wildlands.

3. Overige resultaten

In het traject van eerste ideevorming tot oplevering van het gebouw, maar zeker ook tijdens de exploitatiefase, wordt bij elke keuze en/of elk besluit het aspect duurzaamheid meegewogen. Door alle adviseurs en de uitvoerenden te selecteren onder andere op het criterium duurzaamheid, is getracht duurzaamheid in de hele keten te borgen. De uitvoerende partijen spelen hierbij een specifieke rol, omdat zij bepalend zijn voor een deel van de ketenintegratie via bouwmethodiek en materialisatie.

In het ontwerp- en realisatietraject zijn veel keuzes gemaakt en besluiten genomen die direct of indirect de kwaliteit van het gebouw bepalen en daarmee de score op het gebied van duurzaamheid. Enkele resultaten van deze keuzes en besluiten staan hieronder genoemd.

3.1 Lokale / regionale inzet

Er is per januari 2016 al ruim 42 manjaar lokale/regionale arbeid ingezet. Zo wordt de hele E-installatie aangebracht door Harwig uit Emmen. Naar schatting hebben 75 mensen uit Emmen en de directe omgeving deelgenomen aan het bouwproces. Daarnaast is er al 26.764 manuren ingezet in het kader van Social Return on Investment (SROI). Beide cijfers zijn erg hoog in vergelijking met andere grote projecten in het land. Eis van de gemeente Emmen ten aanzien van SROI is dat 5% van de arbeidsuren wordt ingevuld met SROI. Naar verwachting wordt bij dit project een score tegen de 10% behaald.

3.2 Lokale / regionale inkoop

Er is per januari 2016 43,7% uitbesteed in Emmen en directe omgeving. Hiermee wordt het transport, en daarmee de CO₂-uitstoot, beperkt.

3.3 Materialisering

Het interieur is zoveel mogelijk slijtvast en onderhoudsarm. Door de contractuele koppeling van realisatie en 20 jaar onderhoud, is er een financiële drijfveer voor de bouwer om duurzame materialen te gebruiken, die de onderhoudskosten drukken. De aannemer kan immers in de exploitatiefase een hogere investering terugverdienen.

Voor de vloerbedekking wordt Desso tapijt toegepast. Dit is 100% recyclebaar.

Verder levert het alternatieve bouwsysteem voor de toneeltoren niet alleen tijdswinst op, maar ook een reductie van te gebruiken grondstoffen.

3.4 Hergebruik

In de ontwerpfase en ook de realisatiefase wordt continu gezocht naar mogelijkheden voor hergebruik van materialen. Een sprekend voorbeeld is dat voor de inrichting van het Kompasplein (het centrale plein tussen theater/WvO en de klimaatwerleden van Wildlands) Portugese keitjes worden gebruikt die vrijkwamen bij DPE en de leistenen platen van het dak van de Traverse.

De laatste controle wordt nu uitgevoerd om definitief te kunnen besluiten dat de kluizen uit het huidige dierenpark kunnen worden hergebruikt door Wildlands in het gebouw theater / WvO.

Een aantal theatertechnische zaken zal worden verhuisd van de Muzeval naar het Atlas theater. Naast inventaris en reservemateriaal wordt de trekkenwand van de grote zaal van de Muzeval deels hergebruikt in de Vlakke Vloer Zaal van het Atlas theater.

Verder worden onderhoudsmaterialen van Wildlands en theater/WvO zoveel mogelijk gecombineerd en meervoudig gebruikt. Zo zal er slechts één hoogwerker worden aangeschaft voor het onderhoud in plaats van twee (of eerder zelfs drie).

3.5 Uitstraling

In een eerder overleg met het duurzaamheidspanel is gesproken over nudging. Het gebouw met groene kopgevels en eengroen dak geeft naast de intrinsieke duurzaamheidswaarde een bijzonder duurzame uitstraling. In het gebouw en met name het congresgedeelte zijn expositiemogelijkheden opgenomen, zodat een thema ook fysiek en visueel kan worden ondersteund.

De transparante gevel heeft veel aandacht gekregen in de ontwerpfase tot en met de inkoop van het glas. Er is een optimum gevonden in transparantie, zonwering, isolatie, esthetiek en beleving.

3.6 Verlichting

Alle verlichting in het gebouw is LED-verlichting, zo'n 3.000 armaturen. Alleen de specifieke lichttoepassingen in het theater zoals zaallicht, spots en dergelijke, zijn geen LED-verlichting. Hoewel de markt al jaren aangeeft bijna klaar te zijn met de noodzakelijke ontwikkeling van LED-verlichting voor theatertechnische toepassingen, blijkt deze ontwikkelfase nog steeds niet te zijn afgerond.

Ook de optie om geen armaturen aan te schaffen, maar "licht te kopen" bleek nog niet voldoende uitgewerkt door de leverancier voor contractuele vastlegging.

3.7 Biocomposiet

In Emmen wordt het gebruik van biocomposiet bijzonder gestimuleerd. Er zijn enkele voorbeelden van het gebruik van biocomposiet in Wildlands te noemen. De kans om biocomposiet te gebruiken in het theater/WvO voor bijvoorbeeld de stoel frames van de theaterstoelen en kantoorstoelen, wordt nog onderzocht samen met de leveranciers.

3.8 Leemstenen

Er is met enthousiasme gezocht naar nuttige toepassing van leemstenen in het gebouw. De bouwmethodiek, waarbij veel van prefab materialen gebruik wordt gemaakt, en de flexibiliteit en aanpasbaarheid van het ontwerp staan het gebruik van leemstenen in de weg. Er zijn bijvoorbeeld geen gemetselde wanden te vinden in het gebouw: alle wanden zijn metalstud zodat ze snel kunnen worden geplaatst en herplaatst of verwijderd indien gewenst. Het toepassen van leemstenen zou slechts "voor de bühne" zijn.

3.9 Openbare voorzieningen

De openbare voorzieningen zoals toiletten, fietsenstallingen en prullenbakken zullen nog een kritisch worden beschouwd en zo mogelijk geoptimaliseerd. De suggestie om tot afspraken te komen met Arriva

over het verschuiven van de inbouwplicht in de Sprinters naar openbare voorzieningen op het station of directe omgeving, wordt graag overgenomen.

4. Conclusies

Door uitgangspunten en randvoorwaarden gedwongen is niet gekozen voor een ontwerp op basis van een duurzaamheidsconcept, maar voor een ontwerp waar duurzaamheid zo goed mogelijk wordt ingebracht. Door de contractuele koppeling van realisatie en 20 jaar onderhoud wordt duurzaamheid in de realisatiefase (financieel) gestimuleerd.

- Aan de eis ten aanzien van GPR score minimaal 8 wordt voldaan.
- Aan de eis CO₂-neutraal in de exploitatiefase kan niet volledig worden voldaan, maar de CO₂-uitstoot is zo veel mogelijk gereduceerd.
- Aan de eis 100% gebruik van hernieuwbare energiebronnen wordt niet volledig voldaan, maar de levering van duurzame energie door E-Qua is een duurzaam alternatief.

Bij de selectie van adviseurs en uitvoerenden is de kennis en expertise op het gebied van duurzaamheid geborgd.

De sterke focus op de GPR-thema's gebruikskwaliteit en toekomstwaarde heeft invloed op de drie andere thema's.

De positieve waardering voor de exploitatie van Wildlands, zeker voor de horeca, geldt één-op-één voor theater/WvO, omdat Wildlands beide op dezelfde wijze gaat exploiteren. Voor beide geldt ook het continue streven naar innovatie en optimalisatie.

De aansluiting op het warmtenet en daarmee de levering van duurzame energie door E-Qua is bepalend voor de GPR-score energie.

5. Opdracht deskundigenpanel duurzaamheid

De opdracht van het deskundigenpanel is te beoordelen of wordt voldaan aan de doelstellingen, zoals beschreven in het Auditplan Duurzaamheid, vastgesteld door B&W d.d. 30-10-2012.

6. Oordeel deskundigenpanel duurzaamheid

Inleiding

De realisatie van de Wereld van het Theater/Wereld van Ontmoeting (verder: WvT/WvO) is in al haar aspecten en in volle omvang gaande. Er wordt een iconisch gebouw neergezet, dat niet alleen het theater van Emmen zal zijn, maar ook de entree tot Wildlands.

Het panel heeft zich in haar oordeel en aanbevelingen uitsluitend gebaseerd op de beschikbaar gestelde informatie. Over de onderdelen die niet zichtbaar zijn geworden, is voor het panel geen beoordeling mogelijk.

Oordeel van het panel

Het panel geeft het volgende oordeel over het voldoen aan de subsidievoorwaarden, zoals die in het Auditplan Duurzaamheid zijn omschreven:

- De WvT/WvO is in de exploitatiefase CO₂-neutraal: Aan deze voorwaarde wordt niet voldaan. Hoeveel er wel wordt gecompenseerd is uit de documentatie niet duidelijk geworden, dus het panel heeft ook geen zicht op de mogelijkheden voor de toekomst.
- De WvT/WvO maakt voor 100% gebruik van hernieuwbare energiebronnen: waar de functie wordt geïntegreerd met Wildlands is dit het geval. Hier zijn voorzieningen getroffen om verliezen te minimaliseren en om reststromen elders in te zetten. Er is sprake van een vergaande balans tussen de vraag naar warmte en elektriciteit en het aanbod dat op duurzame wijze is verkregen. Door een mogelijke aankoppeling in de toekomst van gebouwen/locaties uit de omgeving kan een nog betere balans worden verkregen. Er is weliswaar op deelaspecten geen sprake van volle 100% duurzame bronnen, maar overall is sprake van een vrijwel duurzame energiehuishouding. Voor het overige heeft het panel geen zicht gekregen op de mate waarin binnen het Theater hernieuwbare energiebronnen c.q. geavanceerde energiebesparende technieken worden

toegepast, behalve bij de toepassing van ledverlichting als energiebesparende techniek.

- De WvT/WvO wordt duurzaam gebouwd (GPR-score van minimaal 8): Het panel heeft twijfels bij de juistheid van de berekening van de GPR-score en de argumentatie hierachter. Zij kan zich als gevolg daarvan niet uitspreken over deze voorwaarde. Bij steekproeven is gebleken dat op onderdelen de score niet klopte. Zij adviseert dit door een onafhankelijke partij te laten toetsen.

De waardering in kleur (groen, oranje of rood) naar aanleiding van deze audit is: ROOD.

Uitwerking

ARCHITECTUUR: Op dit onderwerp is het panel zonder meer positief. De opzet om een iconisch gebouw neer te zetten is geslaagd. Het panel is te spreken over het concept van de groene zijgevels, en ook zeker over de plek op het plein en de synergie met de omgeving.

ENERGIE: De WvO/WvT is aangesloten op het warmtenet. Het panel kan niet beoordelen welk koelsysteem wordt toegepast en wat er gebeurt met de warmte die bij koeling vrijkomt. Uit de documentatie zijn verder geen innovatieve theatertechnische installaties gebleken, en bij de rondleiding heeft het panel vooral traditionele installaties gezien.

MILIEU: Voor zover het de catering betreft zal de exploitatie bij Wildlands worden ondergebracht. Het panel heeft hiervan door de informatievoorziening bij de audit van Wildlands een positieve indruk gekregen. Wat er wordt ingezet aan waterbesparende maatregelen en opvang en hergebruik van hemelwater is goed, maar niet noemenswaardig.

MATERIALEN: De houten kozijnen ogen mooi. Er is hier geen gebruik gemaakt van 50% betongranulaat, terwijl dit nota bene lokaal is ontwikkeld. Het panel vraagt zich hierbij af hoe het mogelijk is dat dit niet is toegepast, en zelfs niet overwogen. Gebruik maken van recyclebaar tapijt is mooi, maar het is ook mogelijk om gerecycled tapijt toe te passen. Een gesprek met Drentea over biocomposietframes klinkt naar de mening van het panel te vrijblijvend. In hoeverre is er kennis genomen van de ontwikkelingen hieromtrent in de rest van de wereld? Er zijn partijen met veel meer expertise, die reeds jaren wordt toegepast. Gezien het stadium van de bouw lijkt een verkennend gesprek wat aan de late kant.

Toelichting

Het panel heeft voor eerdere audits m.b.t. WvT/WvO, maar zeker ook in aanloop naar deze audit slechts een bescheiden hoeveelheid informatie ontvangen. De documentatie was regelmatig onvoldoende, zeker met betrekking tot de onderwerpen waarover informatie beschikbaar zou moeten zijn gezien het stadium van het project.

AMBITIE: Het panel heeft sterk de indruk dat de ambitie om tot een duurzame WvT/WvO te komen bij het theater ontbrak, waar dit zeker wel mogelijk was geweest. Er was geen algeheel commitment voelbaar. Het panel moet daarom met spijt vaststellen dat duurzaamheid geen integraal onderdeel van het proces is geweest. Dit was wel degelijk mogelijk geweest. Naar de mening van het panel wreekt zich hier het ontbreken van een ervaren projectleider specifiek voor duurzaamheid. Het takenpakket van de projectleider Theater maakte het onmogelijk om hier voldoende op te sturen.

SAMENWERKING: het ontbreken van verregaande samenwerking met Wildlands was voor het panel een verrassing. Een klein voorbeeld is het toepassen van lokaal ingekocht betongranulaat, wat bij Wildlands tot een innovatieve toepassing heeft geleid. Bij de WvT/WvO ontbrak deze kennis geheel.

Aandachtspunten, suggesties en adviezen:

- Duurzaamheid is geen prominente en intrinsieke factor geworden binnen de WvT/WvO. Het panel is van mening dat dit te maken heeft met het feit dat er geen trekker is geweest voor het onderwerp duurzaamheid. Doordat andere onderwerpen de aandacht hebben opgeëist, is het onderwerp duurzaamheid ondergeschikt geraakt. Dat is een gemiste kans. Maar er is nog wel degelijk iets mogelijk, bijvoorbeeld op het gebied van materialen voor de inrichting (biocomposiet, tapijten), maar ook apparatuur. Het panel adviseert dringend om iemand in te zetten die dit nog kan realiseren.
- Het panel adviseert een externe toets van de GPR-score, bijvoorbeeld door WE-adviseurs of DGMR.
- Het panel hoopt dat door de integratie met Wildlands een stimulans zal ontstaan voor de toekomst en dat de discrepantie tussen Wildlands en WvT/WvO zal verminderen.

Het zou goed zijn als er verbindingen ontstaan, ook met de omgeving. Denk hierbij ook aan het kritisch doorlichten van o.a. logistieke processen.

7. Reactie gemeente

• *Exploitatiefase CO₂ neutraal*

De conclusie dat het gebouw in de exploitatiefase niet CO₂ neutraal is, is terecht.

In de verschillende overleggen en presentaties is gediscussieerd of deze eis überhaupt realiseerbaar is voor dit project, helaas zonder eenduidige conclusie.

De maatregelen en verwachte CO₂-reductie zijn aangegeven in de eindrapportage en in de GPR-berekening. Het panel meent dat de CO₂ uitstoot verder had kunnen worden gereduceerd.

• *100% hernieuwbare energiebronnen*

Ten tijde van de start van het project is een intentieovereenkomst gesloten met Rendo Duurzaam voor het aanleggen van alle voorzieningen voor en het leveren van alle benodigde duurzame energie (elektriciteit, warmte en koude) voor het Atlas theater en de WvO. Hiermee zou (voor zover mogelijk) worden voldaan aan het criterium 100% hernieuwbare bronnen. Door problemen bij Rendo Duurzaam, hebben zij deze intentie niet kunnen realiseren.

De overeenkomst is één op één overgenomen door WMD. WMD heeft dit ondergebracht bij haar dochter E-Qua. Dit is tevens de energieleverancier van Wildlands. Op een zeer laat tijdstip, toen de bouw reeds was gestart, is gebleken dat E-Qua geen elektriciteit kon leveren voor Theater / WvO. Dit maakt het noodzakelijk om zorg te dragen voor een reguliere elektriciteitsaansluiting voor Theater / WvO. In het ontwerpteam Theater / WvO heeft het criterium 100% hernieuwbare energiebronnen hierdoor slechts zijdelings een rol gespeeld.

De conclusie dat niet wordt voldaan aan het criterium 100% hernieuwbare energiebronnen is terecht. Er is echter veel aan gedaan om er wel of zo goed mogelijk aan te voldoen.

• *Duurzaam gebouwd (GPR8)*

Mede op basis van de second opinion door DGMR constateert het panel in tweede instantie dat wel aan deze eis wordt voldaan.

Conclusie gemeente

Het deskundigenpanel Duurzaamheid CvE volgde en beoordeelde de resultaten op het gebied van duurzaamheid namens de gemeente Emmen en de provincie Drenthe. Het panel is kritisch over het niet halen van alle doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en is van mening dat duurzaamheid bij dit project niet die prioriteit kreeg die het had bij WILDLANDS. Architectuur en theatertechniek kregen prioriteit. Het panel heeft in haar rapportage aangegeven dat "het hokje in de kwartaalrapportage rood moet worden gekleurd". Op basis van bovenstaand lijkt enige nuancering hierbij op zijn plaats.

Het panel concludeert terecht dat aan het criterium van "GPR score van minimaal een 8" wordt voldaan en dat aan het criterium "exploitatiefase CO₂ neutraal" en "100% hernieuwbare energiebronnen" niet, of in ieder geval niet volledig wordt voldaan.

De gemeente en provincie hebben met elkaar afgesproken dat in verband met de spanning tussen de verschillende criteria als "architectonische en ruimtelijke kwaliteit" enerzijds en "duurzaamheid" anderzijds, de prioriteit gelegd wordt bij "architectonische en ruimtelijke kwaliteit". Met betrekking tot de duurzaamheidscriteria hebben gemeente en provincie afgesproken dat het criterium "duurzaam gebouwd" met als maatstaf de richtlijn GPR-gebouwen, met een gewenste minimumscore van een 8, als belangrijkste duurzaamheids criterium aangemerkt dient te worden. De andere criteria op het gebied van duurzaamheid zijn voor wat betreft Theater / WvO niet, of in ieder geval niet volledig te realiseren.

In de brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van Drenthe d.d. 30 april 2014 staat:

Eerder hebben wij uw Staten gemeld dat voor het project Theater (nog) niet wordt voldaan aan de duurzaamheidseisen. Die eisen worden getoetst aan de drie duurzaamheidsdoelen die ook voor DPE Next gelden.

- *DPE Next is in de exploitatiefase CO₂-neutraal*
- *DPE Next maakt voor 100% gebruik van hernieuwbare energiebronnen.*
- *DPE Next wordt duurzaam gebouwd (maatstaf van de richtlijn GPR-gebouwen, met als minimumeis het cijfer 8)*

In het perspectief van onze relatief geringe bijdrage aan het Theater (€ 2 miljoen op € 40 miljoen totaal) en de aanvullende voorwaarden die wij hebben gesteld ten aanzien van de architectonische en ruimtelijke

kwaliteit (onder andere hoogwaardig gebouw, (boven)provinciale aantrekkingskracht) van het theater, zijn wij het volgende overeengekomen. Als aansluiting op het warmtenet en in het verlengde daarvan een gebouw van ca. GPR 8 wordt gerealiseerd, is naar onze opvatting in de breedte voldaan aan de provinciale duurzaamheidseisen.

Op 26 augustus 2015 bericht Gedeputeerde Staten per brief aan de Provinciale Staten als volgt.
Prioritering van het ene criterium boven het andere kan spanning opleveren. Wij constateren dat op de drie genoemde criteria duurzaamheid, ruimtelijke en architectonische kwaliteit, een hoog niveau wordt gehaald. Dat heeft ons tot de conclusie gebracht dat 'in de breedte' wordt voldaan aan onze voorwaarden.

We willen benadrukken dat hier waarschijnlijk één van de duurzaamste theaters van Nederland is gebouwd. De afweging van drie belangrijke doelen (duurzaamheid, architectonische en ruimtelijke kwaliteit en hoogwaardige theaterkwaliteiten), kan leiden tot niet-optimale resultaten op deelgebieden. Het totale resultaat is echter iets om trots op te zijn.

Duurzaam gebouwd (GPR8)	
Eindoordeel duurzaamheid	

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

Boulevards

Op de Boulevards zijn 9 overkappingen (hubs) aangebracht. Deze overkappingen zijn grotendeels gemaakt van composiet. Composiet is een innovatief en duurzaam materiaal. In samenwerking tussen de producent van de hubs en Stenden Hogeschool wordt daarnaast nader onderzoek gedaan naar de mogelijke toepassing van biocomposieten (composiet op basis van biovezels). De eerste stap is dat er een LCA (Life Cycle Analyse) vergelijking wordt gemaakt tussen composiet en biocomposiet. Op basis van de uitkomst wordt mogelijk één hub op termijn uitgevoerd in biocomposiet, dit in samenwerking tussen Stenden en de leverancier.

Voor de verlichting van de boulevards wordt duurzame ledverlichting toegepast.

Centrumplein

Ten aanzien van het natuursteen, de verlichting en de watertoevoer van het centrumplein is voor duurzame oplossingen gekozen. Zo wordt gebruik gemaakt van Europees natuursteen. Hiermee zijn de transportafstanden beperkt. Dit heeft een gunstig effect op o.a. de CO₂ uitstoot in het transportproces ten opzichte van natuursteen uit Azië en andere werelddelen. Tevens zijn de arbeidsomstandigheden tijdens het productieproces beter gewaarborgd binnen de landen van de Europese Unie.

Op het gebied van energie is ervoor gekozen om het verbruik bij de bron aan te pakken. Om het verbruik zo beperkt mogelijk te houden wordt er gewerkt met ledverlichting en worden de voor de waterpartij benodigde pompen voorzien van tijdschakelaars om het overbodig lopen van de pompen te voorkomen. Er zijn zonnepanelen voor duurzame energievoorziening centrumplein aangebracht. De productiecapaciteit is afgestemd op het jaarlijks te verwachten verbruik voor het plein.

Op het plein is een grote waterpartij aangelegd. In de zomermaanden is de verdamping hoger dan de neerslag. Om de vijver aan te vullen wordt gebruik gemaakt van proceswater dat vrijkomt vanuit de waterfabriek van de WMD. Op deze wijze wordt het proceswater hergebruikt en wordt er geen drinkwater verspild.

Marktpllein

Verlichting op het Marktpllein wordt vormgegeven door een systeem waarmee d.m.v. spankabels ledverlichting wordt aangelegd en dat qua lichtsterkte kan worden geregeld. Het betreft zogenaamde Free-straatverlichting. De vorm van verlichting maakt het mogelijk om lichtintensiteit centraal aan te sturen.

Voor duurzaam behoud van de bomen op het plein is de grond rondom de bomen vervangen door gemengde vruchtbare grond. Regenwater wordt door middel van speciaal ontwikkelde kolken allereerst rechtstreeks toegeleid naar de bomen. Het overschot wordt automatisch afgevoerd naar het regenwaterriool als onderdeel van het gescheiden rioolsysteem.

Hergebruik materiaal

Met de herinrichting van het Marktplaatsplein is een deel van het straatmeubilair vervangen door nieuw straatmeubilair. Een deel van het straatmeubilair wordt hergebruikt. Zo is de rode natuurstenen bank, die bij het busstation in Emmen stond, geplaatst in de dorpskern van Zwartemeer. Een aantal bankjes en lichtmasten is bij een aantal basisscholen en speelvoorzieningen geplaatst.

DPE Next

“Provinciale eisen:

- Een park dat gebruik maakt van 100% hernieuwbare energie en CO₂ neutraal is tijdens exploitatie
- Een park dat duurzaam gebouwd wordt met een score van minimaal 8 op GPR
- Een project dat leidt tot kennisdeling en innovatie lokaal en regionaal. DPE Next besteedt in dat kader K€ 500 aan communities of practice (COP's).

Eigen ambitie:

- Een park dat functioneert als een ecosysteem
- ‘Innovation inspired by nature’ (biomimicry)
- Synergie en symbiose in duurzame samenwerking
- Veel bouwen met lokale, secundaire en biobased grondstoffen
- Zie duurzaamheidsvisie 2012; de ‘DPE Next principles’.

Samenwerking

Resultaten zijn tot stand gekomen in nauwe samenwerking met diverse partijen zoals VolkerWessels, Kamer van Koophandel, gemeente Emmen, StendenPre, Innovatie Kennisplatform Drenthe, Educohof en diverse (lokale / regionale) marktpartijen die deeloplossingen hebben ontwikkeld en gerealiseerd. DPE heeft hierbij voor meerdere innovatieve trajecten gefungeerd als initiatiefnemer en launching customer en heeft er in die rol voor gezorgd dat nieuwe bedrijvigheid en werkgelegenheid lokaal van de grond is gekomen. Onderdeel van de ambitie - een park dat functioneert als een ecosysteem - is dat zowel voor energie, water, materialen, innovaties als voor samenwerkingspartners gewerkt wordt vanuit het streven naar lokale / regionale kringlopen en samenwerkingsverbanden.

Resultaten

De belangrijkste resultaten worden op basis van de hieronder benoemde hoofdthema's toegelicht.

Thema's:

1. Kennisdeling en innovatie
2. Energie Ecosysteem
3. Grondstoffen
4. Water Ecosysteem
5. Innovation inspired by nature: producten

Toelichting

1. Kennisdeling en innovatie

DPE Next is mede vormgever van het platform Innovatie en Kennis platform Drenthe (www.ikdrenthe.nl) en binnen dit platform kartrekker van het initiatief ‘Duurzame Bouwmaterialen’. In dat kader is intensief samengewerkt met organisaties als StendenPre Hogeschool, Syntens, Kamer van Koophandel, Educohof, WE adviseurs, BiomimicryNL, WMD, VolkerWessels. Resultaten:

- Vele bijeenkomsten waar kennis en kunde bij elkaar zijn gebracht en gekoppeld aan ontwikkeling Wildlands en Centrum Vernieuwing Emmen en duurzame ontwikkelingen zijn gedeeld met breder publiek.
- Een aantal gerichte innovatielab's i.s.m. KvK, Syntens en Stenden die hebben geleid tot een aantal concrete resultaten binnen de ontwikkeling van het nieuwe park zoals hieronder beschreven.
- Lokale en regionale werkgelegenheid als resultaat van innovaties die mogelijk zijn gemaakt doordat DPE

Next als aanjager en launching customer heeft gefungeerd.

2. Energie Ecosysteem

We spreken van een Energie Ecosysteem omdat er een veelzijdig en vaak langdurig samenwerkingsverband tussen verschillende partijen is ontwikkeld, waarbij complementaire technieken zijn toegepast die zo veel mogelijk aansluiten bij de lokale omstandigheden. Er is op veel vlakken sprake van synergie en symbiose en het systeem beslaat ook een groter gebied dan alleen het nieuwe park. Centraal uitgangspunt voor alle onderdelen is het gebruik van hernieuwbare energie met zoveel mogelijk een lokale basis – ook een kenmerk van de energiehuishouding in een natuurlijk ecosysteem. Het bestaat uit de volgende onderdelen.

2.1 Warmtenet, groengas WKK's en warmte / koude uit drinkwater

Resultaat

Het park krijgt een unieke hybride energievoorziening waar de hoog-temperatuurwarmte voor de kassen wordt geproduceerd door op groengas gestookte WKK's (warmtekracht koppelingsinstallaties) die gelijktijdig groene stroom voor het park produceren. De infrastructuur die nodig is om de warmte te transporteren – het warmtenet – gaat ook direct het gemeentehuis, het theater en verzorgingstehuis De Holdert van warmte voorzien. Daarmee is – met DPE Next als launching customer - de eerste fase van warmtenet Emmen gerealiseerd. Hiermee wordt de eerste concrete stap gezet in het streven van de gemeente Emmen naar collectieve warmtenetten voor de verduurzaming van de energievoorziening. Het laatste decennium zijn hiervoor kaders ontwikkeld door gemeente Emmen in samenwerking met provincie Drenthe en Energy Valley en diverse partijen. Het systeem is verder uit te breiden met nieuwe warmtevragers en duurzame warmtebronnen. Er wordt nu al een uitbreiding met een warmte-koude opslag in het centrum gebied voorbereid en er zijn al verkennende gesprekken voor toekomstige koppeling met het Emmtec terrein.

De andere gebouwen op het park (naast de kassen) zullen van laag temperatuur warmte worden voorzien door met warmtepompen (die draaien op groene stroom) temperatuur te onttrekken aan het drinkwater van Emmen dat in de reinwaterkelders direct naast het park is opgeslagen. Een voor Nederland unieke techniek.

Betrokken partners en samenwerkingsopzet

Initiatief door DPE Next. Ontwikkeling, investering en exploitatie van deze energievoorziening ligt bij WMD (Waterleiding Maatschappij Drenthe)-dochter E-qua, gespecialiseerd in watergedragen energie. Er is een leveringscontract met een looptijd van 25 jaar gesloten waarin het park stroom en warmte afneemt. Ontwerp en realisatie van aansluitende installaties op het park door Homij / Halmos. WKK's zijn geleverd door Unica.

2.2 Groengas en vergisting biomassa

Resultaat

Om aan de eis '100% hernieuwbare energie' te voldoen moeten de WKK's draaien op groengas. Dat is biogas uit vergistingsinstallaties dat opgewerkt is tot aardgas kwaliteit en zo op het openbare aardgasnet kan worden ingevoerd. Middels afname van certificaten kan het park dit gas gebruiken. E-qua verzorgt de verwerving van deze certificaten in samenwerking met het park. Daarbij zijn nu drie regionale projecten in beeld, onderhandelingen lopen. Om de kringloop te sluiten wordt gewerkt aan een overeenkomst waarbij de vergister ook de stroom van circa 900 ton mest uit het park en circa 3000 ton biomassa uit natuurbeheer van de WMD in de vergister invoeren en de certificaten van het geproduceerde groengas aan E-qua / het park verkopen. De regionale basis zorgt voor een beperkt transport van biomassa en ook voor nieuwe economische activiteit.

Betrokken partners en samenwerkingsopzet

Initiatief door DPE Next. Kartrekken door E-qua. Samenwerking met een nog niet bekende regionale exploitant van een vergister.

2.3 Zonne-energie

Resultaat

Complementair aan de productie van groene stroom door de WKK's zal in het park circa 450 kWp (kilo Watt piek) aan zonnepanelen worden toegepast. Dat zijn circa 1800 panelen die jaarlijks circa 10% van de stroombehoefte van het park zullen opwekken. Die productie vindt hoofdzakelijk plaats van april tot en met

oktober en kan direct door het park worden gebruikt. Dat is complementair aan de WKK omdat die in die periode minder stroom levert omdat de warmtevraag minder is.

Betrokken partners en samenwerkingsopzet

Initiatief / kartrekken door DPE Next / d+p. De Raedthuys groep investeert in deze installatie en het park betaalt gedurende 15 jaar een leasevergoeding die iets lager is dan de vermeden stroominkoop. Na 15 jaar wordt het park eigenaar van de installatie.

2.4 Bio-diesel en regionale teelt koolzaad

Resultaat

Een deel van de voertuigen zijn elektrisch en lopen op groene stroom. Een deel van de servicevoertuigen en de safaritrucks gebruiken diesel. Om ook hiervoor te voldoen aan de eis 'gebruik 100% hernieuwbare energie' zal het park gebruik gaan maken van een APPO (Advanced Pure Plant Oil) die geproduceerd wordt met een BioProductProcessor op het park (www.bioproductprocessor.com). Een innovatieve ontwikkeling binnen de biobased economy waarbij door middel van high tec kleinschalige raffinage met name agrariërs hun eigen producten kunnen gaan verwerken. Deze installatie zal de 10.000 liter frituurolie die jaarlijks op het park vrij komt en een aanvullende 10.000 liter frituurolie van derden omzetten in een generatie biodiesel voor eigen gebruik. Er vindt momenteel een verkenning plaats om ook de door het park gebruikte frituurolie te laten leveren door een regionale agrariër die zelf koolzaad verbouwt en in een eigen BPP verwerkt tot frituurolie, veevoer en biodiesel. Afname door het park van voer voor de dieren (uit de perskoek van de koolzaad) is onderdeel van het onderzoek.

Betrokken partners en samenwerkingsopzet

Initiatief / kartrekken door DPE Next. Op basis van een 10 jarig contract wordt de BPP door TCE GoFour uit Stadskanaal ontwikkeld, geplaatst en geëxploiteerd. Het park levert frituurolie en neemt biodiesel en optioneel frituurolie en voer voor de park dieren af. TCE GoFour gaat een samenwerkingsovereenkomst voor een 2de BPP aan met een regionale agrariër die koolzaad gaat telen en verwerken en biodiesel, frituurolie en veevoer gaat leveren. TCE GoFour heeft een Greendeal met Provincie Drenthe om deze innovatieve techniek verder te brengen. DPE Next helpt als eerste klant het project mede van de grond en zet haar naamsbekendheid in om de techniek te promoten.

3. Grondstoffen

In het streven naar gesloten kringlopen is in het project gekozen zoveel mogelijk te werken met lokale, secundaire en biobased bouwmaterialen en zo veel mogelijk te bouwen met demontabele methoden die hergebruik mogelijk maken. Voorbeelden:

3.1 Bio composiet brug

Resultaat

Uit de innovatielabs is een wereldprimeur voortgekomen waarbij de eerste beweegbare brug wordt gebouwd waarbij de constructie hoofdzakelijk uit biocomposiet bestaat. Deze biocomposiet is een hernieuwbare kunststof bestaande uit biobased polymeren met een wapening van vezels van de vlasplant. Een belangrijke opdracht / werkgelegenheid voor een Emmens bedrijf en een uitstekend uitgangbord voor de Emmense en Drentse kennis- en kunde op het vlak van de nieuwe generatie duurzame kunststoffen en de biobased economy.

Betrokken partners en samenwerkingsvorm

Initiatief / kartrekken door DPE Next. De brug wordt in opdracht van VolkerWessels gebouwd door Machine Fabriek Emmen, in samenwerking met StendenPre en het Composite Technology Centre. In het innovatietraject heeft Syntens / Kamer van Koophandel Emmen ook een belangrijke rol gespeeld.

3.2 Andere biobased initiatieven: strobouw en hennepbeton

Resultaat

Binnen het park worden als pilot enkele objecten gerealiseerd in biobased bouwmaterialen zoals strobouw en hennepbeton. Strobouw betreft het bouwen met geperste stro elementen van stroafval uit de landbouw. Hennepbeton wordt geproduceerd door uit de houtige delen van de hennepplant een wandvulling te produceren. Beide materialen zijn duurzaam omdat ze CO2 binden, volledig biodegradable zijn, een hoge isolatiewaarde hebben en bijdragen aan een gezond binnenklimaat.

Betrokken partners en samenwerkingsvorm

Initiatief / kartrekken door DPE / d+p. Jora Vision werkt dit in opdracht van VW uit en heeft bij de realisatie Ecobouw Salland betrokken die werkt met grondstoffen van het regionale bedrijf Hempflax.

3.3 Leemstenen

Resultaat

Het park heeft als initiator en launching customer opgetreden voor het opzetten van een productielocatie van leemstenen in Emmen. Op deze locatie worden uit keileem, afkomstig uit graafwerkzaamheden van de Centrum Vernieuwing Emmen, onder hoge druk hoogwaardige bouwstenen geperst. De stenen zijn volledig C2C en door de perstechniek wordt veel energie bespaard ten opzichte van het bakken van stenen. Door de lokale kringloop wordt veel transport vermeden. Het park heeft als launching customer de eerste 50.000 stenen afgenomen en toegepast in diverse bouwwerken op het park.

Betrokken partijen en samenwerkingsopzet

Initiatief / kartrekken door DPE Next. Bestelling 50.000 stenen en verwerking in het nieuwe park door VolkerWessels. Opzet en exploitatie productielocatie Oskam vof en Emmens ondernemer J. Lubbers. De productielocatie in Emmen wordt ook na project Wildlands voortgezet.

3.4 Betongranulaat

Resultaat

In al het beton dat in het nieuwe park wordt toegepast wordt gemiddeld minimaal 50% betongranulaat van Emmens sloopbeton toegepast als alternatief voor riviergrind. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de lokale kringloop van bouw- en sloopafval en wordt veel transport vermeden van grind dat vanaf ver moet worden aangevoerd. Het project wordt door platform Duurzaam Noorden en door de landelijke branchevereniging VOBN (keurmerk Bewust Beton) ingezet als voorbeeld project voor verduurzaming van beton. Voor alle betrokken partijen is dit een leertraject geweest in verband met het ongebruikelijk hoge percentage granulaat.

Betrokken partijen en samenwerkingsopzet

Initiatief DPE Next / d+p. Kartrekker Koenen Bouw VolkerWessels. Tot stand gekomen door participatie in het Beton Keten Overleg van het Codin en nauwe samenwerking met Betoncentrale Emmen, KWS, andere onderdelen van VW en diverse toeleveranciers.

3.5 CO₂ arme mortels

Resultaat

Speciaal voor dit project is een trasmortel ontwikkeld waarin veel gerecycled glas is verwerkt. Deze mortel wordt gebruikt voor thematisering van gebouwen en andere objecten als alternatief voor spuitbeton. Deze mortel leidt tot een materiaalbesparing en vermindering van CO₂-uitstoot per vierkante meter van circa 50%.

Betrokken partijen en samenwerkingsvorm

Initiatief DPE Next. Kartrekker Jora Vision in samenwerking met VW, regionaal specialist Uni-Advies en Remix.

3.6 Secundaire bouwmaterialen

Resultaat

Bij de bouw van Wildlands wordt veelvuldig gebruik gemaakt van secundaire bouwmaterialen. In Nortica wordt een brug gebruikt die gebouwd is voor de Floriade 2002 en daarna dienst heeft gedaan in een kantorenpark. In de thematisering wordt op grote schaal gebruik gemaakt van tweedehands materialen. Er vindt grootschalig hergebruik plaats van hekwerken, apparatuur en andere materialen uit het huidige park. Er worden tweedehands touwen toegepast afkomstig van de scheepsvaarttak van VW en andere tweedehands of 'overtollige' bouwmaterialen, zoals 15 duikers die over zijn gebleven uit een project dat geen doorgang heeft gevonden. Bomen die voor de Centrumvernieuwing Emmen geroid moesten worden krijgen in het park een nieuwe functie als thematiseringsmateriaal. Voor het complete hergebruikoverzicht is een oogstkaart opgesteld.

Betrokken partijen en samenwerkingsvorm

Initiatief DPE Next. Kartrekken Koenen Bouw VolkerWessels. Jora Vision en diverse partijen en onderaannemers.

4. Waterecosysteem

Resultaat

De huidige eigen waterkringloop van het huidige park – met Living Machine en Waterfabriek – is verder doorontwikkeld, waarbij het zelf voorzien in de eigen waterbehoefte voor het nieuwe park stijgt naar 90% ten opzichte van 70% voor het huidige park. Met andere woorden: de suppletie van water uit het leidingnet zal alleen nog gebeuren voor horeca doeleinden en is dan nog maximaal 10% van het totale watergebruik. Om deze kringloop te vervolmaken is oa een helofieten filter toegevoegd en een grote regenwaterbuffer.

Betrokken partijen en samenwerkingsvorm

De WMD doet de volledige investeringen in de centrale waterzuivering en levert op basis van een langjarig contract zuiveringsdiensten aan het park. VW heeft in nauwe samenwerking met WMD de uitwerking en realisatie van de decentrale elementen op het park ingevuld.

5. Innovation Inspired by Nature: producten

Naast de algemene ecosysteemprincipes die in de andere thema's tot uitdrukking zijn gekomen zijn ook enkele specifieke natuurgeïnspireerde innovatieve producten in het park toegepast. Enkele voorbeelden:

Energiezuinige watermixer. In één van de watertanks van de WMD wordt de pax watermixer toegepast. Een op veel in de natuur voorkomende spiraalvormen gebaseerde mixer met een veel lager energieverbruik dan conventionele pompen. <http://paxscientific.com/>

Innovatieve windmolen. In Nortica wordt een nieuwe kleine Urban Windmill van DeArchimedes toegepast die ook op veel in de natuur voorkomende spiraalvormen is gebaseerd. Door deze vorm rendeert deze molen veel beter bij de vaak wisselende windsnelheden en –richtingen in de gebouwde omgeving. www.dearchimedes.com

Warmtewisseling. In de natuur komen vele warmbloedige soorten voor (zoals de mens) waarbij een verfijnde techniek van warmtewisseling een belangrijke rol speelt in de energiehuishouding. Bij deze soorten worden inkomende luchtstromen en naar het hart terugstromende bloedstromen verwarmd door een fijn vertakt vatenstelsel met warm bloed. Dit proces van warmtewisseling op basis van het tegenstroom principe is in heel veel warmtewisselaars in het park terug te zien. Op zo veel mogelijk plaatsen wordt inkomende ventilatielucht verwarmd aan de uitstromende lucht en ook bij de waterkringlopen van schoon en vuil water wordt de warmte in het afstromende water zoveel mogelijk benut om het inkomende water op te warmen. Op deze wijze wordt veel energie bespaard.

Feedbackloops op basis van sensoren. In de natuur worden processen door middel van vele 'feedback loops' geoptimaliseerd. Door een goede informatie terugkoppeling kan veel efficiënter met schaarse middelen worden omgegaan. In het park wordt veelvuldig gewerkt met sensoren met als doel te komen tot meer energie-efficiency en verbetering van werkprocessen. De WMD gaat met een sensor experiment de waterzuivering meer op basis van de werkelijke vervuilingsgraad aansturen om zo pompenergie te besparen. Er wordt op tal van plekken geventileerd op basis van het door sensoren gemeten CO2 gehalte in de lucht. Er wordt op dit moment met een regionaal bedrijf voor sensortechnologie een pilot voorbereid om met de toepassing van 'peoplecounter'-sensoren meer te kunnen sturen op de verspreiding van bezoekersstromen in het park.

Samenvatting resultaten

Onderwerp	Samenvatting resultaat
1. Kennisdeling en innovatie	Door brede samenwerking en organisatie van innovatielabs etc. bijgedragen aan kennisdeling en innovatie in de regio waarbij meerdere initiatieven in het project zijn gerealiseerd.
2.1 Warmtenet, groengas WKK's en warmte / koude uit drinkwater	1 ^{ste} fase warmtenet Emmen gerealiseerd, voldaan aan eisen provincie, uniek systeem van warmte uit drinkwater gerealiseerd
2.2 Groengas en vergisting biomassa	Samenwerking met regionale vergister wordt voorbereid voor levering groengas en vergisting mest en biomassa Wildlands en WMD
2.3 Zonne-energie	Langjarige samenwerking met marktpartij om te investeren in zonne-energie installatie in het park
2.4 Bio-diesel en regionale teelt koolzaad	Langjarige samenwerking met marktpartij voor levering biodiesel en optioneel frituurolie en veevoer uit eigen frituurolie en lokaal geteeld koolzaad
3.1 Bio composiet brug	Plaatsing van eerste beweegbare biocomposiet brug in het park, ontwikkeld en gebouwd in Emmen
3.2 Andere biobased initiatieven: strobouw en hennepbeton	Realisatie van enkele objecten in het park van veelbelovende biobased bouwmaterialen: strobouw en hennepbeton
3.3 Leemstenen	Als launching customer het ontstaan van een Emmense productielocatie voor leemstenen uit Emmens leem mogelijk gemaakt. Eerste 50.000 stenen in het park toegepast.
3.4 Betongranulaat	Gemiddeld minimaal 50% Emmens sloopbeton als granulaat in al het beton van het park verwerkt.
3.5 CO ₂ arme mortel	Voor thematisering toepassing van een speciaal met regionale partners ontwikkelde mortel die leidt tot 50% materiaal en CO ₂ besparing.
3.6 Secundaire bouwmaterialen	Op grote schaal toepassen van 2 ^{de} hands bouwmaterialen zoals bruggen, hekwerken, touwen etc.
4 Water Ecosysteem	Het verder sluiten van de waterkringloop waardoor nog maar 10% van de waterbehoefte uit het leidingnet hoeft te komen.
5 Innovation inspired by nature: producten	Naast de algemene ecosysteemprincipes die in de andere thema's tot uitdrukking zijn gekomen zijn ook enkele specifieke natuurgeïnspireerde innovatieve producten in het park toegepast zoals de pax watermixer, de Archimedes windmolen en een speciale warmtewisselaar"

Oordeel deskundigenpanel duurzaamheid

Inleiding

De realisatie van Wildlands (DPE Next) is in al haar aspecten en in volle omvang gaande. Het panel heeft in aanloop naar deze audit dan ook de beschikking gehad over een zeer uitvoerig pakket aan informatie. De presentaties, de indrukwekkende rondleiding over het park en de discussies die hebben plaatsgevonden gedurende de audit van 25 juni j.l. maakten het mogelijk om een volledig en vaak zeer gedetailleerd beeld te vormen over de stand van zaken waarin Wildlands zich bevindt. Ook heeft het panel kunnen constateren dat diverse observaties tijdens eerdere audits ter harte zijn genomen en onderdeel zijn gaan vormen van het park als totaal. De beoogde verhaallijnen zijn inmiddels zichtbaar en voelbaar en vertaald in opzet en uitvoering in de verschillende delen van Wildlands.

Het panel heeft sterk de indruk dat de ambitie om tot een duurzaam Wildlands te komen, niet zomaar een deel van het programma van eisen betreft, maar dat deze ambitie in alle aspecten en overwegingen een rol heeft gespeeld. Het resultaat van deze ontwikkeling is zichtbaar, hoorbaar en voelbaar. Op deze manier is duurzaamheid een integraal onderdeel geworden van het park. Deze laatste doelstelling was niet als

zodanig omschreven, maar is wel geboekt.

Geweldig en (eigenlijk) boven de verwachtingen van het panel!

Oordeel van het panel

Het panel geeft het volgende oordeel over het voldoen aan de subsidievoorwaarden, zoals die in het Auditplan Duurzaamheid zijn omschreven:

4a. DPE Next is in de exploitatiefase CO₂-neutraal. Op basis van de nieuwe berekeningen wordt er meer CO₂ gecompenseerd dan dat er uitgestoten wordt. Hiermee is volledig voldaan aan de voorwaarde.

4b. DPE Next maakt voor 100% gebruik van hernieuwbare energiebronnen: In de exploitatiefase maakt DPE Next grotendeels gebruik van hernieuwbare energiebronnen. Hierbij zijn diverse duurzame energiebronnen toegepast. Er zijn voorzieningen getroffen om verliezen te minimaliseren en om reststromen elders in te zetten. Er is sprake van een vergaande balans tussen de vraag naar warmte en elektriciteit en het aanbod dat op duurzame wijze is verkregen. Door een mogelijke aankoppeling in de toekomst van gebouwen/locaties uit de omgeving kan een nog betere balans worden verkregen. Er is weliswaar op deelaspecten geen sprake van volle 100% duurzame bronnen, maar overall is sprake van een vrijwel duurzame energiehuishouding. Hiermee wordt naar de mening van het panel voldaan aan deze voorwaarde.

4c. DPE Next wordt duurzaam gebouwd (GPR-score van minimaal 8). Er is sprake van inzet van lokaal verkrijgbare grondstoffen, hergebruik van materialen en constructies, ook in de afwerking, Wildlands kent diverse gesloten waterkringlopen, afneembare constructies, biobrandstof intern transport, minimalisering voedselverspilling, biodegradable disposables, hergebruik afgegraven grond, etc. Wildlands voldoet aan deze voorwaarde.

De waardering in kleur (groen, oranje of rood) naar aanleiding van deze audit is: GROEN.

TOELICHTING

Het panel is onder de indruk van de hoeveelheid werk die is verricht en hoe alle deelactiviteiten samenkomen en worden gerealiseerd onder grote druk van tijd en budget. De rondleiding en de enthousiaste verhalen van betrokken mensen doet het panel realiseren dat hier iets unieks wordt gerealiseerd. De betrokkenheid van bedrijven is groot en geconstateerd wordt dat diverse innovaties in nauwe samenwerking zijn gerealiseerd en toegepast. Dat duurzaamheid als een rode draad overal zichtbaar is en eigenaarschap kent bij de betrokkenen leidt bij het panel tot het oordeel "uitstekend" en is een groot compliment waard.

Uitwerking

ENERGIE: De inzet van WKK-installaties, PV-panelen, warmte-/koudeterugwinning installaties heeft geleid tot een situatie waarin er een overschot is aan hoge temperatuurwarmte en een klein tekort aan lage temperatuurwarmte en koude. Voor elektriciteit is de vraag iets hoger dan geleverd wordt uit bovengenoemde systemen. De energiebehoefte om de installaties te laten functioneren bedraagt iets meer dan 5% van de totale vraag.

MILIEU: Ten opzichte van de vorige audit zijn meer ontwikkelingen in gang gezet op het gebied van milieu. Afvalstromen rondom catering zijn in kaart gebracht. Er is een aanpak om voedselverspilling te minimaliseren. Een duurzaam watersysteem, bestaande uit 8 gescheiden waterkringlopen, heeft een besparing van 95% op het drinkwatergebruik tot gevolg. Al het afvalwater wordt opnieuw ingezet en zelfs zover gezuiverd dat het weer ingezet kan worden als drinkwater voor de dieren. De bestemming van het zuiveringsslib is nog steeds niet duidelijk. Bezoekers worden gestimuleerd met het OV te reizen.

GROEN: Voor de kas zijn 15.000 planten en bomen speciaal gekweekt in de tropen. Waar mogelijk hebben bomen die elders binnen het Stadsvernieuwingsproject overvloedig waren een nieuwe bestemming gevonden binnen Wildlands. De bij de vorige audit gemaakte opmerking over de inzet van groen om de omgeving te beïnvloeden blijft gelden. Er is veel aandacht voor de inzet van groen voor aankleding van ruimten en ter ondersteuning van de verhaallijnen. Het belang van groen in Wildlands als ecosysteem is nog niet duidelijk (zichtbaar).

MATERIALEN: In vergelijking met de vorige audit is er enorm veel gebeurd met betrekking tot de gebruikte materialen. Hier is werkelijk een enorme stap voorwaarts gezet. Op heel veel gebieden waarbij

materiaalkeuzes van belang waren, is gekozen voor duurzame varianten. Voorbeelden te over: hergebruik van grondstoffen (betongranulaat, leemstenen), sloopmaterialen (bruggen, touwen, rustieke houten balken), beschermende coatings alleen waar echt nodig en dan zoveel mogelijk milieuvriendelijk, constructies, uitneembaar, etc. De suggestie van het panel om een oogstkaart samen te stellen is ver boven verwachting opgepakt met een uitstekend resultaat.

Aandachtspunten, suggesties en adviezen:

Ondanks dat er enorme vorderingen gemaakt zijn op het gebied van duurzaamheid bij de realisatie van Wildlands, blijft het panel aandacht vragen voor de volgende zaken:

- *Aantrekkelijk zijn en blijven houdt niet op bij de oplevering op van Wildlands.* Daarom doet het panel de volgende suggestie: Ontwikkel een meerjarenplan waarbij voortdurende vernieuwing op deelaspecten van Wildlands aan de orde is. Blijf in contact met Smart-City projecten en andere grote publiekstrekkingen in de recreatieve en culturele sector. Betrek het regionale bedrijfsleven en studenten uit heel Nederland hierbij. Overweeg een “Wildlands Innovationlab”, waarin partijen elkaar weten te vinden en te inspireren. Zet een programma op waarin het duurzaam ontwerp van toegepaste dagelijkse producten en diensten, van ICT tot meubilair, over de hele levensketen wordt verbeterd en geïnnoveerd, gestimuleerd door circulair denken, dematerialisatie en de-carbonisatie. Wildlands kan in die zin een “launching customer” zijn voor nieuwe duurzame trends en ontwikkelingen (voorbeeld: de biobrug).
- Duurzaamheid is nu een prominente en intrinsieke factor geworden binnen Wildlands. Geef het ook een prominente plek binnen PR en communicatie. Er is zoveel gerealiseerd op het gebied van duurzaamheid; geef het de doelgroepspecifieke aandacht die het verdient. “

Eindoordeel duurzaamheid

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

Locatie Hoofdstraat

Er zal een kwaliteitsdocument worden gemaakt dat invulling geeft aan in- of aanpassing van bestaande gebouwen, richting geeft aan beeldkwaliteit van de nieuwe gebouwen, aan de gewenste duurzaamheid van gebouwen en openbaar gebied. Innovatie op het gebied van energie, de klimaatadaptieve stad en biobased economy worden hierin in een onderling samenhang uitgewerkt.

In het landschappelijk en cultuurhistorisch onderzoek wordt geadviseerd om oude structuren van het park weer te benutten in de nieuwe ontwikkeling.

Nieuwe projecten: Verkeer en Parkeren

In de periode van september tot en met december 2015 zijn diverse nieuwe projecten in het kader van de onderwerpen Verkeer en Parkeren tot uitvoering gekomen. Het betreft de navolgende projecten:

- kruising Hondsrugweg-Ermerweg
- Tijdelijke parkeercompensatie Klokkenslag
- Tijdelijke parkeercompensatie Vreding
- Optimalisatie/uitbreiding P-Noord
- Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg
- Transferium Meerdijk.

Bij deze projecten, die qua uitvoering standaard van aard zijn, zal overeenkomstig het inkoop- en aanbestedingsbeleid – waar mogelijk – duurzaam worden ingekocht. Dat houdt in dat zo min mogelijk gebruik zal worden gemaakt van primaire grondstoffen en dat zo veel mogelijk gebruik zal worden gemaakt van gerecyclede materialen. Bij de tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van 7.000 m³ gerecycled puin.

Waar mogelijk wordt in deze projecten duurzame ledverlichting toegepast.

C 6. Werkgelegenheid tijdens de bouwfase

De beoogde effecten ná het uitvoeren van het programma zijn economische groei en structurele werkgelegenheid. Tijdens de uitvoering van het programma doen zich daarnaast eenmalige werkgelegenheidseffecten voor. Door Ecorys zijn deze becijferd op 4700 mensjaren in directe én indirecte werkgelegenheid. Van groot belang hierbij zijn regionale werkgelegenheid en social return on investment (SROI). Bevordering van regionale werkgelegenheid gebeurt binnen de kaders van Europees aanbestedingsbeleid, waarin het niet toegestaan is om regionale werkgelegenheid voor te schrijven. Social return is het inschakelen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en wordt voor Centrumvernieuwing Emmen projectmatig aangepakt.

Programmakaders werkgelegenheid tijdens bouwfase

Realisatie sociaal ondernemen minimaal 5% social return on investment ¹	
Werkgelegenheid regio ²	

1

- er is geen aanleiding te veronderstellen dat dit kader niet gehaald wordt
- er is extra actie nodig om dit kader te kunnen realiseren
- in 2020 is dit kader niet gerealiseerd

2

- in alle projecten en het programma worden regionale werkgelegenheidsaspecten meegenomen
- de aandacht voor en wijze van regionale werkgelegenheidsaspecten moet op onderdelen worden verbeterd
- er is in de projecten en in het programma onvoldoende aandacht voor regionale werkgelegenheidsaspecten

Toelichting werkgelegenheid tijdens bouwfase

Realisatie sociaal ondernemen

In samenspraak met de afdeling Werk en de afdeling Personeel, Juridische Zaken, Communicatie en Inkoop en de afdeling Beleid en Regie is een projectmatige aanpak voor Social Return of Investment verder uitgewerkt op basis van de door het college vastgestelde notitie doorontwikkeling Social Return. In het werkproces worden op het moment van bestek en gunning de projectleider van het betreffende project en de accountmanager van de afdeling Werk betrokken. De aannemers van de werken van de projecten Centrumvernieuwing Emmen moeten conform het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Emmen inhoud geven aan de invulling van Social Return of Investment.

In het bijlagenboek I.3 is voor de projecten die nu in uitvoering zijn binnen het programma CvE gerapporteerd over Social Return on Investment. Op basis hiervan is er geen aanleiding te veronderstellen dat dit kader niet gehaald wordt.

Werkgelegenheid regio

In het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Emmen (vastgesteld op 27 september 2012) zijn voorwaarden gecreëerd die het plaatselijke en regionale bedrijfsleven beter in staat stellen mee te dingen naar opdrachten van de gemeente Emmen.

In het programma en de projecten wordt rekening gehouden met regionale werkgelegenheidsaspecten. In bijlage I.3 van het bijlagenboek is een lijst opgenomen van alle bedrijven uit de regio (bedrijven gevestigd in Drenthe) die nu worden ingezet ten behoeve van de verschillende projecten binnen Centrumvernieuwing Emmen. Tevens is een globale indicatie van de inzet in manjaren van deze bedrijven uit de regio in de periode 2009-2016 aangegeven.

Naast de directe werkgelegenheid in de projecten genereren de werkzaamheden ook indirecte werkgelegenheid in de regio, onder meer in de verblijfsrecreatie, toeleveranciers, etc. Zo verblijven medewerkers van aannemers voor een deel in hotels en recreatieparken in Emmen en Zuidoost Drenthe. Ook worden in het kader van de bereikbaarheid tijdens de bouwfase onder meer verkeersbegeleiders van Stichting Veiligheidszorg ingezet door de aannemers.

Inzet EMCO t.b.v. realisatie Wildlands

Met DPE is afgesproken dat zij zorg draagt voor de inzet van EMCO voor € 750.000 aan werkzaamheden met betrekking tot realisatie van Wildlands in de periode 2012 tot en met 2015.

C 7. Bereikbaarheid tijdens de bouwfase

Tijdens de bouwfase blijft de bereikbaarheid van het centrum op peil. Hiertoe worden vele maatregelen genomen. Om te volgen of de te nemen maatregelen afdoende zijn vragen we periodiek naar het oordeel van de twee betrokken klankbordgroepen bereikbaarheid (centrumondernemers en inwoners).

Programmakader bereikbaarheid tijdens bouwfase

Inspanningen gemeente om centrum bereikbaar te houden afdoende

- Afgegeven oordeel klankbordgroepen voldoende
- Extra inspanningen nodig
- Afgegeven oordeel klankbordgroepen niet voldoende

Toelichting bereikbaarheid tijdens de bouwfase

Algemeen

Tijdens de realisatie van alle projecten in het kader van het Programma Centrumvernieuwing Emmen in de periode tot en met 2016 is de bereikbaarheid van winkels, het centrum en diverse andere locaties een belangrijk aandachtspunt. Naast bruikbare routes langs, door of tussen de CVE-projecten voor auto's, fietsers en voetgangers krijgt ook het parkeren in het centrum tijdens de bouwfase veel aandacht.

Om de bereikbaarheid zo goed mogelijk te kunnen garanderen zijn in 2011 uitgangspunten vastgesteld door het college. Deze uitgangspunten zijn tot stand gekomen in overleg met Vlinderstad en de klankbordgroepen. Op hoofdlijnen zijn de volgende bereikbaarheidsuitgangspunten vastgesteld:

- doorgaand gemotoriseerd verkeer wordt zoveel mogelijk van de Hondsrugweg geweerd (verwijzing via N34)
- Spoedeisende hulpdiensten hebben ten allen tijde doorgang
- Gelijktijdig geen grote ingrepen op overige delen Centrumruut (Weerdingerstraat-Hondsrugweg-Boemarkeweg-Dordsestraat) en Rondweg
- Waarborgen doorstroming openbaar vervoer
- Woningen blijven bereikbaar
- Bevoorrading van alle delen van het centrum blijft altijd mogelijk binnen de venstertijden
- Loopafstand van parkeerplaatsen naar het centrum mag met 50% toenemen
- Altijd 300 parkeerplaatsen voor bezoekers beschikbaar in de nabijheid (400 m) van het winkelcentrum
- Een obstakelvrije verbinding zowel noord-zuid als oost-west voor fietsers en voetgangers.

Onder meer op basis van de masterplanning van de centrumvernieuwingprojecten worden bereikbaarheidsknelpunten tijdig geïnventariseerd. De bereikbaarheidsuitgangspunten vormen de basis voor het opstellen van een bereikbaarheidsplan. Dit plan bestaat ruwweg uit een kaart waarop de belangrijkste verkeersroutes voor de aankomende periode van drie-vier maanden zijn aangegeven. Op basis van gesignaleerde knelpunten en door middel van signalen uit onder meer de klankbordgroepen kunnen maatregelen worden getroffen om individuele, bedrijfs- of bewonersbelangen in het kader van bereikbaarheid aan te pakken. Bereikbaarheid in de bouwfase is een steeds terugkerend agendapunt in het Technisch Coördinatieoverleg en in het Bereikbaarheidsoverleg (beide intern). Deze overleggen vinden plaats met projectleiders van de CVE-projecten en andere intern betrokkenen. Daarnaast worden de bereikbaarheidsplannen afgestemd in klankbordgroepen voor bewoners en ondernemers.

De frequentie van de klankbordgroepen voor bewoners en ondernemers is medio 2015 teruggebracht van 12 keer naar 6 keer per jaar. Sindsdien vinden elke twee maanden klankbordgroep bijeenkomsten over de Bereikbaarheid in de Bouwfase plaats. Adviezen en ideeën die daaruit voortkomen worden betrokken in de verdere uitwerking van de bereikbaarheidsmaatregelen. Voorts wordt de bereikbaarheid voortdurend gemonitord door de bereikbaarheidsadviseur om zo ook ad hoc in te kunnen spelen op bereikbaarheidsknelpunten. In samenspraak worden zo nodig extra maatregelen genomen. Ook de hulpdiensten (brandweer, politie, ambulance) worden in het bereikbaarheidsplan betrokken en geraadpleegd.

Specifieke bereikbaarheidsmaatregelen in de afgelopen periode

De bouw van het theater is in deze periode voorspoedig en zonder grote bereikbaarheidsknelpunten verlopen. Het hele bouwproces komt steeds meer in de afbouwfase waarbij grote en zware

bouwtransporten afnemen. De bouwlogistiek van het theater is ingericht op het laten plaatsvinden van de meeste transporten voor 7.00 uur 's ochtends. Dit ter beperking van de overlast. Voor andere transporten geldt het principe dat de transporten op afroep aankomen ("just in time"-principe). Aan de N34 is een wachtruimte zodat bouwverkeer elkaar niet hoeft te passeren dan wel te wachten nabij de bouwplaats. Hierdoor heeft de bouwlogistiek nagenoeg geen negatieve invloed op de doorstroming en veroorzaakt geen hinder voor ander verkeer. Afgelopen periode is gebleken dat de methode goed werkt, de transporten verlopen gelijkmatig en er is nagenoeg geen wachtend bouwverkeer nabij de bouwplaats. Het schoonhouden en het onderhouden van de bouwweg Vreding, met name vanaf de cirkel richting bouwterrein, blijft extra aandacht vragen in verband met vervuiling door de weersomstandigheden in herfst en winter.

Door de oplevering van de Hondsrugtunnel medio december 2014 vormt de bouw van de tunnel geen knelpunt meer voor het verkeer op de Hondsrugweg en is de verkeershinder in het centrum van Emmen grotendeels voorbij. Ook de oplevering van de boulevards in juni 2015 betekende een betere bereikbaarheid en doorstroming voor met name het noord-zuid gericht fiets-en voetgangersverkeer.

Sinds april 2015 is de Markt weer in gebruik en zijn er geen bouwgerelateerde bereikbaarheidsknelpunten meer op de Markt.

Het gebruik van het Raadhuisplein voor fietsers en voetgangers is vanaf eind juni 2015 weer ongehinderd mogelijk. Het project vormt dus per begin juli geen belemmering meer voor de bereikbaarheid.

De bouwweg Verlengde Vreding is voorzien van een asfaltlaag. Daardoor kan logistiek verkeer voor de Weiervia via de Vreding en over het Raadhuisplein weer naar de speedgate in de Weiervia rijden. Wel zijn er voorzieningen getroffen om de rijnsnelheid op deze toegangsroute/bouwweg te beperken.

In december is gestart met de ombouw van de kruising Hondsrugweg-Ermerweg naar een kruising met meer doorstroomcapaciteit. Om de bereikbaarheid van het centrum in de belangrijke decembermaand te borgen is de ombouw in december gestart met werkzaamheden aan de noordzijde van de Ermerweg/Dordstestraat. Daardoor bleef de Hondsrugweg ter plaatse met 2x2 rijstroken volledig beschikbaar voor verkeer van en naar het centrum. Pas in januari 2016, na de feestdagen, is gestart met werkzaamheden aan de Hondsrugweg. Dit is gebeurd in nauw overleg met de centrumondernemers.

De klankbordgroepen Bereikbaarheid bouwfase hebben in januari 2016 de inspanningen van de gemeente inzake de bereikbaarheid van het centrum tijdens de bouw over de periode september tot en met december 2015 beoordeeld met een ruime voldoende. De klankbordgroep bewoners heeft de inspanning van de gemeente met een 7,5-8 gehonoreerd, de klankbordgroep ondernemers heeft een 7,5 gegeven.

C 8. Kennis en Innovatie

We streven na om met de uitvoering van het programma een belangrijke impuls te geven aan de ontwikkeling van kennis en innovatiekracht in de regio. De gemeente faciliteert daarbij de samenwerking tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen, met als doel dat ondernemers de economische kansen zien en benutten. Hiervoor is het nodig om te komen tot een functionerend Innovatie- en Kennisplatform Emmen, ofwel Community of Practice, (COP).

Programmamakaders kennis en innovatie	
In 2015 draaien onder COP tenminste drie kennisclusters	
Na 2015 heeft COP een zelfstandig en breder bereik	

- Er is geen aanleiding te veronderstellen dat dit kader niet gehaald wordt
- Er is extra actie nodig om dit kader te kunnen realiseren
- In 2015 is dit kader niet gerealiseerd

Toelichting Kennis en Innovatie
<p>Het Innovatie- en Kennisplatform (IK Drenthe) is in deze rapportageperiode nader uitgewerkt. Vanuit de verschillende kenniskringen zijn er initiatieven gestart en bijeenkomsten georganiseerd.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Toerisme en Recreatie (met betrokkenheid van DPE).<ul style="list-style-type: none">In de rapportageperiode is verder gewerkt aan het traject Toerisme in Euregionaal verband. Het lectoraat 'Duurzame Innovatie in de Regionale Kenniseconomie' heeft het voortouw genomen om ook in Euregionaal verband samen te werken met bedrijven en kennisinstellingen. Zo wordt er nauw samengewerkt met de organisaties van Geoparken aan beide kanten van de grens.Het project "Community of Practice Toerisme van IK Drenthe" heeft in deze periode haar activiteiten (deels) kunnen afsluiten. In de periode tot 1 mei 2015 is gewerkt aan een projectplan "Doorschakelen van model 1.0 naar 2.0", met daarbij het doel om een netwerksubsidie te verkrijgen van de EDR (Interreg A). Dit is de opmaat naar verdere en vooral intensievere samenwerking met onze Duitse partners. Er zijn twee overleggen geweest met kennisinstellingen, bedrijven en overheden van beide kanten van de grens. Er is een duidelijke bereidheid om samen op te trekken en kennis en productinnovatie ter hand te nemen. Voorjaar 2016 worden volgende stappen gezet, ook organisatorisch. We willen daarbij een Interreg Va aanvraag voorbereiden om over extra middelen te kunnen beschikken.2. Duurzame bouwmaterialen (met betrokkenheid van Wildlands).<p>De mogelijkheden van biovezel versterkte composieten voor de uitvoering van de HUB's op de boulevards is met Stenden Pre verkend. De Biobrug in Wildlands is inmiddels geplaatst. Er is tevens een opdracht verstrekt om een sluisdeur van biocomposieten te realiseren (provincie). Ook wordt nagedacht over deze toepassing voor een walbeschoeiing, en voor een Biobased Fietspad in Klazienaveen. Het gaat daarbij om de maakbaarheid van het product en de daaraan te stellen eisen, zoals duurzaamheid, vandalismebestendigheid, te integreren voorzieningen, infopanelen, verlichting, waterafvoer etc. Deze ontwikkelingen maken duidelijk dat investeren en faciliteren van innovaties loont en dat overheden de rol willen vervullen van launching customer (is erg belangrijk). Het leidt daadwerkelijk tot nieuwe producten en daarmee werkgelegenheid (hetzij behoud bestaande en uitbreiding met nieuwe).</p><p>Het grote koepelproject "Bio-economie in de Non-Food sector" heeft geld gekregen van de EU (€ 3,9 miljoen) en zal een verdere stimulans geven aan de ontwikkeling van duurzame (bouw)materialen.</p>3. Ondernemerschap.<p>Op 10 september 2013 is onder de naam "KWATRO" het initiatief Ondernemerschap in Drenthe gestart.</p><p>Het idee is startende ondernemers uit alle branches in de regio Zuidoost Drenthe de juiste infrastructuur te bieden om innovatieve ideeën te begeleiden naar een succesvolle ondernemer. KWATRO is een gezamenlijk initiatief van onderwijs, onderzoeksinstituten, overheid en ondernemers om ondernemerschap te stimuleren in Zuidoost Drenthe. KWATRO helpt innovatieve ondernemers om de start van hun bedrijf zo succesvol mogelijk te laten verlopen. Het initiatief geeft ondernemers daarom full-service ondersteuning in de vorm van advies, netwerken, faciliteiten en financiële ondersteuning. Kwatro zal in 2016 onderdeel gaan uitmaken van Kennispoort Emmen, waarin vijf</p>

functies zijn ondergebracht die alle bedoeld zijn om het MKB te ondersteunen; daarmee gaat Kwatro niet zelfstandig verder. Daarnaast is een belangrijk initiatief als de Startersfabriek opgericht, met hulp van de provincie, en deze kent een succesvolle start. Ook Growing Workplace is een initiatief van veelal jonge ondernemers. Zo krijgt ondernemerschap in diverse vormen kansen om zich te ontwikkelen.

4. Biobased Economy (Chemie en Plantinhoudsstoffen).

Binnen deze kenniskring zijn er in de rapportageperiode diverse innovatieprojecten opgestart, wat heeft geleid tot nieuwe producten en/of nieuwe werkgelegenheid. Het bedrijf API haalt productie uit Zweden terug en brengt dat onder op Emmtec. Deze spin-off, Innofil genaamd (3D-printerdraad dat in allerlei toepassingen kan worden gebruikt), komt op een nieuwe plek binnen Emmtec (het zgn. TOC gebouw). Een plek waar meer ruimte is voor starters en spin-offs van bestaande bedrijven. Cumapol heeft uitbreidingsplannen en wordt daarin gefaciliteerd, annex met Cumapol loopt er een businesscase voor BioBTX, de groene grondstoffen voor bioplastics., Morsinkhoff heeft zijn spinmachines weer tot leven geroepen en bereidt een aantal proeven voor om garens te spinnen. De directeur/eigenaar heeft onlangs besloten om voor twee jaar gedegen proeven te starten, om -als deze succesvol zijn- de productie op te schalen. Dit zal enkele tientallen arbeidsplaatsen opleveren. Ook vanuit land- en tuinbouw wordt gewerkt aan diverse innovatieprojecten. Samen met de Tuinbouw Business Club worden nieuwe producten, zoals duurzame teelt van eendenkroos op basis van reststromen waaruit eiwitten gehaald kunnen worden, ontwikkeld binnen het Business Centre Klazienaveen.

Stenden had als kennisinstelling IK Drenthe aan zich verbonden en heeft het initiatief genomen om, in samenwerking met ondernemers, het ondernemersplein en gemeenten in de regio, IK Drenthe uit te bouwen naar Kennispoort Drenthe. Deze is op 19 september 2014 gestart. Ook de "fabriek" voor startende ondernemers is een nieuw initiatief dat door Stenden is opgepakt op aangeven van de provincie.

Kennispoort wordt verbonden met het programma Vierkant voor Werk, waardoor er een betere inbedding ontstaat. Recent ligt er een plan voor het Overgangsjaar 2016, waar de gemeente en provincie in beginsel positief tegenover staan. Verdere uitbouw met diverse partners is de inzet voor 2016.

De gemeente blijft participeren in deze ontwikkeling in een faciliterende en stimulerende rol.

C 9. Betrokkenheid stakeholders

We streven na dat alle belanghebbende partijen naar de aard van de fase waarin thema's en projecten zich bevinden, optimaal worden betrokken, al naar gelang de fase van het project. Tijdens de planvorming en bij probleemoplossingen worden partijen op interactieve wijze betrokken. Tevens gaat het om adequate/zakelijke en promotionele informatievoorziening tijdens uitvoeringswerkzaamheden. We monitoren dit door per project en programmathema na te gaan hoe de belangrijkste doelgroepen worden betrokken: inwoners, ondernemers in het centrum, bezoekers centrum, mede-investeerders, aanwonenden.

Programmakader betrokkenheid stakeholders

In projecten en het programma worden stakeholders voldoende betrokken.

Stakeholders worden op passende wijze betrokken

- In projecten en het programma worden stakeholders voldoende betrokken
- De aandacht voor en wijze van betrokkenheid van stakeholders moet worden verbeterd
- Er is in de projecten en in het programma onvoldoende betrokkenheid van stakeholders

Toelichting betrokkenheid stakeholders

Centrumvernieuwing Emmen kent vele stakeholders. Stakeholders zijn onder meer toekomstige en huidige gebruikers van het centrum van Emmen, partijen die plannen ontwikkelen en bouwen, en medefinanciers van projecten. Van de belangrijke stakeholders van het programma CvE worden hieronder de algemene en specifieke activiteiten van het afgelopen trimester weergegeven.

Per project en voor het programma worden de stakeholders voldoende betrokken. In bijlage II van het bijlagenboek is per project beschreven wie de stakeholders zijn en hoe ze worden betrokken bij het project.

Stakeholder	Actie in de afgelopen periode
Inwoners (van de gemeente)	<p><u>Algemeen:</u> Informatiehof CvE, website en het websiteonderdeel Emmen in beeld -webcams / filmpjes- , Virtual Reality omgeving, nieuwsbrieven algemeen (twee in 2015-3) , nieuwspagina in lokale bladen, diverse bijeenkomsten en presentaties, persberichten, e.d.</p> <p><u>Specifiek:</u> Centrumvernieuwing-dag op 12 september 2015 gezamenlijk met de culturele opening van het seizoen. Duizenden mensen kwamen naar het centrum van Emmen, waarvan een groot deel een rondleiding door het theater in aanbouw had, In 2015-3 is tweemaal een Vlinderbijlage gepubliceerd over de CvE-dag/het Atlas theater en over vernieuwd en gezellig Emmen centrum. Er is een bijeenkomst georganiseerd over het project Hoofdstraatlocatie/mensenpark waar honderden mensen op af kwamen. Vanaf half december kunnen stakeholders in de Informatiehof CVE een sneak preview krijgen van de inrichting van het Atlas Theater.</p>
Ondernemers (in het centrum)	<p><u>Algemeen:</u> Informatiehof CvE, website en het websiteonderdeel Emmen in beeld -webcams / filmpjes- , Virtual Reality omgeving, nieuwsbrieven algemeen (twee in 2015-3), diverse bijeenkomsten en presentaties, persberichten, e.d.</p> <p><u>Specifiek:</u> Centrumvernieuwing-dag op 12 september 2015 gezamenlijk met de culturele opening van het seizoen. Duizenden mensen kwamen naar het centrum van Emmen,</p>

	<p>waarvan een groot deel een rondleiding door het theater in aanbouw had, In 2015-3 is tweemaal een Vlinderbijlage gepubliceerd over de CvE-dag/het Atlas theater en over vernieuwd en gezellig Emmen centrum. Op 3 november 2015 is een bijeenkomst georganiseerd over het project Hoofdstraatlocatie/mensenpark.</p>
Aanwonenden (bewoners centrum)	<p><u>Algemeen:</u> Informatiehof CvE, website en het websiteonderdeel Emmen in beeld -webcams / filmpjes- , Virtual Reality omgeving, nieuwsbrief algemeen (twee in 2015-3), nieuwspagina in lokale bladen, diverse bijeenkomsten en presentaties, persberichten, e.d.</p> <p><u>Specifiek:</u> Centrumvernieuwingdag op 12 september 2015 gezamenlijk met de culturele opening van het seizoen. Duizenden mensen kwamen naar het centrum van Emmen, waarvan een groot deel een rondleiding door het theater in aanbouw had, In 2015-3 is tweemaal een Vlinderbijlage gepubliceerd over de CvE-dag/het Atlas theater en over vernieuwd en gezellig Emmen centrum. Op 3 november 2015 is een bijeenkomst georganiseerd over het project Hoofdstraatlocatie/mensenpark waar honderden mensen op af kwamen. Vanaf half december kunnen stakeholders in de Informatiehof CvE een sneak preview krijgen van de inrichting van het Atlas Theater.</p>
Bezoekers van het centrum	<p><u>Algemeen:</u> Informatiehof CvE, website en het websiteonderdeel Emmen in beeld -webcams / filmpjes- , Virtual Reality omgeving, nieuwsbrief algemeen (twee in 2015-03), nieuwspagina in lokale bladen, diverse bijeenkomsten, presentaties, persberichten, e.d.</p> <p><u>Specifiek:</u> In 2015-3 hebben er zes presentaties plaatsgevonden en zijn groepen ontvangen voor een rondleiding door het centrum waarbij zij uitleg hebben gekregen over de projecten. In 2015-3 is tweemaal een Vlinderbijlage gepubliceerd over de cve-dag/het Atlas theater en over vernieuwd en gezellig Emmen centrum. De Centrumvernieuwingdag/opening van het culturele seizoen heeft veel bezoekers getrokken. ± 150 deelnemers aan Symposium Emmen Uitgelicht. Vanaf half december kunnen stakeholders in de Informatiehof CvE een sneak preview krijgen van de inrichting van het Atlas Theater.</p>
Mede-investeerders / financiers: -Provincie Drenthe -SNN -andere subsidieverstrekkers	<ul style="list-style-type: none"> - Met de provincie Drenthe wordt één keer per kwartaal bestuurlijk overleg IGO Atalanta gevoerd, in verband met de monitoring op het project door de provincie heeft op 4 november 2015 bestuurlijk overleg IGO Atalanta plaatsgevonden. - Maandelijks vindt op ambtelijk niveau een afstemmingsoverleg CvE tussen provincie en gemeente plaats. - Met SNN vindt regelmatig ambtelijk overleg plaats in relatie tot de uitvoering van de projecten met betrekking tot de EFRO-subsidie "De Economie van de Verbinding".
Samenwerkingspartners: -DPE -WMD	<ul style="list-style-type: none"> - Tweewekelijks coördinatieoverleg met DPE Next (management) - Zeswekelijks kerngroepoverleg DPE Next (bestuurlijk) - Diverse overleggen met DPE afstemming van plannen, e.d.

	<ul style="list-style-type: none"> - DPE neemt deel in gebruikersoverleg Theater / WvO en in stuurgroep Theater / WvO (regelmatig overleg).
<p>Particuliere ontwikkelaars:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Peter van Dijk Projects & Investments - Domesta - Orangerock Projectontwikkeling 	<ul style="list-style-type: none"> - Maandelijks vindt overleg plaats met Domesta over de herstructurering van het Domestabezit op terrein Holdert-Zuidesch - Overleg met Orangerock Projectontwikkeling over realisatie van eventuele nieuwbouw aan de achterzijde van De Kamer op het Marktplein. - Overleg met Peter van Dijk Projects & Investments over de ontwikkeling van Willinkplein Zuid en Westwand Weiert.
<p>Aannemers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strukton (PG Westerstraat) - BAM (Hondsrugtunnel en Centrumplein) - Hoornstra (Westerstraat) - Hemmen (Markt Emmen 1^e fase, tijdelijk parkeerterrein Klokkenslag) - De Roo Wegenbouw (Boulevard Noord en Kruising HRW-Ermerweg) - Zuidemagroep (Boulevard Zuid) - Hemmen/Hoornstra (Centrumplein) - Dura Vermeer (Theater WvO) - Lareco (Markt Emmen 2^e fase) - Fuhler Wegenbouw (Onstluiting P Zuid, Verlenging Vreding en tijdelijk parkeerterrein locatie Vreding) - NBD (voorzieningen maatregelen parkeer- en verkeersmanagementsysteem) - Hoornstra, De Roo Wegenbouw, Hemmen, Fuhler en KWS Infra (uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands). 	<ul style="list-style-type: none"> - Frequent overleg op velerlei vlak; onder andere door middel van reguliere bouwvergaderingen met de aannemers.
<p>Overige stakeholders:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brandweer - Vlinderstad Emmen - De Koepel 	<ul style="list-style-type: none"> - Afstemming met brandweer over bereikbaarheid - Afstemming per project met brandweer omtrent veiligheidsvoorschriften (mede i.r.t. vergunningverlening) - Er vindt regelmatig afstemming plaats met ondernemersvereniging Vlinderstad Emmen en de Koepel.

D. Programmabureau Centrumvernieuwing Emmen

Dit overzicht is de resultante van de voortgangsrapportage inzake het vastgestelde Plan van Aanpak programma Centrumvernieuwing Emmen 2013-2015 en het op basis daarvan verleende krediet voor algemene proces- en voorbereidingskosten programma Centrumvernieuwing Emmen 2013-2015.

De voortgangsrapportage programma CvE 2015-03 is in [bijlage III](#) te vinden.

	Planning	Budget	Eindoordeel
Programmabureau			

Toelichting

Eindoordeel: zwakste schakel bepaalt.

Planning

- conform planning
- overschrijding planning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding planning met gevolgen voor programmakaders planning.

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

E. Programmarisico's

Vanaf het derde kwartaal 2013 vindt de rapportage over risico's, zowel in de rapportage als in het bijlagenboek, plaats vanuit NARIS. Op 11 maart 2014 is het geactualiseerde risicomangement CvE vastgesteld door het college.

De belangrijkste programmarisico's zijn onderscheiden in Financieel, Kwaliteit en Vertraging/stagnatie en opgenomen in een bruto risicokaart en een netto risicokaart. De brutokaart geeft de risicoscores zonder het treffen van maatregelen weer en de nettokaart geeft de risicoscores na het treffen van de actieve maatregelen weer. Op basis van de bepaalde / geschatte kans van optreden en het bepaalde / geschatte gevolg van het optreden van het risico, vindt de prioritering van de geanalyseerde risico's plaats.

$$\text{Risico} = \text{kans van optreden} \times \text{het gevolg van optreden}$$

Op basis van bovenstaande formule wordt de risicoscore van een risico bepaald. De risicoscore kan variëren van "0" (minimaal) tot "25" (maximaal). In de onderstaande tabellen zijn de mogelijke risicoscores aangegeven.

De risicoscore bepaalt de prioritering van de risico's; hoe hoger de risicoscore, hoe hoger de prioriteit.

Risicobereidheid:

In het kader van het risicomangement CvE is het belangrijk dat de risicobereidheid wordt vastgelegd.

De risicobereidheid geeft de mate aan waarin de organisatie bereid is om risico's te accepteren.

Binnen het programma Centrumvernieuwing Emmen worden risico's met een risicoscore lager dan 7 (groen) geaccepteerd, mits het gevolg van het betreffende risico financieel gezien kleiner is dan € 2,5 miljoen, planning technisch gezien kleiner is dan drie maanden vertraging en vanuit oogpunt van kwaliteit gezien geen onherstelbaar verlies van kwaliteit betekent. In onderstaande tabellen is de risicobereidheid aangegeven middels de risicotolerantielijnen.

Financieel

x > € 2.500.000	5	10	15	20	25
€ 1.250.000 < x < € 2.500.000	4	8	12	16	20
€ 500.000 < x < € 1.250.000	3	6	9	12	15
€ 125.000 < x < € 500.000	2	4	6	8	10
X € 125.000	1	2	3	4	5
Geen financiële gevolgen	0	0	0	0	0
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Risicotolerantie-lijn

Vertraging / stagnatie

Meer dan 3 maanden vertraging	5	10	15	20	25
--					
1 tot 3 maanden vertraging	3	6	9	12	15
-					
Maximaal 1 maand vertraging	1	2	3	4	5
Geen vertraging	0	0	0	0	0
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Risicotolerantie-lijn

Kwaliteit						
Onherstelbaar verlies van kwaliteit	5	10	15	20	25	
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit	4	8	12	16	20	
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit	3	6	9	12	15	
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit	2	4	6	8	10	Risicotolerantie-lijn
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit	1	2	3	4	5	
Geen kwaliteitsverlies	0	0	0	0	0	
Kans	10%	30%	50%	70%	90%	

De risico's waarvan de netto risicoscores boven de risicotolerantiegrens vallen worden nader uitgewerkt in de overzichten daaronder. Van deze risico's wordt de gebeurtenis, de kans dat die zich voordoet zonder maatregelen, de kans dat die zich voordoet na het treffen van maatregelen en het gevolg van het risico voor en na maatregelen weergegeven. Het is niet zo dat de genoemde gebeurtenissen zich feitelijk voordoen, maar het betreft een opsomming van eventueel mogelijke gebeurtenissen. Tevens worden per risico de betreffende maatregelen weergegeven en de fase waarin een maatregel zich bevindt. Indien de maatregel 'actief' is weegt deze mee in de netto kans en het netto gevolg van het risico. In alle overige fases weegt een maatregel niet mee in de netto risicoscore. Streven is om door middel van het treffen van beheersmaatregelen en andere acties te bewerkstelligen dat risico's dusdanig worden geminimaliseerd/beheerst dat de kansen en gevolgen van risico's zodanig worden ingeperkt dat de netto-risico's onder de vastgestelde risicotolerantiegrens komen te liggen.

Programma-brede risico's Centrumvernieuwing Emmen:

Financieel

Financieel					
$x > € 2.500.000$					
$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$		1	1		
$€ 500.000 < x < € 1.250.000$			1		
$€ 125.000 < x < € 500.000$					
$x < € 125.000$					
Geen financiële gevolgen					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Bruto

Bruto					
$x > € 2.500.000$					
$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$		1	1		
$€ 500.000 < x < € 1.250.000$			1		
$€ 125.000 < x < € 500.000$					
$x < € 125.000$					
Geen financiële gevolgen					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Financieel					
$x > € 2.500.000$					
$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$		2			
$€ 500.000 < x < € 1.250.000$		1			
$€ 125.000 < x < € 500.000$					
$x < € 125.000$					
Geen financiële gevolgen					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Netto

Netto					
$x > € 2.500.000$					
$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$		2			
$€ 500.000 < x < € 1.250.000$		1			
$€ 125.000 < x < € 500.000$					
$x < € 125.000$					
Geen financiële gevolgen					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Kwaliteit

Kwaliteit					
Onherstelbaar verlies van kwaliteit			1		
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit			1		
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Geen kwaliteitsverlies					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Bruto

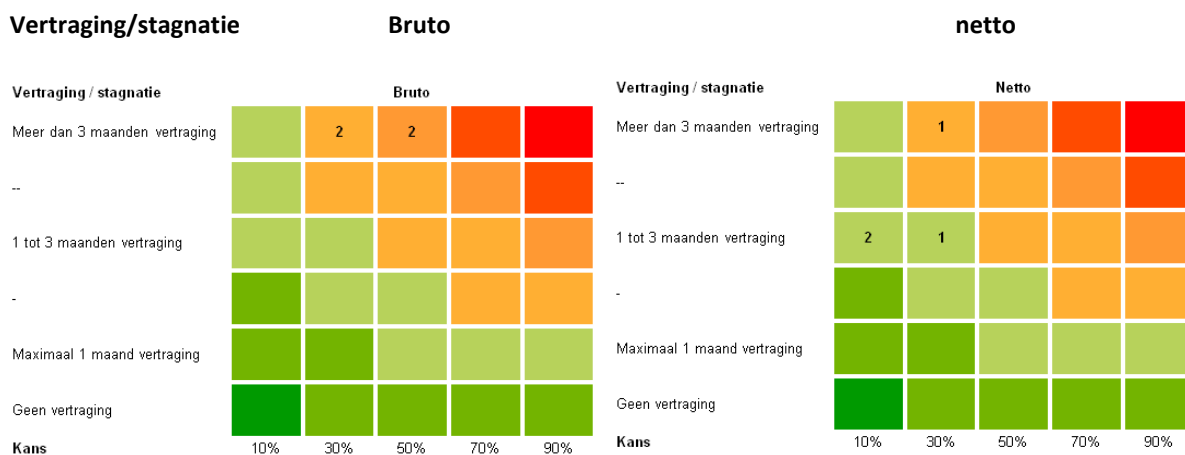
Bruto					
Onherstelbaar verlies van kwaliteit			1		
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit			1		
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Geen kwaliteitsverlies					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Kwaliteit					
Onherstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit		1	1		
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Geen kwaliteitsverlies					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

netto

Netto					
Onherstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit		1	1		
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Geen kwaliteitsverlies					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Vertraging/stagnatie

Overzicht netto risico's en beheersingsmaatregelen boven de risicotolerantiegrens

Object nummer	Gebeurtenis	Bruto kans (%)	Netto kans (%)	Bruto maximaal gevolg	Netto maximaal gevolg	Maatregel nummer	Maatregel	Fase maatregel
R93	Afhankelijkheid van (samenwerkings)partners ten aanzien van de realisatie van de ambitie en doelstellingen van het programma leidt tot vertraging en/of het niet (volledig) realiseren van de ambitie.	50	30	6 maanden	6 maanden	M591	Frequente en adequate afstemming met (samenwerkings)partners.	Actief
						M592	Waar mogelijk eisen/voorwaarden stellen aan (samenwerkings)partners en marktpartijen in relatie tot bijvoorbeeld financiële bijdragen, danwel via bestemmingsplannen, vergunningen, etc.	Actief
						M1562	Laten toetsen van de planning van DPE Next door een externe partij.	Actief
						M590	Samenwerkingspartners en de markt vroegtijdig betrekken.	Actief
						M1563	Samenwerkingsovereenkomst aangaan met de samenwerkingspartners.	Actief

Mutaties in netto risico's boven de tolerantiegrens

In de afgelopen periode hebben zich geen mutaties voor gedaan in de netto risico's boven de risicotolerantiegrens.

Dekking risico's

In deze risicoparagraaf en het bijlagenboek zijn diverse financiële risico's opgenomen. Van deze risico's zijn de kansen en het maximaal gevolg ingeschat. De grootste financiële risico's hebben betrekking op de dekking van de diverse projecten en met name de dekking van de locatie Hoofdstraat.

Voor de financiële risico's zal primair dekking gezocht moeten worden in het restant van de posten onvoorzien binnen de diverse projecten binnen het programma Centrumvernieuwing Emmen. Ultimo december 2015 bedraagt het totaalbedrag onvoorzien binnen alle projecten van Centrumvernieuwing Emmen € 8 mln. (zie onderstaande tabel). Dit bedrag is niet vrij aanwendbaar, vanwege het feit dat deze bedragen onderdeel uitmaken van diverse subsidieregelingen. Bij niet besteden binnen het project moeten deze gelden grotendeels terug naar de betreffende subsidiënten.

Onvoorzien

Project	Atalanta / CvE	Soort	Onvoorzien Ultimo 2015-02	Mutatie in periode 2015-03	Onvoorzien Ultimo 2015-03
Programmabureau investeringen		Investering	1.681.718	75.000	1.756.718
Programmabureau exploitatie		Exploitatie	-	-	-
			1.681.718	75.000	1.756.718
Hondsrugwegtunnel	Atalanta	Investering	3.787.583	-	3.787.583
Boulevard Noord	Atalanta	Investering	-	-	-
Boulevard Zuid	Atalanta	Investering	217.796	-	217.796
Ontsluiting P Zuid	Atalanta	Investering	184.000	170.000-	14.000
Kruising Hondsrugweg Ermerweg	Atalanta	Investering	225.000	80.000-	145.000
Aanpassen en verlenging Vreding	Atalanta	Investering	135.400	77.400-	58.000
Landschappelijke inpassing DPE Next	Atalanta	Investering	-	-	-
Parkeergarage I (Willinkplein)	Atalanta	Investering	-	-	-
Parkeergarage II (Willinkplein-Zuid)	Atalanta	Investering	-	-	-
Centrumplein	Atalanta	Investering	221.048	-	221.048
Boermarkeweg 1e fase	Atalanta	Investering	-	-	-
Boermarkeweg 2e fase	Atalanta	Investering	190.000	-	190.000
Reconstructie aansluiting N34/Rondweg	Atalanta	Investering	-	-	-
Reconstructie aansluiting N862/Rondweg	Atalanta	Investering	-	-	-
Nader te bepalen multimodale maatregelen N862	Atalanta	Investering	-	-	-
Voorz en maatr verkeers en parkeermanagement	Atalanta	Investering	85.000	85.000-	-
Theater / WvdO	Atalanta	Investering	328.556	118.662-	209.894
Theater / WvdO	Atalanta	Lening	-	-	-
Theater / WvdO	Atalanta	Borgtocht	-	-	-
Vorbereiding locatie Hoofdstraat	Atalanta	Investering	66.590	-	66.590
Ontwikkeling locatie Hoofdstraat	Atalanta	Grondexploitatie	-	-	-
Ontwikkeling locatie Muzeval	Atalanta	Grondexploitatie	-	-	-
			5.440.973	531.062-	4.909.911
Overbrugging DPE	Atalanta	Lening	-	-	-
DPE Next	Atalanta	Deelname/ Bijdrage	-	-	-
Provinciale bijdragen DPE Next	Atalanta	Bijdrage	-	-	-
Provinciale lening DPE Next	Atalanta	Lening	-	-	-
			-	-	-
Ondergrondse infrastructuur centrum	CvE	Investering	-	-	-
Parkeergarage Westerstraat	CvE	Investering	-	-	-
Centrum Noord	CvE	Grondexploitatie	414.790	-	414.790
Ontwikkeling locatie Vreding	CvE	Grondexploitatie	48.053	-	48.053
Willinkplein-Zuid	CvE	Grondexploitatie	546.840	-	546.840
Westwand Weiert	CvE	Grondexploitatie	-	-	-
Holdert	CvE	Bijdrage	-	-	-
			1.009.683	-	1.009.683
Markt	CvE	Investering	199.500	-	199.500
Parkeercapaciteit Klokkenslag	CvE	Investering	11.025	-	11.025
Parkeercapaciteit Vreding	CvE	Investering	16.940	3.145-	13.795
Optimalisatie en maximalisatie P-Noord	CvE	Investering	40.103	-	40.103
Parkeervoorziening Schapenveenweg	CvE	Investering	36.336	-	36.336
Transferium Meerdijk	CvE	Investering	3.000	-	3.000
			306.904	3.145-	303.759
TOTAAL			8.439.278	459.207-	7.980.071

Mutaties op onvoorzien n.a.v. de projectresultaten zijn nog niet verwerkt. Deze worden na vaststelling van de rapportage CvE 2015-03 verwerkt en ten gunste of ten laste gebracht van onvoorzien.

Indien de posten onvoorzien binnen de diverse CvE-projecten niet toereikend zijn om risico's af te dekken en tegenvallers op te vangen zal secundair gekeken worden naar de nog beschikbare dekkingsmogelijkheden binnen Centrumvernieuwing Emmen (Bestemmingsreserve Atalanta, Bestemmingsreserve Rente voorfinanciering en eventueel resterende budgetruimte CvE-budgetten). Mocht ook deze ruimte onvoldoende zijn dan zal er een beroep gedaan moeten worden op de algemene middelen van de gemeente Emmen.

F. Informatieconvenant en Auditjaarplan

Informatieconvenant

In overleg met de provincie Drenthe is een informatieconvenant programma Centrumvernieuwing Emmen opgesteld. Hierin zijn enkele afspraken vastgelegd ten aanzien van het elkaar informeren omtrent belangrijke ontwikkelingen met betrekking tot Centrumvernieuwing Emmen/Atalanta. Dit informatieconvenant CvE is op 8 oktober 2013 door het college vastgesteld.

In de afgelopen periode 2015-3 hebben zich geen ontwikkelingen voorgedaan met betrekking tot Centrumvernieuwing Emmen die vallen onder het informatieconvenant CvE.

Auditjaarplan

Er is een Auditplan programma CvE opgesteld. In dit plan zijn de reguliere toetsingen en audits die binnen en op het programma CvE plaatsvinden beschreven. Het gaat hierbij om juridische toetsingen, risicomanagement, verantwoording, stedelijke kwaliteit, duurzaamheid, DPE Next en algemene gemeentebrede audits. Het Auditplan programma CvE is op 8 oktober 2013 door het college vastgesteld.

Naast de hierboven genoemde toetsingen en audits vindt jaarlijks een onafhankelijke toetsing plaats op de rapportages van Centrumvernieuwing Emmen. Deze toetsing vindt plaats op iedere laatste rapportage van het jaar, beginnend met de laatste rapportage van 2012. Aanbevelingen die hieruit voortkomen zullen indien mogelijk worden meegenomen vanaf de eerstvolgende rapportage CvE.

In de afgelopen periode heeft de accountant de controle van de rapportage CvE 2014-03 afgerond. De controle heeft geleid tot een goedkeurende verklaring bij de rapportage CvE 2014-03. Daarbij doet de accountant in het accountantsverslag de volgende aanbevelingen:

Interne controle

Een eigen toetsing op de naleving van de specifieke (Europese) subsidieregels draagt bij aan het voorkomen van correcties op subsidiestromen als gevolg van het niet naleven van de specifieke subsidievoorschriften. Geadviseerd wordt om niet alleen te steunen op de werkzaamheden van het Samenwerkingsverband Noord Nederland.

Reactie management: Bij het aangaan van de verplichtingen en het boeken van de facturen en uren vindt een toets plaats op de subsidievoorwaarden. Daarnaast vindt een interne controle plaats door de interne controlefunctionaris in het kader van de rechtmatigheidscontrole. Wij zullen nagaan of extra interne controle noodzakelijk en/of wenselijk is.

Subsidies in rapportage CvE

Geadviseerd wordt om de bevindingen vanuit de tussentijdse audits door de subsidieverstrekkers op te nemen in de rapportages CvE, voorzien van een toelichting op de follow up die hieraan zal worden gegeven en wat daarvan de financiële gevolgen zijn voor de financiering en op welke alternatieve wijze daarin zal worden voorzien.

Reactie management: In de rapportage CvE wordt aangegeven dat er onzekerheid bestaat over de subsidiabele kosten en dat SNN een aantal correcties zal aanbrengen op de verantwoorde kosten. Het college wordt op de hoogte gehouden van de risico's, de mogelijke financiële gevolgen en de mogelijke wijze van financiering daarvan. Na vaststelling van de EFRO-subsidie zal de raad geïnformeerd worden over de uitkomsten van de controle door SNN, de daadwerkelijke financiële gevolgen en de dekking hiervan.

Daarnaast vraagt de accountant naar aanleiding van de beoordeling van rapportage CvE 2014-3 nog specifiek aandacht voor het volgende:

Financiële verantwoording

Neem in overweging om naast de post onvoorzien ook nadere inzage te geven in de aanbestedingsresultaten op projectniveau en de gevolgen die dit heeft voor de projectfinanciering (al dan niet op een andere wijze inzetbaar, minder subsidie, lagere bijdrage vanuit de gemeente)

Reactie management:

Op projectniveau wordt reeds inzicht gegeven in de aanbestedingsresultaten. Binnenkort zullen een groot aantal van de projecten financieel worden afgesloten en zullen de verwachte projectresultaten inclusief aanbestedingsresultaten worden overgeheveld naar onvoorzien. De mogelijke gevolgen voor de projectfinanciering worden per project toegelicht.

Programma's (Bijlagenboek)

Verdeel voor een goed begrip van de voortgang van het project het restantkrediet nader onder in feitelijk nog aan te gane verplichtingen en verwachte afwijkingen. Dit geldt in dezelfde mate voor het overzicht van de dekking van de projecten.

Reactie management:

Bij de rapportage CvE 2015-03 is daar waar mogelijk in de tabellen het verwachte projectresultaat aangegeven door middel van verwachte afwijkingen.

Bijlagenboek bij rapportage Centrumvernieuwing Emmen 2015-3

vastgesteld door b&w d.d. 15-03-2016

Inhoudsopgave bijlagenboek bij kwartaalrapportage CvE 2015-3

--- pagina

Bijlage I	Rapportage programma Centrumvernieuwing Emmen	3
1.	Financiën en dekking projecten	3
2.	Planning	13
3.	Werkgelegenheid tijdens de bouw	14
3a.	Regionale werkgelegenheid tijdens de bouw.....	14
3b	Social Return on Investment (SROI)	21
Bijlage II	Rapportage projecten Centrumvernieuwing Emmen	24
1.	Rapportage Hondsrugwegtunnel	24
2.	Rapportage Bijkomende infrawerken	30
2a.	Rapportage Bijkomende Infrawerken - Boulevard Noord.....	31
2b.	Rapportage Bijkomende Infrawerken - Boulevard Zuid.....	36
2c.	Rapportage Bijkomende infrawerken – Ontsluiting P-Zuid.....	41
2d.	Rapportage Bijkomende infrawerken –kruising Hondsrugweg-Ermerweg	45
2e'	Rapportage Bijkomende infrawerken – Aanpassing en verlenging Vreding.....	50
2f.	Rapportage Bijkomende infrawerken- Landschappelijke inpassing DPE Next	55
3.	Rapportage Parkeergarage Willinkplein-Zuid	58
4.	Rapportage Centrumplein	62
5.	Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum.....	67
5a.	Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Boermarkeweg 1e fase	68
5b.	Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Boermarkeweg 2 ^e fase	71
5c.	Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Reconstructie aansluiting N34 / Rondweg	74
5d.	Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Reconstructie aansluiting N862 / Rondweg	77
5e.	Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Nader te bepalen multimodale maatregelen N862	80
5f.	Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Voorzieningen en maatregelen verkeers- en parkeermanagem... ..	83
6.	Rapportage Theater / Wereld van Ontmoeting	87
7.	Rapportage Locatie Hoofdstraat	103
8.	Rapportage Locatie Muzeval	112
9.	Rapportage Overbrugging DPE	115
10.	Rapportage Monitoring en deelname DPE Next	118
11.	Rapportage Ondergrondse infrastructuur	134
12.	Rapportage Parkeergarage Westerstraat	137
13.	Rapportage Centrum Noord	140
14.	Rapportage Locatie Vreding	143
15.	Rapportage Willinkplein-Zuid	148
16.	Rapportage Westwand Weiart	152
17.	Rapportage Plan Zuidesch (Holdert)	157
18.	Rapportage Markt / entree Mensenpark	160
19.	Uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands: Optimalisatie en maximalisatie P-Noord.....	165
20.	Uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands: Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg.....	169
21.	Uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands: Transferium Meerdijk	174
22.	Parkeercompensatie Klokkenslag	177
23.	Parkeercompensatie Vreding	180
Bijlage III	Rapportage programmabureau CvE / jaarplan 2013-2015.....	183

Bijlage I Rapportage programma Centrumvernieuwing Emmen

1. Financiën en dekking projecten

Voor alle projecten wordt een eigen projectbudget voor voorbereiding en uitvoering en/of grondexploitatie vastgesteld als financieel kader. De projectbudgetten voor de Atalantaprojecten moeten op basis van het raadsbesluit van 18 december 2008 voldoen aan het Financieel Meerjaren Perspectief Atalanta. Voor de dekking van de gemeentelijke investeringen Atalanta en overige CvE-projecten is een risicoprofiel dekking opgesteld. Dit risico profiel bestaat uit 5 risicocategorieën uiteenlopend van 'geen risico' tot 'nog ongedekt'.

Hieronder zijn gegevens vermeld die de monitoring ondersteunen op de programmakaders inzake budget.

Investerings CvE - programmabureau

Project	Atalanta / CvE	Soort	Totaal raming / FMP Investering	In krediet / budget genomen	Daadwerkelijk besteed *	Nog aan te gane verplichtingen	Verwachte afwijking van krediet
Programmabureau CvE (exploitatie)	CvE	EXPL	10.827.086	10.827.086	10.726.757	100.329	-
Programmabureau CvE (investering)	CvE	INV	13.150.000	13.150.000	11.568.149	1.581.851	-
TOTAAL			23.977.086	23.977.086	22.294.906	1.682.180	-

Dekking	Atalanta / CvE	Soort	Totaal raming / FMP Investering	In krediet / budget genomen	Daadwerkelijk besteed	Nog aan te gane verplichtingen	Verwachte afwijking van krediet
Dekking exploitatiebudgetten	CvE	EXPL	10.827.086	10.827.086	10.726.757	100.329	-
Toerekening investeringsprojecten	CvE	INV	13.150.000	13.150.000	9.450.000	3.700.000	-
TOTAAL			23.977.086	23.977.086	20.176.757	3.800.329	-

* Daadwerkelijk besteed bestaat uit de werkelijk geboekte kosten en de openstaande aangegane verplichtingen

De hierboven genoemde exploitatie- en investeringskredieten voor programmabureau Centrumvernieuwing Emmen t/m 2015 zijn gebaseerd op het raadsbesluit 'Krediet algemene proces--en voorbereidingskosten CvE 2013-2015' d.d. 30 mei 2013.

De kosten programmabureau CvE (exploitatie) betreffen een optelling van de jaarlijkse exploitatiekosten m.b.t. het programma CvE over de jaren 2009 t/m 2015. Deze kosten worden per jaar verantwoord ten laste van de binnen de gemeentelijke exploitatie beschikbare budgetten Atalanta/CvE van het betreffende jaar.

Programmabureau CvE (investeringen) wordt toegerekend aan / gedekt uit investeringsbudgetten projecten. Deze kosten zijn opgenomen in de ramingen voor deze projecten. In de kredietaanvragen uitvoeringskredieten wordt met deze toe te rekenen algemene proces- en voorbereidingskosten CvE rekening gehouden.

De daadwerkelijke dekking programmabureau CvE (investeringen) ad € 9.450.000 betreffen de reeds doorberekende algemene proces- en voorbereidingskosten aan de volgende uitvoeringsprojecten Atalanta:

- Hondsrugwegtunnel € 3.250.000
- Boulevard Noord € 250.000
- Boulevard Zuid € 250.000
- Ontsluiting P zuid € 250.000
- Verlenging Vreding € 250.000
- Centrumplein € 1.650.000
- Boermarkeweg 1^e fase € 50.000
- Theater / Wereld van Ontmoeting € 3.250.000
- Kruisling Hondsrugweg-Ermerweg € 250.000

Daarnaast worden algemene proces en voorbereidingskosten doorbelast aan overige CvE projecten, niet zijnde de Atalantaprojecten en in mindering gebracht op Programmabureau CvE (investering). De daadwerkelijke doorbelasting aan overige CvE projecten betreffen de reeds doorberekende algemene proces-en voorbereidingskosten aan de volgende uitvoeringsprojecten:

- Markt / Entree Mensenpark € 650.000
- Ontwikkeling Emmen Centrum Noord € 150.000

Voor de overige projecten zijn de algemene proces- en voorbereidingskosten nog niet doorberekend en derhalve nog niet inbegrepen in de daadwerkelijke bestedingen, zoals opgenomen bij de investeringen CvE-projecten in de tabel hieronder.

Begroting 2016 Programmabureau

Op 21 oktober 2014 is door het college besloten tot de instandhouding van (een deel van) de programmaorganisatie van Centrumvernieuwing Emmen tot 1-1-2017. De dekking van de algemene proces-en voorbereidingskosten CvE tot en met 31 december 2016 ad € 2.500.000 is nader uitgewerkt en middels de (meerjaren)begroting 2016 besloten door de raad. Voorgestelde dekking is niet besteed budget op het

investeringsdeel van de begroting algemene proces- en voorbereidingskosten CvE 2015 (€ 600.000) en uit de bestemmingsreserve Atalanta (€ 1.900.000). De begroting 2016 voor algemene proces-en voorbereidingskosten is nog niet in deze rapportage 2015-3 verwerkt.

Investerings CvE - projecten

Project	Atalanta / CvE	Soort	Totaal raming / FMP Investering	In krediet / budget genomen	Daadwerkelijk besteed *	Nog aan te gane verplichtingen	Verwachte afwijking van krediet
Hondsrugwegtunnel	Atalanta	Investering	42.980.891	42.980.891	27.765.745	53.460	15.161.685
Boulevard Noord	Atalanta	Investering	1.475.000	1.475.000	1.014.563	16.000	444.437
Boulevard Zuid	Atalanta	Investering	2.175.000	2.175.000	1.623.625	25.184	526.191
Ontsluiting P Zuid	Atalanta	Investering	1.750.000	1.750.000	1.467.179	3.627	279.194
Kruising Hondsrugweg Ermerweg	Atalanta	Investering	1.900.000	1.900.000	1.501.643	398.357	-
Aanpassen en verlenging Vreding	Atalanta	Investering	2.600.000	2.600.000	2.106.709	493.291	-
Landschappelijke inpassing DPE Next	Atalanta	Investering	-	-	-	-	-
Bijdrage Parkeergarage WP I	Atalanta	Bijdrage	430.916	430.916	-	430.916	-
Parkeergarage I (Willinkplein)	Atalanta	Investering	14.750.000	14.852.000	14.852.642	642-	-
Parkeergarage II (Willinkplein-Zuid)	Atalanta	Investering	12.250.000	12.000.000	-	12.000.000	-
Centrumplein	Atalanta	Investering	12.040.000	12.040.000	11.866.750	48.500	124.749
Boermarkeweg 1e fase	Atalanta	Investering	795.000	795.000	774.333	-	20.667
Boermarkeweg 2e fase	Atalanta	Investering	1.700.000	1.700.000	-	1.700.000	-
Reconstructie aansluiting N34/Rondweg	Atalanta	Investering	7.900.000	7.900.000	-	7.900.000	-
Theater / WVO	Atalanta	Investering	49.000.000	49.000.000	46.398.632	2.889.729	288.360-
Ontwikkeling locatie Hoofdstraat	Atalanta	Grondexploitatie	83.854.786	76.170.000	65.276.907	10.893.093	-
Ontwikkeling locatie Muzeval	Atalanta	Grondexploitatie	1.000.000	-	-	-	-
			236.601.593	227.768.807	174.648.728	36.851.515	16.268.563
Overbrugging DPE	Atalanta	Lening	22.000.000	22.000.000	14.921.201	7.078.799	-
DPE Next	Atalanta	Deelname/ Bijdrage	16.000.000	16.000.000	15.000.000	1.000.000	-
Provinciale bijdragen DPE Next	Atalanta	Bijdrage	24.000.000	24.000.000	24.000.000	-	-
Provinciale lening DPE Next	Atalanta	Lening	6.000.000	6.000.000	6.000.000	-	-
WVO / DPE Next	Atalanta	Lening	3.500.000	3.500.000	3.500.000	-	-
WVO / DPE Next	Atalanta	Borgtocht	7.500.000	7.500.000	7.500.000	-	-
			79.000.000	79.000.000	70.921.201	8.078.799	-
Ondergrondse infrastructuur centrum	CvE	Investering	-	-	-	-	-
Parkeergarage Westerstraat	CvE	Investering	16.373.159	16.373.159	16.356.556	-	16.603
Centrum Noord	CvE	Grondexploitatie	10.027.045	9.377.006	8.960.450	416.556	-
Ontwikkeling locatie Vreding	CvE	Grondexploitatie	2.373.576	2.647.152	3.788.094	1.140.942-	-
Willinkplein-Zuid	CvE	Grondexploitatie	6.490.330	6.490.320	1.974.179	4.516.141	-
Westwand Weiert	CvE	Grondexploitatie	-	-	-	-	-
Holdert	CvE	Bijdrage	490.000	490.000	480.824	9.176	-
Voorz en maatr verkeers en parkeermanagement	CvE	Investering	750.000	750.000	342.516	407.484	-
Reconstructie aansluiting N862/Rondweg	CvE	Investering	3.600.000	3.600.000	-	3.600.000	-
IMarkt	CvE	Investering	8.800.000	8.800.000	8.229.059	92.044	478.897
Parkeercapaciteit Klokkenslag	CvE	Investering	418.000	418.000	374.907	10.000	33.093
Parkeercapaciteit Vreding	CvE	Investering	192.500	192.500	114.905	77.595	-
UPW: Optimalisatie en maximalisatie P-Noord	CvE	Investering	760.122	760.122	658.604	101.518	-
UPW: Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg	CvE	Investering	3.069.874	3.069.874	2.773.223	296.651	-
UPW: Transferium Meerdijk	CvE	Investering	28.400	28.400	9.427	18.973	-
			53.373.006	52.996.533	44.062.744	8.405.196	528.593
TOTAAL			368.974.599	359.765.340	289.632.673	53.335.510	16.797.156

* Daadwerkelijk besteed bestaat uit de werkelijk geboekte kosten en de openstaande aangegane verplichtingen

Mutaties ten opzichte van 2015-2

In periode 2015-3 zijn kredieten verleend voor uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands: Optimalisatie en maximalisatie P-Noord, uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands: Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg en uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands: Transferium Meerdijk. Daarnaast zijn kredieten verleend voor parkeercompensatie Klokkenslag en parkeercompensatie Vreding.

Toelichting

Overbrugging DPE

Met het raadsbesluit van 20-12-2010 "Overbrugging naar DPE Next" zijn aan DPE financiële middelen in het kader van de overbruggingsfinanciering 2010-2015 van maximaal € 22 miljoen beschikbaar gesteld.

Betaalbaarstelling aan DPE vindt plaats op basis van de daadwerkelijke liquiditeitsbehoefte van DPE.

DPE Next

Met de raadsbesluiten van 20 december 2010, 3 oktober 2011 en 19 maart 2012 is besloten tot een gemeentelijke inbreng in DPE Next van € 16 miljoen, te onderscheiden in:

- € 10 miljoen deelname in DPE Next middels de verkrijging van certificaten van aandelen in DPE Next;
- € 5 miljoen bijdrage aan DPE Next voor de aanleg van bomen en beplanting;
- € 1 miljoen bijdrage ten behoeve van het genereren van een bijdrage uit participatie door bedrijven en burgers ("vriendenaandeel") op basis van een verdubbelingssysteem (gewijzigde invulling vriendenaandeel conform Raadsbesluit 24-09-2015)

Provinciale bijdragen en lening DPE Next

Middels raadsbesluit van 19 maart 2012 is besloten tot een gemeentelijke bijdrage aan DPE Next van € 24 miljoen (€ 18 mln. RSP+ en een extra provinciale bijdrage van € 6 miljoen) en een gemeentelijke lening aan DPE Next van € 6 miljoen (doorzetting provinciale lening van € 6 miljoen voor DPE Next). Op 29 oktober 2015 heeft de raad ingestemd met het verzoek van DPE om het voor de periode 2010-2015 beschikbaar gestelde

overbruggingskrediet van maximaal € 22 miljoen onder dezelfde voorwaarden te verlengen tot 1 april 2016, waarbij het overbruggingskrediet maximaal € 22 miljoen blijft.

Theater /WvO

Met het raadsbesluit van 19 maart 2012 is het bij raadsbesluit van 3 oktober 2011 verleende raamkrediet van in totaal € 60 miljoen voor Theater en Wereld van Ontmoeting omgezet in:

- een investeringskrediet van € 49 miljoen voor de bouw van het Theater en het gemeentelijke deel van de Wereld van Ontmoeting (plandeel WvO- publieke functie)
- een aan DPE te verstrekken annuïtaire geldlening van € 3,5 miljoen, voor de realisatie van het DPE-deel van de Wereld van Ontmoeting (plandeel WvO – entreegebied park)
- verstrekken van een borgtocht aan de Rabobank voor een door de Rabobank te verstrekken lening aan DPE van € 7,5 miljoen voor de realisatie van het DPE-deel van de Wereld van Ontmoeting (plandeel WvO – entreegebied park).

Nog aan te vragen en te verlenen kredieten

- € 250.000 krediet Parkeergarage Willinkplein Zuid ten behoeve van de dekking toe te rekenen algemene proces- en voorbereidingskosten CvE.
- Circa € 7,7 mln. uitvoeringskrediet ten laste van de nog op te stellen en vast te stellen grondexploitatie Locatie Hoofdstraat.
- Circa € 1 mln. uitvoeringskrediet ten laste van de nog op te stellen en nog vast te stellen grondexploitatie Locatie Muzeval.

Nog te wijzigen kredieten

- Het krediet Willinkplein Zuid zal nog worden aangepast op basis van de nieuwe/gewijzigde plannen.
- Het krediet Parkeergarage Willinkplein Zuid zal nog worden aangepast op basis van nieuwe/gewijzigde plannen.

Dekking CvE-projecten

Ten aanzien van de totale dekking / financiering van het project Atalanta en de overige CvE-projecten is een risicoprofiel opgesteld waarin de hardheid van de dekking in beeld wordt gebracht.

Per dekkingsmiddel / financieringsbron is hierin aangegeven hoe hoog het risico/ de onzekerheid ten aanzien van de realisatie van de betreffende dekking / financiering is. De dekking van de gemeentelijke investeringen Atalanta en overige CvE-projecten is in dit risicoprofiel gepresenteerd naar vijf risicocategorieën.

Als uitgangspunt voor de indeling van dekkingsmiddelen in risicocategorieën worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1	<u>Geen risico:</u> Indicaties voor indeling van dekkingsmiddelen in de categorie “geen risico” zijn: <ul style="list-style-type: none">▪ Inzet van eigen gemeentelijke middelen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden (beschikbaar in begroting, besluiten tot aanwending van reserves, etc.)▪ Subsidiegelden / bijdragen van derden die reeds zijn toegekend (schriftelijk / beschikking)▪ Dekking uit exploitaties, waarbij een zeer hoge mate van zekerheid bestaat omtrent de realisatie van de kostendekkende exploitatie (o.b.v. besluitvorming / afgesloten contracten, etc.)
2	<u>Beperkt risico:</u> Indicaties voor indeling van dekkingsmiddelen in de categorie “beperkt risico” zijn: <ul style="list-style-type: none">▪ Voorgenomen inzet van eigen gemeentelijke middelen waarover nog formele besluitvorming plaats dient te vinden, maar waar in principe wel ruimte voor is en waar informeel wel reeds overeenstemming over bestaat.▪ Subsidiegelden / bijdragen van derden die reeds zijn toegezegd, maar nog niet formeel zijn toegekend.▪ Dekking uit exploitaties, waarbij een grote mate van zekerheid bestaat omtrent de realisatie van de kostendekkende exploitatie (o.b.v. diepgaand onderzoek, gedegen onderbouwde calculaties, etc.)
3	<u>Redelijk risico:</u> Indicaties voor indeling van dekkingsmiddelen in de categorie “redelijk risico” zijn: <ul style="list-style-type: none">▪ Subsidiegelden / bijdragen van derden die een redelijke kans hebben om binnengehaald te worden, maar nog niet formeel zijn toegezegd.▪ Dekking uit exploitaties, waarbij een redelijke mate van zekerheid bestaat omtrent de realisatie van de kostendekkende exploitatie (o.b.v. globaal onderzoek, uitgevoerde calculaties, etc.)
4	<u>Hoog risico:</u> Indicaties voor indeling van dekkingsmiddelen in de categorie “hoog risico” zijn: <ul style="list-style-type: none">▪ Subsidiegelden / bijdragen van derden die mogelijk binnengehaald kunnen worden, maar waarvoor nog geen indicatie te geven is of deze middelen ook verkregen zullen gaan worden. Er hebben echter wel al de nodige acties plaatsgevonden en Atalanta staat in ieder geval op de agenda van de subsidiegever.▪ Verwachte dekking uit exploitaties, waarbij nog onvoldoende zekerheid bestaat omtrent de realiteit van de kostendekkende exploitatie.
5	<u>Nog ongedekt:</u> Bij deze nog te verwerven middelen dient de dekking nog gevonden te worden. Er is hierbij nog geen richting aan te geven, waaruit de dekking / financiering mogelijk gerealiseerd zou kunnen worden.

De actuele stand van zaken ten aanzien van het risicoprofiel dekking investeringen Atalanta en de overige CvE-projecten is in onderstaande tabel aangegeven.

Risicoprofiel dekking investeringen CvE	Investeringen gemeente in mln.	Financiering Geen risico (is gedeckt)		Financiering Beperkt risico		Financiering Redelijk risico		Financiering Hoog risico		Financiering Nog ongedekt	Totaal
		bedrag	financier	bedrag	financier	bedrag	financier	bedrag	financier	bedrag	
		in mln.	sub-totaal	in mln.	sub-totaal	in mln.	sub-totaal	in mln.	sub-totaal	in mln.	in mln.
Atalantaprojecten											
<u>De Verbinding</u>											
Tunnel Hondsrugweg	42.980.891	26.000.000	RSP-Bereikbaarheid								42.980.891
		11.431.870	Gem. / kap lstn								
		1.950.000	Gem. / Fonds BW								
		1.105.000	Gem. / ISV								
		1.662.549	EFRO								
		831.472	Prov. / RSP +(colin EFRO)								
Boulevard Noord	1.475.000	541.178	Gem. / kap lstn								1.475.000
		622.537	EFRO								
		311.225	Prov. / RSP +(colin EFRO)								
Boulevard Zuid	2.175.000	798.000	Gem. / kap lstn								2.175.000
		918.068	EFRO								
		458.932	Prov. / RSP +(colin EFRO)								
Ontsluiting P Zuid	1.750.000	445.333	Gem. / kap lstn								1.750.000
		88.000	Gem. / Fonds BW								
		50.000	Gem. / ISV								
		1.662.549	RSP-Bereikbaarheid								
Kruising Hondsrugweg-Emmerweg	1.900.000	484.333	Gem. / kap lstn								1.900.000
		95.000	Gem. / Fonds BW								
		54.000	Gem. / ISV								
		1.266.667	RSP-Bereikbaarheid								
Aanpassing Vreding	2.600.000	662.667	Gem. / kap lstn								2.600.000
		60.000	Gem. / Fonds BW								
		74.000	Gem. / ISV								
		1.733.333	RSP-Bereikbaarheid								
Landschappelijke inpassingen	0										0
Bijdrage aan PG Wilinkplein 1	430.916	430.916	Gem. / BR Atalanta								430.916
Parkeergarage 1(Wilinkplein)	4.750.000	4.750.000	Parkeerexploitatie								4.750.000
Parkeergarage 2 (Wilinkplein-Zuid)	12.250.000	-		12.250.000	Parkeerexploitatie						12.250.000
Plein	12.040.000	25.000	Gem. / Fonds BW								12.040.000
		0	Gem. / ISV								
		4.000	Gem. / eg rolering								
		5.065.453	EFRO								
		2.532.772	Prov. / RSP +(colin EFRO)								
<u>Bereikbaar Emmen Centrum</u>											
Boermarkeweg 1e fase	795.000	202.725	Gem. / kap lstn								795.000
		39.750	Gem. / Fonds BW								
		22.525	Gem. / ISV								
		530.000	RSP-Bereikbaarheid								
Boermarkeweg 2e fase	1.700.000	432.667	Gem. / kap lstn								1.700.000
		86.000	Gem. / Fonds BW								
		48.000	Gem. / ISV								
		1.133.333	RSP-Bereikbaarheid								
Reconstructie aansluiting N34/Rondweg	7900000	2.014.333	Gem. / kap lstn								7.900.000
		395.000	Gem. / Fonds BW								
		224.000	Gem. / ISV								
		5.266.667	RSP-Bereikbaarheid								

Risicoprofiel dekking investeringen CvE	Investeringen gemeente in mln.	Financiering Geen risico (is gedekt)		Financiering Beperkt risico		Financiering Redelijk risico		Financiering Hoog risico		Financiering Nog ongedekt		Totaal in mln.
		bedrag in mln.	financier sub-totaal	bedrag in mln.	financier sub-totaal	bedrag in mln.	financier sub-totaal	bedrag in mln.	financier sub-totaal	bedrag in mln.	financier sub-totaal	
Centrum-West												
Theater/WVO	49.000.000	38.000.000	Gem. / kap istr									49.000.000
		2.000.000	Provincie / RSP+									
		7.050.000	Exploitatie vastgoed / DPE									
		74.679	Gem. / kap istr									
		823.551	EFRO									
		411.776	Prov / RSP+(cofin EFRO)									
Locatie Hoofdstraat												
Ontwikkeling locatie Hoofdstraat (grondexploitatie)	83.854.786	5.500.000	Gem. / SIOF	7.759.177	Provincie / RSP+	9.396.509	Grondexploitatie					83.854.786
		0.000.000	Gem. / Res. BS			3.600.000	Prov / RPS+(cofin REP-reg)					
		27.000.000	Gem. / kap istr									
		8.000.000	VRON / MIRT			0.000.000	REP-regio naal					
		8.500.000	VRON / MIRT									
		699.700	Prov / RSP+(cofin EFRO)									
		139.400	EFRO									
Overige grondexploitaties												
Ontwikkeling locatie Muzeval (grondexploitatie)	1.000.000					1.000.000	Grondexploitatie					1.000.000
Totaal Atalanta-projecten	236.601.593	192.595.907		20.009.177		23.996.509						236.601.593
DPE / DPE Next												
Overbrugging DPE	22.000.000	22.000.000	Lening									22.000.000
DPE Next	6.000.000	6.000.000	Gem. / SIOF									6.000.000
		0.000.000	VRON / MIRT									
Wereld van Ontmoeting (DPE deel)	11.000.000	3.500.000	Lening									11.000.000
		7.500.000	Borgstelling									
Provinciale bijdragen DPE Next	24.000.000	8.000.000	Prov / RSP+									24.000.000
		6.000.000	Prov extra bijdrage									
Provinciale lening DPE Next	6.000.000	6.000.000	Prov / Lening									6.000.000
Totaal DPE / DPE Next	79.000.000	79.000.000										79.000.000
Andere CvE projecten												
Reconstructie aansluiting N862/Rondweg	3.600.000	98.000	Gem. / kap istr									3.600.000
		80.000	Gem. / Fonds BW									
		02.000	Gem. / ISV									
		2.400.000	RSP-Bereikbaarheid									
Voorzieningen en maatregelen verkeers- en parkeermanagement	750.000	91.000	Gem. / kap istr									750.000
		38.000	Gem. / Fonds BW									
		21.000	Gem. / ISV									
		500.000	RSP-Bereikbaarheid									
Ondergrondse infrastructuur centr.												
Parkeergarage Westerstraat	6.373.159	6.700.000	Parkeerexploitatie									6.373.159
		2.373.576	Gem. / kap istr									
Centrum Noord	10.027.045	10.027.045	Grondexploitatie									10.027.045
Ontwikkeling locatie Vreding	2.373.576					2.373.576	Grondexploitatie					2.373.576
Willinkplein-Zuid	6.490.330					6.490.330	Grondexploitatie					6.490.330
Westwand Weiert												
Holdert	490.000	490.000	Gem. Res. SV, SIOF en BLS									490.000
Markt	8.800.000	2.751.110	Gem. / kap istr									8.800.000
		1300.000	GRP									
		3.659.908	EFRO									
		1582.982	Prov / RSP+(cofin EFRO)									
Parkeercapaciteit Klokkenslag	48.000	209.000	Parkeerexploitatie									48.000
		209.000	Gem/ BR Atalanta									
Parkeercapaciteit Vreding	192.500	192.500	Gem/ BR Atalanta									192.500
UPW: Optimalisatie en maximalisatie P-Noord	760.122	760.122	Parkeerexploitatie									760.122
UPW: Tijdelijke parkeervoorziening Schapenvoerweg	3.069.874	3.069.874	Parkeerexploitatie									3.069.874
UPW: Transferium Meerdijk	28.400	28.400	Parkeerexploitatie									28.400
Totaal Andere CvE projecten	53.373.006	44.509.100		0		8.863.906						53.373.006
TOTAAL GENERAAL	368.974.599	316.105.007		20.009.177		32.860.415						368.974.599

Bovenstaand overzicht vormt een weergave van de dekking van de verschillende CvE-projecten.

Mutaties in risicoprofiel dekking t.o.v. 2015-2

In periode 2015-3 zijn kredieten verleend voor uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands: Optimalisatie en maximalisatie P-Noord, uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands: Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg en uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands: Transferium Meerdijk. Daarnaast zijn kredieten verleend voor parkeercompensatie Klokkenslag en parkeercompensatie Vreding. De dekking van deze kredieten is opgenomen onder 'geen risico'.

Toelichting risico's dekking

RSP Bereikbaarheid

De afspraken met betrekking tot en de verkrijging van de middelen met betrekking tot RSP Bereikbaarheid (m.u.v. Hondsrugwegtunnel) zijn begin 2014 schriftelijk vastgelegd in een aanpassing van de samenwerkingsovereenkomst IGO Atalanta. De subsidiegelden zijn schriftelijk toegekend en derhalve opgenomen als geen risico.

Locatie Hoofdstraat

De subsidies van circa € 7,8 miljoen RSP+ en € 3,6 miljoen cofinanciering REP regionaal uit RSP+ ten behoeve van de dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 miljoen en de € 1,8 mln. resterende middelen RSP+ dienen nog van de provincie Drenthe verkregen te worden. De gemeente Emmen en de provincie Drenthe zijn momenteel nog in overleg over de invulling en uitwerking van de verkrijging van deze middelen. In het bestuurlijk overleg IGO Atalanta van 4 november 2015 is bestuurlijke overeenstemming bereikt over de opzet en uitvoering van de midterm review en preview IGO Atalanta. Medio december heeft de provincie Drenthe een opdracht verstrekt voor het schrijven van een midterm review en preview rapportage.

Op 20 januari 2015 heeft het college besloten om de "Overeenkomst overdracht middelen regionaal REP in het kader van de IGO Atalanta" met de provincie Drenthe aan te gaan en de provincie Drenthe te vrijwaren voor eventuele aanspraken vanuit het Rijk ten aanzien van het REP regionaal voor zover betrekking hebbend op de aan de gemeente Emmen "doorgedecentraliseerde" REP-regionaalmiddelen van € 10 miljoen. Deze "doordecentralisatie" van REP regionaalmiddelen geeft overigens nog geen zekerheid over de daadwerkelijke verkrijging van deze middelen. Er zal vanaf nu rechtstreeks verantwoording t.a.v. de inzet van REP regionaal middelen afgelegd moeten worden aan het Rijk. De uitbetaling van de € 10 mln. REP regionaal aan de gemeente Emmen heeft inmiddels plaatsgevonden. Deze € 10 miljoen is als dekking verantwoord op de locatie Hoofdstraat (ter dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 miljoen ten behoeve van de verkrijging van de locatie Hoofdstraat), maar er bestaat nog wel een risico omdat hier nog verantwoording over afgelegd moet worden.

Afhankelijk van de invulling, uitwerking en realisatie van de plannen voor de locatie Hoofdstraat bestaat het risico dat de subsidies en bijdragen ter dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu gedeeltelijk of geheel vervallen indien de invulling, uitwerking en realisatie afwijken van de, op basis van de subsidies en bijdragen, gestelde voorwaarden aan het project.

EFRO-subsidie

Op 13 januari 2015 heeft het college ingestemd met de voorwaarde van de provincie Drenthe dat de gemeente Emmen het financieel risico m.b.t. EFRO, als gevolg van een programmakort veroorzaakt door de uitgaven gedaan in de periode van 1 april 2015 tot 1 juli 2015 voor het EFRO-project "Atalanta, De Economie van de Verbinding", voor haar rekening neemt. Van de provincie Drenthe en SNN hebben wij begin 2016 begrepen dat er geen programmakort is veroorzaakt en dat dit financieel risico zich niet voordoet.

Op 19 februari 2015 is het uitstelverzoek van de gemeente Emmen tot verlenging van de projectperiode tot 1 juli 2015 goedgekeurd in de bestuurscommissie EZ van SNN.

Op 30 september 2015 is de eindafrekening EFRO formeel ingediend bij SNN en de provincie Drenthe. Op dit moment vindt de controle op de eindafrekening door SNN plaats. Het streven is om de controle eind 1^e kwartaal 2016 af te ronden.

Er blijft een reëel risico dat niet alle kosten van EFRO projecten ook daadwerkelijk als subsidiabele kosten geaccepteerd zullen worden. Voor diverse posten heeft SNN o.b.v. uitgevoerde controles reeds aangegeven dat hier een korting op toegepast zal worden.

Aan het openbaar toegankelijke deel WvO zijn aanzienlijk minder subsidiabele kosten toe te rekenen dan waar in de investeringsraming en dekking Theater/WvO rekening mee is gehouden. Na vaststelling van het definitieve subsidiebedrag kunnen de daadwerkelijke financiële consequenties in kaart worden gebracht en zal bekeken worden hoe deze afgedekt kunnen worden.

Grondexploitatieopbrengsten

De dekking vanuit de grondexploitaties (locatie Hoofdstraat, locatie Muzeval, locatie Vreding en Willinkplein Zuid) staat als redelijk risico, maar is pas van toepassing op het moment dat de grond in ontwikkeling wordt genomen en er ook daadwerkelijk kosten gemaakt zullen worden in het kader van deze grondexploitaties.

Stand van zaken subsidies en bijdragen

Naast de inzet van eigen gemeentelijke middelen wordt voor het project Centrumvernieuwing een groot beroep gedaan op subsidies en bijdragen van provincie, Rijk en andere overheden en partijen. In deze rapportage CvE wordt uitgegaan van € 118,1 mln. aan subsidies en bijdragen van derden voor de dekking van de gemeentelijke investeringen van € 368,9 miljoen in het project Centrumvernieuwing.

In dit kader wordt rekening gehouden met de volgende subsidies en bijdragen:

- 8,5 mln. VROM (beschikking 17-05-2010 en beschikking 22-10-2012)
- 13,6 mln. EFRO (beschikking 19-08-2010 en brief accordering wijzigingsverzoek 11-11-2013 en brief accordering uitstelverzoek EFRO 26-03-2015)
- 40,0 mln. RSP Bereikbaarheid (samenwerkingsovereenkomst 05-07-2010 / beschikking 28-01-2013 € 26 mln. RSP Bereikbaarheidsbijdrage voor project Hondsrugwegtunnel en wijziging samenwerkingsovereenkomst RSP 06-02-2014)
- 40,0 mln. RSP Plus € 22 mln. voor gemeente en € 18 mln. voor DPE Next (samenwerkingsovereenkomst 05-07-2010 / beschikking 14-10-2010 cofinanciering EFRO / beschikking 24-02-2012 € 18 mln. DPE Next en € 2 mln. theater)
- 10,0 mln. REP Regionaal (samenwerkingsovereenkomst 5 juli 2010 en overeenkomst doordecentralisatie 10-02-2015)
- 6,0 mln. extra subsidie DPE Next vanuit de provincie Drenthe (+ € 6 mln. lening DPE Next vanuit provincie Drenthe)

Provincie Drenthe

Met het provinciale bestuur is intensief gesproken over de gezamenlijke ambities van de gemeente Emmen en de provincie Drenthe. Dit heeft geleid tot een akkoord op basis waarvan het college van Gedeputeerde Staten bereid is aanzienlijk bij te dragen in de voorgestane gebiedsontwikkeling. De ambities betreffen de bereikbaarheid en de tevens door de gemeente onderschreven provinciale doelstellingen op terreinen als ruimtelijke kwaliteit, economische impulsen, klimaat/energie, sensortechnologie en concertfaciliteiten.

Op 5 juli 2010 is een samenwerkingsovereenkomst RSP gemeente Emmen – Provincie Drenthe IGO Atalanta gesloten. Hierin zijn onder andere € 40 mln. RSP-bijdragen vanuit de provincie Drenthe voor bereikbaarheid (€ 10 mln. RSP-rijksmiddelen en € 30 mln. RSP provinciale middelen), € 40 mln. RSP-plus bijdragen vanuit de provincie Drenthe en € 10 mln. regionale rijks-REP-middelen vanuit de provincie Drenthe vastgelegd.

RSP +

De € 40 mln. RSP-plus bijdragen van de provincie worden voor € 18 mln. ingezet voor investeringen DPE Next. De € 18 mln. (RSP+) voor DPE Next en € 2 mln. (RSP+) voor het Theater (akoestiek, etc.) zijn middels beschikking van 24 februari 2012 formeel toegekend.

Voor de realisatie van DPE Next is de provincie Drenthe tevens gevraagd een extra bijdrage van € 12 mln. te verstrekken. Op 1 februari 2012 heeft de provincie hiermee ingestemd. Middels beschikking van 24 februari 2012 zijn deze bedragen formeel toegekend. Deze extra bijdrage is onderscheiden in een bijdrage van € 6 mln. en een geldlening van eveneens € 6 mln., bedoeld voor de dekking van de investeringen DPE Next; dit maakt derhalve geen onderdeel uit van de dekking van de gemeentelijke investeringen m.b.t. Atalanta.

Voor de dekking van de € 65,5 mln. (schadeloosstelling à fonds perdu aan DPE ter verkrijging van de grond locatie Hoofdstraat) dient nog circa € 7,8 mln. aan RSP plus bijdragen en € 3,6 mln. aan RPS plus bijdragen cofinanciering REP regionaal van de provincie Drenthe verkregen te worden. Deze middelen zijn opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst met de provincie Drenthe van 5 juli 2010, maar daarin niet specifiek benoemd voor de locatie Hoofdstraat. De bijdrage dient nog daadwerkelijk verkregen te worden.

Van de totale € 40 mln. RSP + middelen is circa € 1,8 mln. nog niet ingezet.

RSP Bereikbaarheid

Op 28 januari 2013 is de beschikking RSP Bereikbaarheid van de provincie Drenthe ontvangen ten aanzien van de € 26 mln. RSP Bereikbaarheidsbijdrage voor het project Hondsrugwegtunnel.

Op 10 december 2013 is bestuurlijke overeenstemming bereikt met de Provincie Drenthe over de invulling van de bereikbaarheidsprojecten Emmen Centrum en de verkrijging van de daarbij behorende RSP Bereikbaarheidsbijdragen vanuit de provincie. Op 28 januari 2014 heeft de provincie Drenthe ingestemd met deze overeenkomst en op 31 maart 2014 is een exemplaar van deze getekende overeenkomst ontvangen. Deze

overeenkomst heeft ook gevolgen voor de beschikking Hondsrugwegtunnel. Op 31 maart 2014 is een brief met de aanpassing op de beschikking Hondsrugwegtunnel ontvangen.

REP-regionaal

De € 10 miljoen REP-regionaalmiddelen zijn opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst IGO Atalanta van 5 juli 2010.

Tijdens het bestuurlijk overleg van 11 december 2014 zijn de provincie en de gemeente het eens geworden over het feit dat de € 10 miljoen REP-regionaal “doorgedecentraliseerd” zal gaan worden aan de gemeente Emmen. De risico’s met betrekking tot de aanwending en verantwoording van deze REP-regionaalmiddelen komt daarmee bij de gemeente Emmen te liggen. Op 20 januari 2015 heeft het college besloten om de “Overeenkomst overdracht middelen regionaal REP in het kader van de IGO Atalanta” met de provincie Drenthe aan te gaan en de provincie Drenthe te vrijwaren voor eventuele aanspraken vanuit het Rijk ten aanzien van het REP-regionaal voor zover betrekking hebbend op de aan de gemeente Emmen “doorgedecentraliseerde” REP-regionaalmiddelen van € 10 miljoen. Deze “doordecentralisatie” van REP-regionaalmiddelen geeft overigens nog geen zekerheid over de daadwerkelijke verkrijging van deze middelen. Er zal vanaf nu rechtstreeks, verantwoording t.a.v. de inzet van REP- regionaalmiddelen afgelegd moeten worden aan het Rijk.

Deze € 10 miljoen is in overleg met de accountant als dekking verantwoord op de locatie Hoofdstraat (ter dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 miljoen ten behoeve van de verkrijging van de locatie Hoofdstraat), maar er bestaat nog wel een risico omdat hier nog verantwoording over afgelegd moet worden.

Ministerie van VROM

In mei 2010 is door het ministerie van VROM € 8,5 mln. subsidie in de verplaatsingskosten DPE toegekend uit de FES-gelden voor de Nota Ruimte (beschikking 17 mei 2010). Deze eerste bijdrage komt voort uit een door de gemeente Emmen en provincie Drenthe gezamenlijk gedane aanvraag voor een rijksbijdrage van € 60 mln. (€ 30 mln. gemeente / € 30 mln. DPE).

Middels een beschikking d.d. 22 oktober 2012 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu de subsidie van € 8,5 miljoen voor de ontwikkeling van de locatie Hoofdstraat (bijdrage in de verplaatsingskosten DPE) overgeheveld naar het gemeentefonds. Via de decentralisatie-uitkering (algemene uitkering uit het Gemeentefonds) is in 2012 € 4 mln. en in 2013 € 4,5 mln. van deze bijdrage uitbetaald aan de gemeente.

Daarnaast is er eind 2009 door de Tweede Kamer een motie aangenomen met het verzoek aan de regering om de rest van de benodigde financiën voor de verplaatsingskosten (€ 17 mln.) in het kader van de integraliteit te zoeken bij de ministers van Infra, Cultuur, Economische Zaken en Wonen als bijdrage aan het centrumproject Emmen.

In het najaar van 2011 heeft bespreking in het bestuurlijk overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) plaatsgevonden. Dit heeft niet geleid tot de gewenste resultaten. Het standpunt van de minister is dat eerst gekeken moet worden naar niet bestede bijdragen in projecten in Noord Nederland.

De verkrijging van de ontbrekende € 17 mln. dekking (VROM Mirt) voor de schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 miljoen aan DPE voor de verkrijging van de locatie Hoofdstraat door de gemeente is tot op heden nog een groot risico. De dekking vanuit subsidies is nog steeds hoogst onzeker en omdat verkrijging van nieuw geld voor oude plannen heel lastig is gebleken, is bij de begroting 2016 besloten om de dekking van deze € 17 mln. middels de afdekking van de kapitaallasten (op basis van een afschrijvingstermijn van 40 jaar en projectrente van 2%) binnen de beschikbare budgetten van CvE te regelen.

SNN

In het 4e kwartaal 2009 is bij SNN een EFRO-aanvraag voor “De Economie van de Verbinding” ingediend. Op basis van deze aanvraag is in juni 2010 een EFRO-subsidie toegekend van bijna € 13,7 mln. Bij beschikking van 19 augustus 2010 is deze toekenning ook daadwerkelijk geformaliseerd.

Bij beschikking van 14 oktober 2010 heeft de provincie Drenthe haar cofinanciering in het kader van de EFRO van ruim € 6,8 miljoen formeel toegekend. Deze cofinanciering door de provincie Drenthe is onderdeel van de € 40 miljoen aan RSP-plus gelden.

In het 3^e kwartaal van 2013 is een formeel wijzigingsverzoek bij SNN ingediend met betrekking tot de verschuiving van de inzet van EFRO-middelen tussen de (deel)projecten binnen de verkregen EFRO-subsidie “De Economie van de Verbinding”. Op 27 september 2013 heeft de bestuurscommissie EZ ingestemd met dit wijzigingsverzoek.

Eind 2013 is SNN ambtelijk geïnformeerd over het feit dat een aantal EFRO-projecten, zoals Markt Emmen en Centrumplein, op 1 januari 2015 (einddatum EFRO-subsidie "De Economie van de Verbinding") nog niet volledig afgerond zullen zijn.

Op 28 oktober 2014 heeft het college ingestemd met het verzoek aan de bestuurscommissie EZ van het Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN) en aan de provincie Drenthe tot verlenging van de projectperiode "Atalanta, de Economie van de Verbinding" tot 1 juli 2015. Gemeente Emmen heeft een uitstelverzoek ingediend tot 1 juli 2015. In de SNN-Bestuurscommissie Economische Zaken van 18 november 2014 is de strikte lijn ten aanzien van de verlengingen van EFRO-projecten na 31 december 2014 versoepeld, zodat verdere verlenging van projecten tot 1 april 2015 of tot 1 juli 2015, bij overmacht/onvoorziene omstandigheden, mogelijk is. Dit besluit is bekrachtigd door het DB SNN op 2 december 2014.

De provincie Drenthe heeft aangegeven akkoord te gaan met een uitstelverzoek tot 1 juli 2015 onder de voorwaarde dat de gemeente Emmen het financieel risico, als gevolg van een programmatekort veroorzaakt door de uitgaven gedaan in de periode van 1 april 2015 tot 1 juli 2015 voor het EFRO-project "Atalanta, De Economie van de Verbinding", voor haar rekening neemt.

Op 13 januari 2015 heeft het college ingestemd met de voorwaarde van de provincie dat de gemeente Emmen het financieel risico m.b.t. EFRO zoals hierboven omschreven draagt. Van de provincie Drenthe en SNN hebben wij begin 2016 begrepen dat er geen programmatekort is veroorzaakt en dat dit financieel risico zich niet voordoet.

Het uitstelverzoek voor EFRO project "Atalanta, de Economie van de Verbinding" tot 1 juli 2015 is in de Bestuurscommissie EZ van 19 februari 2015 goedgekeurd.

Voor 1 juli 2015 zijn alle EFRO projecten, m.u.v. het openbaar toegankelijk deel van de WvO en een klein deel van Boulevard Noord, afgerond. Het college heeft op 29 september 2015 de einddeclaratie vastgesteld en op basis hiervan zijn de subsidiabele kosten voor 1 oktober 2015 bij SNN gedeclareerd. Op dit moment vindt de controle op de eindafrekening door SNN plaats.

Er blijft een reëel risico dat niet alle kosten van EFRO projecten ook daadwerkelijk als subsidiabele kosten geaccepteerd zullen worden. Voor enkele posten heeft SNN o.b.v. uitgevoerde controles reeds aangegeven dat hier een korting op toegepast zal gaan worden, dan wel dat de kosten niet, of niet volledig subsidiabel zijn.

Aan het openbaar toegankelijke deel WvO zijn aanzienlijk minder subsidiabele kosten toe te rekenen dan waar in de investeringsraming en dekking Theater/WvO rekening mee is gehouden. Na vaststelling van het definitieve subsidiebedrag kunnen de daadwerkelijke financiële consequenties in kaart worden gebracht en zal bekeken worden hoe deze afgedekt kunnen worden.

2. Planning

Er is een masterplanning Centrumvernieuwing Emmen waarin alle projecten en de kritieke afhankelijkheden op programmaniveau zijn opgenomen. Hieronder wordt dit in een samenvatting aangegeven voor de jaren 2012-2016.

jaer	Project / kwartaal	2014				2015				2016				2017			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
🚫	Hondsrugwegtunnel																
🚫	Bijkomende infraverken																
🚫	Boulevard Noord																
🚫	Boulevard Zuid																
🚫	Ontsluiting P-Zuid																
🚫	Kruising Hondsrugweg-Ermerweg																
🚫	Aanpassing Vreding																
🚫	Landschappelijke inpassing DPE Next																
🚫	Parkeergarage Willinkplein																
🚫	Parkeergarage Willinkplein-Zuid																
🚫	Centrumplein																
🚫	Bereikbaar Emmen Centrum																
🚫	Boermarkeweg 1 ^e fase																
🚫	Boermarkeweg 2 ^e fase																
🚫	Reconstructie aansluiting N34/Rondweg																
	Reconstructie aansluiting N862/Rondweg																
	Nader te bepalen multimodale maatr. N862																
	Voorz.en maatr. verkeers- en parkeermanagem.																
🚫	Theater / Wereld van Ontmoeting																
🚫	Locatie Hoofdstraat																
🚫	Locatie Muzeval																
🚫	DPE Overbrugging																
🚫	DPE Next																
	Ondergrondse infrastructuur																
	Parkeergarage Westerstraat																
	Centrum Noord																
	Locatie Vreding																
	Willinkplein-Zuid																
	Westwand Weiert																
	Plan Zuidesch (Holdert)																
	Markt																
	Uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands																
	Optimalisatie / uitbreiding P-Noord																
	Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg																
	Transferium Meerdijk																
	Tijdelijke parkeercompensatie																
	Tijdelijke parkeercompensatie Klokkenslag																
	Tijdelijke parkeercompensatie Vreding																

🚫: dit project is onderdeel van het project Atalanta

	= voorbereiding
	= uitvoering
	= gereed

3. Werkgelegenheid tijdens de bouw

In onderstaande tabel onder 3a is voor wat betreft de tot en met december 2015 verstrekte opdrachten per project aangegeven welke regionale ondernemingen (rechtstreeks, dan wel als onderaannemer) hierbij betrokken zijn en wat globaal de geschatte indicatieve omvang van de inzet in manjaren is in de periode 2009-2016.

Daarnaast is in de tweede tabel onder 3b. per project aangegeven wat op basis van de tot en met december 2015 verstrekte opdrachten de gerealiseerde social return on investment is, uitgedrukt in het aantal manjaren in de periode van 2009-2016. De werkgelegenheid en SROI van de nog aan te besteden werken zijn nog niet opgenomen in onderstaande tabellen.

3a. Regionale werkgelegenheid tijdens de bouw

Hondsrugwegtunnel	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Bam Civiel Noord	Zuidbroek	55,7
Regionale bedrijven Onderaannemers			
1	Hoornstra	Nieuw Buinen	1,3
2	Hemmen	Emmen	5,9
3	Visser Infra	Assen	Beperkt
4	Buist Transport	Valthe	1,3
5	Wigchers Transport	Emmen	0,7
6	Goudstikker de Vries	Assen	0,5
7	Bakker Ecologisch Advies	Assen	Beperkt
8	Abbink Dega	Hoogeveen	Beperkt
9	Fuhler (Transport)	Emmen	Beperkt
10	De Hondsrug (Transport)	Emmen	Beperkt
11	NAB Bliksembeveiliging	Hoogeveen	Beperkt
12	Emmer Schroothandel	Emmen	Beperkt
13	Fuhler Loonbedrijf	Emmen	Beperkt
14	Wegro	Schoonebeek	2,7
15	BCE Betoncentrale	Emmen	0,5
16	Kootstra	Emmen	Beperkt
17	CWZ	Zweeloo	Beperkt
18	Combidrain	Assen Coevorden	0,3
19	Hof en Frieling	Emmen	0,5
20	Nijwa	Nieuw Amsterdam	beperkt
21	Dikkerboom	Coevorden	0,3
22	MCS	Meppel	0,7
Totaal Hondsrugwegtunnel			70,4

Boulevard Noord	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Gloobaal aantal manjaren
Hoofdaannemer opdracht			
1	BAM Civiel Noord	Zuidbroek	0,1
2	De Roo Wegenbouw	Emmen	0,7
3	Imtech	Zwolle	beperkt
4	Hemmes wegenbouw	Emmen	1,1
Regionale bedrijven Onderaannemers			
1	de Jonge	Pesse	beperkt
2	A. Waninge	Pesse	beperkt
3	Liason	Coevorden	0,2
4	Conen	Zwartemeer	beperkt
5	Riemsma	Een	beperkt
6	Geomaat	Groningen	beperkt
7	Lareco	Assen	beperkt
8	Wagenborg	Schoonebeek	beperkt
9	Mekro	Hoogeveen	0,4
10	Kootstra	Emmen	beperkt
11	Kwade	Duitsland	beperkt
12	Hartenhof	Assen	beperkt
13	Sterk	Zeyerveld	beperkt
14	Hospers	Erica	beperkt
15	Wolken	Nieuw Schoonebeek	beperkt
16	Buist	Valthe	beperkt
17	Kort	Valthe	beperkt
18	Werktuigenver.	Emmen	beperkt
19	BTL	Emmen	0,5
20	S. Yntema Kraanverhuur	Friesland	beperkt
Totaal Boulevard Noord			2,9

Boulevard Zuid	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Gloobaal aantal manjaren
Hoofdaannemer opdracht			
1	BAM civiel Noord	Zuidbroek	0,2
2	Zuidema Groep	Hoogeveen	0,8
3	Imtech Traffic & Infra	Zwolle	0,3
4	Ebben	Cuijk	0,2
5	VABO	Emmeloord	1,0
Regionale bedrijven Onderaannemers			
1	Mekro bestratingen	Hoogeveen	0,6
2	Hemmen Wegenbouw	Emmen	0,9
3	BTL	Emmen	0,5
Totaal Boulevard Zuid			4,5

Ontsluiting P-Zuid	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Gloobaal aantal manjaren
Hoofdaannemer opdracht			
1	Fuhler Wegenbouw	Emmen	0,9
2	BTL	Emmen	0,1
Regionale bedrijven Onderaannemers			
1	Accentbouw	Emmen	beperkt
2	Sigma B&M	Emmen	beperkt
3	Wagenborg	Groningen	beperkt
4	Schipper Transport	Emmen	beperkt
5	Hondsrug	Emmen	beperkt
6	Conen	Zwartemeer	beperkt
7	Niers	Weiteveen	beperkt
8	H. Hilgen	Emmer Compasuum	beperkt
9	Freesverhuur Ommen	Ommen	beperkt
10	Asfaltverwerking Noord Nederland	Emmen	0,2
11	VABO	Stadskanaal	beperkt
12	De Hondsrug	Emmen	beperkt
Ontsluiting P-Zuid			1,2

Aanp. en verl. Vreding	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Fuhler	Emmen	2,5
	Hemmen/Hoornstra	Emmen/Nieuw Buinen	0,5
Regionale bedrijven			
Onderaannemers			
1	van den Bosch	Almelo	0,1
2	Kijlstra	Drachten	beperkt
3	Abbink Verleerstechniek	Hoogeveen	0,2
4	Boas	Meppel	beperkt
5	HR Groep	Leek	beperkt
6	Asfaltcentrale Bovenveld	Stegeren	0,3
7	VABO Bestratingen	Drouwenermond	0,3
8	Viamark	Emmen	beperkt
9	Wesseling Kunststoffen	Emmen	0,1
10	Zuidema	Hoogeveen	0,1
Totaal aanpassing en verlenging Vreding			4,2

Centrumplein	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Hemmen/ Hoornstra	Emmen/ Nieuw Buinen	7,6
2	BAM Civiel Noord	Zuidbroek	0,9
Regionale bedrijven			
Onderaannemers			
1	Arcadis	Assen	1,0
2	Goudstikker de Vries	Emmen	beperkt
3	Hendriks metaal	Emmen	0,3
4	DRM	Emmen	beperkt
5	Draka	Emmen	beperkt
6	Harwig	Emmen	2,0
7	Philips vestiging Emmen	Emmen	beperkt
8	Netters	Almelo	6,0
9	Gruppen	Emmen	0,5
10	Akor	Rijssen	2,1
11	Powersound	Coevorden	beperkt
Totaal Centrumplein			20,4

WvO Theater	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
	Dura Vermeer	Hengelo	
Regionale bedrijven			
Onderaannemers			
1	Kropman Installaties	Assen	25,3
2	CRH Structural Concrete BV	Veenoord	0,9
3	Beton Centrale Emmen BV	Emmen	0,4
4	Loon- en Verhuurbedrijf Fuhler BV	Emmen	2,2
5	Hutten Metaal Staalbouw BV	Hardenberg	1,3
6	Rollercate Woningbouw	Staphorst	4,8
7	Betonvloeren de Ronde	Ommen	0,1
8	Moorland BV	Emmen	0,1
9	Multicopy Emmen BV	Emmen	beperkt
10	WMD Water	Assen	0,2
11	BijlBouw BV	Emmen	1,2
12	Frans Nooren BV Afdichtingssystemen	stadskanaal	beperkt
13	Voskamp groep Assen	Assen	0,1
14	Technisch Handelsbureau Visser	Assen	beperkt
15	Heigro BV	Klazinaveen	1,0
16	Lassche en Keizer bv	Oldenzaal	0,2
17	Tegelzetbedrijf Beld	Arlbergen	0,7
18	Kantoor projecten stofferingBV	Emmen	0,4
19	BE Vloer en Visie	Oldenzaal	0,4
20	Braamhorst Interieurs	Emmen	0,6
21	Goeree Groep	Emmen	1,1
22	Mobelli Contract Seating	Oldenzaal	1,1
23	Schoonmaak organisatie Visser	Oldenzaal	0,1
24	Drenthea	Emmen	0,2
Totaal WvO Theater			42,4

Parkeergarage Westerstraat	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Strukton	Maarsse	
Regionale bedrijven Onderaannemers			
1	Loonbedrijf Snoeiing	Aalden	1,3
2	Alvon bouwsystemen	Veenoord	1,1
3	BO-Mij Bouwmaterialen	Emmen	0,2
4	Boels bouwmaterialen	Emmen	0,2
5	Ophorst Security	Emmen	beperkt
6	DNN daksystemen	Emmen	0,4
7	Hof en Frieling staalwerk	Emmen	1,0
8	Abbink Dega	Hoogeveen	0,4
9	Barg metselwerken	Schoonoord	0,4
10	Bakker Natuursteen	Assen	0,2
11	Stuc en Spac afwerking	Emmen	0,4
12	Ingenieursgroep	Emmen	0,6
13	Ophorst Security Alarm	Emmen	1,1
Totaal Parkeergarage Westerstraat			7,3

Centrum Noord	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Hoornstra	Nieuw Buinen	11,0
Regionale bedrijven Onderaannemers			
1	Wolken	Schoonebeek	beperkt
2	Hölscher	Klazienaveen	beperkt
3	Buist	Valthe	beperkt
4	Zwiggelaar	Emmer-Compascuum	beperkt
5	BTL	Emmen	beperkt
Totaal Centrum Noord			11,0

Markt 1e fase	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer opdracht			
1	Hemmen	Emmen	2,5
Regionale bedrijven Onderaannemers			
1	Schippers transport	Emmen	1,0
2	BTL uitvoering	Emmen	beperkt
3	Hoornstra	Nieuw Buinen	2,0
Totaal Markt 1e fase			5,5

Markt 2e fase	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer opdracht			
1	Lareco b.v.	Hardenberg	4,0
Regionale bedrijven Onderaannemers			
1	BTL	Emmen	1,5
2	DRM	Emmen	0,5
3	CWE	Emmen	0,5
4	Fuhler loonbedrijf	Emmen	0,5
5	H&S	Klazienaveen	2,0
6	J.H. Kootstra	Emmen	0,5
7	Loonbedrijf Groenewold	Nieuw-Weerdinge	0,5
8	Sterk Uitzendbureau	Assen	1,5
9	Wavin	Hardenberg	0,5
10	Kijlstra	Drachten	0,5
11	Boels	Emmen	beperkt
12	De Hondsrug	Emmen	beperkt
13	Machinefabriek Emmen	Emmen	beperkt
Totaal Markt 2e fase			12,5

Kruising HRW-Ermerweg	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal
Hoofdaannemer opdracht			
1	De Roo	Emmen	2,1
Regionale bedrijven			
Onderaannemers			
Totaal Kruising HRW/Ermerweg			
			2,1

Voorzieningen maatregelen v	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal
Hoofdaannemer opdracht			
1	NBD		
Regionale bedrijven			
Onderaannemers			
1	HR Groep	Emmen	0,4
2	Zincoat	Veenoord	PM
Totaal Kruising HRW/Ermerweg			
			0,4

Park. Comp. Vreding	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal
Hoofdaannemer opdracht			
1	Fuhler	Emmen	0,5
Regionale bedrijven			
Onderaannemers			
1	van den Bosch	Almelo	beperkt
2	Asfaltcentrale Bovenveld	Stegeren	0,1
3	Vabo Bestratingen	Drouwenermond	0,1
4	ViaMarkt	Emmen	beperkt
5	Wesseling Kunststoffen	Emmen	beperkt
Totaal parkeercompensatie Vreding			
			0,7

Park. Comp. Klokkenslag	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal
Hoofdaannemer opdracht			
1	Hemmen	Emmen	0,3
Regionale bedrijven			
Onderaannemers			
Totaal Park. Comp. Klokkenslag			
			0,3

Loc Schapenveenweg	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal
Hoofdaannemer opdracht			
1	Hoorstra	Nieuwbuinen	2,3
2	De Roo Wegenbouw	Emmen	
3	Hemmen	Emmen	
4	Fuhler	Emmen	
5	KWS Infra	Emmen	
Regionale bedrijven			
Onderaannemers			
Totaal locatie Schapenveenweg			
			2,3

Loc. P-Noord	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal
Hoofdaannemer opdracht			
1	Hoorstra	Nieuwbuinen	0,5
2	De Roo Wegenbouw	Emmen	
3	Hemmen	Emmen	
4	Fuhler	Emmen	
5	KWS Infra	Emmen	
Regionale bedrijven			
Onderaannemers			
Totaal locatie P-Noord			
			0,5

Programmabureau CVE	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Gemeente Emmen	Emmen	
Regionale bedrijven Onderaannemers			
1	Media Atelier	Emmen	0,5
2	Visueel Collectief	Emmen	beperkt
3	UNO Bedrijfsadviseurs	Zuidlaren	1,5
4	D&t Result	Emmen	8,0
5	Stenden Professionals	Emmen	0,1
6	Oranja	Meppel	0,4
7	Speer reclame	Emmen	beperkt
8	Niemeijer instal. techniek	Emmen	0,1
9	Kieft All Office	Emmen	beperkt
10	Manpower	Emmen	8,0
11	Quotum	Emmen	beperkt
12	Van Liere	Emmen	beperkt
13	Jan Anniga	Sleen	beperkt
14	Majero Fotografie	Zwartemeer	beperkt
15	Beekman tekstbureau	Emmen	beperkt
16	Theo Berends Fotografie	Emmen	beperkt
17	Grontmij	Groningen	2,4
18	Notaris Kral & Schukken	Emmen	beperkt
19	Tourist Information Point	Emmen	2,0
20	Diverse hotels en restaurants	Emmen	beperkt
Totaal programmabureau CvE			23,0

DPE Next	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
	KWP	Rijssen	
Regionale bedrijven	1e Onderaannemers		
1	Koenen Bouw	Emmen	
2	KWS	Schoonebeek	
3	Van Kessel	Geesbrug	
4	Visser en Smit Hanab	Meppel	
5	De Groot installatietechniek	Emmen	
2e onderaannemers			
1	IGE	Emmen	
2	STEP	Emmen	
3	Emco	Emmen	
4	Emmtec	Emmen	
5	Koops Romeijn	Meppel	
6	Fuhler	Emmen	
7	Multicopy	Emmen	
8	Wapen van Emmen	Emmen	
9	BCB regio Oost	Emmen	
10	Buig Centrale Steenberg	Hoogeveen	
11	CrH Structural	Veenoord/Nw Amsterdam	
12	Hof en Frieling constructies	Emmen	
13	Kuilman Bouw	Nw Amsterdam	
14	Voskamp Groep Oost	Assen	
15	Machine fabriek Emmen	Emmen	
16	Westo	Coevorden	
17	Boels	Emmen	
18	Wagenborg Nedlift	Schoonebeek	
19	Kuipers Bouwmaterialen en steenhandel	Emmen	
20	EMKON	Emmen	
21	DNN	Emmen	
22	Dikkerboom betonboringen	Coevorden	
23	Metaalbouw TSV	Nieuw Buinen	
24	Zalavobate	Emmen	
25	Glas idee BV	Emmen	
26	Emmer Beton Centrale	Emmen	
27	Oskam v/f	Emmen	
28	Betoncentrale Coevorden	Coevorden	
29	Schuler Stieger en metselwerk	Emmen	
30	Dakdekkersbedrijf Jalving	Emmen	
31	Hendriks metaalbewerking	Emmen	
32	Fortune Hotdrinks Dalen	Dalen	
33	Visser Assen BV	Assen	
34	Zwaan SDO	Assen	
35	Harwig	Emmen	
36	Deli xl/AH/C1000 Emmen	Emmen	
37	Koops grondmechanica	Meppel	
38	FC Emmen	Emmen	
39	Vos en Infracom	Borger en Coevorden	
40	Bork	Stuifzand	
41	Sita	Emmen	
42	DRM	Emmen	
43	KOVO	Assen	
44	Omega Bliksembeveiliging	Hoogeveen	
45	Diverse hotels en restaurants	Emmen	
46	Lanting reizen	Hoogeveen	
47	Concordia	Meppel	
48	Emmen on Ice	Emmen	
49	Uni Advies afbouw	Eelde	
50	De Boer systeembouw	Emmen	
51	H en S personeeldiensten	Emmen	
52	RV Bouw	Emmen	
53	Houthandel Bos	Emmen	
54	Kroon IJzerwaren	Emmen	
55	Remix	Emmen	
56	Wegro Beton- en Bekistingsweken	Schoonebeek	
57	Rhino Betontechnieken	Klazienaveen	
58	Oranjebuild	Emmen	
59	Zincoat	Nieuw Amsterdam	
Totaal DPE Next			375-500
Totaal regionale werkgelegenheid exclusief DPE Next			211,5
Totaal regionale werkgelegenheid inclusief DPE Next			586,5 - 711,5

3b Social Return on Investment (SROI)

Hondsrugwegtunnel	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
	Bam Civiel Noord	Zuidbroek	
Social Return on Investment			
1	0,2 fte. Schoonmaak		0,4
2	1 fte. Assistent Bouwplaats Tunnel		2
3	1 fte. werkervaringsplaats		2
4	1 fte. Afstudeeropdracht TU DelftTunnelwand		1
5	Inzet via uitzendbureau Q4		3,6
Totaal Hondsrugwegtunnel			9

Boulevard Noord	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	De Roo Wegenbouw	Emmen	0,2
2	BAM Civiel Noord	Zuidbroek	
Social Return on Investment			
Totaal Boulevard Noord			0,2

Boulevard Zuid	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Zuidema groep	Hoogeveen	0,1
2	BAM Civiel Noord	Zuidbroek	
Social Return on Investment			
1	Medewerker riolering/grondwerk	Emmen	0,3
Totaal Boulevard Zuid			0,4

Centrumplein	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Hemmen / Hoornstra	Emmen / Nieuwbuinen	
2	BAM Civiel Noord	Zuidbroek	
Social Return on Investment			
1	BBL Contracten		1,8
2	Wajong		1,8
3	Emco		3
Totaal Centrumplein			6,6

WvO Theater	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Dura Vermeer	Hengelo	17,1
Social Return on Investment			
1	sr. Werkvoorbereider		
2	werkvoorbereider		
3	grondwerker		
4	2 medewerkers keetbediening		
5	2 timmermannen		
6	bouwwakhulp		
7	2 leerlingen timmerman		
8	2 chauffeurs		
9	9 monteurs		
10	5 staalbewerkers		
11	4 stagiaires		
12	1 wandenbouwer		
13	1 assistent monteur		
14	1 wandenbouwer		
15	1 rondleider		
Totaal WvO Theater			17,1

Parkeergarage Westerstraat	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Strukton	Maarsse	
Social Return on Investment			
1	3 fte Kantine en bouwplaats opruimers		5
Totaal Parkeergarage Westerstraat			5

Markt 1e fase	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Hemmen	Emmen	
Social Return on Investment			
1	BBL contract		0,3
2	Wajong WWB		0,7
Totaal Markt 1e fase			1

Markt 2e fase	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Hemmen	Emmen	
2	Lareco b.v.	Hardenberg	
Social Return on Investment			
1	BBL contract		0,3
1	Wajong WWB		0,7
2	H&S	Klazienaveen	1
2	Sterk Uitzendbureau	Assen	1
Totaal Markt 2e fase			3

Aanleg + verlenging Vreding	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Fuhler	Emmen	
Social Return on Investment			
	BBL/BOL contracten		0,03
	Werkplein Gemeente Emmen		0,08
Totaal aanleg + verlenging Vreding			0,11

Kruising HRW/Ermerweg	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	De Roo	Emmen	0,1
Social Return on Investment			
Totaal Kruisinf HRW/Ermerweg			0,1

Park. Comp. Klokkenslag	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Hemmen	Emmen	beperkt
Social Return on Investment			
Totaal Park. Compensatie Klokkenslag			0

Schapenveenweg	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Hoornstra	Nieuwbuinen	0,11
2	De Roo Wegenbouw	Emmen	
3	Hemmen	Emmen	
4	Fuhler	Emmen	
5	KWS Infra	Emmen	
Social Return on Investment			
Totaal Schapenveenweg			0,11

P-Noord	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
1	Hoornstra	Nieuwbuinen	beperkt
2	De Roo Wegenbouw	Emmen	
3	Hemmen	Emmen	
4	Fuhler	Emmen	
5	KWS Infra	Emmen	
Social Return on Investment			
Totaal P-Noord			0

DPE Next	Naam Onderneming	Vestigingsplaats	Globaal aantal manjaren
Hoofdaannemer Opdracht			
	KWP	Rijssen	
Social Return on Investment			
1	1 fte Kantinemedewerker / huismeester		4
Totaal DPE Next *			4

* exclusief inzet EMCO voor € 750.000

Totaal SROI	46,6
--------------------	-------------

Bijlage II Rapportage projecten Centrumvernieuwing Emmen

1. Rapportage Hondsrugwegtunnel

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Hondsrugwegtunnel
Bestuurlijk opdrachtgever	B.D. Wilms
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	A. Alkema
Projectleider	A. Alkema
Korte omschrijving project	Tunnel Hondsrugweg, bestaande uit twee tunnelbuizen van elk 235 meter. Functionaliteit, veiligheid en een esthetische meerwaarde voor het centrum zijn de belangrijkste steekwoorden. Daarnaast behoren diverse infrastructurele werken tot dit project.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	t/m 2012-Q4
▪ Uitvoering:	2013-Q1 tot en met 2014-Q4
Mijlpalen	
15 december 2014	Oplevering Tunnel
Toelichting afwijkingen en maatregelen	
<p>Op 15 december 2014 is de Hondsrugwegtunnel opgeleverd en in gebruik genomen. Op vrijdag 19 december heeft de officiële opening plaatsgevonden. Bij deze opening is de naam "Hondsrugtunnel" onthuld. Het werk is binnen de vastgestelde planning opgeleverd.</p> <p>Reeds eerder is geconstateerd dat de armaturen van de lichtkunst niet voldoen aan de voorschriften waardoor vocht en vuil binnendringen in de armaturen. Dit is onderzocht door de leverancier en in de afgelopen maanden heeft hij een oplossing hiervoor gevonden. In het eerste kwartaal van 2016 zullen de armaturen voor rekening en risico van de aannemer worden aangepast.</p>	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderzoek armaturen lichtkunst ▪ Diverse afrondende werkzaamheden 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vaste bewegwijzering en parkeerrouteverwijzing binnen projectgebied van Hondsrugtunnel ▪ Kruising Hondsrugweg-van Schaikweg ▪ Herstel armaturen lichtkunst.

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN
Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gene verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Hondsruqwegtunnel						
Vorbereiding Hondsruqwegtunnel (investering)						
Procesmanagement aanbesteding tunnel	341.833	341.832	0	0	0	0
Omgevingsscan / risico-analyse	40.929	40.929	0	0	0	0
Programma van eisen	0	0	0	0	0	0
Ontwerp tunnel + uitwerking kruisingen	139.288	139.288	0	0	0	0
Beeldkwaliteitplan tunnel	240	240	0	0	0	0
Aanbesteding tunnel en kruisingen	9.500	9.500	0	0	0	0
Design & Construct contract	5.063	5.063	0	0	0	0
Projectbeheersing	123.190	123.190	0	0	0	0
Omgevingsmanagement	447.137	447.137	0	0	0	0
Technisch Management	245.282	245.282	0	0	0	0
Contractmanagement VGSP	16.800	16.800	0	0	0	0
Contractmanagement CGD	130.738	130.738	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal Vorbereiding Hondsruqwegtunnel	1.500.000	1.500.000	0	0	0	0
Toerek alg proc + voorb KN tunnel						
Toerek alg proc + voorb KN tunnel	3.250.000	3.250.000	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal Toerek alg proc + voorb KN tunnel	3.250.000	3.250.000	0	0	0	0
Realisatie Hondsruqwegtunnel						
Realisatie Hondsruqwegtunnel	12.986.245	12.511.592	388.313	86.339	0	86.339
Kruising Hondsruqweg-van Schaikweg (incl. VRfs)	220.000	0	220.000	0	0	0
Detaileringskosten	231.773	259.061	0	-27.288	0	-27.288
Uitvoeringsbegeleidingskosten	981.089	796.275	2.768	182.046	0	182.046
Communicatie	0	22.986	0	-22.986	0	-22.986
Meerwerk CVE	1.600.000	1.446.959	2.972	150.069	0	150.069
Aanbestedingsresultaten CVE	9.062.832	0	0	9.062.832	0	9.062.832
Onvoorzien	9.070	0	0	9.070	0	9.070
Totaal Realisatie Hondsruqwegtunnel	25.091.009	15.036.873	614.053	9.440.083	0	9.440.083
Overkluizing tpv bruggebouw						
Realisatie Hondsruqwegtunnel	1.400.570	1.378.617	0	21.953	0	21.953
Detaileringskosten	0	1.453	0	-1.453	0	-1.453
Uitvoeringsbegeleidingskosten	0	0	0	0	0	0
Meerwerk CVE	0	8.949	0	-8.949	0	-8.949
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal Overkluizing tpv bruggebouw	1.400.570	1.389.019	0	11.551	0	11.551
Overkluizing tunnelmond zuid						
Realisatie Hondsruqwegtunnel	1.491.912	1.716.892	0	-224.980	0	-224.980
Detaileringskosten	0	0	0	0	0	0
Uitvoeringsbegeleidingskosten	0	5.130	0	-5.130	0	-5.130
Meerwerk CVE	0	57.879	0	-57.879	0	-57.879
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal Overkluizing tunnelmond zuid	1.491.912	1.779.901	0	-287.989	0	-287.989
Kruising Westerstr / Westenescherstr						
Realisatie Hondsruqwegtunnel	410.471	484.066	0	-73.595	0	-73.595
Detaileringskosten	0	4.897	0	-4.897	0	-4.897
Uitvoeringsbegeleidingskosten	0	2.452	0	-2.452	0	-2.452
Meerwerk CVE	20.000	19.207	0	793	0	793
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal Kruising Westerstr / Westenescherstr	430.471	510.621	0	-80.150	0	-80.150
Toeegang Wenning / Nwe kruising zuid						
Realisatie Hondsruqwegtunnel	472.443	540.357	0	-67.914	0	-67.914
Detaileringskosten	0	4.713	0	-4.713	0	-4.713
Uitvoeringsbegeleidingskosten	0	0	0	0	0	0
Meerwerk CVE	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal Toeegang Wenning / Nwe kruising zuid	472.443	545.070	0	-72.627	0	-72.627
Verplaatsing busstation						
Realisatie Hondsruqwegtunnel	163.361	145.513	0	17.848	0	17.848
Detaileringskosten	0	0	0	0	0	0
Uitvoeringsbegeleidingskosten	0	908	0	-908	0	-908
Meerwerk CVE	50.000	40.683	0	9.317	0	9.317
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal Verplaatsing busstation	213.361	187.103	0	26.258	0	26.258
Ontsluiting Holdert						
Ontsluiting Holdert	616.450	347.346	0	269.104	25.000	244.104
Meerwerk CVE	5.000	315	0	4.685	0	4.685
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontsluiting Holdert	621.450	347.661	0	273.789	25.000	248.789
Overig mbt Hondsruqwegtunnel						
Aankoop grond	140.000	2.453	0	137.547	0	137.547
Verleggen kabels en leidingen	375.000	300.603	0	74.397	0	74.397
Communicatie	100.000	60.510	0	39.490	0	39.490
Rekenvergoeding oeselect. oegadioden	100.000	75.000	0	25.000	0	25.000
Toeeganspoortjes parkeren Willinkplein	225.000	49.250	0	175.750	0	175.750
Tijd bebording en voetpaden verbind centr / NDP	250.000	141.172	0	108.828	0	108.828
Blusnetvoorziening	200.000	38.233	0	161.767	0	161.767
Gereserveerde kn beh en onderhoud aanloopfase	120.000	0	0	120.000	0	120.000
Afkoop huur verplaatsing reclamezuilen	35.000	6.540	0	28.460	28.460	0
Advieskosten en onderzoeken	100.000	19.773	0	80.227	0	80.227
Detaileringskosten	761.162	935.335	5.154	-179.327	0	-179.327
Programma onvoorzien	0	0	0	0	0	0
ANWB bebording	125.000	47.072	0	77.928	0	77.928
Verkeers- en parkeersmanagement	500.000	0	500.000	0	0	0
Meerwerk CVE	700.000	424.349	0	275.651	0	275.651
Onvoorzien	96.013	0	0	96.013	0	96.013
Totaal Overig mbt Hondsruqwegtunnel	3.827.175	2.100.289	505.154	1.221.732	28.460	1.193.272
Programmabudget tunnel						
Overig mbt Hondsruqwegtunnel	1.000.000	0	0	1.000.000	0	1.000.000
Onvoorzien	3.682.500	0	0	3.682.500	0	3.682.500
Totaal Programmabudget tunnel	4.682.500	0	0	4.682.500	0	4.682.500
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Hondsruqwegtunnel	42.980.891	26.646.538	1.119.207	15.215.146	53.460	15.161.685

Toelichting afwijkingen projectbudget

Na goedkeuring van het wijzigingsverzoek door SNN en na Raadsbesluit over het krediet van de Markt is de begroting van de Hondsrugwegtunnel gewijzigd. Van het totale aanbestedingsresultaat van circa € 11 miljoen is € 2.019.110 (EFRO deel) overgeheveld naar het krediet Markt Emmen. Het restant aanbestedingsvoordeel € 9.062.832 (RSP Bereikbaarheidsdeel) is afzonderlijk opgenomen als aanbestedingsresultaat binnen het krediet van de Tunnel.

- In principe gaat het aanbestedingsvoordeel (RSP bereikbaarheidsdeel) naar rato (2/3) terug naar de provincie en voor 1/3 komt het ten gunste van de gemeente Emmen.
- Als de € 2,3 mln. voor het project multimodale maatregelen N862 niet gedekt kan worden uit projectvoordelen van de overige RSP bereikbaarheidsprojecten Emmen Centrum, zal in het uiterste geval de € 2,3 mln. ten laste van de € 9 mln. aanbestedingsvoordeel worden gebracht.
- In het bestuurlijk overleg IGO Atalanta kunnen desgewenst nadere afspraken worden gemaakt omtrent de inzet van deze beschikbare RSP Bereikbaarheidsmiddelen.

De werkelijke kosten en aangegane verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Reconstructie kruising Hondsrugweg-Van Schaikweg

In het project reconstructie kruising Hondsrugweg-Ermerweg zal vanuit praktische en bereikbaarheidsredenen een gedeelte van de reconstructie kruising Hondsrugweg – Van Schaikweg (onderdeel van het project Hondsrugtunnel), inclusief de vervanging van de VRI's, worden meegenomen. De geraamde kosten van deze werkzaamheden bedragen € 220.000 exclusief btw.

Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke projectkosten in totaal circa € 15 miljoen lager uitvallen dan begroot. Dit bedrag is niet vrij aanwendbaar en moet in principe voor 2/3 deel terug naar de provincie Drenthe.

Het saldo van de verwachte afwijkingen zal na vaststelling van deze rapportage worden begroot op onvoorzien binnen het project.

De verwachting is dat dit project in het 2^e half jaar 2016 daadwerkelijk afgerond en afgesloten kan worden.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	gane verplichtingen (Cost to)	Verwachte afwijkingen
Dekking Hondsrugwegtunnel						
Bijdrage RSP-RBP	26.000.000	14.823.216	746.138	10.430.646	35.640	10.395.006
Bijdrage EFRO	1.662.549	1.862.107	0	-199.558	0	-199.558
Bijdrage RSP-plus Prov (co-fin EFRO)	831.472	931.274	0	-99.802	0	-99.802
Bestemmingsreserve Atalanta	1.105.000	1.105.000	0	0	0	0
Fonds bovenwijks	1.950.000	1.950.000	0	0	0	0
Dekking middels kapitaallasten	11.431.870	0	0	11.431.870	6.365.831	5.066.039
Totaal dekking Hondsrugwegtunnel	42.980.891	20.671.597	746.138	21.563.156	6.401.471	15.161.685

Toelichting dekking

De werkelijke dekking van de Hondsrugwegtunnel is gebaseerd op de werkelijk geboekte kosten tot en met 31 december 2015. Het verschil met de werkelijk geboekte kosten heeft betrekking op de dekking uit kapitaallasten.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

Toelichting stedelijke kwaliteit

Eén van de vastgestelde stedenbouwkundige uitgangspunten is de ambitie de Hondsrugwegtunnel uit te voeren als een bijzonder werk met hoge ambities op het gebied van vormgeving en uitstraling. De lichtkunst is een onderdeel hiervan. In het ontwerp hiervan is de gemeente bijgestaan door lichtkunstenaar Titia Ex. Het ontwerp verbeeldt door middel van ribben, die zijn samengesteld uit een armatuur met daarin een ledverlichting, op kunstzinnige wijze de veldkeien van de Hondsrug. Door de verjonging van het tunneldek ontstaan tunnelmonden die de tunnelbuizen optisch ruimtelijker maken. Op 11 juni 2015 heeft de lichtkunst van de Hondsrugtunnel de 6^e editie van de Lamp Lighting Solutions Award in Barcelona gewonnen. Daarmee krijgt de tunnel internationale aandacht.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

1. Stand van zaken:

De tunnel is een ambitieus project waarbij gekozen is voor een bijzondere en vernieuwende uitvoering. Daarbij zouden de wanden zoveel mogelijk de bestaande organische bodemstructuur in beeld moeten laten. Een kunstwerk in de vorm van een ruimtelijk vakwerk als verlichtingselement over de gehele lengte van de tunnel zorgt voor een bijzondere sfeer en afwerking. Voor de eerder besproken problemen met de tunnelwanden is een acceptabele oplossing gevonden en uitgevoerd. De tunnel is in december 2014 in gebruik genomen.

2. Toetsingskader:

Tunnel Hondsrugweg – tunnelvarianten

3. Beoordeling:

Ontwerp en uitvoeringstechniek van de tunnels zijn bijzonder en experimenteel. De werkzaamheden zijn afgerond, voor eerdere problemen zijn goede oplossingen gevonden en uitgevoerd. Er wordt wel aandacht gevraagd voor de consequenties van vervuiling en verkleuring op langere termijn.

De kunstwerken / verlichtingselementen van Titia Ex in de tunnel vormen een bijzonder element en een zeer geslaagde toevoeging. Het kunstwerk in dit kunstwerk is bijzonder en zorgt voor een aparte en steeds wisselende sfeer. De tunnel is overzichtelijk en aantrekkelijk.

Het verlichtings-kunstwerk heeft op 11 juni 2015 in Spanje een internationale verlichtingsprijs gewonnen.

De tunnel heeft mede daardoor inmiddels internationale aandacht. Beter bewijs dat investeren in bijzondere kwaliteit zin heeft is er nauwelijks.

4. Waardering: Groen

5. Advies:

Afgerond en van hoge kwaliteit.

eindoordeel stedelijke kwaliteit

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

Toelichting duurzaamheid

Verwarming hellingbanen

De benodigde voorzieningen zijn aangelegd en aangesloten op de saneringsunit, voor het verwarmen en eventueel koelen van de hellingbanen van de Hondsrugtunnel. Dit heeft een gunstige invloed op de levensduur van het asfalt en op het terugdringen van gebruik van strooizout.

De bedoeling is om de hellingbaanverwarming van de Hondsrugtunnel in de toekomst aan te sluiten op het warmtenet in Emmen centrum. Het warmtenet is echter nog in ontwikkeling. Zodra dit warmtenet door E-Qua (dochteronderneming van WMD) gerealiseerd is en operationeel is kan aansluiting van de

hellingbaanverwarming van de Hondsrugtunnel daarop worden gerealiseerd. De hellingbaanverwarming is nu aangesloten op de grondwatersaneringsinstallatie naast het gemeentehuis. Tevens is een warmtepomp bijgeplaatst. Deze beide warmtevoorzieningen zijn echter onvoldoende constant en hebben onvoldoende warmtecapaciteit voor het optimaal laten functioneren van de hellingbaanverwarming in de Hondsrugtunnel.

Verlichting

De functionele verlichting in de tunnel is aangelegd met sensor gestuurde ledverlichting. De sensoren meten de lichtintensiteit buiten. De intensiteit van het licht in de tunnel sluit hier op aan. Bestuurders merken hierdoor nagenoeg geen verschil in lichtintensiteit bij het in- en uitrijden van de tunnel.

Hergebruik materiaal.

Een groot deel van het leem dat uit de tunnelbak is gegraven is gebruikt voor het maken van geperste leemstenen ten behoeve van de gebouwen in Wildlands Adventure Zoo Emmen.

CSM-wand

De wanden van de tunnel zijn uitgevoerd volgens het CSM (Cutter Soil Mix) systeem. Dit houdt in dat de wanden worden gemaakt met zand dat ter plaatse aanwezig is en direct wordt verwerkt in de te realiseren tunnelwanden. En behoeft derhalve minder bouw materiaal (zand en grind) van elders voor de wand te worden gebruikt. Hierdoor zijn minder vervoersbewegingen nodig wat een positief effect heeft op de CO₂-uitstoot.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Social Return on Investment:

In de contractvoorwaarden met de aannemer is opgenomen dat er minimaal zes manjaren in het kader van Social Return ingezet moeten zijn bij de bouw Tunnel. Uit bijlage I.3 blijkt dat er uiteindelijk negen manjaren zijn ingezet in het kader van Social Return.

Regionale werkgelegenheid:

De aannemer maakt gebruik van regionale aannemers (bijv. voor grondwerk, riolering en bestrating).

Bereikbaarheid tijdens de bouw

- Contractueel is afgesproken dat gedurende de bouw van de Hondsrugtunnel altijd twee rijstroken beschikbaar zijn.
- De bereikbaarheid van de Holdert is gegarandeerd.
- Een integraal bereikbaarheidsplan is opgesteld, waarin is opgenomen dat automobilisten van buiten Emmen vroegtijdig de juiste richting op worden gestuurd.
- Tijdens de werkzaamheden aan de Hondsrugtunnel is het centrum van Emmen goed bereikbaar gebleken.

Kennis en Innovatie

De verwarmde hellingbanen in de tunnel zijn innovatief. Ook de toepassing van een CSM-wand voor een tunnel op deze schaal is innovatief.

Betrokkenheid stakeholders

- Bewoners Holdert in relatie tot de nieuwe ontsluitingsweg Holdert.
- Communicatie met bewoners, ondernemers, OV-bureau e.a. geschiedt door middel van brieven, persberichten en via de klankbordgroepen Bereikbaarheid bouwfase.
- Overleg heeft plaatsgevonden met Erkende Overlegpartners en met ondernemersvereniging Vlinderstad

- en de Koepel.
- Provincie Drenthe en SNN als subsidiënten. Hiermee vindt regelmatig overleg plaats.
- Verder overleg met Brandweer en hulpdiensten.

Het eendoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Er bestaan geen netto risico's boven de tolerantiegrens. Het project is opgeleverd en in gebruik genomen.

eendoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven de risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven de risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven de risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Het project Hondsrugwegtunnel is op 15 december 2014 opgeleverd en in gebruik genomen en op 19 december 2014 officieel geopend. Het project is binnen planning en budget gerealiseerd, waarbij de gewenste ambitie/kwaliteit is gerealiseerd en de gestelde randvoorwaarden in acht zijn genomen.

2. Rapportage Bijkomende infrawerken

ALGEMEEN

Algemeen	
Projectnaam	Bijkomende infrawerken
Bestuurlijk opdrachtgever	-
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Projectmanager	A.N. Lambooij
Projectleider	<i>Zie deelprojecten</i>
Korte omschrijving project	Het aanleggen en verbeteren van openbare ruimte tussen de centrumprojecten. Hiertoe behoren onder andere wandelroutes, aansluitingen op plein en parkeerplaatsen, kruisingen en de landschappelijke inpassing van DPE Next. Het verzamelproject Bijkomende infrawerken is uitgewerkt in deelprojecten, over welke afzonderlijk wordt gerapporteerd.

2a. Rapportage Bijkomende Infraverken - Boulevard Noord

ALGEMEEN

Algemeen	
Projectnaam	Bijkomende infraverken – Boulevard Noord
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	A.N. Lambooij
Projectleider	G. Kluck
Korte omschrijving project	De Boulevard Noord is de verbinding tussen P-Noord en het nieuwe centrumplein.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2012-Q1 t/m 2014-Q2
▪ Uitvoering:	2014-Q3 t/m 2015-Q2
Mijlpalen	
2014-Q3	Start uitvoering
2015-Q2	Boulevard Noord gereed (m.u.v. loopgedeelte Boulevard Noord ter hoogte Wapen van Emmen)
Toelichting afwijkingen en maatregelen	
<p>Het project Boulevard Noord is (m.u.v. loopgedeelte Boulevard Noord ter hoogte Wapen van Emmen) in juni 2015 binnen de vastgestelde planning en voor einddatum van de subsidietermijn (1 juli 2015) opgeleverd en in gebruik genomen.</p> <p>Het loopgedeelte van de Boulevard Noord ter hoogte van het Wapen van Emmen is niet meer binnen de looptijd van de EFRO-subsidie gerealiseerd, maar zal in een later stadium alsnog worden aangelegd. Er dient nog nagegaan te worden hoe de kosten hiervan gedekt kunnen worden.</p>	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
▪	▪

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Boulevard Noord						
Boulevard Noord (investering)						
Toerek alg proc + voorb kn	250.000	250.000	0	0	0	0
Communicatie	5.000	56	0	4.944	0	4.944
Openbare Verlichting Boulevard Nrd	92.250	59.490	0	32.760	9.000	23.760
Kn ontwerp+voorbereid+real B'vard Nrd	180.000	85.909	0	94.091	0	94.091
Civiel deel (binnen HWT) B'vard Nrd	148.000	147.550	0	450	0	450
Civiel deel (buiten HWT) B'vard Nrd	273.000	178.980	0	94.020	0	94.020
Groen Boulevard Noord	60.000	76.271	0	-16.271	3.000	-19.271
Bodemk/hydról onderz Boulevard Nrd	5.000	1.735	0	3.265	0	3.265
Afname controles directie B'vard N	13.000	0	0	13.000	0	13.000
Overige kosten Boulevard Noord	72.000	45.850	0	26.150	0	26.150
Hubs en bijbehorend meubilair	51.950	32.695	0	19.255	4.000	15.255
Bewegwijzering en Plattegronden	16.154	6.470	0	9.684	0	9.684
Meerwerk CVE	246.000	129.558	0	116.442	0	116.442
Aanbestedingsresultaten CVE	62.646	0	0	62.646	0	62.646
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.475.000	1.014.563	0	460.437	16.000	444.437
Totaal Boulevard Noord	1.475.000	1.014.563	0	460.437	16.000	444.437
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Boulevard Noord	1.475.000	1.014.563	0	460.437	16.000	444.437

Projectbudget

De werkelijke kosten en openstaande verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Op 30 januari 2014 is een krediet van € 1.475.000 beschikbaar gesteld door de Raad voor de realisatie van Boulevard Noord te dekken uit € 622.598 EFRO-subsidie, € 311.225 RSP + bijdrage provincie Drenthe (cofinanciering EFRO) en € 541.178 uit beschikbare kapitaallastenbudgetten m.b.t. Atalanta.

Toelichting afwijkingen projectbudget

Het project is ruim binnen budget afgerond.

Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke kosten in totaal circa € 440.000 lager uitvallen dan begroot (krediet). Een groot deel van deze middelen zal terugvloeien naar SNN en de provincie Drenthe. De daadwerkelijke kosten vallen ondermeer lager uit als gevolg van het feit dat een deel van de voetgangersverbinding ter hoogte van het Wapen van Emmen niet voor het einde van de EFRO-subsidietermijn gerealiseerd kon worden i.v.m. de benodigde grondverwerving.

Het saldo van de verwachte afwijkingen zal na vaststelling van deze rapportage worden begroot op onvoorzien binnen het project.

Na definitieve vaststelling van de EFRO-subsidie zal dit project naar verwachting in het 2^e half jaar 2016 daadwerkelijk afgerond en afgesloten kunnen worden.

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Boulevard Noord						
Bijdrage EFRO	622.598	425.655	0	196.943	0	196.943
Bijdrage RSP-plus Prov (co-fin EFRO)	311.225	212.878	0	98.347	0	98.347
Dekking middels kapitaallasten	541.177	0	0	541.177	392.029	149.148
Totaal dekking Boulevard Noord	1.475.000	638.534	0	836.466	392.029	444.437

Dekking

Op 30 januari 2014 is een krediet van € 1.475.000 beschikbaar gesteld door de Raad voor de realisatie van Boulevard Noord te dekken uit € 622.598 EFRO subsidie, € 311.225 RSP + bijdrage provincie Drenthe (cofinanciering EFRO) en € 541.178 uit beschikbare kapitaallastenbudgetten m.b.t. Atalanta.

De werkelijke dekking is gebaseerd op de werkelijke kosten tot en met 31 december 2015. Het verschil tussen de werkelijk geboekte kosten en de werkelijke dekking heeft betrekking op de dekking middels kapitaallasten.

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT**Toelichting stedelijke kwaliteit**

Voor de Boulevards Noord en Zuid is een structuurschets vastgesteld. Deze structuurschets vormt een nadere kaderstelling voor specifiek de deelprojecten Boulevard Noord en Zuid ten opzichte van de op 14-12-2010 door het College van B&W vastgestelde omgevingsvisie. Daarnaast is deze structuurschets leidend voor de verdere uitwerking van programma naar een concreet uitvoeringsproject en vormt daarmee de (ruimtelijke) kaders voor de projectopdracht. Op 10 december 2013 heeft het college de ontwerpen voor de Boulevard Noord en Zuid vastgesteld.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project**1. "Stand van zaken:**

- Afgelopen tijd is eraan gewerkt meer rust in de plannen te brengen, onder andere door het aantal verschillende losse elementen te beperken.
- Dit plan is inmiddels uitgevoerd conform die plannen en voldoet aan de kwaliteitseisen. Werkzaamheden voor de boulevard Noord zijn uitgevoerd binnen de mogelijkheden op de gronden van de gemeente.
- stedenbouwkundige situatie aan de westzijde (ontwikkeling locatie Wapen van Emmen).
- De Hub aan de noordzijde van de boulevard-noord staat nu nog erg eenzaam aan de rand.

2. Toetsingskader:

Structuurschets Boulevard Noord en Zuid.

3. Beoordeling:

- Voor de boulevards zijn ambitieuze plannen gemaakt en inmiddels is de uitvoering afgerond in overeenstemming met die plannen .
- Voor de Boulevard Noord vraagt de toekomstige stedenbouwkundige situatie nog veel uitwerking en dat is van invloed op de aansluiting met de openbare ruimte. Vooral het beeld bij de omgeving van het wapen van Emmen heeft een negatieve invloed op de gehele ruimtelijke kwaliteit van de noordelijke entree van de binnenstad. Zo lang daar niets verandert zal ook de kwaliteit van de inrichting van de openbare ruimte niet ervaren worden.
- Voor het tijdelijk parkeerterrein aan de Vreding is een bredere groenstrook aangelegd en de inrichting van het parkeerterrein is enigszins verbeterd.

4. Waardering: groen**5. Advies:**

- Maak afspraken en stel regels op ten aanzien reclame en bewegwijzering, ook met betrekking tot Wildlands,
- Help de eenzame hub aan de noordzijde.

Daarnaast zijn enkele andere zaken (buiten de directe scope van dit project) belangrijk:

- Stel kaders vast voor een mogelijke herontwikkeling ter plaatse van het parkeerterrein van het wapen van Emmen.
- Maak afspraken over spoedige verbetering van de inrichting van de rand aan de boulevard Noord.
- Stel kaders vast voor de herontwikkeling van de Vreding. Nu dit terrein voorlopig in gebruik blijft als parkeerterrein, is daar voldoende gelegenheid voor.
- Er is een groenstrook aan de zijde van de Boulevard noord ter hoogte van de Vreding aangelegd om het parkeerterrein af te schermen."

eindoordeel stedelijke kwaliteit	
---	--

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid:

In de verlichting van de Boulevard Noord is rekening gehouden met duurzaamheid. Voor de verlichting wordt duurzame ledverlichting toegepast. De hubs worden grotendeels gemaakt van composiet. Composiet is een innovatief en duurzaam materiaal. In samenwerking tussen de producent van de hubs en Stenden Hogeschool is daarnaast nader onderzoek gedaan naar de mogelijke toepassing van biocomposieten (composiet op basis van biovezels).

eindoordeel duurzaamheid	
---------------------------------	--

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Het civiele werk is uitgevoerd door een aannemer uit de gemeente Emmen. Zie ook bijlage I.3.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw is meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met andere projecten plaatsvindt.

De fietsroute langs de Hondsrugweg is van belang en de fietsers zijn daar waar nodig omgeleid.

Kennis en Innovatie

Voor de verlichting van Boulevard Noord is gebruik gemaakt van de modernste technieken en apparatuur (LED).

Samen met de Stenden Hogeschool is nader onderzoek gedaan naar de mogelijke toepassing van biocomposieten (composiet op basis van biovezels).

Betrokkenheid stakeholders

- Provincie Drenthe en SNN als subsidiënten.
- Inwoners, ondernemers etc. in het kader van bereikbaarheid.
- Overleg en afstemming vinden plaats met de aangrenzende eigenaren van de Boulevard Noord.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Er bestaan geen netto risico's meer boven de tolerantiegrens. Het project is opgeleverd en in gebruik genomen.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomanagement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven de risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven de risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven de risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Het loopgedeelte van de Boulevard Noord ter hoogte van het Wapen van Emmen is niet meer binnen de looptijd van de EFRO-subsidie afgerond, maar zal in een later stadium alsnog worden aangelegd. Er dient nog nagegaan te worden hoe de kosten hiervan gedekt kunnen worden.

Het project is binnen planning en budget gerealiseerd, waarbij de gewenste ambitie/kwaliteit is gerealiseerd en de gestelde randvoorwaarden in acht zijn genomen.

2b. Rapportage Bijkomende Infrawerken - Boulevard Zuid

ALGEMEEN

Algemeen				
Projectnaam	Bijkomende infrawerken – Boulevard Zuid			
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide			
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch			
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P van Alebeek			
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy			
Projectmanager	A.N. Lambooj			
Projectleider	G. Kluck			
Korte omschrijving project	De Boulevard Zuid is de verbinding tussen P-Zuid en het nieuwe centrumplein.			
Fasering				
Initiatief	→ Definitie	→ Ontwerp	→ Voorbereiding	→ Realisatie
				X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2012-Q1 t/m 2014-Q2
▪ Uitvoering:	2014-Q3 t/m 2015-Q2
Mijlpalen	
2014-Q3	Start uitvoering
2015-Q2	Boulevard Zuid gereed
Toelichting afwijkingen en maatregelen	
Het project Boulevard Zuid is in juni 2015 binnen de vastgestelde planning en voor einddatum van de subsidietermijn (1 juli 2015) opgeleverd en in gebruik genomen.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
▪	▪

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Boulevard Zuid						
Boulevard Zuid (investering)						
Toerek alg proc + voorb kn	250.000	250.000	0	0	0	0
Communicatie	5.000	930	0	4.070	0	4.070
Openbare Verlichting Boulevard Zuid	179.000	139.750	2.416	36.834	184	36.650
Kn ontwerp+voorbereid B'vard Zuid	244.000	110.908	0	133.092	0	133.092
Civiel deel (binnen HWT) B'vard Zuid	319.000	317.714	5.323	-4.036	0	-4.036
Civiel deel (buiten HWT) B'vard Zuid	535.000	543.373	0	-8.373	0	-8.373
Groen Boulevard Zuid	144.000	100.747	0	43.253	25.000	18.253
Bodemk/hydrol onderz Boulevard Zuid	5.000	12.525	0	-7.525	0	-7.525
Afname controles directie B'vard Zuid	21.000	0	0	21.000	0	21.000
Overige kosten Boulevard Zuid	35.000	15.531	0	19.469	0	19.469
Hubs en bijbehorend meubilair	156.550	96.837	0	59.713	0	59.713
Beweegwijzering en Plattegronden	16.154	6.985	0	9.170	0	9.170
Meerwerk CVE	47.500	20.586	0	26.914	0	26.914
Aanbestedingsresultaten CVE	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	217.796	0	0	217.796	0	217.796
Totaal	2.175.000	1.615.887	7.738	551.375	25.184	526.191
Totaal Boulevard Zuid	2.175.000	1.615.887	7.738	551.375	25.184	526.191
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Boulevard Zuid	2.175.000	1.615.887	7.738	551.375	25.184	526.191

Projectbudget

De werkelijke kosten en aangegane verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Op 30 januari 2014 is door de raad een krediet van € 2.175.000 beschikbaar gesteld voor de realisatie van Boulevard Zuid, te dekken uit € 918.068 EFRO subsidie, € 458.925 RSP + bijdrage provincie Drenthe (cofinanciering EFRO) en € 798.008 uit beschikbare kapitaallastbudgetten m.b.t. Atalanta.

Toelichting afwijkingen projectbudget

Het project is ruim binnen budget afgerond.

Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke kosten in totaal circa € 520.000 lager uitvallen dan begroot (krediet). Een groot deel van deze middelen zal terugvloeien naar SNN en de provincie Drenthe.

Het saldo van de verwachte afwijkingen zal na vaststelling van deze rapportage worden begroot op onvoorzien binnen het project.

Na definitieve vaststelling van de EFRO subsidie zal dit project naar verwachting in het 2^e half jaar daadwerkelijk afgerond en afgesloten kunnen worden.

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Boulevard Zuid						
Bijdrage EFRO	918.068	670.350	0	247.718	0	247.718
Bijdrage RSP-plus Prov (co-fin EFRO)	458.925	335.254	0	123.671	0	123.671
Dekking middels kapitaallasten	798.007	0	0	798.007	643.205	154.802
Totaal dekking Boulevard Zuid	2.175.000	1.005.604	0	1.169.396	643.205	526.191

Dekking

Op 30 januari 2014 is een krediet van € 2.175.000 beschikbaar gesteld door de Raad voor de realisatie van Boulevard Zuid te dekken uit € 918.068 EFRO subsidie, € 458.925 RSP + bijdrage provincie Drenthe (cofinanciering EFRO) en € 798.008 uit beschikbare kapitaallastbudgetten m.b.t. Atalanta.

De werkelijke dekking is gebaseerd op de werkelijk geboekte kosten tot en met 31 december 2015. Het verschil tussen de werkelijke geboekte kosten en de werkelijke dekking wordt veroorzaakt door de dekking middels kapitaallasten.

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT**Toelichting stedelijke kwaliteit**

Voor de Boulevards Noord en Zuid is een structuurschets vastgesteld. Deze structuurschets vormt een nadere kaderstelling voor specifiek de deelprojecten Boulevard Noord en Zuid ten opzichte van de op 14-12-2010 door het College van B&W vastgestelde omgevingsvisie. Daarnaast is deze structuurschets leidend voor de verdere uitwerking van programma naar een concreet uitvoeringsproject en vormt daarmee de (ruimtelijke) kaders voor de projectopdracht. Op 10 december 2013 heeft het college de ontwerpen voor de Boulevard Noord en Zuid vastgesteld.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project**1. "Stand van zaken:**

- Voor de loop-en fietsroutes zijn bijzondere plannen gemaakt met een kenmerkende landschappelijke inrichting: licht meanderende paden, golvende geschoren hagen. Hoogteverschillen tussen looproutes en parkeerterreinen worden in die zone opgevangen.
- Afgelopen tijd is eraan gewerkt meer rust in de plannen te brengen, onder andere door het aantal verschillende losse elementen te beperken.
- Dit plan is inmiddels uitgevoerd conform de plannen en voldoet aan de kwaliteitseisen.
- Een goede beoordeling van de gerealiseerde ruimtelijke kwaliteit is pas mogelijk wanneer de hagen meer volgroeid en in vorm zijn.
- Met bewegwijzering, informatie en reclame voor Wildlands is in het ontwerp voor de boulevards geen rekening gehouden, omdat er geen informatie over beschikbaar was.

2. Toetsingskader:

Structuurschets Boulevard Noord en Zuid.

3. Beoordeling:

- Voor de boulevards zijn ambitieuze plannen gemaakt, met veel verschillende elementen, vormen en kleuren. Dat heeft ook consequenties voor onderhoud en onderhoudskosten.
- In de uitwerking en uitvoering is het aantal elementen, vormen en kleuren beperkt. Dat is positief.
- Het groen moet nog verder tot wasdom komen, maar de uitvoering voldoet aan de eerder geformuleerde kwaliteitseisen.
- Toevoegen van reclame en bewegwijzering voor Wildlands is niet of nauwelijks meer mogelijk; op korte termijn worden aangepaste voorstellen besproken.

4. Waardering: Groen**5. Advies:**

De kwaliteit van de ontwerpen is hoog; enkele zaken verdienen nu en in de toekomst aandacht:

- Beheer en onderhoud van groen en losse elementen: Dit ontwerp ontleent zijn kwaliteit met name aan de vormen van de hagen, en dat moet dan ook heel goed onderhouden worden.
- Afspraken en regels ten aanzien kleuren, reclame en bewegwijzering, ook met Wildlands,"

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid:

In de verlichting van de Boulevard Zuid is rekening gehouden met duurzaamheid. Voor de verlichting wordt duurzame ledverlichting toegepast.

De hubs zijn grotendeels gemaakt van composiet. Composiet is een innovatief en duurzaam materiaal. In samenwerking tussen de producent van de hubs en Stenden Hogeschool is daarnaast nader onderzoek gedaan naar de mogelijke toepassing van biocomposieten (composiet op basis van biovezels).

eindoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Het civiele deel van het werk is uitgevoerd door een aannemer uit de gemeente Hogeveen. Zie ook bijlage I.3.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw is meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met andere projecten plaatsvindt. De fietsroute langs de Hondsrugweg is van belang en is tijdens de bouw beschikbaar gebleven.

Kennis en Innovatie

Voor de verlichting van Boulevard Zuid is gebruik gemaakt van de modernste technieken en apparatuur (LED).

Samen met de Stenden Hogeschool is nader onderzoek gedaan naar de mogelijke toepassing van biocomposieten (composiet op basis van biovezels).

Betrokkenheid stakeholders

- Provincie Drenthe en SNN als subsidiënten.
- Inwoners, ondernemers etc. in het kader van bereikbaarheid.
- Overleg en afstemming vindt plaats met de aangrenzende eigenaren van de Boulevard Zuid.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven risicotolerantiegrens

Er bestaan geen netto risico's meer boven de tolerantiegrens. Het project is opgeleverd en in gebruik genomen.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Het project is binnen planning en budget gerealiseerd, waarbij de gewenste kwaliteit/ambitie is gerealiseerd en de gestelde randvoorwaarden in acht zijn genomen.

2c. Rapportage Bijkomende infrawerken – Ontsluiting P-Zuid

ALGEMEEN

Algemeen				
Projectnaam	Bijkomende infrawerken – Ontsluiting P-Zuid			
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide			
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch			
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek			
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy			
Projectmanager	A.N. Lambooy			
Projectleider	G.Kluck			
Korte omschrijving project	Door de aanleg van de Hondsrugwegtunnel en Boulevard Zuid moet P-Zuid een nieuwe ontsluiting vanaf de zuidzijde krijgen en moet de doorstroming van het verkeer op de Hondsrugweg verbeteren.			
Fasering				
Initiatief	→ Definitie	→ Ontwerp	→ Voorbereiding	→ Realisatie
				X

PLANNING

Planning	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorbereiding: 2012-Q1 t/m 2014-Q2 ▪ Uitvoering: 2014-Q3 t/m 2016-Q1 	
Mijlpalen	
2014-Q1	Uitvoeringskrediet beschikbaar
2015-Q2	Ontsluiting P-Zuid gereed
2016-Q1	Aansluiting nieuwe ontsluiting P Zuid op Ermerweg gereed
Toelichting afwijkingen en maatregelen	
<p>De nieuwe ontsluiting is in november 2014 in gebruik genomen.</p> <p>In de reconstructie kruising Hondsrugweg – Ermerweg wordt om praktische en bereikbaarheidsredenen ook de aanpassing van de aansluiting van de nieuwe ontsluiting van het parkeerterrein P-Wildlands/Centrum Zuid op de Ermerweg meegenomen. De geraamde kosten van deze werkzaamheden bedragen € 264.300 exclusief btw. Deze werkzaamheden worden voor de opening van Wildlands op 25 maart 2016 afgerond.</p>	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> • aanpassing van de aansluiting van de nieuwe ontsluiting van het parkeerterrein P-Wildlands/Centrum Zuid op de Ermerweg.

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Ontsluiting P zuid						
Ontsluiting P zuid (investering)						
Toerek ala proc + voorb kn	250.000	250.000	0	0	0	0
Civil en oroen P-Zuid	521.700	387.076	7.300	127.324	3.627	123.697
Verlichting	40.000	33.989	0	6.011	0	6.011
Parkeervoorzieningen	150.000	150.022	0	-22	0	-22
Aankoop grond	337.500	339.418	0	-1.918	0	-1.918
Onderzoeken en controles	34.000	5.333	0	28.668	0	28.668
Communicatie	3.000	80	0	2.920	0	2.920
Kosten ROI	107.000	34.235	0	72.765	0	72.765
Na te detailleren / afronding	21.000	-11.798	0	32.798	0	32.798
Aanpassing ontsluiting P-zuid	170.000	0	264.300	-94.300	0	-94.300
Meerwerk CVE	11.000	7.225	0	3.775	0	3.775
Aanbestedingsresultaten CVE	90.800	0	0	90.800	0	90.800
Onvoorzien	14.000	0	0	14.000	0	14.000
Totaal	1.750.000	1.195.579	271.600	282.821	3.627	279.194
Totaal Ontsluiting P zuid	1.750.000	1.195.579	271.600	282.821	3.627	279.194
Totale oobrenosten	0	0	0	0	0	0
Saldo Ontsluiting P zuid	1.750.000	1.195.579	271.600	282.821	3.627	279.194

Projectbudget

De werkelijke kosten en aangegane verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Voor de uitvoering van het project ontsluiting P-Zuid is op 20 februari 2014 door de Raad een krediet beschikbaar gesteld van € 1.750.000 exclusief BTW. Dit krediet wordt gedekt uit € 1.166.667 RSP Bereikbaarheidsbijdrage van provincie Drenthe en € 583.333 inzet gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

Toelichting afwijkingen projectbudget

In de reconstructie kruising Hondsrugweg – Ermerweg wordt om praktische en bereikbaarheidsredenen ook de aanpassing van de aansluiting van de nieuwe ontsluiting van het parkeerterrein P-Wildlands/ Centrum Zuid op de Ermerweg meegenomen. De geraamde kosten van deze werkzaamheden bedragen € 264.300 exclusief btw. De verwachte afwijking van € 94.300 op 'aanpassing ontsluiting P Zuid' betreft de optimalisatie van de ontsluiting van P-Zuid die gedaan wordt om een optimalisering van de doorstroming op de Ermerweg en uitstroom van verkeer vanaf het parkeerterrein P-Zuid te realiseren.

Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke kosten in totaal circa €280.000 lager uitvallen dan begroot (krediet). Dit wordt met name veroorzaakt door aanbestedingsresultaten en minder interne uren. Dit bedrag is niet vrij aanwendbaar en wordt in principe ingezet voor de dekking van € 2,3 miljoen Multimodale maatregelen N862.

Het saldo van de verwachte afwijkingen zal na vaststelling van deze rapportage worden begroot op onvoorzien binnen het project.

De verwachting is dat dit project in het 2^e half jaar 2016 daadwerkelijk afgerond en afgesloten kan worden.

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Ontsluiting P zuid						
Bijdrage RSP-RBP	1.166.667	800.386	181.067	185.214	2.418	182.796
ISV	50.000	50.000	0	0	0	0
Fonds bovenwijks	88.000	88.000	0	0	0	0
Dekking middels kapitaallasten	445.333	0	0	445.333	348.936	96.397
Totaal dekking Ontsluiting P zuid	1.750.000	938.386	181.067	630.547	351.353	279.194

Dekking

Voor de uitvoering van het project ontsluiting P-Zuid is op 20 februari 2014 door de Raad een krediet beschikbaar gesteld van € 1.750.000 exclusief BTW. Dit krediet wordt gedekt uit € 1.166.667 RSP Bereikbaarheidsbijdrage van provincie Drenthe en € 583.333 inzet gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

De werkelijke dekking is gebaseerd op de werkelijk geboekte kosten tot en met 31 december 2015. Het verschil tussen werkelijk geboekte kosten en de werkelijke dekking wordt veroorzaakt door de dekking middels kapitaallasten.

eendoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Het betreft een functioneel infrastructureel werk en zal wat betreft de kwaliteit als zodanig benaderd worden.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

1. "Stand van zaken:

Voor P-zuid is een nieuwe ontsluitingsroute aangelegd, langs het 'Garmingterrein'. De infrastructuur is al aangelegd. Die bestaat uit één ontsluitingsweg vanuit de zuidoostzijde van het terrein, met één nieuwe, gecombineerde in- en uitrit aan de westzijde van het parkeerterrein. Met de boulevards als nieuwe route naar de entree van WvT/WvO (Atlas theater), zullen looproutes op het parkeerterrein zelf ook veranderen. Er zijn geen concrete plannen voor aanpassingen aan het parkeerterrein zelf bekend.

2. Toetsingskader:

Structuurschets Boulevard Noord en Zuid.

3. Beoordeling:

- De nieuwe ontsluitingsroute is aangelegd langs het 'Garmingterrein'. Als het goed is zullen hier vaak veel auto's (langzaam) rijden en staan. Bij de plannen voor de landschappelijke inpassing van Wildlands zijn ook voorstellen opgenomen voor het gebruik en beheer van het 'Garmingterrein', en dat bepaalt mede de eerste indruk die bezoekers van Wildlands krijgen. Die voorstellen zijn nog niet voldoende om het hele jaar kwaliteit te garanderen, maar zij maken ook geen direct deel uit van dit project.
- De landschappelijke kwaliteit in het gerealiseerde is zeer bescheiden; er zijn helaas veel beperkingen. Dat is op zich een gemiste kans. Hier was een bredere benadering vanuit het landschap op zijn plaats geweest.
- Nadere afstemming met afspraken over inrichting van het omringende landschap en vaststellen van regels over inrichting en reclame aan de weg moet op korte termijn plaats vinden.

4. Waardering: groen

5. Advies:

- Maak duidelijke regels en afspraken over bewegwijzering, reclame en kleurgebruik. Zorg dat het geen vlaggenparade met schreeuwende kleuren in het open landschap wordt, maar een smaakvolle uitnodigende en landschappelijke entree voor bezoekers.
- Stel duidelijke voorwaarden aan afspraken tussen DPE en Waterleiding Maatschappij Drenthe (WMD) over gebruik en inrichting van het Garmingterrein en leg dat goed vast.
- Denk na over beleving van de landschappelijke inpassing van DPE en routes, ook vanuit de auto "

eendoordeel stedelijke kwaliteit

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid:

Niet van toepassing.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Bij de aanbesteding is hier conform inkoop –en aanbestedingsbeleid rekening mee gehouden.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw is meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met andere projecten plaatsvindt.

De nieuwe ontsluiting P-Zuid is inmiddels bereikbaar en in gebruik.

Kennis en Innovatie

Niet van toepassing.

Betrokkenheid stakeholders

1. Provincie Drenthe als subsidiënt
2. Inwoners, ondernemers etc. in het kader van bereikbaarheid.
3. Er heeft nauw overleg plaatsgevonden met DPE Next en met Q-Park, als huurder/exploitant van P-Zuid, over de nieuwe ontsluiting van P-Zuid.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Er bestaan geen netto risico's meer boven de tolerantiegrens. Het project is opgeleverd en in gebruik genomen.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Project wordt binnen planning en budget afgerond, waarbij de gewenste ambitie/kwaliteit is gerealiseerd en de gestelde voorwaarden in acht zijn genomen.

2d. Rapportage Bijkomende infrawerken –kruising Hondsrugweg-Ermerweg

ALGEMEEN

Algemeen				
Projectnaam	Bijkomende infrawerken – kruispunt Hondsrugweg-Ermerweg			
Bestuurlijk opdrachtgever	B.D. Wilms			
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch			
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek			
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy			
Projectmanager	A. Alkema			
Projectleider	A. Alkema			
Korte omschrijving project	Omdat het verkeer naar Wildlands aan de zuidkant van Emmen via de Rondweg en de Hondsrugweg geleid zal worden en de aansluiting van P-Zuid verplaatst zal worden naar de zuidkant (aan de Ermerweg), dient voor een betere doorstroming het kruispunt Hondsrugweg-Ermerweg aangepast te worden.			
Fasering				
Initiatief	→	Definitie	→	Ontwerp
				→
				Vorbereiding
				→
				Realisatie
				X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2012-Q1 t/m 2015-Q3
▪ Uitvoering:	2015-Q4 t/m 2016-Q1
Mijlpalen	
2016-Q1	Kruispunt Hondsrugweg-Ermerweg gereed
Toelichting afwijkingen en maatregelen	
In de afgelopen periode is de aanpassing van de kruising Hondsrugweg- Ermerweg gestart. Het project zal naar verwachting in het eerste kwartaal 2016, uiterlijk op 25 maart 2016 (voor opening Wildlands) gereed zijn. Er worden geen afwijkingen in de planning verwacht.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> • Inrichtingsplan vastgesteld door college • Inrichtingsplan in Raad • Aanbesteding en gunning (november 2015) • Start uitvoering (november 2015) 	<ul style="list-style-type: none"> • project Kruising Hondsrugweg-Ermerweg gereed (25 maart 2016)

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Kruising Hondsrugweg-Ermerweg						
Kruising Hondsrugweg-Ermerweg (investering)						
Toerek alg proc + voorb kn	250.000	250.000	0	0	0	0
Civiel groen	1.490.000	0	1.488.700	1.300	1.300	0
Nog te detailleren / afronding	0	0	0	0	0	0
Verlichting	130.000	69.581	45.902	14.518	14.518	0
Voorbereiding en toezicht	215.000	159.650	12.500	42.851	42.851	0
VR's	240.000	60.290	180.021	-311	-311	0
Ten laste van Hondsrugwegtunnel	-220.000	0	-220.000	0	0	0
Ten laste van ontsluiting P-zuid	-170.000	0	-264.300	94.300	0	94.300
Ten laste van Schapenveenweg			-100.700	100.700	0	100.700
Bijdrage GRP	-180.000	0	-180.000	0	0	0
Meerwerk CVE	0	0	0	0	245.000	-245.000
Onvoorzien	145.000	0	0	145.000	95.000	50.000
Totaal	1.900.000	539.520	962.123	398.357	398.357	0
Totaal Kruising Hondsrugweg-Ermerweg	1.900.000	539.520	962.123	398.357	398.357	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Kruising Hondsrugweg-Ermerweg	1.900.000	539.520	962.123	398.357	398.357	0

Projectbudget

Voor de uitvoering van het project Hondsrugweg – Ermerweg is op 20 februari 2014 door de Raad een krediet beschikbaar gesteld van € 1.900.000 exclusief BTW. Dit krediet wordt gedekt uit € 1.266.667 RSP Bereikbaarheidsbijdrage van provincie Drenthe en € 633.333 inzet gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

De werkelijke kosten en aangegane verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Naar aanleiding van een verkeerskundig onderzoek dat is uitgevoerd om mogelijke verkeersopstoppingen en oplopende vertragingen te voorkomen heeft het college besloten om een tweede rechtsafstrook van de Ermerweg richting de Hondsrugweg te realiseren, en de ontsluiting P- Schapenveenweg en P-Zuid te optimaliseren

De kosten van de extra rechtsafstrook Ermerweg richting Hondsrugweg van € 100.700,- excl. btw worden gedekt uit het krediet 'Uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands - P-Schapenveenweg'. De kosten van het optimaliseren van de ontsluiting van P-Schapenveenweg en P-Zuid van € 94.300,- worden gedekt uit het krediet van het project "Aanpassing ontsluiting P-Zuid", aangezien de aansluiting van P-Zuid op de Ermerweg in het kader van deze optimalisatie wordt aangepast en verbeterd.

De kosten voor de aanpassing van het fietspad aan de Ermerweg zijn geraamd op € 50.000 en worden ten laste gebracht van onvoorzien.

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Kruising Hondsrugweg-Ermerweg						
Bijdrage RSP-RBP	1.266.667	359.680	0	906.987	906.987	0
ISV	54.000	54.000	0	0	0	0
Fonds bovenwijken	95.000	95.000	0	0	0	0
Dekking middels kapitaallasten	484.333	0	0	484.333	484.333	0
Totaal dekking Kruising Hondsrugweg-Ermerweg	1.900.000	508.680	0	1.391.320	1.391.320	0

Projectbudget

Voor de uitvoering van het project Hondsrugweg – Ermerweg is op 20 februari 2014 door de Raad een krediet beschikbaar gesteld van € 1.900.000 exclusief BTW. Dit krediet wordt gedekt uit € 1.266.667 RSP Bereikbaarheidsbijdrage van provincie Drenthe en € 633.333 inzet gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

De werkelijke dekking is gebaseerd op de werkelijke geboekte kosten tot en met 31 december 2015.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Het betreft een functioneel infrastructureel werk en zal wat betreft de kwaliteit als zodanig benaderd worden.

Het project is de 'poort' van Emmen en is dus in het kader van stedelijke kwaliteit van belang. Het voorlopig ontwerp is gereed. Het verkeersmodel van Haskoning-DHV is gebruikt om het voorlopig ontwerp te beoordelen. De uitkomsten van dit verkeersmodel zijn doorgenomen met de supervisor stedelijke kwaliteit en zijn verwerkt in het definitief ontwerp en bestek.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

1. "Stand van zaken:

- Voor de wegen geldt dat het profiel met de vaststelling van de kaders van de tunnel grotendeels vast ligt.
- Ter plaatse van het kruispunt Ermerweg x Hondsrugweg is een aangepast ontwerp vastgesteld, waarbij het aantal voorsorteerstroken beperkt is en de middenberm breed genoeg blijft om bomen in de middenberm op te nemen. Inmiddels is wel besloten tot een extra rechtsafstrook van de Ermerweg richting Hondsrugweg naar het zuiden en die is ook al in uitvoering.

2. Toetsingskader:

Omgevingsvisie

3. Beoordeling: .

- In het laatst voorgestelde concept is een rijstrook minder voorzien dan oorspronkelijk, waardoor de middenberm breder kan worden en er voldoende ruimte voor bomen ontstaat. Dat is een positieve ontwikkeling.

4. Waardering: groen .

5. Advies:

- Het verkeerskundig ontwerp van de kruising Ermerweg - De Hondsrugweg kan niet los gezien worden van de verkeersafwikkeling van de stad en ontsluiting van Parkeerterrein zuid.
- Het fietspad is in het laatste ontwerp verplaatst naar de overzijde van de weg. Dit is goed voor de veiligheid, de ruimtelijke kwaliteit kan nog verbeterd worden."

eindoordeel stedelijke kwaliteit

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid:

Niet van toepassing.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Voor regionale werkgelegenheid wordt verwezen naar de tabel in hoofdstuk 1.3 van het Bijlagenboek.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw wordt meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met andere projecten plaatsvindt.

Tijdens de aanleg van de kruising zal altijd één rijstrook vanuit alle rijrichtingen beschikbaar moeten zijn.

Kennis en Innovatie

Niet van toepassing.

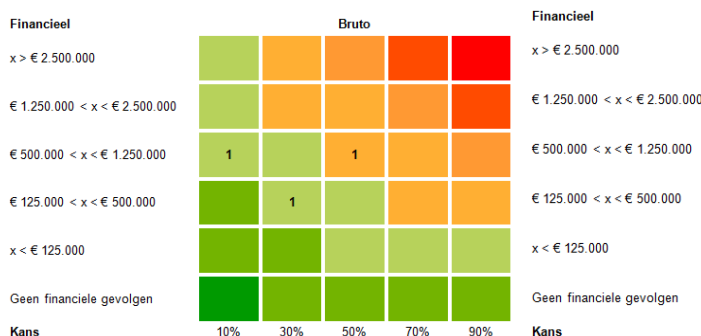
Betrokkenheid stakeholders

- Provincie Drenthe als subsidiënt.
- Inwoners, ondernemers en Vlinderstad in het kader van bereikbaarheid.
- Overleg heeft plaatsgevonden met de bewoners van Noordbarge over het GVVP. De bewoners en EOP Noordbarge zijn akkoord met het voorlopig ontwerp.
- Overleg heeft plaatsgevonden tussen de gemeente Emmen, provincie Drenthe en EOP Noordbarge over maatregelen om de Ermerweg verkeersluw te maken.

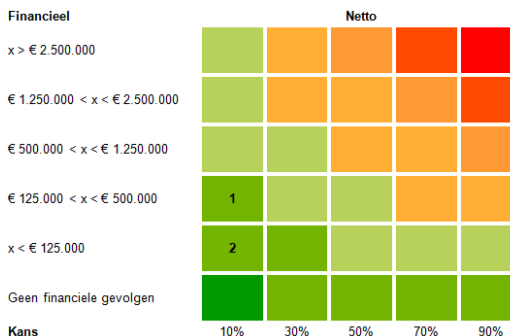
Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Financieel

Financieel

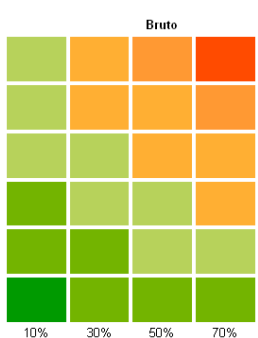

Kwaliteit

Kwaliteit

Onherstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Geen kwaliteitsverlies					

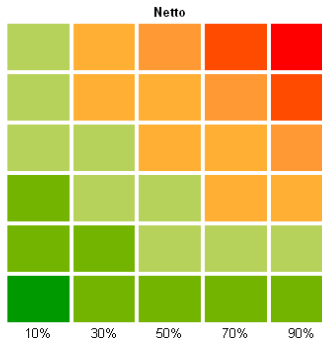
Kans

Kwaliteit

Onherstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Geen kwaliteitsverlies					

Kans

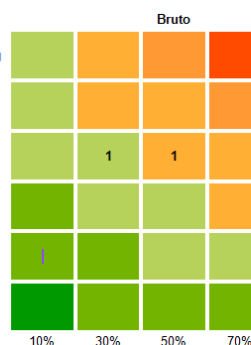

Vertraging/stagnatie

Vertraging / stagnatie

Meer dan 3 maanden vertraging					
-					
1 tot 3 maanden vertraging					
-					
Maximaal 1 maand vertraging					
Geen vertraging					

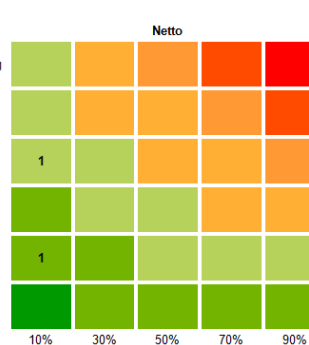
Kans

Vertraging / stagnatie

Meer dan 3 maanden vertraging					
-					
1 tot 3 maanden vertraging					
-					
Maximaal 1 maand vertraging					
Geen vertraging					

Kans

Mutaties t.o.v. rapportage 2015-2

R 703 'Extra kosten als gevolg van een wijziging aan de kruising Hondsrugweg-Ermerweg a.g.v. uitbreiding parkeer capaciteit Wildlands' is verwijderd als netto-risico boven de risicotolerantiegrens, omdat de aanpassing van de doorstroomcapaciteit als gevolg van de uitbreiding parkeer capaciteit Wildlands aan de Schapenveenweg op basis van besluitvorming door het college in februari 2016 reeds is doorgevoerd.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomanagement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Er ligt een zienswijze van EOP Noordbarge op het GVVP ten aanzien van de nieuwe ontsluiting P-Zuid. Met EOP Noordbarge is besproken dat verkeer naar P-Zuid vanaf de Hondsrugweg via de Ermerweg naar P-Zuid wordt geleid en niet via Noordbarge. Maatregelen hiervoor zitten in het GVVP.

2e Rapportage Bijkomende infrawerken – Aanpassing en verlenging Vreding

ALGEMEEN

Algemeen	
Projectnaam	Bijkomende infrawerken- Aanpassen en verlenging Vreding
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	A.N. Lambooj
Projectleider	H. van der Helm
Korte omschrijving project	Het aanpassen van het deel van de Westenesscherstraat tussen het kruispunt Hondsrugweg en de Vreding en het aanpassen en verlengen van de Vreding naar het centrumplein. Daarnaast het voetpad vanuit P-Noord via de Vreding naar het centrumplein.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2012-Q1 t/m 2014-Q2
▪ Uitvoering:	2014-Q3 t/m 2016-Q3
Mijlpalen	
2015-Q2	Bestemmingsplan voor de hele Vreding vastgesteld.
2016-Q1	Fase 1 Verlenging Vreding gereed
2016-Q3	Fase 2 Verlenging Vreding gereed
Toelichting afwijkingen en maatregelen	
<p>Op 16 december 2015 is samen met de aannemer een inloopbijeenkomst georganiseerd voor omwonenden, EOP's, de Koepel en Vlinderstad over de planning en het ontwerp. Eind 2015 is gestart met het verwijderen van het groen aan de Vreding en op 11 januari 2016 is de aannemer gestart met de aanleg van de verlengde Vreding gelijktijdig met de aanpak van het tijdelijke parkeerterrein Vreding. De 1^e fase van de verlengde Vreding zal voor 25 maart 2016 (opening Wildlands) gereed zijn.</p> <p>De 2^e fase van de verlenging van de Vreding zal gereed zijn voordat het cultureel seizoen 2016/2017 begint (uiterlijk eind 3^e kwartaal 2016). Het gaat in de 2^e fase om de landschappelijke inpassing ter hoogte van de keten van Dura Vermeer, de voltooiing van de promenade vanaf P-Noord via de Vreding door de tuin van het gemeentehuis naar het Raadhuisplein en een laatste stukje asfaltering van de bouwweg.</p>	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanbesteding en gunning verlenging Vreding ▪ Verwijderen groen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoering 1^e fase ▪ Westenesscherstraat gereed ▪ Vreding 1^e deel gereed

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Verlenging Vreding						
Verlenging Vreding (investering)						
Toerek alg proc + voorb kn	250.000	250.000	0	0	0	0
Communicatie	5.000	270	0	4.730	4.730	0
Civiele werkzaamheden	668.494	252.494	416.000	0	0	0
OV voorzieningen	107.500	21.716	83.036	2.748	2.748	0
Verleegen nutsvoorzieningen	5.500	5.485	0	15	15	0
Bewegwijzering	0	0	0	0	0	0
Archeologie	0	0	0	0	0	0
Afnames controles directie	4.500	0	0	4.500	4.500	0
Grond WMD	215.000	211.425	0	3.575	3.575	0
Toerek grond vanuit expl. Vreding	600.000	600.000	0	0	0	0
Kn ontwerp + voorbereiding + realisatie	260.000	207.770	0	52.230	52.230	0
Riolering Vreding tot Espromenade	4.000	3.581	0	419	419	0
Voet / fietspad Vreding naar Espromenade	32.500	32.432	0	68	68	0
Verleegen aansl parkeerterrein Cirkel	0	0	0	0	0	0
Groen werkzaamheden	130.000	18.000	4.500	107.500	107.500	0
Meerwerk CVE	0	0	0	0	0	0
Aanbestedingsresultaten CVE	259.506	0	0	259.506	259.506	0
Onvoorzien	58.000	0	0	58.000	58.000	0
Totaal	2.600.000	1.603.173	503.536	493.290	493.290	0
Totaal Verlenging Vreding	2.600.000	1.603.173	503.536	493.290	493.290	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Verlenging Vreding	2.600.000	1.603.173	503.536	493.290	493.290	0

Projectbudget

Het budget is gebaseerd op de nieuwe raming van december 2015 zoals vastgesteld door het college op 15 december 2015.

Voor de uitvoering van het project Aanpassing en Verlenging Vreding is op 20 februari 2014 door de Raad een krediet beschikbaar gesteld van € 2.600.000 exclusief BTW. Dit krediet wordt gedekt uit € 1.733.333 RSP Bereikbaarheidsbijdrage van provincie Drenthe en € 866.667 inzet gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

De werkelijke kosten en aangegane verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Toelichting afwijkingen projectbudget

De aanbesteding van de aanpassing Vreding heeft in november 2015 plaatsgevonden. Op 15 december 2015 heeft het college besloten de opdracht voor de herinrichting verlengde Vreding te gunnen aan Fuhler Wegenbouw B.V. voor een bedrag van € 416.000. Daarnaast heeft het college besloten om de geactualiseerde investeringsraming vast te stellen en het voordelige aanbestedingsresultaat van € 259.506 ten gunste te brengen van de post aanbestedingsresultaat binnen het krediet herinrichting Vreding.

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Verlenging Vreding						
Bijdrage RSP-RBP	1.733.333	1.068.782	0	664.551	664.551	0
ISV	74.000	74.000	0	0	0	0
Fonds bovenwijks	130.000	130.000	0	0	0	0
Dekking middels kapitaallasten	662.667	0	0	662.667	662.667	0
Totaal dekking Kruising Hondsrugweg-Ermerweg	2.600.000	1.272.782	0	1.327.218	1.327.218	0

Projectbudget

Voor de uitvoering van het project Aanpassing en Verlenging Vreding is op 20 februari 2014 door de Raad een krediet beschikbaar gesteld van € 2.600.000 exclusief BTW. Dit krediet wordt gedekt uit € 1.733.333 RSP Bereikbaarheidsbijdrage van provincie Drenthe en € 866.667 inzet gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

De werkelijke dekking is gebaseerd op de werkelijke kosten tot en met 31 december 2015. Het verschil tussen de werkelijk geboekte kosten en de werkelijke dekking wordt veroorzaakt door de dekking door middel van kapitaallasten.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Het betreft een functioneel infrastructureel werk en zal wat betreft de kwaliteit als zodanig benaderd worden.

In verband met de omwonenden aan de Vreding, en met de route naar het centrumplein en de loopboulevard naar het centrumplein, zal extra aandacht worden geschonken aan de aanpassing van de Vreding.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

1. "Stand van zaken

Zowel vanuit de auto, als voor de voetganger die van P-Noord naar Wildlands loopt, is het belangrijk aantrekkelijke routes te hebben. Voor de voetganger wordt een nieuwe route aangelegd, deels door bestaand groen. Het afstemmen met buurtbewoners is deel van deze opgave. In maart 2015 is er een eerste concept-stedenbouwkundig plan voor het doortrekken, herinrichten en verlengen van de Vreding gemaakt.

Het stedenbouwkundig plan Vreding is 27 mei 2014 door het college vastgesteld en aan de raad voorgelegd. Op 11.01.2016 is gestart met de uitvoering.

2. **Toetsingskader:** niet beschikbaar

3. **Beoordeling:** Het plan is van voldoende ruimtelijke kwaliteit

4. **Waardering:** Groen

5. **Advies:** inmiddels in uitvoering, niet meer van toepassing"

eindoordeel stedelijke kwaliteit

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid:

Bij de bepaling van het tracé is rekening gehouden met flora en fauna en met het structureel groen in de omgeving van de Vreding.

eindoordeel duurzaamheid

Nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Het werk van de tijdelijke bouwweg is aanbesteed aan de BAM en die heeft als onderaannemer Hemmen ingezet. Het werk van de aanleg Verlenging Vreding is gegund aan Fuhler Wegenbouw. Zie ook Hoofdstuk 1.3 van het Bijlagenboek.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw wordt meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met andere projecten plaatsvindt. Op basis van het huidige bestemmingsplan is een bouwweg voor het Theater aangelegd. De bereikbaarheid van het Theater en de Willinkhof tijdens de aanleg van de verlenging Vreding vragen extra aandacht. De planning van de aanleg van de Vreding zal gefaseerd plaats gaan vinden in verband met de bereikbaarheid van het Theater en Willinkhof. De bereikbaarheid is als aparte paragraaf opgenomen in het programma van Eisen voor de aannemer.

In verband met het landbouwverkeer en de drukke december maand wordt in januari 2016 gestart met de aanleg van de verlenging Vreding.

Kennis en Innovatie

Niet van toepassing.

Betrokkenheid stakeholders

- Provincie Drenthe als subsidiënt.
- Inwoners, ondernemers etc. in het kader van bereikbaarheid.
- Overleg met bewoners van de Vreding en EOP Westenesch.
- Bewoners zijn betrokken in de verdere uitwerking van het ontwerp.
- Voor de uitvoering heeft een inloopbijeenkomst met aanwonenden en EOP Westenesch plaatsgevonden.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Financieel

Financieel

$x > € 2.500.000$

$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$

$€ 500.000 < x < € 1.250.000$

$€ 125.000 < x < € 500.000$

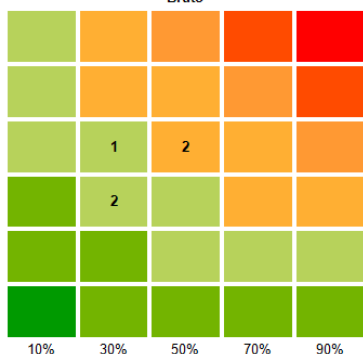
$x < € 125.000$

Geen financiële gevolgen

Kans

Bruto

Bruto

Financieel

$x > € 2.500.000$

$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$

$€ 500.000 < x < € 1.250.000$

$€ 125.000 < x < € 500.000$

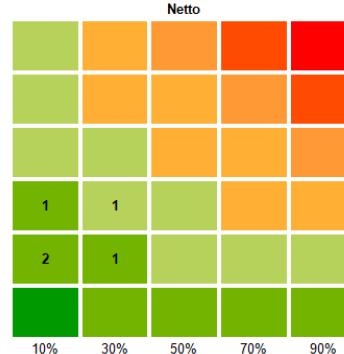
$x < € 125.000$

Geen financiële gevolgen

Kans

Netto

Netto

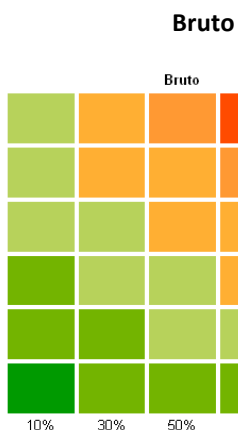

Kwaliteit

Kwaliteit

Onherstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Geen kwaliteitsverlies					

Kans

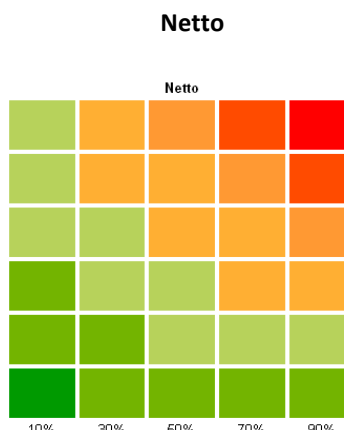

Netto

Kwaliteit

Onherstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Geen kwaliteitsverlies					

Kans

Vertraging /stagnatie

Vertraging / stagnatie

Meer dan 3 maanden vertraging					
--					
1 tot 3 maanden vertraging		2	1		
-					
Maximaal 1 maand vertraging					
Geen vertraging					

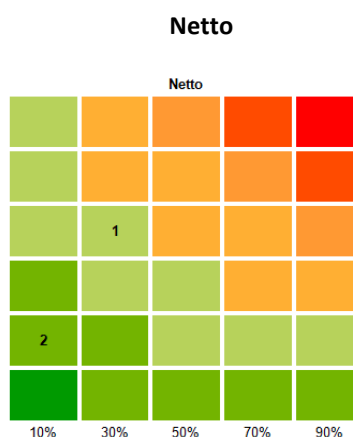
Kans

Vertraging / stagnatie

Meer dan 3 maanden vertraging					
--					
1 tot 3 maanden vertraging		1			
-					
Maximaal 1 maand vertraging	2				
Geen vertraging					

Kans

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Er bevinden zich geen risico's meer boven de risicotolerantiegrens.

Mutaties t.o.v. rapportage 2015-2

R675 'verleggen grote transportleidingen (WMD Warmtenet en riolering) in Vreding' is verwijderd, omdat de nutsbedrijven hebben aangegeven dat dat niet noodzakelijk is.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Niet van toepassing.

2f. Rapportage Bijkomende infrawerken- Landschappelijke inpassing DPE Next

ALGEMEEN

Algemeen				
Projectnaam	Bijkomende infrawerken – Landschappelijke inpassing DPE Next			
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide			
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch			
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek			
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters			
Projectmanager	A.N. Lambooy			
Projectleider	Uitvoering DPE			
Korte omschrijving project	Het betreft het inpassen van het nieuwe Belevenspark in de omgeving, zodat een acceptabele overgang ontstaat.			
Fasering				
Initiatief	→ Definitie	→ Ontwerp	→ Voorbereiding	→ Realisatie

PLANNING

Planning	
	N.v.t.
Mijlpalen	
	N.v.t.
Toelichting afwijkingen en maatregelen	
<p>In de samenwerkingsovereenkomst met DPE Next van 19 maart 2014 is vastgelegd dat de landschappelijke inpassing DPE Next door en voor rekening van DPE Next wordt uitgevoerd. De gemeente Emmen heeft alleen het archeologisch onderzoek van 1,5 ha uitgevoerd. De kosten van het archeologisch onderzoek zijn meegenomen in de algemene proces- en voorbereidingskosten Centrumvernieuwing Emmen. Daarnaast wordt door de gemeente in het kader van het project Verlenging Vreding de landschappelijke inpassing ter hoogte van de Verlenging Vreding meegenomen. I.v.m. uitvoering landschappelijk inpassing DPE Next door DPE, wordt hier verder verwezen naar het project 'Monitoring DPE Next' waar de landschappelijke inpassing van DPE Next onderdeel vanuit maakt.</p>	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> Niet van toepassing 	<ul style="list-style-type: none"> Niet van toepassing

eindoordeel planning	nvt
-----------------------------	-----

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Niet van toepassing

Toelichting afwijkingen projectbudget

Niet van toepassing.

eendoordeel financiën

nvt

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Niet van toepassing

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

Voor het oordeel van de supervisor stedelijke kwaliteit over de landschappelijke inpassingen DPE Next wordt verwezen naar het project Monitoring DPE Next.

eendoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid:

Niet van toepassing.

eendoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Niet van toepassing

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Niet van toepassing

Kennis en Innovatie

Niet van toepassing

Betrokkenheid stakeholders

Niet van toepassing

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

eindoordeel projectrisico's	nvt
-----------------------------	-----

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens

2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Niet van toepassing.

3. Rapportage Parkeergarage Willinkplein-Zuid

ALGEMEEN

Algemene informatie				
Projectnaam	Parkeergarage Willinkplein-Zuid			
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide			
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch			
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek			
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters			
Projectmanager	B.M.E van den Akker			
Projectleider	Vacature			
Korte omschrijving project	Onder het nieuwe centrumplein en het bouwblok Willinkplein-Zuid wordt een parkeergarage gebouwd. Door de samenvoeging met de eerder gebouwde garage Willinkplein I komen er in totaal ca. 760 parkeerplaatsen in het midden van het centrum.			
Fasering				
Initiatief →	Definitie →	Ontwerp →	Voorbereiding →	Realisatie
		X		

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	t/m 2016-Q2
▪ Uitvoering:	vanaf 2016-Q3
Mijlpalen	
2016-Q3	Afronden contractfase
2016-Q4	Start Bouw Parkeergarage
2018-Q1	Parkeergarage gereed
2018-Q2	Herinrichting parkeerterrein
Toelichting afwijkingen projectplanning	
<p>Voor Willinkplein-Zuid zijn drie scenario's t.a.v. de invulling van parkeergarage en bijbehorende opbouw ontwikkeld. De raad heeft op 26 maart 2015 besloten in te stemmen met het verder onderzoeken van scenario 3, inhoudende o.a. een uitbreiding van de parkeergarage Willinkplein met 232 parkeerplaatsen, de realisatie van 210 parkeerplaatsen op maaiveldniveau en de realisatie van horeca aan het centrumplein en een kantoorgebouw met publieksfunctie aan de zuidzijde, als voorkeursscenario voor de ontwikkeling. Verder heeft de raad ingestemd met een onderzoek om te komen tot een integrale aanpak van zowel realisatie van de uitbreiding van de parkeergarage als de commerciële opbouw.</p> <p>De ontwikkelaar en de gemeente zijn in overleg over de invulling van het te bouwen vastgoed. Er is een werkgroep parkeergarage ingesteld om een programma van eisen te maken, voor de uitbreiding van de Parkeergarage Willinkplein. Daarnaast wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de buitenruimte. Deze hangt nauw samen met de entree van de parkeergarage.</p> <p>De gemeente streeft er na om in het tweede kwartaal 2016 de aangepaste grondexploitatie in de raad te behandelen, zodat daarna het samenwerkingscontract met de ontwikkelaar getekend kan worden.</p>	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> • Verder uitwerken en invulling geven aan gekozen scenario • Opstellen programma van eisen voor de 	<ul style="list-style-type: none"> • Verder uitwerken en invulling geven aan gekozen scenario • Afronden programma van eisen voor de

parkeergarage

- parkeergarage
- Opstellen conceptovereenkomst (Q2-2016)
 - Opstellen aangepaste grondexploitatie en investeringsramingen parkeergarage(Q2-2016)

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Parkeergarage 2 (Willinkplein zuid)						
Parkeergarage 2 Willinkplein zuid (investering)						
Raamkrediet	12.000.000	0	0	12.000.000	12.000.000	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	12.000.000	0	0	12.000.000	12.000.000	0
Totaal Parkeergarage 2 Willinkplein zuid	12.000.000	0	0	12.000.000	12.000.000	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Parkeergarage Willinkplein zuid	12.000.000	0	0	12.000.000	12.000.000	0

Toelichting afwijkingen projectbudget

Van het totaal geraamde bedrag voor Parkeergarage Willinkplein –Zuid van € 12,25 mln. is een raamkrediet van € 12 miljoen beschikbaar gesteld door de raad.

De reeds gemaakte kosten voor de voorbereiding van de parkeergarage Willinkplein-Zuid zijn nu nog verantwoord als onderdeel van de voorbereidingskosten in het grondcomplex Willinkplein-Zuid.

Nadat het scenario voor Willinkplein Zuid (incl. parkeergarage) verder is uitgewerkt zal het krediet opnieuw ter besluitvorming worden voorgelegd aan de raad.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Parkeergarage 2 (Willinkplein zuid)						
Dekking middels kapitaallasten (parkeerexploitatie)	12.000.000	0	0	12.000.000	12.000.000	0
Totaal dekking Parkeergarage 2 (Willinkplein zuid)	12.000.000	0	0	12.000.000	12.000.000	0

Toelichting dekking

Op basis van raadsbesluit worden de kapitaallasten van deze investering gedekt uit de parkeerexploitatie.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Uitgangspunt is dat de uitbreiding van de parkeergarage zal voldoen aan dezelfde ruimtelijke en functionele eisen als de reeds gerealiseerde parkeergarage Willinkplein.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

Voor het oordeel van de supervisor stedelijke kwaliteit wordt verwezen naar het project Willinkplein Zuid.

eendoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

afgegeven oordeel supervisor voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Niet van toepassing.

eendoordeel duurzaamheid

nvt

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw wordt meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met andere projecten plaatsvindt.

Kennis en Innovatie

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Betrokkenheid stakeholders

- Voortdurende afstemming met ontwikkelaars en de eigenaar van het zuidelijke deel van de Weiart.
- In deze fase van het project vindt overleg met inwoners, ondernemers etc. plaats op het moment dat dit noodzakelijk wordt geacht.

Het eendoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Bij het opstellen van het haalbaarheidsonderzoek Willinkplein Zuid en het opstellen van het programma van eisen voor de parkeergarage worden nieuwe risicoanalyses gemaakt. Deze zijn echter nog niet beschikbaar voor de derde rapportage 2015.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Niet van toepassing.

4. Rapportage Centrumplein

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Centrumplein
Bestuurlijk opdrachtgever	J. Otter
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	B.M.E. van den Akker
Projectleider	B. Veldman
Korte omschrijving project	Inrichting van het nieuwe centrumplein als attractieve verbinding tussen de aan de westzijde gelegen entree van DPE Next en het theater en de aan de oostzijde gelegen Weiart, de Markt en verderop de invulling van de locatie van de huidige diertuin in de vorm van een nieuw Mensenpark. Het centrumplein is verbinding en attractie op zichzelf.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	t/m 2014-Q2
▪ Uitvoering:	2014-Q3 t/m 2015-Q2
Mijlpalen	
juni 2014	Aanbesteding / gunning
2015-Q2	Definitieve afronding en afwikkeling centrumplein
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Het plein is op 22 juni 2015 door de aannemer opgeleverd aan de gemeente. Op 26 juni 2015 heeft de feestelijke opening van het Centrumplein plaatsgevonden en is de nieuwe naam 'Raadhuisplein' bekend gemaakt. Het 'Raadhuisplein' is in de afgelopen maanden volop benut door de inwoners en bezoekers van de gemeente Emmen. Het project is binnen de planning afgerond.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
▪ afwerken diverse opleverpunten.	▪ diverse kleine werkzaamheden. ▪ afwikkeling van opleverpunten.

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Centrumplein						
Vorbereiding centrumplein (investering)						
Toerek alg proc + voorb kn	0	0	0	0	0	0
Vorbereidingen	514.614	514.614	0	0	0	0
Verunning	0	0	0	0	0	0
Communicatie	7.963	7.963	0	0	0	0
Kosten prijsvraag	2.924	2.924	0	0	0	0
Projectbegeleiding	159.392	159.392	0	0	0	0
Advieskosten derden	5.940	5.940	0	0	0	0
Bestek + aanbestedingscontract	283.966	283.966	0	0	0	0
Kosten nutsbedrijven	61.925	61.925	0	0	0	0
Omgevingsmaquette	45.000	45.000	0	0	0	0
Inventarisatie gebied	0	0	0	0	0	0
Meerwerk CVE	98.950	98.950	0	0	0	0
Aanbestedingsresultaten CVE	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.180.674	1.180.673	0	0	0	0
Totaal Vorbereiding centrumplein	1.180.674	1.180.673	0	0	0	0
Realisatie centrumplein (investering)						
Gedeelte centrumplein boven Hondsrucwegtunnel	1.051.000	1.051.000	0	0	0	0
Besteksraming herinrichting centrumplein	5.900.000	5.901.194	0	-1.194	0	-1.194
Overig / directieveranties	0	0	0	0	0	0
Communicatie	0	1.750	0	-1.750	0	-1.750
Directievoering en toezicht	297.826	387.150	3.476	-92.800	0	-92.800
Toerek alg proc + voorb kn	1.650.000	1.650.000	0	0	0	0
Overig nog nader te detailleren	233.783	265.070	0	-31.287	0	-31.287
Selectief toegangssysteem	112.000	97.175	0	14.825	0	14.825
Beweegwijzering en plattegronden	93.308	0	0	93.308	0	93.308
Meerwerk CVE	1.300.362	1.329.262	0	-28.900	48.500	-77.400
Aanbestedingsresultaten CVE	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	221.047	0	0	221.047	0	221.047
Totaal	10.859.326	10.682.601	3.476	173.249	48.500	124.749
Totaal Realisatie centrumplein	10.859.326	10.682.601	3.476	173.249	48.500	124.749
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo centrumplein	12.040.000	11.863.274	3.476	173.249	48.500	124.749

Toelichting afwijkingen projectbudget

Op 26 september 2013 heeft de raad een raamkrediet van € 12 miljoen beschikbaar gesteld. Het budget van het project Centrumplein is verhoogd met € 40.000 in relatie tot de bijdrage vanuit het waterschap Vechtstromen voor het kunstwerk op het centrumplein.

De werkelijke boekingen en aangegane verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

De nog te verwachten kosten meerwerk CVE ad € 48.500 betreffen diverse kleine meerwerkposten zoals de bestrating naast het Theater en de aanpassing van de cirkel voor de entree van de Wereld van Ontmoeting.

Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke kosten in totaal circa € 120.000 lager uitvallen dan begroot (krediet). Een groot deel van deze middelen zal terugvloeien naar SNN en de provincie Drenthe.

Het saldo van de verwachte afwijkingen zal na vaststelling van deze rapportage worden begroot op onvoorzien binnen het project.

Na definitieve vaststelling van de EFRO subsidie zal dit project naar verwachting in het 2^e half jaar 2016 daadwerkelijk afgerond en afgesloten kunnen worden.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Centrumplein						
Bijdrage EFRO	5.065.453	4.980.598	0	84.855	0	84.855
Bijdrage RSP-plus Prov (co-fin EFRO)	2.532.772	2.490.888	0	41.884	0	41.884
Bestemmingsreserve Atalanta	14.167	14.167	0	0	0	0
Fonds bovenwijks	25.000	25.000	0	0	0	0
Dekking middels kapitaallasten	4.362.608	0	0	4.362.608	4.364.597	-1.989
Bijdrage waterschap vechtstromen	40.000	40.000	0	0	0	0
Totaal dekking Centrumplein	12.040.000	7.550.653	0	4.489.347	4.364.597	124.750

Toelichting dekking

Het raamkrediet van het centrumplein van € 12 miljoen is op 26 september 2013 beschikbaar gesteld door de Raad. Dit krediet wordt gedekt uit € 5.065.453 EFRO, € 2.532.772 RSP plus (cofinanciering EFRO) en € 4.401.775 inzet gemeentelijke dekkingsmiddelen.

De werkelijke dekking is gebaseerd op de werkelijk geboekte kosten tot en met 31 december 2015. Het verschil tussen de werkelijke kosten en de werkelijke dekking wordt veroorzaakt door kosten die worden gedekt uit kapitaallasten.

Het budget van het project Centrumplein is verhoogd met € 40.000 in relatie tot de bijdrage vanuit het waterschap Vechtstromen voor het kunstwerk op het centrumplein.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Het inspiratieboek MijnPlein is een bundeling van ideeën van de inwoners van Emmen, door de supervisor stedelijke kwaliteit uitgewerkt in een inspiratieboek, en geeft een beeld van de beoogde sfeer en kwaliteit van het plein. In het programma van eisen zijn, mede naar aanleiding van de functionele eisen, ook de gewenste stedelijke kwaliteit en invulling nader gedetailleerd. In het ontwerpproces, dat door een externe partij (Latz + Partner) werd gedaan, vond regelmatig overleg plaats met supervisor stedelijke kwaliteit, interne deskundigen en omgeving om de kwaliteit te garanderen. In het vierde kwartaal 2013 is het Definitief ontwerp van het centrumplein vastgesteld. Bij besluitvorming omtrent de inschrijvingsleidraad en overige aanbestedingsdocumenten door het college op 18 maart 2014 hebben nog enkele aanpassingen plaatsgevonden op het Definitief Ontwerp.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

1. "Stand van zaken

- Het door Latz + partner gemaakte pleinontwerp is van hoge kwaliteit, het plein is opgeleverd en feestelijk in gebruik genomen.
- Bij de uitvoering zijn enkele zaken aangepast ten opzichte van het oorspronkelijk ontwerp, maar ook die uitvoering is hoogwaardig.
- Voor de wanden van het plein liggen nog geen goedgekeurde plannen voor verbetering voor, maar er wordt gewerkt aan diverse voorstellen.

2. Toetsingskader:

Inspiratieboek "Mijn Plein" en het door B&W vastgestelde Programma van eisen centrumplein.

3. Beoordeling:

- Op 26 juni 2015 is het Raadhuisplein geopend en in gebruik genomen. Sindsdien blijkt het plein een vaste aantrekkelijke aanvulling op de actieve openbare ruimte van het centrum te zijn.
- In het Raadhuisplein is veel geïnvesteerd; de uitvoering van de openbare ruimte is van hoog niveau, aantrekkelijk in de dag- en in de avondsituatie.
- De kwaliteit van dit plein wordt niet alleen bepaald door de inrichting maar evenzeer door de programmering en de kwaliteit van de wanden. Die blijft nog achter, maar dat maakt geen deel uit van de beoordeling van de inrichting van de openbare ruimte.
- Het plein wordt gebruikt en bezocht, ondanks het feit dat er in de randen nog nauwelijks actieve functies zijn. Dit is wel het moment om daaraan hard te werken.
- Er is over de verdere inrichting, gebruik en beheer van het Raadhuisplein (terrassen, kramen, uitstallingen, reclame, vlaggen, aankondigingen, etc.) nog niets vastgelegd. Dit is wel belangrijk om de kwaliteit voor de langere termijn te garanderen.

4. Waardering: Groen

5. Advies:

- Het Raadhuisplein wordt in de toekomst de belangrijkste kennismaking van de vele bezoekers van Wildlands met de stad en is daarom hét visitekaartje van Emmen; hier moeten bezoekers van Wildlands verleid worden om ook met de rest van de stad kennis te maken.
- De programmering en vormgeving van de wanden en randen van het plein, die geen onderdeel vormen van dit deelproject, verdienen nog veel aandacht. Dat kan alleen in overleg met eigenaren en ondernemers. Daaraan moet in de komende tijd veel aandacht besteed worden.
- Zorg eerst voor goede programmering en vormgeving van de randen, voordat je ook maar overweegt op het plein zelf (tijdelijke) commerciële activiteiten toe te laten.
- Stel duidelijke regels op voor zaken als kramen, terrassen, uitstallingen, reclame, vlaggen, kleuren, gebruik en beheer van het Raadhuisplein.
- Een Handboek voor de inrichting van de Openbare Ruimte voor de binnenstad zou in de afstemming van de verschillende belangrijke openbare ruimtes in de binnenstad kunnen voorzien.
- Het behoud van de kwaliteit van dit hoogwaardige plein met veel complexe voorzieningen op langere termijn vereist ook voldoende reserveringen voor onderhoud en beheer. “

eindoordeel stedelijke kwaliteit

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Ten aanzien van het natuursteen, de verlichting en de watertoevoer van het centrumplein is voor duurzame oplossingen gekozen. Zo wordt gebruik gemaakt van Europees natuursteen. Hiermee zijn de transportafstanden beperkt. Dit heeft een gunstig effect op o.a. de CO₂ uitstoot in het transportproces ten opzichte van natuursteen uit Azië en andere werelddelen. Tevens zijn de arbeidsomstandigheden tijdens het productieproces beter gewaarborgd binnen de landen van de Europese Unie.

Op het gebied van energie is ervoor gekozen om het verbruik bij de bron aan te pakken. Om het verbruik zo beperkt mogelijk te houden wordt er gewerkt met ledverlichting en worden de voor de waterpartij benodigde pompen voorzien van tijdschakelaars om het overbodig lopen van de pompen te voorkomen. De zonnepanelen voor energievoorziening centrumplein worden geplaatst. Streven is om jaarlijks evenveel energie op te wekken als op het centrumplein wordt verbruikt.

Op het plein wordt een grote waterpartij aangelegd. In de zomermaanden is de verdamping hoger dan de neerslag. Om de vijver aan te vullen wordt gebruik gemaakt van proceswater dat vrijkomt vanuit de waterfabriek van WMD. Op deze wijze wordt het proceswater hergebruikt en wordt er geen drinkwater verspild.

eindoordeel duurzaamheid	nvt
--------------------------	-----

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

In het bestek zijn eisen meegenomen ten aanzien van werkgelegenheid en Social Return on Investment tijdens de bouw. Voor de uitvoering van het centrumplein zijn twee regionale aannemers geselecteerd. De regionale werkgelegenheid is opgenomen in bijlage I.3

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid van het centrumplein is besproken tijdens het reguliere coördinatieoverleg. Aandachtspunt waren de bereikbaarheid van het centrumplein, de Willinkhof en de Belastingdienst tijdens de bouw. De aannemer van het Centrumplein heeft hiervoor een oplossing aangedragen en heeft voorzieningen getroffen waardoor deze bereikbaarheid tijdens de bouw gewaarborgd is gebleken.

Kennis en Innovatie

- Voor een hoogwaardig ontwerp van het centrumplein is via meervoudig onderhandse aanbesteding een beroep gedaan op internationaal bekende architecten.
- Kennis en innovatie vormen een belangrijk aandachtspunt bij het ontwerp van het plein.
- De verlichting van het Centrumplein kan op ieder moment (op afstand) aangepast worden op de omgeving.
- De watertoevoer voor de fontein vindt plaats vanuit de waterfabriek (zie ook duurzaamheid)

Betrokkenheid stakeholders

- Provincie en SNN m.b.t. subsidiëring.
- Met de eigenaren van de directe omgeving vindt rechtstreeks overleg plaats.
- Inwoners, ondernemers etc. m.b.t. bereikbaarheid (onder meer via klankbordgroepen)
- Inwoners, ondernemers etc. m.b.t. invulling plein en selectie ontwerp. Bovendien waren ondernemers vertegenwoordigd in de beoordelingscommissie van de aanbesteding van het centrumplein.
- Overleg met ondernemers van de Weiert, Vlinderpassage, Willinkhof en de Belastingdienst in verband met bereikbaarheid.
- Overleg heeft plaatsgevonden met de ondernemers van de Weiert en de bewoners van de Myriadeflat over de entree van de Parkeergarage Willinkplein I.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de tolerantiegrens

Er bestaan geen netto risico's meer boven de tolerantiegrens. Het project is opgeleverd en in gebruik genomen.

eindoordeel projectrisico's	
-----------------------------	--

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens

2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Het project is binnen planning en budget afgerond, waarbij de gewenste ambitie/kwaliteit is gerealiseerd en de gestelde voorwaarden in acht zijn genomen.

5. Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Bereikbaar Emmen-Centrum
Bestuurlijk opdrachtgever	-
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Projectmanager	Vacature/in beheer bij programmabureau Centrumvernieuwing Emmen.
Projectleider	Zie deelprojecten
Korte omschrijving project	<p>Uitvoeren verkeersmaatregelen ten behoeve van het verbeteren van de bereikbaarheid van buitenaf naar het centrum van Emmen (na de bouwfase), zowel te voet, per auto en fiets als per openbaar vervoer.</p> <p>In overleg met de provincie Drenthe is, op basis van de gemeentelijke en provinciale doelstellingen, nader invulling gegeven aan de binnen het project Bereikbaar Emmen Centrum te realiseren deelprojecten.</p> <p>Het verzamelproject Bereikbaar Emmen Centrum is uitgewerkt in deelprojecten, over welke afzonderlijk wordt gerapporteerd.</p>

5a. Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Boermarkeweg 1e fase

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Bereikbaar Emmen-Centrum: Boermarkeweg 1 ^e fase
Bestuurlijk opdrachtgever	B.D. Wilms
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	P. Ottens
Projectleider	P. Ottens
Korte omschrijving project	<p>Om de bereikbaarheid van de centrumruit te vergroten, wordt onder meer voorzien in een pakket van samenhangende maatregelen op de Boermarkeweg. Hierbij wordt ingezet op veilige fietsoversteken, snelle aanrijroutes voor het OV en een verbeterde kruispuntafhandeling. Dit pakket aan maatregelen moet de doorstroming op de Boermarkeweg verbeteren.</p> <p>In de eerste fase worden een busstrook vanuit zuidelijke richting tussen de van Schaikweg en het Scheperziekenhuis en de reconstructie van de kruispunten van de Boermarkeweg met de Statenweg/van Schaikweg en van de Boermarkeweg met de Dordsestraat gerealiseerd. Tijdens de bouw van de tunnel in de Hondsrugweg zal de aan te leggen busstrook in zuidelijke richting tussen de van Schaikweg en het Scheperziekenhuis tijdelijk voor al het verkeer worden opengesteld.</p>
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	Vanaf 2012-Q1
▪ Uitvoering:	2013-Q1 t/m 2013-Q3
Mijlpalen	
2013-Q3	Reconstructie 1e fase Boermarkeweg
Toelichting afwijkingen projectplanning	
geen afwijkingen	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
▪ n.v.t., project gerealiseerd	▪ n.v.t., project gerealiseerd

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Reconstructie Boermarkeweg 1e fase						
Reconstructie Boermarkeweg 1e fase (investering)						
Toerek alg proc + voorb kn	50.000	50.000	0	0	0	0
Voorbereiding reconstructie Boermarkeweg	0	14.883	0	-14.883	0	-14.883
Realisatie reconstructie Boermarkeweg	745.000	709.450	0	35.550	0	35.550
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	795.000	774.333	0	20.667	0	20.667
Totaal Reconstructie Boermarkeweg 1e fase	795.000	774.333	0	20.667	0	20.667
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Reconstructie Boermarkeweg 1e fase	795.000	774.333	0	20.667	0	20.667

Toelichting afwijkingen projectbudget

De werkelijke kosten en verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Op 20 december 2012 heeft de Raad een krediet van € 795.000 beschikbaar gesteld voor de reconstructie Boermarkeweg 1^e fase en deze te dekken uit € 530.000 RSP Bereikbaarheid en € 265.000 gemeentelijke middelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheid).

Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke kosten in totaal circa € 20.000 lager uitvallen dan begroot (krediet). Dit bedrag is niet vrij aanwendbaar en wordt in principe ingezet voor de dekking van € 2,3 miljoen Multimodale maatregelen N862.

Het saldo van de verwachte afwijkingen zal na vaststelling van deze rapportage worden begroot op onvoorzien binnen het project.

De verwachting is dat dit project in het 2^e half jaar 2016 daadwerkelijk afgerond en afgesloten kan worden.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Reconstructie Boermarkeweg 1e fase						
Bijdrage RSP-RBP	530.000	516.222	0	13.778	0	13.778
ISV	22.525	22.525	0	0	0	0
Fonds bovenwijks	39.750	39.750	0	0	0	0
Dekking middels kapitaallasten	202.725	0	0	202.725	195.836	6.889
Totaal dekking Reconstructie Boermarkeweg 1e fase	795.000	578.497	0	216.503	195.836	20.667

Toelichting dekking

De bijdragen vanuit de bestemmingsreserve Atalanta (voorheen ISV en FBW) zijn geboekt in 2013. De aanpassing op de samenwerkingsovereenkomst (bijdrage RSP Bereikbaarheid) is in de 1^e periode 2014 ontvangen. Op basis van de werkelijk geboekte kosten tot en met 31 december 2015 is de dekking RSP Bereikbaarheid geboekt. Het verschil tussen werkelijke geboekte kosten en de werkelijke dekking wordt veroorzaakt door de dekking door middel van kapitaallasten.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Niet van toepassing.

eendoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Niet van toepassing.

eendoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Regionale Werkgelegenheid:

De reconstructie Boermarkeweg 1^e fase is uitgevoerd door een regionale aannemer. Zie bijlage I.3

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Het project is afgerond

Kennis en Innovatie

N.v.t.

Betrokkenheid stakeholders

Het project is afgerond

Het eendoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Het project is afgerond

eendoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico in oranje of rood
- 2 of 3 projectrisico's in oranje of rood
- meer dan 3 projectrisico's in oranje of rood

OVERIG

Opmerkingen

Het project is binnen planning en budget gerealiseerd, waarbij de gewenste ambitie/kwaliteit is gerealiseerd en de gestelde randvoorwaarden in acht zijn genomen.

5b. Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Boermarkeweg 2^e fase

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Bereikbaar Emmen-Centrum: Boermarkeweg 2 ^e fase
Bestuurlijk opdrachtgever	B.D. Wilms
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters
Projectmanager	Vacature
Projectleider	Vacature
Korte omschrijving project	<p>Om de bereikbaarheid van de centrumruit te vergroten, wordt onder meer voorzien in een pakket van samenhangende maatregelen op de Boermarkeweg. Hierbij wordt ingezet op veilige fietsoversteken, snelle aanrijroutes voor het OV en een verbeterde kruispuntafhandeling in combinatie met de entree van de parkeerplaatsen bij het ziekenhuis. Dit pakket aan maatregelen moet de doorstroming op de Boermarkeweg verbeteren.</p> <p>In de tweede fase worden een busstrook vanuit noordelijke richting, het afsluiten van de Angelsloërdijk en het heraansluiten van de Angelsloërdijk op de Statenweg / van Schaikweg en de vergroting van de kruispuntcapaciteit inrit Scheperziekenhuis in combinatie met het kruispunt Oosterstraat gerealiseerd.</p>
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	Start voorbereiding Q1-2016
▪ Uitvoering:	Start uitvoering naar verwachting in 2017 of 2018
Mijlpalen	
N.v.t.	
Toelichting afwijkingen projectplanning	
N.v.t.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
▪ N.v.t.	▪ N.v.t.
eindoordeel planning	nvt

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Reconstructie Boermarkeweg 2e fase						
Reconstructie Boermarkeweg 2e fase (investering)						
Toerek alq proc + voorb kn	200.000	0	0	200.000	200.000	0
Totale investeringsraming	1.250.000	0	0	1.250.000	1.250.000	0
Nog te detailleren / afronding	60.000	0	0	60.000	60.000	0
Onvoorzien	190.000	0	0	190.000	190.000	0
Totaal	1.700.000	0	0	1.700.000	1.700.000	0
Totaal Reconstructie Boermarkeweg 2e fase	1.700.000	0	0	1.700.000	1.700.000	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Reconstructie Boermarkeweg 2e fase	1.700.000	0	0	1.700.000	1.700.000	0

Mutaties in werkelijke kosten en aangegane verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Op 20 februari 2014 heeft de raad voor de realisatie van Boermarkeweg 2^e fase een krediet beschikbaar gesteld van € 1,7 mln. exclusief BTW. Dit krediet wordt gedekt voor € 1.133.333 RSP Bereikbaarheidsbijdrage provincie Drenthe en voor € 566.667 uit gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

Toelichting afwijkingen projectbudget

Niet van toepassing.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Reconstructie Boermarkeweg 2e fase						
Bijdrage RSP-RBP	1.133.333	0	0	1.133.333	1.133.333	0
ISV	48.000	0	0	48.000	48.000	0
Fonds bovenwijks	86.000	0	0	86.000	86.000	0
Dekking middels kapitaallasten	432.667	0	0	432.667	432.667	0
Totaal dekking Reconstructie Boermarkeweg 2e fase	1.700.000	0	0	1.700.000	1.700.000	0

Toelichting dekking

Op 20 februari 2014 heeft de raad voor de realisatie van Boermarkeweg 2^e fase een krediet beschikbaar gesteld van € 1,7 mln. exclusief BTW. Dit krediet wordt gedekt voor € 1.133.333 RSP Bereikbaarheidsbijdrage provincie Drenthe en voor € 566.667 uit gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Niet van toepassing.

eendoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Niet van toepassing.

eendoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Kennis en Innovatie

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Betrokkenheid stakeholders

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Het eendoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Er zijn er nog geen projectrisico's geïdentificeerd.

eendoordeel projectrisico's

nvt

Risico's (zie risicomanagement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico in oranje of rood
- 2 of 3 projectrisico's in oranje of rood
- meer dan 3 projectrisico's in oranje of rood

OVERIG

Opmerkingen

n.v.t.

5c. Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Reconstructie aansluiting N34 / Rondweg

ALGEMEEN

Algemene informatie				
Projectnaam	Bereikbaar Emmen-Centrum: Reconstructie aansluiting N34 / Rondweg			
Bestuurlijk opdrachtgever	B.D. Wilms			
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch			
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek			
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters			
Projectmanager/Aandachtsfunctionaris	H. v.d. Helm			
Projectleider	n.v.t. (project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe)			
Korte omschrijving project	Ter uitvoering van zowel het gemeentelijk- als provinciaal verkeer- en vervoersplan, waarin de Rondweg gecategoriseerd is als een weg met een stroomfunctie, zal de aansluiting N34 / Rondweg een volwaardig ongelijkvloers knooppunt worden. Bijzonder aandachtspunt hierbij is het behoud van een parallelverbinding voor fiets- en landbouwverkeer en lokaal verkeer. Onderdeel van dit project is tevens het afsluiten van de aansluiting Ermerweg op de Rondweg en het verplaatsen van de carpoolplek.			
Fasering				
Initiatief →	Definitie →	Ontwerp →	Vorbereiding →	Realisatie
		X		

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	t/m 2017
▪ Uitvoering:	2018-Q1 t/m 2019-Q4
Mijlpalen	
Voor 1-1-2020	Project gereed i.v.m. RSP voorwaarden
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Vanuit de gemeente Emmen is een aandachtsfunctionaris benoemd. 10 maart 2016 zal de provincie de plannen in een informatiebijeenkomst presenteren aan de raad. Nadat de colleges het ontwerp hebben goedgekeurd zal het plan ter wens en bedenkingen worden voorgelegd aan de raad en zal naar verwachting voor de zomer de bestemmingsplanprocedure worden gestart.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inloopbijeenkomst voor belangstellenden (13-10-2015). ▪ Uitwerking bestuurlijke voorkeursvariant 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitwerking bestemmingsplan. ▪ Informatiebijeenkomst voor raad (10 maart 2016)

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Op 20 februari 2014 heeft de Raad ter realisatie van het door de provincie Drenthe uit te voeren project Aansluiting N34/Rondweg een krediet van € 7,9 mln. exclusief BTW beschikbaar gesteld. Dit krediet wordt gedekt uit € 5.266.667 RSP Bereikbaarheidsbijdrage provincie Drenthe en € 2.633.333 gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

De gemeente zal een bijdrage van € 2.633.333 beschikbaar stellen aan de provincie voor dit project. Het project zal door en voor rekening en risico van de provincie Drenthe worden uitgevoerd.

Toelichting afwijkingen projectbudget

Niet van toepassing.

eindoordeel financiën

nvt

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

De provincie Drenthe heeft haar ruimtelijk beleid vorm gegeven in de omgevingsvisie Drenthe (2014). De visie formuleert een breed palet aan waarden, kwaliteiten en geeft richting aan ontwikkelingen voor de komende 10 jaar. De provincie Drenthe hecht grote waarde aan de ruimtelijke kwaliteiten die de provincie te bieden heeft. De ambitie is om de ruimtelijke identiteit van Drenthe te versterken. Nieuwe ontwikkelingen worden altijd gedaan in samenhang met de kernkwaliteiten van het Drentse landschap. Naast de samenhang tussen de kernkwaliteiten is binnen de beekdalen specifiek van belang:

- behoud van het onbebouwde karakter van de beekdalen
- de archeologische waarden van de beekdalen
- de eco-hydrologische versterking van de beekdalen en van de Natuurnetwerk NL (EHS)
- de beschermde status van de aardkundige waarde van de Hondsrug
- de betekenis van nieuwe ontwikkelingen binnen het Geopark Hondsrug.

De uitwerking van de omgevingsvisie vindt onder andere plaats wanneer specifieke ontwikkelingen zich voordoen zoals de aanpassing van de N391. De kernkwaliteiten waren daarom ook sturend in de landschapsvisie N391 (2014). Deze visie dient als kader voor de verdere ontwikkeling van de N391, alsmede de aansluiting op de N34.

eindoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Niet van toepassing.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
aanpassingen nodig.

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe

Kennis en Innovatie

Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe

Betrokkenheid stakeholders

Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe

eindoordeel projectrisico's

nvt

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

maximaal 1 projectrisico in oranje of rood

2 of 3 projectrisico's in oranje of rood

meer dan 3 projectrisico's in oranje of rood

OVERIG

Opmerkingen

Dit project wordt door en voor rekening en risico van de provincie Drenthe uitgevoerd.

5d. Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Reconstructie aansluiting N862 / Rondweg

ALGEMEEN

Algemene informatie				
Projectnaam	Bereikbaar Emmen-Centrum: Reconstructie aansluiting N862 / Rondweg			
Bestuurlijk opdrachtgever	B.D. Wilms			
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch			
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek			
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters			
Projectmanager/Aandachtsfunctionaris	H. v.d. Helm			
Projectleider	n.v.t. (project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe)			
Korte omschrijving project	Ter uitvoering van zowel het gemeentelijk- als provinciaal verkeer- en vervoersplan, waarin de Rondweg gecategoriseerd is als een weg met een stroomfunctie, zal de aansluiting van de Rondweg met de N862 (weg Emmen – Klazienaveen) een volwaardig ongelijkvloers knooppunt worden. Bijzonder aandachtspunt hierbij is een zo soepel mogelijke afwikkeling van het verkeer van en naar de N391 richting de A37 en de verkeersafwikkeling op de N862 zelf richting het centrum van Emmen.			
Fasering				
Initiatief →	Definitie →	Ontwerp →	Vorbereiding →	Realisatie
	X			

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe
▪ Uitvoering:	Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe
Mijlpalen	
N.v.t.	
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Vanuit de gemeente Emmen is een aandachtsfunctionaris benoemd. Het project is nog in een beginstadium, waarbij eerst nog verdere procesafspraken moeten worden gemaakt.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
n.v.t.	n.v.t.

eindoordeel planning	nvt
----------------------	-----

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget
Op 20 februari 2014 heeft de raad ter realisatie van het door de provincie Drenthe uit te voeren project Aansluiting N862/Rondweg een krediet van € 3,6 mln. exclusief BTW beschikbaar gesteld. Dit krediet wordt gedekt uit € 2,4 RSP Bereikbaarheidsbijdrage provincie Drenthe en € 1,2 gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

De gemeente zal een bijdrage van € 1,2 mln. beschikbaar stellen aan de provincie voor dit project. Het project zal door en voor rekening en risico van de provincie Drenthe worden uitgevoerd.

Toelichting afwijkingen projectbudget

Niet van toepassing.

eindoordeel financiën

nvt

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

De provincie Drenthe heeft haar ruimtelijk beleid vormgegeven in de omgevingsvisie Drenthe (2014). De visie formuleert een breed palet aan waarden, kwaliteiten en geeft richting aan ontwikkelingen voor de komende 10 jaar. De provincie Drenthe hecht grote waarde aan de ruimtelijke kwaliteiten die de provincie te bieden heeft. De ambitie is om de ruimtelijke identiteit van Drenthe te versterken. Nieuwe ontwikkelingen worden altijd gedaan in samenhang met de kernkwaliteiten van het Drentse landschap. Naast de samenhang tussen de kernkwaliteiten is binnen de beekdalen specifiek van belang:

- behoud van het onbebouwde karakter van de beekdalen
- de archeologische waarden van de beekdalen
- de eco-hydrologische versterking van de beekdalen en van de Natuurnetwerk NL (EHS)
- de beschermde status van de aardkundige waarde van de Hondsrug
- de betekenis van nieuwe ontwikkelingen binnen het Geopark Hondsrug.

De uitwerking van de omgevingsvisie vindt onder andere plaats wanneer specifieke ontwikkelingen zich voordoen zoals de aanpassing van de N391. De kernkwaliteiten waren daarom ook sturend in de landschapsvisie N391 (2014). Deze visie dient als kader voor de verdere ontwikkeling van de N391, alsmede de aansluiting op de N862.

eindoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Niet van toepassing.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe

Kennis en Innovatie

Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe

Betrokkenheid stakeholders

Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Nog niet bekend: project wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe

eindoordeel projectrisico's

Nvt

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

maximaal 1 projectrisico in oranje of rood

2 of 3 projectrisico's in oranje of rood

meer dan 3 projectrisico's in oranje of rood

OVERIG

Opmerkingen

Dit project wordt door en voor rekening en risico van de provincie Drenthe uitgevoerd.

5e. Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Nader te bepalen multimodale maatregelen N862

ALGEMEEN

Algemene informatie				
Projectnaam	Bereikbaar Emmen-Centrum: Nader te bepalen multimodale maatregelen N862			
Bestuurlijk opdrachtgever	B.D. Wilms			
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch			
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek			
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters			
Projectmanager	vacature			
Projectleider	vacature			
Korte omschrijving project	<p>De N862 (weg Emmen – Klazienaveen) vervult een schakelfunctie in de bereikbaarheid van het landelijk- (A37) en regionale hoofdwegennet (N34 en N391). Voorts is deze weg vanaf de A37 de belangrijke toegangspoort naar Emmen-centrum, het industrieterrein Bargermeer, de bedrijvenlocaties A37 en Pollux. Ook in de Structuurvisie Emmen 2020 is de N862 als belangrijkste entree-as van Emmen aangewezen, 'stadsentree'. Het beleid is erop gericht de weg meer allure te geven, de uitstraling van de aangrenzende terreinen richting de weg sterk te verbeteren en de capaciteit van de weg zelf te vergroten en knelpuntvrij te maken. Op deze wijze wordt een relatie gelegd tussen Emmen en de A37, alsmede een visitekaartje afgegeven aan voorbijgangers op de snelweg.</p> <p>Samen met de provincie Drenthe worden in een multimodale studie de mogelijkheden onderzocht (waaronder een verdubbeling). Het eindbeeld van de N862 (weg Emmen – Klazienaveen) is mede afhankelijk van de uitkomst van dit onderzoek. Hiervoor is in het kader van Bereikbaar Emmen Centrum een bedrag van € 2,3 mln. gereserveerd.</p>			
Fasering				
Initiatief	Definitie	Ontwerp	Vorbereiding	Realisatie
X				

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	Nog niet van toepassing
▪ Uitvoering:	Nog niet van toepassing
Mijlpalen	
Nvt	
Toelichting afwijkingen projectplanning	
N.v.t.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
N.v.t.	N.v.t.

eindoordeel planning	nvt
----------------------	-----

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Op 20 februari 2014 heeft de Raad ingestemd met de aanwending van projectvoordelen uit de RSP Bereikbaarheidsprojecten Emmen Centrum voor een bedrag van € 2,3 mln. exclusief Btw voor de dekking van het project ' Nader te bepalen multimodale maatregelen N862' conform de bestuurlijk met de provincie Drenthe gemaakte afspraken.

Toelichting afwijkingen projectbudget

Niet van toepassing.

eindoordeel financiën

nvt

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Niet van toepassing.

eindoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Niet van toepassing.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Nog niet van toepassing

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Nog niet van toepassing

Kennis en Innovatie

Nog niet van toepassing

Betrokkenheid stakeholders

Nog niet van toepassing

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Nog niet van toepassing.

eindoordeel projectrisico's

nvt

Risico's (zie risicomanagement voor uitleg risicoscore)

maximaal 1 projectrisico in oranje of rood

2 of 3 projectrisico's in oranje of rood

meer dan 3 projectrisico's in oranje of rood

OVERIG

Opmerkingen

Concrete invulling van dit project is nog niet bekend.

5f. Rapportage Bereikbaar Emmen Centrum – Voorzieningen en maatregelen verkeers- en parkeermanagement

ALGEMEEN	
Algemene informatie	
Projectnaam	Bereikbaar Emmen-Centrum: Voorzieningen en maatregelen Verkeers- en parkeermanagement
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters
Projectmanager	A. Feitsma
Projectleider	A. Feitsma
Korte omschrijving project	<p>Gestreefd wordt naar een dynamisch verkeers- en parkeermanagementsysteem. Voor efficiënt gebruik van de parkeervoorzieningen zou voor een interne parkeerrouteverwijzing gezorgd moeten worden op de volgende kruispunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frieslandweg-Westeind • Hondsrugweg-Frieslandweg-Weerdingerstraat • Hondsrugweg-Westerstraat • Hondsrugweg-Nieuwe parkeergarage Willinkplein • Hondsrugweg-Van Schaikweg • Hondsrugweg-Ermerweg <p>Het parkeerverwijssysteem kan worden uitgebreid met bijvoorbeeld dynamische route informatiepanelen (DRIP's) op de N34 en N862 (Emmen-Klazienaveen). Hiervoor is in het kader van Bereikbaar Emmen Centrum een kaderstellend bedrag van € 750.000 gereserveerd.</p>
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2015 Q1 tm 2015-Q4
▪ Uitvoering:	2016-Q1 tm 2016-Q1
Mijlpalen	
juni 2015	Besluitvorming door college
november 2015	Aanbesteding en opdrachtverstrekking
februari 2016	Plaatsing bebording, DRIP's en inwerkingstelling systeem
maart 2016	Systeem getest en gereed
Toelichting afwijkingen projectplanning	
N.v.t.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ De Raad in de gelegenheid stellen gevoelens te laten blijken ▪ Opstellen Programma van Eisen ▪ Starten van de aanbestedingsprocedure ▪ Gunningen verstrekt 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitvoering en in werking stellen van het dynamische parkeer en verkeerssysteem.

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Verkeers- en parkeermanagement						
Verkeer- en parkeermanagement (investering)						
Toerek alg proc + voorb kn	100.000	0	0	100.000	100.000	0
Statische verkeers- en parkeerverwijzing	556.750	6.680	432.122	117.948	31.719	86.229
Tellers dynamische parkeerverwijzing	431.650	19.991	54.949	356.710	12.060	344.650
Voedingen / electra	122.300	0	39.222	83.078	21.778	61.300
Slaqbomen en tellercommunicatie	39.300	0	0	39.300	33.000	6.300
Vaste DRIP	0	109	276.496	-276.605	87.855	-364.460
PRIS	0	0	0	0	51.200	-51.200
Voorbereiding en toezicht	0	447	12.500	-12.947	43.603	-56.550
Ten laste van Hondsrugwegtunnel	-500.000	0	-500.000	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	26.269	-26.269
Totaal	750.000	27.227	315.289	407.484	407.484	0
Totaal Verkeer- en parkeermanagement	750.000	27.227	315.289	407.484	407.484	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Verkeer- en parkeermanagement	750.000	27.227	315.289	407.484	407.484	0

Mutaties op werkelijke kosten en aangegane verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Op 20 februari 2014 heeft de Raad een krediet beschikbaar gesteld van € 750.000 voor de realisatie van 'Voorzieningen en maatregelen verkeers-en parkeermanagement'. Dit krediet voor € 500.000 te dekken uit RSP Bereikbaarheidsbijdrage provincie Drenthe en voor € 250.000 te dekken uit gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

De totale kosten ad € 1.150.000 hebben voor € 500.000 betrekking op bewegwijzering binnen het projectgebied Hondsrugtunnel.

Het krediet van verkeers- en parkeermanagement is in de afgelopen periode nader uitgewerkt en gedetailleerd. Na vaststelling van deze rapportage CvE 2015-3 zal het krediet worden aangepast op basis van de hierboven gepresenteerde afwijkingen

Toelichting afwijkingen projectbudget

Niet van toepassing.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Verkeers- en parkeermanagement						
Bijdrage RSP-RBP	500.000	0	0	500.000	500.000	0
ISV	21.000	21.000	0	0	0	0
Fonds bovenwijks	38.000	38.000	0	0	0	0
Dekking middels kapitaallasten	191.000	0	0	191.000	191.000	0
Totaal dekking Verkeers- en parkeermanagement	750.000	59.000	0	691.000	691.000	0

Toelichting dekking

Op 20 februari 2014 heeft de Raad een krediet beschikbaar gesteld van € 750.000 voor de realisatie van 'Voorzieningen en maatregelen verkeers-en parkeermanagement'. Dit krediet voor € 500.000 te dekken uit RSP Bereikbaarheidsbijdrage provincie Drenthe en voor € 250.000 te dekken uit gemeentelijke dekkingsmiddelen (cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage).

eendoordeel financiën	
-----------------------	--

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT**Toelichting stedelijke kwaliteit**

Niet van toepassing.

eendoordeel stedelijke kwaliteit	nvt
----------------------------------	-----

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID**Toelichting duurzaamheid**

Niet van toepassing.

eendoordeel duurzaamheid	nvt
--------------------------	-----

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN**Werkgelegenheid tijdens de bouw**

De gegevens omtrent regionale werkgelegenheid zijn opgenomen in Bijlage I.3 van dit bijlagenboek.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Voor zover het project gevolgen heeft voor de bereikbaarheid, zal dit worden meegenomen als aandachtspunten in het PvE. Tevens wordt de bereikbaarheid meegenomen in coördinatieoverleg Bereikbaarheid.

Kennis en Innovatie

Niet van toepassing

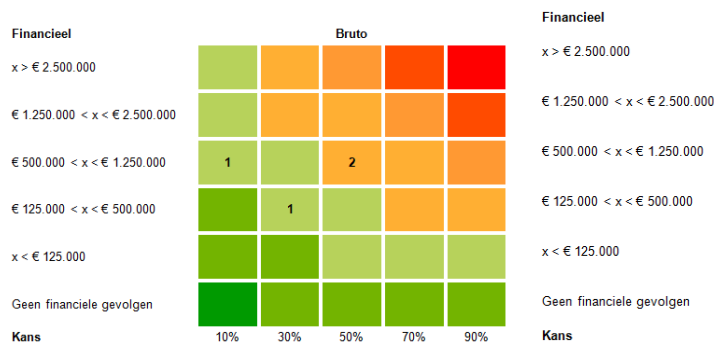
Betrokkenheid stakeholders

- Subsidiënt provincie Drenthe.
- Overleg heeft plaatsgevonden met DPE over de te verwachten bezoekersstroom naar Wildlands.
- De plannen worden besproken met de ondernemers in het centrum van Emmen.
- Nationale bewegwijzeringsdienst (NBD) is de partij die door de gezamenlijke wegbeheerders is aangewezen om landelijk uniform de vaste bewegwijzering te ontwerpen en te plaatsen. In de afgelopen periode hebben meerdere overleggen plaatsgevonden.
- Traffic Service Nederland (TSN) is de partij in Noord-Nederland die is aangewezen om de vaste bebording te plaatsen. In de afgelopen periode hebben meerdere overleggen plaatsgevonden.

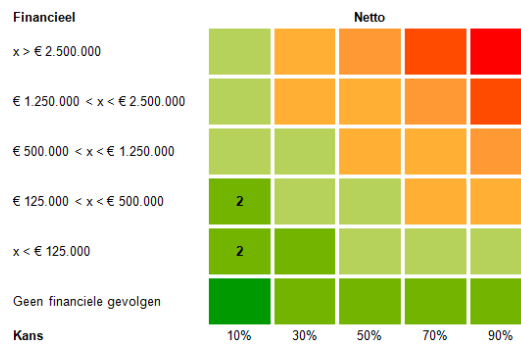
Het eendoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

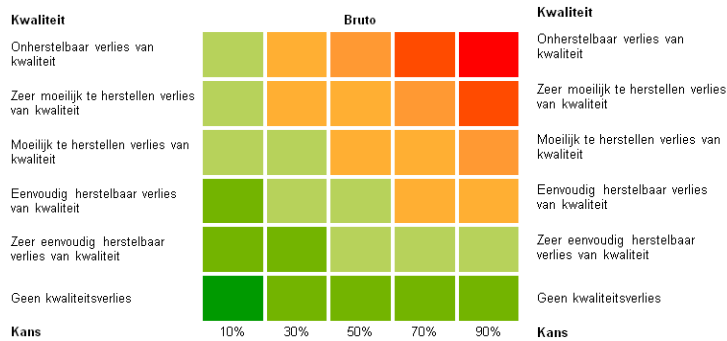
Financieel

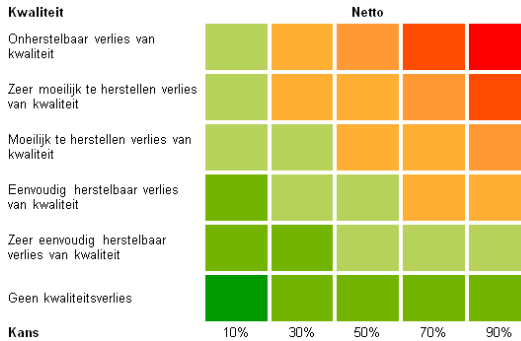
Netto

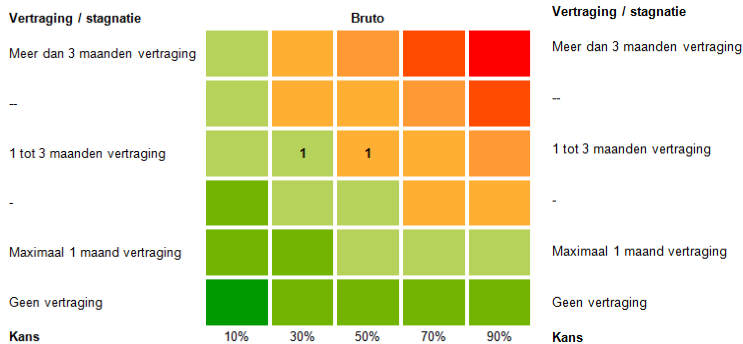
Kwaliteit

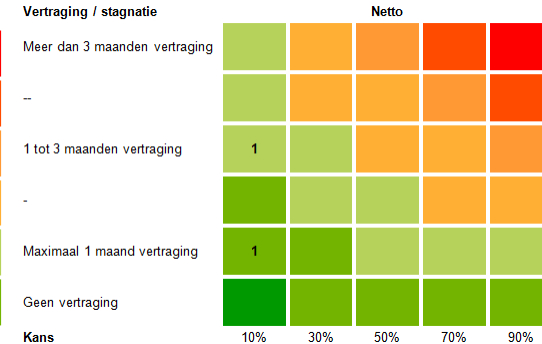
Netto

Vertraging /stagnatie

Netto

Nettorisico's boven de risicotolerantiegrens

Er bevinden zich geen nettorisico's boven de risicotolerantiegrens.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico in oranje of rood
- 2 of 3 projectrisico's in oranje of rood
- meer dan 3 projectrisico's in oranje of rood

OVERIG

Opmerkingen

n.v.t.

6. Rapportage Theater / Wereld van Ontmoeting

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Wereld van Theater / Wereld van Ontmoeting
Bestuurlijk opdrachtgever	B.D. Wilms
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	M. Wieringa
Projectleider / Adviseur	T. van Nispen
Korte omschrijving project	Bouw van een theater en een, in relatie tot het dierenparkconcept, gezamenlijk entreegebouw, de Wereld van Ontmoeting. Het theater biedt een breed cultureel aanbod en krijgt een schouwburgzaal met circa 800 stoelen en een multifunctionele kleine zaal met 300 zitplaatsen of 1000 staanplaatsen.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorbereiding: t/m 2014-Q2 ▪ Uitvoering: 2014-Q3 t/m 2016-Q3 (inclusief try-out) 	
Mijlpalen	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 25 april 2014 Gunningsbesluit (n.a.v. afronding aanbesteding) ▪ juli 2014 Prijs- en contractvorming gereed ▪ september 2014 Start bouw ▪ 1 januari 2016 Oplevering Wereld van Ontmoeting (excl. congres)- mijlpaal 1 ▪ 25 maart 2016 Opening Wereld van Ontmoeting ▪ 1 april 2016 Oplevering Wereld van Ontmoeting (incl. congres en vlakke vloerzaal)- mijlpaal 2 ▪ 1 juni 2016 Oplevering Wereld van Theater- mijlpaal 3 ▪ sept/okt 2016 Opening Wereld van Theater 	
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Op 4 januari 2016 heeft de oplevering van mijlpaal 1 plaatsgevonden. Samen met Wildlands en Dura Vermeer is een proces verbaal van oplevering opgesteld. De oplevering was goed.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wind en waterdicht (ruwbouw afgerond) ▪ Definitieve invulling interieur vastgesteld door de stuurgroep ▪ Kantoren bouwen ▪ Nadere uitwerking reclame-uitingen en logo's ▪ Start inrichting kompasplein. ▪ Invulling en afstemming stelposten theatertechniek. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inrichting en afbouw theater ▪ Oplevering mijlpaal 2 (gereedmaken congrescentrum en vlakke vloerzaal) ▪ Afronding bestrating en hekwerken rondom project ▪ Kaders voor reclame-uitingen en logo's vastgesteld ▪ Opdrachtverstrekking stelposten theatertechniek. ▪ Plaatsing ledscherm

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Theater / Wereld van Ontmoeting						
Voorbereiding theater / WvO (investering)						
Externe projectleiding / Bouwmanagement	525.482	525.482	0	0	0	0
Overname voorbereid. ksn DPE	524.462	524.462	0	0	0	0
Uitwerking PVE definitiefase	27.663	27.663	0	0	0	0
Selectieprocedure 1e ronde	19.936	19.936	0	0	0	0
Selectieprocedure 2e ronde	85.548	85.548	0	0	0	0
SO + selectieronde adviseurs	23.142	23.142	0	0	0	0
Voorlopig ontwerp (VO1)	75.217	75.216	0	0	0	0
Communicatie	9.766	9.766	0	0	0	0
Honorarium architect	1.217.074	1.217.074	0	0	0	0
Aanvullende opdr. architect theater	51.000	51.000	0	0	0	0
Interieuradvies	107.997	107.997	0	0	0	0
Honorarium constructeur	322.964	322.964	0	0	0	0
Installatieadviseur	275.001	275.001	0	0	0	0
Juridische kosten	23.796	23.796	0	0	0	0
Akoestisch / bouw fysisch adviseur	210.950	209.573	0	1.377	0	1.377
Theatertechnisch adviseur	284.015	284.015	0	0	0	0
Advies zaalakoestisch	0	0	0	0	0	0
Procesmanagement tot uitvoering theater	402.918	402.918	0	0	0	0
Ontwerpmanagement tot uitvoering theater	21.634	21.634	0	0	0	0
Kostenmanagement theater	21.343	21.343	0	0	0	0
Aanbestedingsmanagement theater	72.764	72.764	0	0	0	0
Adviseur duurzaam bouwen theater	0	0	0	0	0	0
Directievoering theater	272	272	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.302.944	4.301.568	0	1.377	0	1.377
Totaal Voorbereiding theater / WvO	4.302.944	4.301.568	0	1.377	0	1.377
Realisatie theater / WvO						
Aanneemsom theater	37.479.000	30.340.000	7.139.000	0	0	0
Stelpost thematisering WvO	500.000	0	0	500.000	500.000	0
Stelpost kiosk	310.000	0	0	310.000	310.000	0
Grondkosten	1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000	0
Juridische kosten	40.000	39.716	284	0	0	0
Toerek. alq. proc. + voorb. kn.	3.250.000	3.250.000	0	0	0	0
Ontwerp en advieskosten	775.000	447.144	110.361	217.495	217.495	0
Communicatie	100.000	13.720	0	86.280	86.280	0
Leges	450.000	472.052	0	-22.052	0	-22.052
Bouwmanagement	0	0	0	0	0	0
Meerwerk CVE	562.162	85.000	199.786	277.376	379.367	-101.991
Aanbestedingsresultaten CVE	21.000	0	0	21.000	21.000	0
LED scherm	0	0	0	0	288.360	-288.360
Onvoorzien	209.894	0	0	209.894	87.228	122.666
Totaal	44.697.056	34.647.632	7.449.432	2.599.993	2.889.729	-289.737
Totaal Realisatie theater / WvO	44.697.056	34.647.632	7.449.432	2.599.993	2.889.729	-289.737
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Theater / WvO	49.000.000	38.949.200	7.449.432	2.601.370	2.889.729	-288.360

Toelichting projectbudget

Mutaties zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Met het raadsbesluit van 19 maart 2012 is het bij raadsbesluit van 3 oktober 2011 verleende raamkrediet van in totaal € 60 miljoen voor Theater en Wereld van Ontmoeting omgezet in:

- een investeringskrediet van € 49 miljoen voor de bouw van het Theater en het gemeentelijke deel van de Wereld van Ontmoeting (plandeel WvO- publieke functie)
- een aan DPE te verstrekken annuïtaire geldlening van € 3,5 miljoen, voor de realisatie van het DPE-deel van de Wereld van Ontmoeting (plandeel WvO – entreegebied park)
- verstrekken van een borgtocht aan de Rabobank voor een door de Rabobank te verstrekken lening aan DPE van € 7,5 miljoen voor de realisatie van het DPE deel van de Wereld van Ontmoeting (plandeel WvO)

– entreegebied park).

In het overzicht voorbereidingskrediet is het totale verleende voorbereidingskrediet van € 4.302.944 opgenomen. Dit bestaat uit het in 2009 verleende voorbereidingskrediet van € 1.620.000 het in januari 2013 verleende aanvullende voorbereidingskrediet van € 2.450.000 en op basis van de rapportages CvE is € 232.944 overgeheveld vanuit uitvoeringskrediet naar voorbereidingskrediet.

Op 25 april 2014 is vanuit het door de raad beschikbaar gestelde raamkrediet WvT/WvO van € 49 miljoen een uitvoeringskrediet van € 44.930.000 beschikbaar gesteld voor de engineering en realisatie van WvT/WvO (€ 49 miljoen raamkrediet, minus € 1,62 mln. voorbereidingskrediet en € 2,45 mln. aanvullend voorbereidingskrediet).

Op 8 december 2015 heeft het college besloten om een ledscherm aan te schaffen voor aan de buitenzijde Theater aan het Raadhuisplein en de investeringskosten van circa € 300.000 (excl. btw) voorlopig te dekken uit het krediet Theater/WvO. In het 1^e half jaar 2016 zal een afzonderlijk voorstel worden geschreven met betrekking tot het gebruik en de exploitatie van het ledscherm. Tevens zal hierbij een voorstel worden gedaan m.b.t. de definitieve dekking van de aanschaf en de exploitatiekosten van het ledscherm.

In de afgelopen maanden zijn meerwerkafspraken gemaakt ten aanzien van de volgende posten:

- € 12.500 voor netwerk, wifi en telefonie
- € 25.500 voor handdrogers Dyson Airblade
- € 61.108 voor Hekwerk Holdert en Vreding zijde
- € 2.883 overige kleine meerwerkposten

Deze kosten zullen net als de hogere legeskosten ad € 22.052 ten laste worden gebracht van de post onvoorzien. De post onvoorzien bedraagt na aftrek van bovengenoemde posten nog slechts € 85.851.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Theater / WvO						
Bijdrage EFRO	823.551	0	0	823.551	823.551	0
Bijdrage RSP-plus Prov (co-fin EFRO)	411.776	0	0	411.776	411.776	0
Bijdrage RSP-plus Prov	2.000.000	1.589.889	0	410.111	410.111	0
Dekking middels kapitaallasten	45.764.673	0	0	45.764.673	45.764.673	0
Totaal dekking theater / WvO	49.000.000	1.589.889	0	47.410.111	47.410.111	0

Toelichting dekking

De kapitaallasten van het Theater zullen gedekt worden uit de verhuur van het Theater aan DPE. Vervolgens zal dit bedrag weer nodig zijn voor de subsidiëring van de theaterprogrammering.

Voor het Theater/WvO bestaat nog een risico ten aanzien van de toerekening van subsidiabele kosten aan het -in het kader van de EFRO-subsidie- subsidiabele openbaar toegankelijke deel van de Wereld van Ontmoeting. Aan het openbaar toegankelijke deel WvO zijn aanzienlijk minder subsidiabele kosten toe te rekenen dan waar in de investeringsraming en dekking Theater/WvO rekening mee is gehouden. Na vaststelling van het definitieve subsidiebedrag kunnen de daadwerkelijke financiële consequenties in kaart worden gebracht en zal bekeken worden hoe deze afgedekt kunnen worden. De EFRO dekking is nog niet daadwerkelijk als dekking verantwoord.

De werkelijke dekking RSP + is gebaseerd op de werkelijk geboekte kosten tot en met 31 december 2015.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

Toelichting stedelijke kwaliteit

De supervisor stedelijke kwaliteit heeft deelgenomen in het ontwerpteam. Afstemming op de stedelijke (omgevings) kwaliteit vindt plaats op basis van de documenten 'Kwalitatieve inpassing WvT / WvO' en "Programma van eisen WvT/WvO" die als kader door het college zijn vastgesteld. In oktober 2013 is het Definitief ontwerp van WvT en WvO vastgesteld. De vraagspecificatie is in februari 2014 door het college vastgesteld. De aandachtspunten uit Q4-2013 van de supervisor stedelijke kwaliteit zijn hierin meegenomen als aandachtspunt. De supervisor Stedelijke kwaliteit is opgenomen in de selectiecommissie.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

1. "Stand van zaken:

- Het Atlas theater wordt een van de belangrijkste gebouwen in Emmen en vervult een cruciale rol: als icoon, als feestzaal voor de stad, als entree voor het dierenpark, maar ook als belangrijkste wand aan het centrumplein. In dat laatste punt zit, naast een goede bruikbaarheid als stadstheater, het grootste belang voor de stad.
- Het gebouw is aanbesteed in een procedure (BVP) waarbij meer initiatief en verantwoordelijkheid ligt bij de aannemende partijen. Daarmee was in Nederland geen ervaring voor dit soort complexe gebouwen. Tot nu toe verlopen het proces, de communicatie tussen de verschillende partijen en de uitvoering goed.
- Half september 2014 is de bouw gestart en de uitvoering ligt op schema; de ruwbouw is afgerond, er wordt gewerkt aan installaties en afbouw / interieur.
- Er is sinds juni 2014 gevraagd naar voorstellen voor reclame of aankondigingen. 11 september heeft een eerste uitwisseling van ideeën plaats gehad. Vervolg overleg voor definitieve afspraken is noodzakelijk.

2. Toetsingskader:

Kwalitatieve inpassing Wereld van Theater / Wereld van Ontmoeting.

3. Beoordeling:

In de loop van het proces zijn door B&W duidelijke kwalitatieve eisen ten aanzien van het ontwerp vastgesteld. Bij de stand van zaken kan al geconcludeerd worden dat het gebouw inderdaad een echte icoon voor Emmen is geworden.

Het theater is een groot- en (mede door zijn vormgeving) complex gebouw. De gevels zijn zorgvuldig uitgewerkt en uitgevoerd.

De ontwikkeling van de groene gevel aan de zuidzijde geeft reden tot optimisme over het resultaat op langere termijn, maar daarbij moet aangetekend worden dat de groene gevel aan de noordzijde en het groen dak ingewikkelder zijn.

Afgelopen weken zijn afspraken over belettering op de gevel gemaakt, in het kader komt een groot beeldscherm. Over reclame en voorzieningen op het Raadhuisplein zijn diverse voorstellen besproken. Dat moet binnenkort afgerond en vastgesteld worden.

4. Waardering: Groen

5. Advies:

De dubbele functie van het gebouw (entree Wildlands en Stadstheater) is niet eenvoudig: Aan de ene kant moet het gebouw grote aantallen mensen kunnen accommoderen, aan de andere kant moet het ook bij kleine aantallen bezoekers voor voorstellingen voldoende sfeer en intimiteit hebben. Het interieur is bepalend voor de vraag of beide functies optimaal tot hun recht kunnen komen.

Project specifieke subsidievoorwaarden:

Architectonische kwaliteit:

Het Atlas theater is een beeldbepalend, groot gebouw met een kenmerkende vormgeving en het huisvest een heel bijzondere combinatie van functies (Theater, entree van Wildlands, congresfaciliteiten). De vormgeving is éénduidig en uitgesproken; een strak wit kader in combinatie met organische, groen-

begroeide gevels en daken die in één grote golf de poort naar Wildlands markeren en de toneeltoren omhullen, als een knipoog naar het omringend landschap van de Es.
De grote opening in de gevel vormt een sterk welkom voor bezoekers. De gevel is samengesteld uit grote gebogen glazen puien, in verschillende groentinten, en het ontwerp is in alle aspecten goed uitgewerkt. Het gebouw vormt de eyecatcher aan het Raadhuisplein en zal een icoon voor Wildlands en Emmen worden. Een gebouw dat je niet snel vergeet als je er geweest bent.

Ruimtelijke kwaliteit

Het gebouw vervult een belangrijke rol in de de verbinding tussen Wildlands met de stad en heeft in dat opzicht 3 verschillende gezichten: het formele witte kader met de poort aan het Raadhuisplein, het golvende groene dak dat van veraf te herkennen zal zijn en de meer informele, dynamische gevel aan de zijde van Wildlands.

De architectuur blijft hetzelfde maar op die manier versterken gebouw en omgeving elkaar steeds.

Het gebouw voldoet gezien het bovenstaande aan het criterium voor de architectonische kwaliteit en aan het criterium voor de ruimtelijke kwaliteit. "

Projectspecifieke subsidievoorwaarden provincie stedelijke kwaliteit	
Voorwaarde	Eindoordeel
Architectonische kwaliteit: het gebouw is zo hoogwaardig en bijzonder dat sprake is van een (boven)provinciale aantrekkingskracht. Criterium wordt meegenomen bij selectie van architect.	
Ruimtelijke kwaliteit: het gebouw staat niet los van zijn omgeving maar is een onderdeel van zowel het plein (aan de voorkant) als het dierenpark. De ruimtelijke kwaliteiten van het gebouw en zijn omgeving versterken elkaar.	

eindoordeel stedelijke kwaliteit

- Afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- Aanpassingen nodig.
- Afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

1. Het proces

Nadat het besluit was genomen om Atalanta, later CvE, te realiseren, is bij het onderhavige project begonnen met het vaststellen van het globale Programma van Eisen ten behoeve van de architectenselectie. Alle aanbestedingen zijn "Europees Niet-Openbaar". Dat wil zeggen dat er een selectiefase is waarvoor "iedereen" zich kan aanmelden. Indien een kandidaat voldoet aan de criteria, maakt hij kans te worden uitgenodigd voor de gunningfase. Het aantal uitnodigingen is gemaximaliseerd op vijf, dus alleen de vijf kwalitatief beste kandidaten gaan door. In de selectie- en gunningleidraad staan heldere criteria waar de kandidaat aan moet voldoen, c.q. waarop hij in de eerste fase aantoont tot de vijf kwalitatief beste kandidaten te horen en in de tweede fase dat hij de beste aanbidding (Economisch Meest Voordelige Inschrijving) heeft gedaan.

Bij de selectie van de architect was de mate waarin hij duurzaamheid in praktijk bracht een belangrijk criterium. In de selectieleidraad voor de architectenselectie, waarin vier referentieprojecten worden gevraagd, moest de kandidaat met de referentie duurzaamheid voldoen aan het volgende:

Referentie 2 dient te voldoen aan alle volgende aard - kenmerken:

- *Het inhoudelijk vorm geven van een bouwkundig ontwerpproces;*
- *Nieuwbouw van een "klimaatneutraal" gebouw. Onder klimaatneutraal gebouw wordt in dit geval verstaan: Ervaring met het ontwerpen en bouwen van een nieuwbouw utilitair werk waarbij een EPC wordt gehaald die minimaal 10% onder de op het moment van aanvragen bouwvergunning geldende norm (niet vóór 01-01-2005) volgens het bouwbesluit ligt;*

- *Het coördineren van de ontwerpactiviteiten van de overige technische adviesdisciplines (bouw fysisch, installatietechnisch, constructief) ten behoeve van het ontwerp, de uitwerking en – eventueel - realisatie van het bouwplan;*
- *Realisatie van de dienstverlening tot volle tevredenheid van de opdrachtgever.*

Vervolgens moest de kandidaat aangeven hoeveel beter dan de geldende EPC-norm hij eerder had ontworpen. Hiermee kon hij maximaal 200 punten scoren om tot een ranking, de beste vijf, te komen volgens de volgende formule:

$$\frac{Q_{pres;toelaatbaar} - Q_{pres;totaal}}{\text{-----}} \times 200$$

Q_{pres;toelaatbaar}

*Q_{pres; totaal} is de EPC-waarde van de ingediende referentie (bepaald volgens NEN 2916).
Q_{pres; toelaatbaar} is de ten tijde van aanvraag bouwvergunning geldende eis .*

Dit criterium vertegenwoordigde 200 van de totaal 700 te behalen punten.

Mede op basis van genoemde referentie zijn vijf kandidaten geselecteerd. Deze zijn uitgenodigd voor de gunningfase. In de gunningleidraad staat als tweede van de vijf criteria het volgende.

Duurzaamheid en innovativiteit

Visie op de integratie van duurzaamheidsaspecten (energie, materiaalgebruik, beperking milieubelasting) en innovativiteit in het ontwerp. De gemeente wil een voorbeeldfunctie vervullen op het gebied van duurzaamheid en sluit daarbij aan op de duurzaamheidsambities zoals vastgesteld in de samenvatting van Business Case 7.0.

De visie wordt beoordeeld aan de wijze waarop de inschrijver aantoont dat hij/zij invulling geeft aan de visie en ambitie van de opdrachtgever. Inschrijver toont dit aan aan de hand van de volgende aspecten:

- *energie: duurzaam energieverbruik van het ontwerp;*
- *materialen: toepassing van duurzame materialen in het ontwerp;*
- *beperking milieubelasting;*
- *hoe wordt geborgd dat het gebouw voldoet aan energielabel A (energieprestatiecertificaat) en GPR cijfer 8;*
- *innovativiteit: de mate waarin innovatieve oplossingen bijdragen aan het behalen van een duurzaam project;*
- *innovativiteit als specifieke aantrekkelijke factor van het gebouw;*
- *het evenwicht tussen duurzaamheid en innovativiteit.*

Dit criterium vertegenwoordigde een weefactor 15 van de maximaal 105 te behalen punten. Alleen de inschrijfsom (30 punten) en het criterium “architectuur en inpassing in de integrale ontwikkeling” (25 punten) wogen zwaarder.

De kwalitatief beste aanbidding werd gedaan door de combinatie Henning – Larsen (Denemarken) met Van den Berg Architecten. De combinatie scoorde in de selectiefase hoog met 127,78 (van de maximaal 200) punten en in de gunningfase scoorden zij het beste op dit criterium met 11,7 (van de maximaal 15 punten).

Met de opdrachtverstrekking voor het opstellen van een schetontwerp aan Henning- Larsen/van den Berg was er reden voor vertrouwen in de juiste invulling van het aspect duurzaamheid in het ontwerp. Terwijl de architect aan het schetsontwerp werkte, werden de overige adviseurs, constructeur, W & E-adviseur, adviseur brandveiligheid, bouw fysica en akoestiek, adviseur theatertechniek, interieuradviseur op dezelfde wijze met vergelijkbare criteria geselecteerd. Hiermee ontstond een ontwerpteam waar duurzaamheid breed was geborgd. Ook de toenmalige supervisor stedelijke kwaliteit, Ashok Bhalotra, speelde daarbij een belangrijke rol.

Het ontwerpteam is gestart met een sessie met de titel “hoe ziet het groenste theater van Europa eruit?”. Ter voorbereiding hadden alle deelnemers een korte presentatie voorbereid van hun persoonlijke visie op een “groen theater”. Hierin kwamen beelden van het huwelijk tussen cultuur en natuur naar voren, maar ook thema’s als energiezuinige oplossingen, zichtbaar hergebruik van bijvoorbeeld (hemel-)water en

meervoudig ruimtegebruik. Met de hierbij ontwikkelde gemeenschappelijke ambitie is het ontwerpteam, met vertegenwoordiging van DPE, het proces van opstellen van schetsontwerp, voorlopig ontwerp, definitief ontwerp gestart.

Na de fase schetsontwerp is de rol van Henning – Larsen kleiner geworden en heeft met name Van den Berg Architecten de voortrekkersrol van het ontwerpteam ingevuld.

De verschillende fasen van het ontwerp zijn gepresenteerd aan de supervisor stedelijke kwaliteit CvE en het college van b&w en soms nog breder, bijvoorbeeld aan de gemeenteraad. De afronding van een fase bestond uit het vaststellen van het ontwerp inclusief kostenraming en planning door het college.

In dit traject zijn veel ideeën op het gebied van duurzaamheid geopperd, sommige doorgevoerd en sommige gesneuveld. Vaak bleken mooie ideeën niet haalbaar door de uitgangspunten van het project en/of om financiële redenen. Zo hebben de langsgevels verschillende verschijningsvormen gehad, heeft de techniek verschillende systemen gekend, is er sprake geweest van zonwering aan de buitenzijde en in de gevel et cetera. Drie duurzaamheidsaspecten die in de ontwerpfase altijd veel aandacht hebben gehad zijn een laag energiegebruik, de gebruikskwaliteit en de toekomstbestendigheid. In de ontwerpfase is continu naar maximale flexibiliteit en aanpasbaarheid gestreefd.

Het eindproduct van het ontwerpteam was de Vraagspecificatie van 17 februari 2014 ten behoeve van de aanbesteding van de realisatie van het gebouw.

In 2013 is gestart met de selectiefase van de Europese niet-openbare aanbesteding voor de uitvoering van het werk. Kort voor de start van de aanbestedingsfase was besloten om het project niet aan te besteden op basis van bestek en tekeningen (traditioneel), maar Engineering and Build en 20 jaar groot- en vervangingsonderhoud op basis van de UAV-GC, waarbij gebruik werd gemaakt van de Best Value Systematiek. Hiermee komt de verantwoordelijkheid voor wat er uiteindelijk wordt gerealiseerd voor een groot deel bij de opdrachtnemer te liggen. Enige kenmerken van de BVP-methodiek is dat de expert wordt geacht in de markt te zijn en niet aan opdrachtgeverzijde. De opdrachtnemer stelt een oplossing/uitvoeringsmethode voor aan de opdrachtgever en overtuigt de opdrachtgever van de juistheid van die oplossing in plaats van de traditionele verhouding waarbij de opdrachtgever voorschrijft wat en hoe er gebouwd moet worden.

Ook bij de selectie van de aannemer is het aspect duurzaamheid in de leidraden geborgd. In de selectiefase worden een aantal kerncompetenties van de gegadigde gevraagd, waaronder:

Kerncompetentie "duurzaamheid" dient te voldoen aan alle volgende aard/ kenmerken:

- *(Ver)nieuwbouw van een duurzaam utilitair gebouw, met omvang 5.000 m2 bvo (gemeten conform NEN 2580);*
- *Realisatie van de dienstverlening tot volle tevredenheid van de opdrachtgever.*

De kerncompetenties dienden te worden aangetoond met behulp van referentieprojecten met opdrachtgeversverklaring. Dura Vermeer scoorde hierop wederom als hoogste met als toelichting van de beoordelingscommissie:

Dura Vermeer

Beperking van de levenscyclus-kosten: Uitstekend (4); uitstekende referentie, alle aspecten komen concreet aan bod, afstotingskosten uitgebreider benoemd kunnen worden.

Ontlasting van het milieu gedurende de ontwikkeling, realisatie, exploitatie en afstoting/sloop van het project: Uitstekend (4); uitstekend verhaal met veel voorbeelden wat er gedaan is aan beperking van de milieubelasting binnen de referentie.

In de gunningfase is een document "Aandachtspunten bij uitwerking vraagspecificatie" gevoegd, waarin de mening van het duurzaamheidspanel is verwoord en de suggesties van het duurzaamheidspanel zijn opgenomen. Deze zijn in de realisatiefase meegenomen, de resultaten hiervan staan in hoofdstuk 5 en 6.

Dura Vermeer is gecertificeerd CO₂ bewust niveau 5. Over 2014 heeft Dura Vermeer een jaarverslag gemaakt over de resultaten op het gebied van duurzaamheid en MVO

Door alle adviseurs en uitvoerenden te selecteren onder andere op basis van hun kennis en ervaring op het

gebied van duurzaamheid is de kans dat duurzaamheid in de hele keten wordt gebracht maximaal.

Tijdens de realisatiefase wordt bijna vanzelfsprekend ook op de bouwplaats rekening gehouden met duurzaamheidsaspecten zoals schoonhouden, maatregelen tegen water- en bodemverontreiniging, gescheiden afval, minimale hinder voor omwonenden et cetera.

2. Resultaten: GPR

De opdrachtnemer dient onder andere te voldoen aan de eis dat de GPR op alle thema's minimaal 8 is. Per GPR-thema volgt hieronder een korte toelichting op de gerealiseerde GPR score.

2.1 Energie, score 8.0

De CO₂ emissie wordt zoveel mogelijk gereduceerd. Ten opzichte van de referentiewaarde wordt door energiegebruik 51% gereduceerd en door materiaalgebruik 27%. Dit levert een totale reductie ten opzichte van de referentiewaarde van 47%.

Zowel in de bouwfase zijn maatregelen doorgevoerd, zoals bij de koeling, alsook in de exploitatiefase, met name in het kader van onderhoud van de installaties.

2.2 Milieu, score 8.0

Er zijn verschillende waterbesparende maatregelen doorgevoerd, waarbij vooral de opvang en hergebruik van het hemelwater opvalt. Dit wordt hergebruikt voor het groene dak en kopgevels, op zichzelf al een maatregel, en voor Wildlands. Verder valt het brede gebruik van prefab delen, de uitgebreide (gescheiden) opslagvoorzieningen en de materiaalkeuze te noemen.

2.3 Gezondheid, score 8.0

Gezien de functie(s) in het gebouw kan het geluidsniveau binnen hoog zijn. Er zijn uitgebreide voorzieningen toegepast om geluidsoverlast te beperken. Zo is het zelfs mogelijk om in de Grote Zaal en de Vlakke Vloer Zaal gelijktijdig uitvoeringen te programmeren zonder akoestisch effect op elkaar.

De zaalakoestiek is door specialisten ontworpen en omschreven. Aan de leverancier worden ook hoge eisen gesteld. Deze is kwalitatief hoogstaand voor alle verschillende programmeringen, zoals spraak, klassieke muziek, popmuziek, kleine en grote gezelschappen, etc.

De ventilatievoorzieningen zijn ruim uitgelegd en kennen veel aanvullende voorzieningen zoals ruimteregeling, CO₂-regeling en goede reinigbaarheid.

Het thermisch comfort is zowel in de zomer als in de winter goed geregeld. Zoals bekend is de koeling in een theater een kritieke factor, maar ook een grote energieverbruiker. De ruimtetemperatuur is per ruimte individueel te regelen.

Er is sprake van zeer veel daglichttoetreding ("transparant gebouw"), zelfs op de podia van Grote Zaal en Vlakke Vloer Zaal. Dit zal door de thatertechnici bijzonder worden gewaardeerd.

2.4 Gebruikskwaliteit score 8.9

De bereikbaarheid, toegankelijkheid en de interne logistiek zijn, ook voor minder-validen, goed doordacht. De functionaliteit van het gebouw is breed en flexibel. De functies/ruimten zijn op logische wijze geplaatst in het gebouw. Veel ruimten kunnen worden gekoppeld/gescheiden afhankelijk van de functie van het moment. Met name de Vlakke Vloer Zaal kan voor vele functies worden ingezet: cultuur, natuur, sport, congres, educatie, horeca etc.

De technische kwaliteit is hoog. Hierdoor is het mogelijk om ruimten voor meer dan alleen de functie waarvoor die aanvankelijk is uitgelegd te gebruiken. Een voorbeeld hiervan is het hoge draagvermogen van de vloeren.

Sociale veiligheid heeft in het ontwerpproces, met name op begane grond niveau, vaak een bepalende rol gespeeld. Vooral "donkere hoekjes" en potentiële hangplekken zijn uit het ontwerp gestreept.

2.5 Toekomstwaarde score 8.4

Er is gebruik gemaakt van hoogwaardige elementen waardoor onderhoud wordt geminimaliseerd en de uitstraling blijvend kwalitatief hoog is. Daarbij werkt dit positief voor de eerder genoemde flexibiliteit van het gebruik.

De gevel is voorbereid voor buitenzonwering. Deze is echter in tegenspraak met de gewenste transparante en uitnodigende uitstraling.

Uitbreiding van het gebouw is niet eenvoudig mogelijk of onmogelijk. De flexibiliteit, en daarmee de aanpasbaarheid van het gebouw, in ruimten en functies is daarentegen zeer groot.

De belevingswaarde is zeer hoog dankzij de architectuur en de zorgvuldige stedelijke en landschappelijke

inpassing. De uitstraling zal ervoor zorgen dat een foto van het gebouw in het hele land breed zal worden herkend als het iconische gebouw in Emmen aan het Raadhuisplein als voorportaal van Wildlands.

3. Overige resultaten

In het traject van eerste ideevorming tot oplevering van het gebouw, maar zeker ook tijdens de exploitatiefase, wordt bij elke keuze en/of elk besluit het aspect duurzaamheid meegewogen. Door alle adviseurs en de uitvoerenden te selecteren onder andere op het criterium duurzaamheid, is getracht duurzaamheid in de hele keten te borgen. De uitvoerende partijen spelen hierbij een specifieke rol, omdat zij bepalend zijn voor een deel van de ketenintegratie via bouwmethodiek en materialisatie.

In het ontwerp- en realisatietraject zijn veel keuzes gemaakt en besluiten genomen die direct of indirect de kwaliteit van het gebouw bepalen en daarmee de score op het gebied van duurzaamheid. Enkele resultaten van deze keuzes en besluiten staan hieronder genoemd.

3.1 Lokale / regionale inzet

Er is per januari 2016 al ruim 42 manjaar lokale/regionale arbeid ingezet. Zo wordt de hele E-installatie aangebracht door Harwig uit Emmen. Naar schatting hebben 75 mensen uit Emmen en de directe omgeving deelgenomen aan het bouwproces. Daarnaast is er al 26.764 manuren ingezet in het kader van Social Return on Investment (SROI). Beide cijfers zijn erg hoog in vergelijking met andere grote projecten in het land. Eis van de gemeente Emmen ten aanzien van SROI is dat 5% van de arbeidsuren wordt ingevuld met SROI. Naar verwachting wordt bij dit project een score tegen de 10% behaald.

3.2 Lokale / regionale inkoop

Er is per januari 2016 43,7% uitbesteed in Emmen en directe omgeving. Hiermee wordt het transport, en daarmee de CO₂-uitstoot, beperkt.

3.3 Materialisering

Het interieur is zoveel mogelijk slijtvast en onderhoudsarm. Door de contractuele koppeling van realisatie en 20 jaar onderhoud, is er een financiële drijfveer voor de bouwer om duurzame materialen te gebruiken, die de onderhoudskosten drukken. De aannemer kan immers in de exploitatiefase een hogere investering terugverdienen.

Voor de vloerbedekking wordt Desso tapijt toegepast. Dit is 100% recyclebaar.

Verder levert het alternatieve bouwsysteem voor de toneeltoren niet alleen tijdswinst op, maar ook een reductie van te gebruiken grondstoffen.

3.4 Hergebruik

In de ontwerpfase en ook de realisatiefase wordt continu gezocht naar mogelijkheden voor hergebruik van materialen. Een sprekend voorbeeld is dat voor de inrichting van het Kompasplein (het centrale plein tussen theater/WvO en de klimaatwerleden van Wildlands) Portugese keitjes worden gebruikt die vrijkwamen bij DPE en de leistenen platen van het dak van de Traverse.

De laatste controle wordt nu uitgevoerd om definitief te kunnen besluiten dat de kluizen uit het huidige dierenpark kunnen worden hergebruikt door Wildlands in het gebouw theater / WvO.

Een aantal theatertechnische zaken zal worden verhuisd van de Muzeval naar het Atlas theater. Naast inventaris en reservemateriaal wordt de trekkenwand van de grote zaal van de Muzeval deels hergebruikt in de Vlakke Vloer Zaal van het Atlas theater.

Verder worden onderhoudsmaterialen van Wildlands en theater/WvO zoveel mogelijk gecombineerd en meervoudig gebruikt. Zo zal er slechts één hoogwerker worden aangeschaft voor het onderhoud in plaats van twee (of eerder zelfs drie).

3.5 Uitstraling

In een eerder overleg met het duurzaamheidspanel is gesproken over nudging. Het gebouw met groene kopgevels en eengroen dak geeft naast de intrinsieke duurzaamheidswaarde een bijzonder duurzame uitstraling. In het gebouw en met name het congresgedeelte zijn expositiemogelijkheden opgenomen, zodat een thema ook fysiek en visueel kan worden ondersteund.

De transparante gevel heeft veel aandacht gekregen in de ontwerpfase tot en met de inkoop van het glas. Er is een optimum gevonden in transparantie, zonwering, isolatie, esthetiek en beleving.

3.6 Verlichting

Alle verlichting in het gebouw is ledverlichting, zo'n 3.000 armaturen. Alleen de specifieke lichttoepassingen in het theater zoals zaallicht, spots en dergelijke, zijn geen ledverlichting. Hoewel de markt al jaren aangeeft bijna klaar te zijn met de noodzakelijke ontwikkeling van ledverlichting voor theatertechnische toepassingen, blijkt deze ontwikkelfase nog steeds niet te zijn afgerond.

Ook de optie om geen armaturen aan te schaffen, maar "licht te kopen" bleek nog niet voldoende uitgewerkt door de leverancier voor contractuele vastlegging.

3.7 Biocomposiet

In Emmen wordt het gebruik van biocomposiet bijzonder gestimuleerd. Er zijn enkele voorbeelden van het gebruik van biocomposiet in Wildlands te noemen. De kans om biocomposiet te gebruiken in het theater/WvO voor bijvoorbeeld de stoelframes van de theaterstoelen en kantoorstoelen, wordt nog onderzocht samen met de leveranciers.

3.8 Leemstenen

Er is met enthousiasme gezocht naar nuttige toepassing van leemstenen in het gebouw. De bouwmethodiek, waarbij veel van prefab materialen gebruik wordt gemaakt, en de flexibiliteit en aanpasbaarheid van het ontwerp staan het gebruik van leemstenen in de weg. Er zijn bijvoorbeeld geen gemetselde wanden te vinden in het gebouw: alle wanden zijn metalstud zodat ze snel kunnen worden geplaatst en herplaatst of verwijderd indien gewenst. Het toepassen van leemstenen zou slechts "voor de bühne" zijn.

3.9 Openbare voorzieningen

De openbare voorzieningen zoals toiletten, fietsenstallingen en prullenbakken zullen nog een kritisch worden beschouwd en zo mogelijk geoptimaliseerd. De suggestie om tot afspraken te komen met Arriva over het verschuiven van de inbouwplicht in de Sprinters naar openbare voorzieningen op het station of directe omgeving, wordt graag overgenomen.

4. Conclusies

Door uitgangspunten en randvoorwaarden gedwongen is niet gekozen voor een ontwerp op basis van een duurzaamheidsconcept, maar voor een ontwerp waar duurzaamheid zo goed mogelijk wordt ingebracht. Door de contractuele koppeling van realisatie en 20 jaar onderhoud wordt duurzaamheid in de realisatiefase (financieel) gestimuleerd.

- Aan de eis ten aanzien van GPR score minimaal 8 wordt voldaan.
- Aan de eis CO₂-neutraal in de exploitatiefase kan niet volledig worden voldaan, maar de CO₂-uitstoot is zo veel mogelijk gereduceerd.
- Aan de eis 100% gebruik van hernieuwbare energiebronnen wordt niet volledig voldaan, maar de levering van duurzame energie door E-Qua is een duurzaam alternatief.

Bij de selectie van adviseurs en uitvoerenden is de kennis en expertise op het gebied van duurzaamheid geborgd.

De sterke focus op de GPR-thema's gebruikskwaliteit en toekomstwaarde heeft invloed op de drie andere thema's.

De positieve waardering voor de exploitatie van Wildlands, zeker voor de horeca, geldt één-op-één voor theater/WvO, omdat Wildlands beide op dezelfde wijze gaat exploiteren. Voor beide geldt ook het continue streven naar innovatie en optimalisatie.

De aansluiting op het warmtenet en daarmee de levering van duurzame energie door E-Qua is bepalend voor de GPR-score energie

5. Opdracht deskundigenpanel duurzaamheid

De opdracht van het deskundigenpanel is te beoordelen of wordt voldaan aan de doelstellingen, zoals beschreven in het Auditplan Duurzaamheid, vastgesteld door B&W d.d. 30-10-2012.

6. Oordeel deskundigenpanel duurzaamheid

Inleiding

De realisatie van de Wereld van het Theater/Wereld van Ontmoeting (verder: WvT/WvO) is in al haar aspecten en in volle omvang gaande. Er wordt een iconisch gebouw neergezet, dat niet alleen het theater van Emmen zal zijn, maar ook de entree tot Wildlands.

Het panel heeft zich in haar oordeel en aanbevelingen uitsluitend gebaseerd op de beschikbaar gestelde informatie. Over de onderdelen die niet zichtbaar zijn geworden, is door het panel geen beoordeling mogelijk.

Oordeel van het panel

Het panel geeft het volgende oordeel over het voldoen aan de subsidievoorwaarden, zoals die in het Auditplan Duurzaamheid zijn omschreven:

- De WvT/WvO is in de exploitatiefase CO₂-neutraal: Aan deze voorwaarde wordt niet voldaan. Hoeveel er wel wordt gecompenseerd is uit de documentatie niet duidelijk geworden, dus het panel heeft ook geen zicht op de mogelijkheden voor de toekomst.
- De WvT/WvO maakt voor 100% gebruik van hernieuwbare energiebronnen: waar de functie wordt geïntegreerd met Wildlands is dit het geval. Hier zijn voorzieningen getroffen om verliezen te minimaliseren en om reststromen elders in te zetten. Er is sprake van een vergaande balans tussen de vraag naar warmte en elektriciteit en het aanbod dat op duurzame wijze is verkregen. Door een mogelijke aankoppeling in de toekomst van gebouwen/locaties uit de omgeving kan een nog betere balans worden verkregen. Er is weliswaar op deelaspecten geen sprake van volle 100% duurzame bronnen, maar overall is sprake van een vrijwel duurzame energiehuishouding. Voor het overige heeft het panel geen zicht gekregen op de mate waarin binnen het Theater hernieuwbare energiebronnen c.q. geavanceerde energiebesparende technieken worden toegepast, behalve bij de toepassing van ledverlichting als energiebesparende techniek.
- De WvT/WvO wordt duurzaam gebouwd (GPR-score van minimaal 8): Het panel heeft twijfels bij de juistheid van de berekening van de GPR-score en de argumentatie hierachter. Zij kan zich als gevolg daarvan niet uitspreken over deze voorwaarde. Bij steekproeven is gebleken dat op onderdelen de score niet klopte. Zij adviseert dit door een onafhankelijke partij te laten toetsen.

De waardering in kleur (groen, oranje of rood) naar aanleiding van deze audit is: ROOD.

Uitwerking

ARCHITECTUUR: Op dit onderwerp is het panel zonder meer positief. De opzet om een iconisch gebouw neer te zetten is geslaagd. Het panel is te spreken over het concept van de groene zijgevels, en ook zeker over de plek op het plein en de synergie met de omgeving.

ENERGIE: De WvO/WvT is aangesloten op het warmtenet. Het panel kan niet beoordelen welk koelsysteem wordt toegepast en wat er gebeurt met de warmte die bij koeling vrijkomt. Uit de documentatie zijn verder geen innovatieve theatertechnische installaties gebleken, en bij de rondleiding heeft het panel vooral traditionele installaties gezien.

MILIEU: Voor zover het de catering betreft zal de exploitatie bij Wildlands worden ondergebracht. Het panel heeft hiervan door de informatievoorziening bij de audit van Wildlands een positieve indruk gekregen. Wat er wordt ingezet aan waterbesparende maatregelen en opvang en hergebruik van hemelwater is goed, maar niet noemenswaardig.

MATERIALEN: De houten kozijnen ogen mooi. Er is hier geen gebruik gemaakt van 50% betongranulaat, terwijl dit nota bene lokaal is ontwikkeld. Het panel vraagt zich hierbij af hoe het mogelijk is dat dit niet is toegepast, en zelfs niet overwogen. Gebruik maken van recyclebaar tapijt is mooi, maar het is ook mogelijk om gerecycled tapijt toe te passen. Een gesprek met Drentea over biocompositiefames klinkt naar de mening van het panel te vrijblijvend. In hoeverre is er kennis genomen van de ontwikkelingen hieromtrent in de rest van de wereld? Er zijn partijen met veel meer expertise, die reeds jaren wordt toegepast. Gezien het stadium van de bouw lijkt een verkennend gesprek wat aan de late kant.

Toelichting

Het panel heeft voor eerdere audits m.b.t. WvT/WvO, maar zeker ook in aanloop naar deze audit slechts een bescheiden hoeveelheid informatie ontvangen. De documentatie was regelmatig onvoldoende, zeker met betrekking tot de onderwerpen waarover informatie beschikbaar zou moeten zijn gezien het stadium van het project.

AMBITIE: Het panel heeft sterk de indruk dat de ambitie om tot een duurzame WvT/WvO te komen bij het theater ontbrak, waar dit zeker wel mogelijk was geweest. Er was geen algeheel commitment voelbaar. Het panel moet daarom met spijt vaststellen dat duurzaamheid geen integraal onderdeel van het proces is geweest. Dit was wel degelijk mogelijk geweest. Naar de mening van het panel wreekt zich hier het ontbreken van een ervaren projectleider specifiek voor duurzaamheid. Het takenpakket van de projectleider Theater maakte het onmogelijk om hier voldoende op te sturen.

SAMENWERKING: Het ontbreken van verregaande samenwerking met Wildlands was voor het panel een verrassing. Een klein voorbeeld is het toepassen van lokaal ingekocht betongranulaat, wat bij Wildlands tot een innovatieve toepassing heeft geleid. Bij de WvT/WvO ontbrak deze kennis geheel.

Aandachtspunten, suggesties en adviezen:

- Duurzaamheid is geen prominente en intrinsieke factor geworden binnen de WvT/WvO. Het panel is van mening dat dit te maken heeft met het feit dat er geen trekker is geweest voor het onderwerp duurzaamheid. Doordat andere onderwerpen de aandacht hebben opgeëist, is het onderwerp duurzaamheid ondergeschikt geraakt. Dat is een gemiste kans. Maar er is nog wel degelijk iets mogelijk, bijvoorbeeld op het gebied van materialen voor de inrichting (biocomposiet, tapijten), maar ook apparatuur. Het panel adviseert dringend om iemand in te zetten die dit nog kan realiseren.
- Het panel adviseert een externe toets van de GPR-score, bijvoorbeeld door WE-adviseurs of DGMR.
- Het panel hoopt dat door de integratie met Wildlands een stimulans zal ontstaan voor de toekomst en dat de discrepantie tussen Wildlands en WvT/WvO zal verminderen. Het zou goed zijn als er verbindingen ontstaan, ook met de omgeving. Denk hierbij ook aan het kritisch doorlichten van o.a. logistieke processen.

7. Reactie gemeente

- *Exploitatiefase CO₂ neutraal*
De conclusie dat het gebouw in de exploitatiefase niet CO₂ neutraal is, is terecht. In de verschillende overleggen en presentaties is gediscussieerd of deze eis überhaupt realiseerbaar is voor dit project, helaas zonder eenduidige conclusie. De maatregelen en verwachte CO₂ reductie zijn aangegeven in de eindrapportage en in de GPR-berekening. Het panel meent dat de CO₂ uitstoot verder had kunnen worden gereduceerd.
- *100% hernieuwbare energiebronnen*
Ten tijde van de start van het project is een intentieovereenkomst gesloten met Rendo Duurzaam voor het aanleggen van alle voorzieningen voor en het leveren van alle benodigde duurzame energie (elektriciteit, warmte en koude) voor het Atlas Theater en de WvO. Hiermee zou (voor zover mogelijk) worden voldaan aan het criterium 100% hernieuwbare bronnen. Door problemen bij Rendo Duurzaam, hebben zij deze intentie niet kunnen realiseren. De overeenkomst is één op één overgenomen door WMD. WMD heeft dit ondergebracht bij haar dochter E-Qua. Dit is tevens de energieleverancier van Wildlands. Op een zeer laat tijdstip, toen de bouw reeds was gestart, is gebleken dat E-Qua geen elektriciteit kon leveren voor Theater / WvO. Dit maakt het noodzakelijk om zorg te dragen voor een reguliere elektriciteitsaansluiting voor Theater / WvO. In het ontwerpteam Theater / WvO heeft het criterium 100% hernieuwbare energiebronnen hierdoor slechts zijdelings een rol gespeeld. De conclusie dat niet wordt voldaan aan het criterium 100% hernieuwbare energiebronnen is terecht. Er is echter veel aan gedaan om er wel of zo goed mogelijk aan te voldoen.
- *Duurzaam gebouwd (GPR8)*
Mede op basis van de second opinion door DGMR constateert het panel in tweede instantie dat wel aan deze eis wordt voldaan.

Conclusie gemeente

Het deskundigenpanel Duurzaamheid CvE volgde en beoordeelde de resultaten op het gebied van duurzaamheid namens de gemeente Emmen en de provincie Drenthe. Het panel is kritisch over het niet halen van alle doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en is van mening dat duurzaamheid bij dit project niet die prioriteit kreeg die het had bij WILDLANDS. Architectuur en theatertechniek kregen prioriteit. Het panel heeft in haar rapportage aangegeven dat "het hokje in de kwartaalrapportage rood moet worden gekleurd". Op basis van bovenstaand lijkt enige nuancering hierbij op zijn plaats.

Het panel concludeert terecht dat aan het criterium van “GPR score van minimaal een 8” wordt voldaan en dat aan het criterium “exploitatiefase CO2 neutraal” en “100% hernieuwbare energiebronnen” niet, of in ieder geval niet volledig wordt voldaan.

De gemeente en provincie hebben met elkaar afgesproken dat in verband met de spanning tussen de verschillende criteria als “architectonische en ruimtelijke kwaliteit” enerzijds en “duurzaamheid” anderzijds, de prioriteit gelegd wordt bij “architectonische en ruimtelijke kwaliteit”. Met betrekking tot de duurzaamheidscriteria hebben gemeente en provincie afgesproken dat het criterium “duurzaam gebouwd” met als maatstaf de richtlijn GPR-gebouwen, met een gewenste minimumscore van een 8, als belangrijkste duurzaamheids criterium aangemerkt dient te worden. De andere criteria op het gebied van duurzaamheid zijn voor wat betreft Theater / WvO niet, of in ieder geval niet volledig te realiseren.

In de brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van Drenthe d.d. 30 april 2014 staat: *Eerder hebben wij uw Staten gemeld dat voor het project Theater (nog) niet wordt voldaan aan de duurzaamheidseisen. Die eisen worden getoetst aan de drie duurzaamheidsdoelen die ook voor DPE Next gelden.*

- *DPE Next is in de exploitatiefase CO2-neutraal*
- *DPE Next maakt voor 100% gebruik van hernieuwbare energiebronnen.*
- *DPE Next wordt duurzaam gebouwd (maatstaf van de richtlijn GPR-gebouwen, met als minimumeis het cijfer 8)*

In het perspectief van onze relatief geringe bijdrage aan het Theater (€ 2 miljoen op € 40 miljoen totaal) en de aanvullende voorwaarden die wij hebben gesteld ten aanzien van de architectonische en ruimtelijke kwaliteit (onder andere hoogwaardig gebouw, (boven)provinciale aantrekkingskracht) van het theater, zijn wij het volgende overeengekomen. Als aansluiting op het warmtenet en in het verlengde daarvan een gebouw van ca. GPR 8 wordt gerealiseerd, is naar onze opvatting in de breedte voldaan aan de provinciale duurzaamheidseisen.

Op 26 augustus 2015 bericht Gedeputeerde Staten per brief aan de Provinciale Staten als volgt. *Prioritering van het ene criterium boven het andere kan spanning opleveren. Wij constateren dat op de drie genoemde criteria duurzaamheid, ruimtelijke en architectonische kwaliteit, een hoog niveau wordt gehaald. Dat heeft ons tot de conclusie gebracht dat ‘inde breedte’ wordt voldaan aan onze voorwaarden.*

We willen benadrukken dat hier waarschijnlijk één van de duurzaamste theaters van Nederland is gebouwd. De afweging van drie belangrijke doelen (duurzaamheid, architectonische en ruimtelijke kwaliteit en hoogwaardige theaterkwaliteiten), kan leiden tot niet-optimale resultaten op deelgebieden. Het totale resultaat is echter iets om trots op te zijn.

Duurzaam gebouwd (GPR8)	
Eindoordeel duurzaamheid	

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

De aannemer heeft zich gecontracteerd aan minimaal 6 fte Social Return on Investment. Daarnaast heeft de aannemer aangegeven dat circa 40% van de totale aanneemsom (circa € 14 mln.) door lokale aannemers binnen een straal van 35 km rondom Emmen zal worden uitgevoerd en dat daarnaast 30 eigen medewerkers van de aannemer, woonachtig binnen een straal van 25 km rond Emmen zullen worden ingezet tijdens de bouw. Voor een gedetailleerd overzicht van regionale werkgelegenheid en SROI zie Bijlage I.3.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

In het reguliere coördinatieoverleg projecten CvE vindt afstemming plaats over de continue bereikbaarheid van het centrum van Emmen.
De bereikbaarheid van Wereld van Theater en Wereld van Ontmoeting wordt afgestemd met de projecten Hondsrugwegtunnel, Centrumplein, Verlenging Vreding en DPE Next.

Kennis en Innovatie

Innovatie is een criterium in de aanbestedingsprocedure van architect en adviseurs. In de ontwerpfase is in ontwerpworkshops verbinding gezocht met de kennis van overige ontwerppartners. Er is samengewerkt en kennis uitgewisseld met de supervisor, de stedenbouwkundige van de gemeente, met de engineers van DPE Next, en met diverse adviseurs op gebied van theatertechniek. Hierbij is gewerkt met geavanceerde 3D ontwerpprocessen (BIM).

Daarnaast is de aanbestedingsvorm en contractvorm (op basis van Best Value Procurement (Engineer en Build) innovatief voor een project met deze omvang.

Betrokkenheid stakeholders

- DPE (als gebruiker/exploitant),
- Provincie Drenthe en SNN als subsidiënten,
- De Muzeval en Vrienden van de Muzeval,
- De inwoners en ondernemers zijn betrokken door middel van de klankbordgroep WvT/WvO.

Twee wekelijks vindt overleg plaats tussen DPE en de Muzeval.

Door de aannemer, bijgestaan door de gemeentelijke projectmanager, werd vanaf de 3^e periode 2014 iedere drie maanden een informatieavond georganiseerd voor de omwonenden (de Holdert, Myriadeflat, Vreding en deel Westenesch). De bewoners zijn ook in de afgelopen periode goed op de hoogte gehouden.

Met ingang van begin 2015 verschijnt iedere drie maanden een nieuwsbrief over de bouw van het Theater/WvO.

De Vrienden van de Muzeval, de klankbordgroep Theater en DPE hebben deelgenomen in de selectiecommissie voor nieuwe naamgeving Theater.

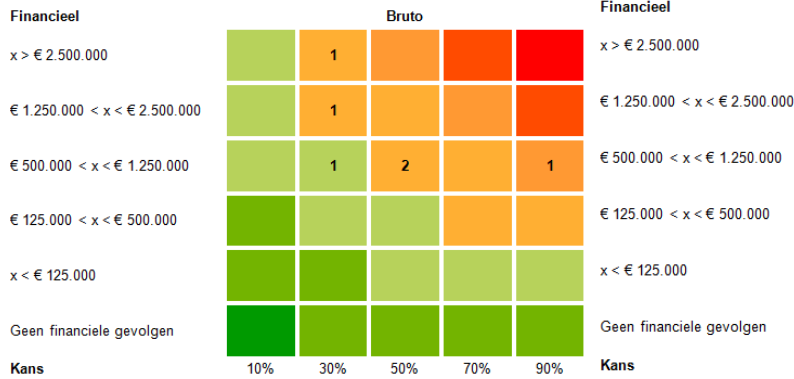
Tijdens de CvE-dag op 12 september 2015 is de naam van het theater 'Atlas theater' bekend gemaakt en konden belangstellenden het theater bekijken. In de afgelopen periode zijn diverse rondleidingen op de bouw georganiseerd.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

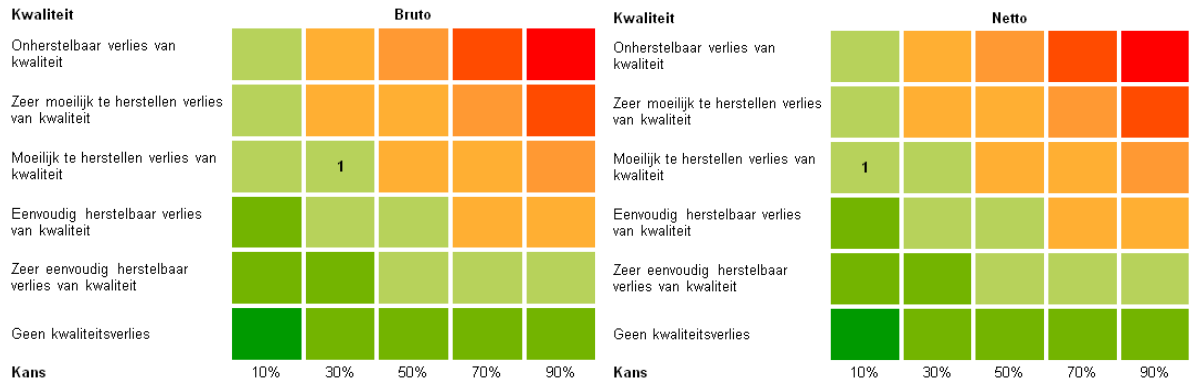
Projectspecifieke subsidievoorwaarden provincie overig	Eindoordeel
Voorwaarde	
Onderscheidend vermogen door concept cultuur-natuur: dierenpark en theater ontwikkelen een uniek artistiek cross-over concept cultuur – natuur met bijpassende programmering waardoor publiek getrokken wordt van ver buiten de regio, maar ook nieuw publiek binnen Zuidoost Drenthe. Publiek wordt hierdoor ook gestimuleerd om parkbezoek overdag te combineren met theaterbezoek 's avonds en overnachting in Emmen.	
Publieksbereik: het publieksbereik van het theater neemt substantieel toe van 43.000 naar 70.000 per jaar.	PM
Kwaliteit en omvang concert/theaterzalen: een grote zaal met bijzondere akoestische kwaliteiten en geschikt voor grotere producties als musicals en opera en een vlakke-vloertheaterzaal. Provinciale referentie is het eisenpakket van NNO.	
Goede spreiding: de opzet van het theater en de programmering worden afgestemd op de profilering van andere theaters in de omgeving, zoals De Nieuwe Kolk in Assen en Tamboer Hoogeveen, met als doel: aanvulling op elkaar in plaats van (teveel) concurrerende werking.	PM

De beoordeling van het voldoen aan de overige specifieke subsidievoorwaarden van de provincie Drenthe moet nog plaatsvinden.

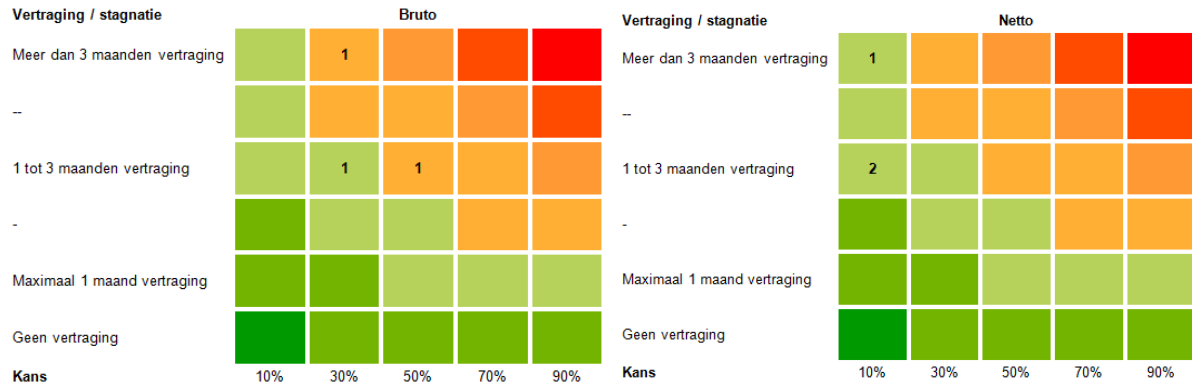
Financieel

Kwaliteit

Vertraging/Stagnatie

Netto risico's boven risicotolerantiegrens

Object nummer	Gebeurtenis	Bruto kans (%)	Netto kans (%)	Bruto maximaal gevolg	Netto maximaal gevolg	Maatregel nummer	Maatregel	Fase maatregel
R519	Faillissement van aannemers, architecten, etc. tijdens de bouw.	30	10	5.000.000 6 maanden	2.500.000 6 maanden	M1607	Controle op voortgang.	Actief
						M1606	Niet vooruit betalen.	Actief
						M1605	Bankgarantie opnemen in aannemingsovereenkomst.	Actief
						M1097	Toetsen van de financiële gezondheid/betrouwbaarheid van contractpartijen.	Actief
						M1096	In Programma van Eisen en in aanbestedingsprocedure voorwaarden stellen aan de financiële gezondheid van contractpartijen.	Actief

Mutaties t.o.v. rapportage 2015-2

In de afgelopen periode hebben zich geen mutaties voorgedaan in de nettorisico's boven de risicotolerantiegrens.

eindoordeel projectrisico's	
-----------------------------	---

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Niet van toepassing.

7. Rapportage Locatie Hoofdstraat

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Locatie Hoofdstraat / Mensenpark
Bestuurlijk opdrachtgever	J. Otter
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters
Projectmanager	W.J. Smid (tot 1 juni 2015) / B.M.E. v.d. Akker (v.a. 1 juni 2015)
Projectleider	Vacature
Korte omschrijving project	Gebiedsontwikkeling op de bestaande dierenparklocatie aan de Hoofdstraat van ca. 12 ha groot, op basis van de door de raad vastgestelde visie "Spoorzoeken".
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2012-Q1 t/m 2016-Q2
▪ Uitvoering:	2016-Q3 t/m 2019-Q4
Mijlpalen	
2015-Q1	Start opstellen ontwikkelperspectief
2016-Q1	Vaststellen bidbook
2016-Q2	Oplevering park door DPE
2017-Q4	Oplevering bouwrijp
Toelichting afwijkingen projectplanning	
<p>In 2016-Q2 is de voorbereiding van het project nog niet afgerond. Voor onderdelen of deelprojecten zal dit nog doorlopen tot na 2016-Q2. Per nog te definiëren deelprojecten wordt een eigen planning opgesteld.</p> <p><i>Inspiratie- en ontwikkelkader locatie Hoofdstraat</i></p> <p>In april 2015 is opdracht verleend een inspiratie- en ontwikkelkader op te stellen voor de locatie Hoofdstraat. Op 6 oktober 2015 is er een werkbijeenkomst geweest met de gemeenteraad en op 3 november 2015 een informatiebijeenkomst voor inwoners, ondernemers en andere belangstellenden.</p> <p>Op 15 december 2015 heeft het college besloten de raad voor te stellen het inspiratie- en ontwikkelkader voormalige dierentuin d.d. 8 december 2015 vast te stellen als beleidskader en toetsingsdocument voor de invulling van de locatie Hoofdstraat. Op 28 januari 2016 is het inspiratie en ontwikkelkader vastgesteld door de raad.</p> <p><i>Basis op orde</i></p> <p>In de afgelopen maanden is geïnventariseerd wat nodig is om de basis op orde te krijgen in de locatie Hoofdstraat. Een analyse heeft plaatsgevonden om gebouwen te behouden of te slopen op basis van bouwkundige kwaliteit, kosten versus opbrengsten en culturele en historische overwegingen. Daarnaast heeft een analyse plaatsgevonden van het openbaar gebied op onder andere gevaarlijke situaties en onderhoud. Bovengenoemde inventarisaties worden gebruikt voor het inrichtingsplan, dat in het eerste half jaar van 2016 opgesteld zal gaan worden.</p>	

Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bijeenkomsten met Raad, Provincie, omwonenden en burgers. ▪ Opstellen inspiratie en ontwikkelkader. ▪ Inventarisatie 'basis op orde'. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vaststellen inspiratie en ontwikkelkader door de raad. ▪ Opstellen inrichtingsplan. ▪ Opstellen kwaliteitsdocument.

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Locatie Hoofdstraat						
Locatie Hoofdstraat (investering)						
Schadeloosstelling DPE ihkv verplaatsing	62.570.000	61.886.947	0	683.053	683.053	0
Verpl vergoed grond openb gebied	2.930.000	3.113.051	0	-183.051	-183.051	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	65.500.000	64.999.998	0	500.002	500.002	0
Totaal Locatie Hoofdstraat	65.500.000	64.999.998	0	500.002	500.002	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Locatie Hoofdstraat	65.500.000	64.999.998	0	500.002	500.002	0

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Voorbereiding locatie Hoofdstraat						
Voorbereiding locatie Hoofdstraat (Investering)						
Bidbook	60.000	34.580	0	25.420	25.420	0
Interne uren	313.410	217.980	0	95.430	95.430	0
Planologische onderzoeken	70.000	0	0	70.000	70.000	0
Exteren advieskosten	160.000	7.399	16.950	135.651	135.651	0
Onvoorzien	66.590	0	0	66.590	66.590	0
Totaal	670.000	259.959	16.950	393.091	393.091	0
Totaal Voorbereiding locatie Hoofdstraat	670.000	259.959	16.950	393.091	393.091	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Voorbereiding locatie Hoofdstraat	670.000	259.959	16.950	393.091	393.091	0

Toelichting projectbudget

Mutaties in werkelijke kosten zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

In het kader van de gedwongen verplaatsing van het dierenpark is bij raadsbesluit van 18 december 2008 een krediet van € 65.500.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van de gefaseerd uit te betalen schadeloosstelling à fonds perdu aan Dierenpark Emmen. De nadere uitwerking en vastlegging van de schadeloosstelling aan DPE is in overleg met DPE uitgewerkt in een vaststellingsovereenkomst schadeloosstelling. Deze is op 17 juli 2012 door het college vastgesteld en in juli 2012 door beide partijen ondertekend.

Over de periode 2009 tot en met 31 december 2015 is in totaal € 64.999.998 schadeloosstelling à fonds perdu betaalbaar gesteld aan DPE ten behoeve van de financiering van investeringen en kosten met betrekking tot DPE Next. De laatste termijn van € 500.000 wordt betaalbaar gesteld bij levering van de locatie Hoofdstraat door DPE aan de gemeente in 2016 (uiterlijk per 1 juli 2016).

Deze bijdragen worden verantwoord als Financieel vast actief 'Bijdragen in activa van derden' onder aftrek van subsidies en bijdragen, inzet van reserves etc.

Op 19 februari 2015 heeft de raad de ontwikkelingsstrategie locatie Hoofdstraat en het voorbereidingskrediet van € 670.000 met betrekking tot de voorbereiding van de ontwikkeling van de locatie Hoofdstraat voor de periode tot aan de overdracht van het park aan de gemeente (uiterlijk 1 juli 2016) vastgesteld.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Locatie Hoofdstraat						
Bijdrage RSP-RBP	0	0	0	0	0	0
Bijdrage EFRO	1.399.400	1.314.019	0	85.381	85.381	0
Bijdrage RSP-plus Prov (co-fin EFRO)	699.700	657.165	0	42.535	42.535	0
Bijdrage RSP-plus Prov	7.759.177	0	0	7.759.177	7.759.177	0
Bijdrage REP-regionaal	10.000.000	10.000.000	0	0	0	0
Bijdrage RSP-plus (co-fin REP-req)	3.600.000	0	0	3.600.000	3.600.000	0
Bijdrage VROM 8,5 miljoen in verplaatsingskosten DPE	8.500.000	8.500.000	0	0	0	0
Dekking middels kapitaallasten	17.000.000	0	0	17.000.000	17.000.000	0
Bestemmingsreserve Atalanta	15.500.000	15.500.000	0	0	0	0
Nog te dekken	1.041.723	0	0	1.041.723	1.041.723	0
Totaal dekking locatie Hoofdstraat	65.500.000	35.971.184	0	29.528.816	29.528.816	0

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Voorbereiding locatie Hoofdstraat						
Bestemmingsreserve Atalanta rente voorfinanciering	670.000	670.000	0	0	0	0
Totaal Voorbereiding locatie Hoofdstraat	670.000	670.000	0	0	0	0

Toelichting dekking

Werkelijk geboekte dekking

In 2012 is het eerste deel van de bijdrage van VROM van € 4 mln. ontvangen en in 2013 is het tweede deel van de bijdrage VROM ad € 4,5 mln. ontvangen. Daarnaast is de dekking vanuit de Bestemmingsreserve Atalanta (voorheen reserve GREX €10 mln. en reserve SIOF €5,5 mln.) ten gunste van het project locatie Hoofdstraat geboekt. In de 3^e periode van 2014 is de dekking EFRO ad € 1,3 mln. en de RSP+ (cofinanciering EFRO) ad € 657.165 geboekt.

REP- regionaal bijdrage locatie Hoofdstraat (€ 10 miljoen)

Tijdens het bestuurlijk overleg van 11 december 2014 zijn de provincie en de gemeente het eens geworden over het feit dat de € 10 miljoen REP-regionaal "doorgedecentraliseerd" zal gaan worden aan de gemeente Emmen. De risico's met betrekking tot de aanwending en verantwoording van deze REP-regionaalmiddelen komen daarmee bij de gemeente Emmen te liggen. Op 20 januari 2015 heeft het college besloten om de "Overeenkomst overdracht middelen regionaal REP in het kader van de IGO Atalanta" met de provincie Drenthe aan te gaan en de provincie Drenthe te vrijwaren voor eventuele aanspraken vanuit het Rijk ten aanzien van het REP-regionaal voor zover betrekking hebbend op de aan de gemeente Emmen "doorgedecentraliseerde" REP-regionaalmiddelen van € 10 miljoen. Deze "doordecentralisatie" van REP-regionaalmiddelen geeft overigens nog geen zekerheid over de daadwerkelijke verkrijging van deze middelen. Er zal vanaf nu rechtstreeks verantwoording t.a.v. de inzet van REP-regionaalmiddelen afgelegd moeten worden aan het Rijk. De uitbetaling van de € 10 mln. REP-regionaal aan de gemeente Emmen heeft inmiddels plaatsgevonden. Deze € 10 miljoen is als dekking verantwoord op de locatie Hoofdstraat, maar er bestaat nog wel een risico omdat hierover nog verantwoording afgelegd moet worden.

Resterende RSP plus middelen (€ 3,6 mln. cofinanciering REP en € 7,8 mln. RSP+)

De gemeente Emmen en de provincie Drenthe zijn momenteel nog in overleg over de invulling en uitwerking van de verkrijging van deze middelen. Op 24 juni 2015 heeft een bestuurlijk overleg IGO Atalanta plaatsgevonden en zijn afspraken gemaakt over het opstellen van een midterm review en preview als basis voor de verkrijging van de € 13,2 mln. resterende RSP+ middelen voor de locatie Hoofdstraat. In het bestuurlijk overleg IGO Atalanta van 4 november 2015 is bestuurlijke overeenstemming bereikt over de opzet en uitvoering van de midterm review en preview IGO Atalanta. Medio december heeft de provincie Drenthe een opdracht verstrekt voor het schrijven van een midterm review en preview rapportage.

Dekking € 17 mln. VROM/Mirt

In de begroting is tot 1 januari 2016 rekening gehouden met de voorfinanciering van de € 17 miljoen met betrekking tot de dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 miljoen ten behoeve van de verkrijging van de locatie Hoofdstraat. De dekking vanuit subsidies is nog steeds hoogst onzeker en omdat

verkrijging van nieuw geld voor oude plannen heel lastig is gebleken, is bij de begroting 2016 door de raad besloten om de dekking van deze € 17 miljoen te regelen middels de afdekking van de kapitaallasten (op basis van een afschrijvingstermijn van 40 jaar en projectrente van 2%) binnen de beschikbare budgetten van CvE.

€ 10 mln. basis op orde

Bij de begroting 2016 is voorgesteld een investeringskrediet van € 10 miljoen beschikbaar te stellen voor 'de basis op orde' en dit af te dekken door middel van dekking van de kapitaallasten van deze investeringen uit beschikbare CvE-budgetten. Het betreft hier geen uitbreiding van investeringen, dan wel budgetten, maar een dekking van een deel van de te maken kosten met betrekking tot de realisatie van de locatie Hoofdstraat, die destijds in 2008 indicatief geraamd zijn op circa € 20 mln. (exclusief kosten van grond). Omdat de opbrengsten voor de locatie Hoofdstraat, die destijds ook indicatief geraamd zijn op circa € 20 miljoen, nog hoogst onzeker zijn wordt er nu voor gekozen om voorzichtigheidshalve € 10 mln. aan investering locatie Hoofdstraat af te dekken ten laste van de binnen CvE beschikbare budgetten op basis van dekking van de kapitaallasten van deze investering, berekend op een afschrijvingstermijn van 40 jaar en een projectrente van 2%.

Afhankelijk van de invulling, uitwerking en realisatie van de plannen voor de locatie Hoofdstraat bestaat het risico dat de subsidies en bijdragen ter dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu gedeeltelijk of geheel vervallen indien de invulling, uitwerking en realisatie afwijken van de, op basis van de subsidies en bijdragen, gestelde voorwaarden aan het project.

Grondexploitatieopbrengst

In de huidige ramingen wordt voor de dekking van de € 65,5 miljoen voor circa € 1 mln. een beroep gedaan op de grondexploitatieopbrengsten van de locatie Hoofdstraat. Bekeken wordt of deze dekking kan worden meegenomen in de nog te verkrijgen RSP+ gelden van de provincie Drenthe. Binnen deze middelen is namelijk nog circa € 1,8 mln. ruimte beschikbaar.

eindoordeel financiën

Het eindoordeel over de Locatie Hoofdstraat is oranje omdat de dekking van de € 65,5 miljoen schadeloosstelling à fonds perdu nog niet volledig gerealiseerd is.

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

De raad heeft op 29 november 2007 de ontwikkelvisie Dierenpark Emmen "Spoorzoeken" vastgesteld. Deze geldt als kader voor de ontwikkeling van de locatie Hoofdstraat. In het document "Old Zoo, New Spirit" is een voorbeelduitwerking gemaakt. Deze documenten tezamen vormen de basis voor de verdere uitwerking. Daarnaast zal er een kwaliteitsdocument worden gemaakt dat invulling geeft aan in- of aanpassing van bestaande gebouwen, richting geeft aan beeldkwaliteit van de nieuwe gebouwen, aan de gewenste duurzaamheid van gebouwen en openbaar gebied.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

1. "Stand van zaken:

De hoofdstraat locatie, het huidige dierenpark, is een plek die veel betekenis en cultuurhistorische waarde heeft voor Emmen en de Emmenaren. De groenstructuur is bijzonder, vanwege de gelaagdheid van oude bomenstructuren, de later toegevoegde landschappelijke elementen en het gebruik als dierenpark. De bestaande gebouwen zijn niet allemaal van goede kwaliteit, maar het is wel de moeite waard om bij een toekomstige bestemming, die nu nog niet volledig in beeld is, te bekijken welke gebouwen daarin eventueel opgenomen kunnen worden.

Er wordt gestudeerd op mogelijke tijdelijke en definitieve invullingen. In het vigerend toetsingskader wordt uitgegaan van mogelijke nieuwe bebouwing op de fundamenteën of binnen de contouren van de huidige

bebouwing.

Inmiddels is er veel werk verricht aan de analyse van de landschappelijke waarden en cultuurhistorische waarden, de beoordeling van de bestaande gebouwen (bouwkundige en kosten van mogelijke (tijdelijke) exploitatie). Die bevindingen zijn door UUD verwerkt in het “inspiratie- en ontwikkelingskader voormalige dierentuin” dat in de Raadsvergadering d.d. 28 januari 2016 is vastgesteld.). Daarbij wordt het gebied zo snel mogelijk na vertrek van DPE toegankelijk gemaakt; langzaam-verkeer routes over het terrein moeten ervoor zorgen dat het terrein, dat zo altijd een afgesloten domein was, nu ook mentaal deel gaat uitmaken van de openbare ruimte en infrastructuur van de binnenstad.

Verder wordt gezocht naar culturele- en horecafuncties voor (tijdelijk) gebruik van de bestaande gebouwen die nog te exploiteren zijn. Op die manier kan het gebied een nieuwe toegevoegde waarde voor de binnenstad krijgen en kan verder gewerkt worden aan de totale herontwikkeling van het terrein.

2. Toetsingskader:

Spoorzoeken; Dit document is het oorspronkelijk kader, maar in feite is met het vaststellen van de stedenbouwkundige uitgangspunten van UUD een nieuw toetsingskader vastgesteld.

3. Beoordeling:

De herontwikkeling van de Hoofdstraat locatie is een ingewikkeld en belangrijk project; Het gebied heeft veel cultuurhistorische- en gevoelswaarde voor Emmen, en het is, zeker in deze tijd, niet gemakkelijk om interessante kostendekkende of winstgevende herontwikkelings-mogelijkheden voor de locatie te vinden. Dat zal nog veel energie en tijd vergen.

Er is nog geen concreet plan dat ter beoordeling voorligt, maar er zijn na uitgebreide cultuurhistorische en landschappelijke analyses wel stedenbouwkundige uitgangspunten vastgesteld, die tot een aangepaste uitwerking van het oorspronkelijke toetsingskader “ spoorzoeken” leiden. De locatie verdient veel aandacht omdat na het verlaten van de locatie door DPE de terreinen en gebouwen op de een of andere manier beheerd of gesloopt zullen moeten worden, daarmee investeringen gemoeid zijn en richting gegeven wordt aan toekomstige ontwikkelingen. Er is afgelopen tijd voortgang geboekt, maar er blijft haast geboden om ook voor het tijdelijk gebruik concrete stappen te nemen en het gebied zo snel mogelijk deel uit te laten maken van de binnenstad. Dat is de reden waarom de waardering voor dit onderdeel vooralsnog oranje is.

4. Waardering: oranje

5. Advies:

- De Hoofdstraat locatie is van grote cultuurhistorische en emotionele waarde voor Emmen, maar de kansen voor een snelle volledige herontwikkeling zijn op dit moment beperkt. Denk daarom ook in tijdelijke scenario's en fasering.
- Zorg dat het gebied meteen nadat de dierentuin vertrokken is, als openbaar gebied gezien en gebruikt wordt.
- Maak voor de gebouwen die voorlopig nog bruikbaar zijn een beheerplan, zodat er tijdelijk functies in ondergebracht kunnen worden en het gebied zijn waarde en identiteit voor de stad blijft behouden.

Deel ideeën en kansen met de raad en met bewoners; betrek ook andere, externe partijen bij het proces om zo veel mogelijk ideeën te genereren en betrokkenheid te organiseren. “

eindoordeel stedelijke kwaliteit

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

In deze fase worden de mogelijkheden ten aanzien van duurzaamheid verkend. Onderzoek wordt gedaan naar mogelijke waterberging in Emmen-Centrum en er zijn contacten met E-Qua over een warmtenet ontwikkeling op de Locatie Hoofdstraat.

In het landschappelijke en cultuurhistorische onderzoek wordt geadviseerd om oude structuren van het park weer te benutten in de nieuwe ontwikkeling.

Er zal een kwaliteitsdocument worden gemaakt dat invulling geeft aan in- of aanpassing van bestaande gebouwen, richting geeft aan beeldkwaliteit van de nieuwe gebouwen, aan de gewenste duurzaamheid van gebouwen en openbaar gebied. Innovatie op het gebied van energie, de klimaatadaptieve stad en biobased economy worden hierin in een onderlinge samenhang uitgewerkt.

eindoordeel duurzaamheid

PM

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw zal worden meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met andere projecten plaatsvindt, maar is nu nog niet van toepassing.

Kennis en Innovatie

- Ook bij de ontwikkeling van de locatie Hoofdstraat is het mogelijk om een impuls te geven aan de ontwikkeling van kennis en innovatiekracht in de regio.
- De wijze waarop de gebiedsontwikkeling van de locatie Hoofdstraat wordt aangepakt - een organische ontwikkeling waarbij de omgeving betrokken wordt - is innovatief en gepresenteerd in een bijeenkomst van Vereniging Projectmanagement van Nederlandse gemeenten.
- Er zijn contacten met E-Qua over het warmtenet in relatie tot de locatie Hoofdstraat. De mogelijke plaatsing van een warmte koude opslag in dit gebied, zal ook het gebruiken van duurzame energie in de bebouwing van de Hoofdstraatlocatie bevorderen.
- Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan het verder uitwerken van een mogelijke 'museale' functie als mogelijke hervulling van het Biochrongebouw. Voor het Biochron 2.0. met als invulling het zijn van de poort van het Geopark de Hondsrug is een haalbaarheidsstudie opgesteld, die perspectieven biedt.
- In dat plan is een samenwerking met Stenden opgenomen om een innovatief leerwerkbedrijf in te richten gericht op zowel hospitality, moderne presentatietechnieken en ICT in tentoonstellingssituaties.
- Overwogen wordt dat Stenden ook projectruimten in het park gaan gebruiken voor projecten die ook uitstraling geven aan de expertise van Stenden aan een groter publiek.
- Studenten van Stenden Hogeschool gebruiken het project locatie Hoofdstraat voor opdrachten.

Betrokkenheid stakeholders

Er is contact gezocht met de betrokkenen die diverse ontwikkelingen/ideeën voor de invulling van de locatie Hoofdstraat aanreiken.

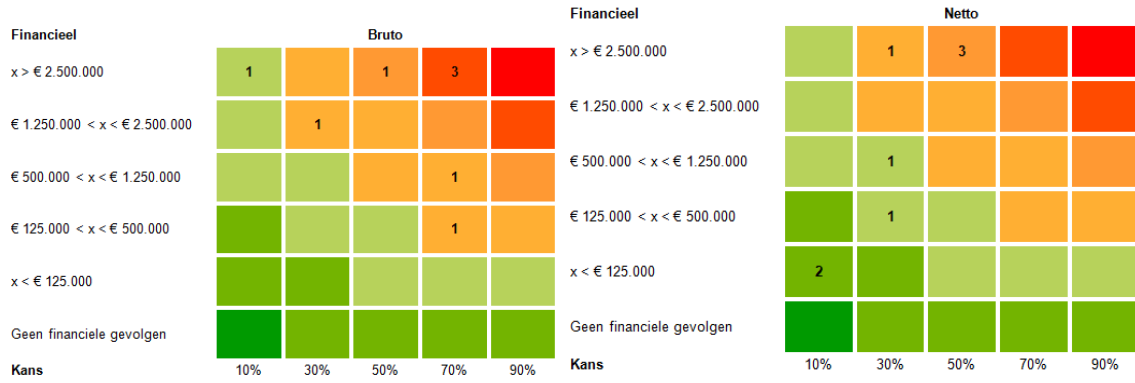
Op 6 oktober 2015 is er een werkbijeenkomst geweest met de gemeenteraad. Op 3 november 2015 is een openbare bijeenkomst georganiseerd met alle stakeholders over de hoofdlijnen van het ontwikkelingskader van het Hoofdstraatgebied.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

Financieel

Bruto

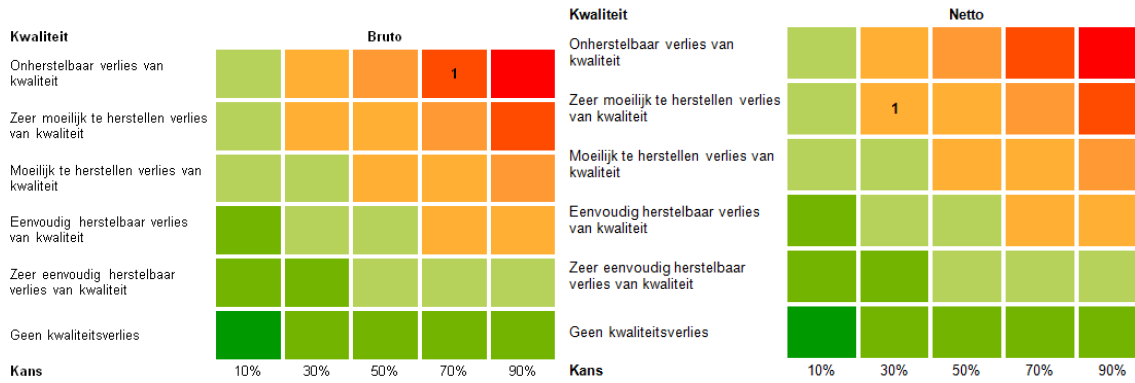
Netto

Kwaliteit

Bruto

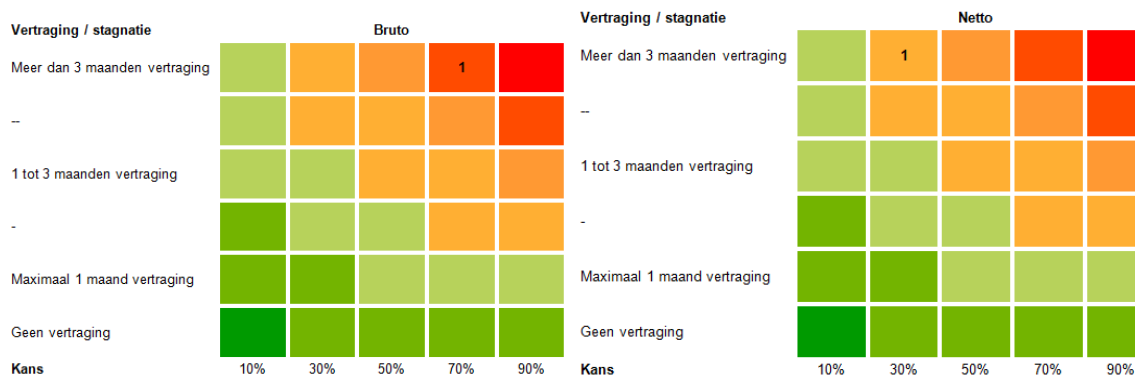
Netto

Vertraging/stagnatie

Bruto

Netto

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Object nummer	Gebeurtenis	Bruto kans (%)	Netto kans (%)	Bruto maximaal gevolg	Netto maximaal gevolg	Maatregel nummer	Maatregel	Fase maatregel
R477	Onvoldoende belangstelling van investeerders en projectontwikkelaars voor locatie Hoofdstraat leidt tot een verlies aan kwaliteit en een financiële nadelige invloed op de GREX.	70	30	1.000.000	1.000.000	M1587	Opstellen inspiratie- en ontwikkelkader	Actief
				Onherstelbaar verlies van kwaliteit	Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit	M998	Verkennd marktonderzoek laten uitvoeren als onderdeel en input voor de planvorming.	Actief
						M999	Vroegtijdig ontwikkelaars betrekken/committeren aan de planvorming.	Actief
						M1001	Promotie en acquisitie.	Actief
						M1000	Inspelen op trends, derhalve planvorming niet te vroeg.	Actief
R670	cofinanciering REP-regionaal bijdrage (€3,6 miljoen) kan niet, of niet volledig worden verkregen, danwel niet (volledig) worden ingezet ter dekking van de ontwikkeling van de locatie Hoofdstraat (inclusief de aan DPE te betalen schadeloosstelling van €65,5 miljoen).	70	50	3.600.000	3.600.000	M1599	Opstellen midterm review en preview IGO Atalanta.	In voorbereiding
						M1597	Opzetten adequaat subsidiebeheer en subsidiebeheersysteem.	Actief
						M1598	Aanstellen projectleider subsidies die de contacten met de subsidiegever onderhoudt en de subsidievoorwaarden bewaakt.	Actief
R71	REP-regionaal bijdrage van het Rijk à € 10 miljoen kan niet, of niet volledig worden verkregen, danwel niet (volledig) worden ingezet ter dekking van de ontwikkeling van de locatie Hoofdstraat (inclusief de aan DPE te betalen schadeloosstelling van € 65,5 miljoen).	70	50	10.000.000	10.000.000	M748	Aanstellen adviseur subsidies die de subsidievoorwaarden bewaakt en contacten met de subsidiegever onderhoudt.	Actief
						M1588	Decentraliseren REP-middelen.	Actief
						M750	Heldere en vastgelegde afspraken omtrent de adressering van de REP-regionaal bijdrage maken met provincie Drenthe en laten vastleggen in een subsidiebeschikking.	In voorbereiding
						M749	In kaart brengen van de subsidievoorwaarden in relatie tot uit subsidie te dekken investeringen.	In voorbereiding
R570	Onjuistheid en/of onvolledigheid van ramingen en calculaties ontwikkeling locatie Hoofdstraat.	50	30	6.000.000	6.000.000	M1238	Continue hercalculatie en verfijning van calculaties.	Actief
						M1240	Raadplegen/inzetten van deskundigen op het betreffende vakgebied voor de calculaties op elk van de deelprojecten.	Actief
						M1239	Second opinion op belangrijke ramingen en calculaties laten uitvoeren.	In voorbereiding
						M1568	Concretisering en invulling en uitwerking van plan locatie Hoofdstraat.	In voorbereiding
R17	RSP-plus bijdragen ter dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu (locatie Hoofdstraat) van provincie Drenthe kunnen niet, of niet volledig worden verkregen.	70	50	7.759.000	7.759.000	M39	Opstellen midterm review en preview IGO Atalanta.	In voorbereiding
						M40	Opzetten adequaat subsidiebeheer en subsidiebeheersysteem.	Actief
						M37	Aanstellen projectleider subsidies die de contacten met de subsidiegever onderhoudt en de subsidievoorwaarden bewaakt.	Actief

Mutaties nettorisico's t.o.v. rapportage 2015-2

De netto kans van risico R477 'Onvoldoende belangstelling van investeerders en projectontwikkelaars voor locatie Hoofdstraat leidt tot een verlies aan kwaliteit en een financiële nadelige invloed op de GREX' is lager ingeschat op 30% aangezien er gekozen is voor een organische ontwikkeling waarbij er meer tijd wordt genomen, de gemeente de regie houdt en een aantal kosten door de gemeente wordt afgedekt.

Toelichting risico's

De subsidies van circa € 7,8 miljoen RSP+ en € 3,6 miljoen cofinanciering REP regionaal uit RSP+ ten behoeve van de dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu van € 65,5 miljoen dienen nog formeel van de provincie Drenthe verkregen te worden. De gemeente Emmen en de provincie Drenthe zijn nog in overleg over de invulling en uitwerking van de verkrijging van deze middelen. In het bestuurlijk overleg IGO Atalanta van 4 november 2015 is bestuurlijke overeenstemming bereikt over de opzet en uitvoering van de midterm review en preview IGO Atalanta. Medio december heeft de provincie Drenthe een opdracht verstrekt voor het schrijven van een midterm review en preview rapportage. Deze midterm review en preview IGO Atalanta moet

de basis vormen voor de verkrijging van de resterende circa € 13,2 mln. RSP+ bijdrage van de provincie voor de ontwikkeling van de locatie Hoofdstraat.

Op 20 januari 2015 heeft het college besloten om de "Overeenkomst overdracht middelen regionaal REP in het kader van de IGO Atalanta" met de provincie Drenthe aan te gaan en de provincie Drenthe te vrijwaren voor eventuele aanspraken vanuit het Rijk ten aanzien van het REP-regionaal voor zover betrekking hebbend op de aan de gemeente Emmen "doorgedecentraliseerde" REP-regionaalmiddelen van € 10 miljoen. Deze "doordecentralisatie" van REP-regionaalmiddelen geeft overigens nog geen zekerheid over de daadwerkelijke verkrijging van deze middelen. Er zal vanaf nu rechtstreeks verantwoording t.a.v. de inzet van REP-regionaalmiddelen afgelegd moeten worden aan het Rijk. De uitbetaling van de € 10 mln. REP-regionaal aan de gemeente Emmen heeft inmiddels plaatsgevonden. Deze € 10 miljoen is als dekking verantwoord op de locatie Hoofdstraat, maar er bestaat nog wel een risico omdat hierover nog verantwoording over afgelegd moet worden.

Afhankelijk van de invulling, uitwerking en realisatie van de plannen voor de locatie Hoofdstraat bestaat het risico dat de subsidies en bijdragen ter dekking van de schadeloosstelling à fonds perdu gedeeltelijk of geheel vervallen indien de invulling, uitwerking en realisatie afwijken van de, op basis van de subsidies en bijdragen, gestelde voorwaarden aan het project.

eindoordeel projectrisico's	
-----------------------------	--

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Niet van toepassing

8. Rapportage Locatie Muzeval

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Locatie Muzeval
Bestuurlijk opdrachtgever	J. Otter
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters
Projectmanager	Vacature
Projectleider	Vacature
Korte omschrijving project	Herontwikkeling huidige terrein theater De Muzeval aan de Boermarkeweg.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
X	

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2014-Q1 t/m 2016-Q2
▪ Uitvoering:	Vanaf 2016-Q3
Mijlpalen	
Nvt	
Toelichting afwijkingen projectplanning	
In 2015 is de procedure 'vrijgekomen gebouw' in gang gezet voor de locatie Muzeval. De werkgroep strategische gronden adviseert, gezien de aangrenzende functies, ligging en (ontwikkel)mogelijkheden, dit terrein vooralsnog strategisch aan te houden voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Naar verwachting zal in maart 2016 besluitvorming door het college plaatsvinden omtrent de aanpak van de locatie Muzeval, waarbij ook de dekking van de afboeking van de boekwaarde van het gebouw en de sloopkosten van de Muzeval zullen worden meegenomen.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
▪ advies werkgroep strategische gronden	▪ collegebesluit aanpak locatie Muzeval

eindoordeel planning	nvt
----------------------	-----

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Nog niet als project opgestart, derhalve geen projectbudget.

Toelichting afwijkingen projectbudget

Niet van toepassing.

eindoordeel financiën

nvt

Budget

 geen (verwachte) overschrijdingen op krediet

 verwachte overschrijding

 daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Niet van toepassing.

eindoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

 afgegeven oordeel supervisor voldoende.

 aanpassingen nodig.

 afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet van toepassing.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

 afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.

 aanpassingen nodig.

 afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Opmerkingen

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Kennis en Innovatie

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Betrokkenheid stakeholders

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Voor dit project is op dit moment geen sprake van geïnventariseerde risico's

eindoordeel projectrisico's

nvt

Risico's (zie risicomanagement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Nog niet als project gestart.

9. Rapportage Overbrugging DPE

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Overbrugging DPE
Bestuurlijk opdrachtgever	B.R. Arends
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	L. Schomaker-Siekman
Projectmanager	L. Schomaker-Siekman
Projectleider	E. Regtop
Korte omschrijving project	In 2010 heeft DPE, in verband met de financiële problemen van DPE, een hulpvraag ingediend bij de gemeente Emmen. De afwikkeling van deze hulpvraag, de uitvoering van de reddingsoperatie DPE en de monitoring DPE in de overbruggingsperiode 2010-2015, mede op basis van de naar aanleiding van de reddingsoperatie, beschikbaar gestelde overbruggingsfinanciering DPE 2010-2015 zijn ondergebracht in het project "Overbrugging DPE". Dit project valt onder de verantwoordelijkheid van het programmabureau CvE.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2010
▪ Uitvoering:	2011 – Q1-2016
Mijlpalen	
N.v.t.	
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Eind augustus heeft DPE een verzoek tot verlenging van de overbruggingsfinanciering tot 1 april 2016 ingediend. Op 29 oktober 2015 heeft de raad besloten om in te stemmen met het verzoek van DPE om het voor de periode van 2010-2015 beschikbaar gestelde overbruggingskrediet van maximaal € 22 mln. onder dezelfde voorwaarden te verlengen tot 1 april 2016, waarbij het overbruggingskrediet maximaal € 22 mln. blijft.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maand- en kwartaalrapportages DPE ▪ Afhandeling maandelijkse declaraties m.b.t. overbruggingskrediet. ▪ Besluitvorming verlenging periode overbruggingskrediet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maand- en kwartaalrapportages DPE ▪ Afhandeling maandelijkse declaraties m.b.t. overbruggingskrediet. ▪ Begroting DPE 2016.

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Overbrugging DPE						
Overbrugging DPE (investering)						
Overbrugging DPE	22.000.000	14.921.201	0	7.078.799	7.078.799	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	22.000.000	14.921.201	0	7.078.799	7.078.799	0
Totaal Overbrugging DPE	22.000.000	14.921.201	0	7.078.799	7.078.799	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Overbrugging DPE	22.000.000	14.921.201	0	7.078.799	7.078.799	0

Toelichting afwijkingen projectbudget

Door middel van (tussentijdse) rapportages van DPE, gebaseerd op de door de gemeente vastgestelde kaders ten aanzien van de verstrekte overbruggingsfinanciering van maximaal € 22 miljoen, vindt monitoring plaats op de bedrijfsvoering en de resultaatontwikkeling van DPE.

In het kader van de beschikbaar gestelde overbruggingsfinanciering DPE 2010-2015 van maximaal € 22 miljoen, wordt maandelijks door DPE op basis van een liquiditeitsprognose een declaratie ingediend voor de uitbetaling van deze middelen op basis van de daadwerkelijke liquiditeitsbehoefte van DPE. Tot en met december 2015 is in totaal € 14.921.201 overbruggingsfinanciering betaalbaar gesteld aan DPE.

Volgens de beschikbare liquiditeitsplanning van DPE zal de liquiditeitsbehoefte van DPE naar verwachting binnen de maximaal beschikbaar gestelde € 22 miljoen blijven. Ook rekening houdende met de verlenging van de overbruggingsperiode DPE tot 1 april 2016 blijft de liquiditeitsbehoefte van DPE volgens begroting van DPE, binnen de maximale € 22 miljoen overbruggingsfinanciering.

eendoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Niet van toepassing.

eendoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Niet van toepassing.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Niet van toepassing.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Niet van toepassing.

Kennis en Innovatie

Niet van toepassing.

Betrokkenheid stakeholders

Dierenpark Emmen; door middel van maandelijkse monitoringsgesprekken met de directie van DPE bewaakt de gemeente de ontwikkelingen bij DPE.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Er zijn op dit moment, net als in de vorige periode, geen netto risico's boven de risicotolerantiegrens.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Niet van toepassing.

10. Rapportage Monitoring en deelname DPE Next

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Monitoring en deelname DPE Next
Bestuurlijk opdrachtgever	B.R. Arends
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	L. Schomaker-Siekman
Projectmanager	L. Schomaker-Siekman
Projectleider	E. Regtop
Korte omschrijving project	<p>DPE bouwt aan de westzijde van het centrum een geheel nieuw Belevenspark van ca. 22 ha. groot. Het wordt een vernieuwend concept met klimaatwerelden en een combinatie van natuur en cultuur. De aanleg van het park vindt plaats in 2013-2015.</p> <p>De realisatie van het nieuwe park (DPE Next) vormt een belangrijk onderdeel van Centrumvernieuwing Emmen. Vanuit de gemeente is de monitoring op de realisatie van DPE Next daarom ondergebracht in een afzonderlijk project. Ook de voorbereiding van de noodzakelijke gemeentelijke besluitvorming omtrent DPE Next en het afsluiten van de benodigde overeenkomsten met DPE Next zijn onderdeel van dit project. Dit project valt onder de verantwoordelijkheid van het programmabureau Centrumvernieuwing Emmen.</p>
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorbereiding: 2009 – 2012-Q1 ▪ Uitvoering: Vanaf 2012-Q2 	
Mijlpalen	
2014-Q1	Samenwerkingsovereenkomst gemeente-DPE
2016-Q1	Opening DPE Next/ Wildlands
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Het nieuwe Belevenspark (Wildlands Adventure Zoo Emmen) zal per 25 maart 2016 in gebruik genomen worden.	
Realisatie	
<p>Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Maandrapportages bestedingen DPE Next. ▪ Voortgangsrapportage ABC Nova Q2-2015 inzake realisatie DPE Next. ▪ Besluit wijziging invulling vriendenaandeel DPE Next. ▪ Rapportage expertboard DPE Next. ▪ 4^e voorschot bijdragen en lening DPE Next aangevraagd en ontvangen. 	<p>Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Maandrapportages bestedingen DPE Next. ▪ Voortgangsrapportage ABC Nova Q3-2015 en Q4-2015 inzake realisatie DPE Next. ▪ In kaart brengen monitoring Wildlands vanaf 1 april 2016.

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Bijdrage DPE Next - certificaten v aandelen						
Bijdrage DPE Next - certificaten v aandelen (investering)						
Bijdrage DPE Next - certificaten v aandelen	10.000.000	10.000.000	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	10.000.000	10.000.000	0	0	0	0
Totaal Bijdrage DPE Next - certificaten v aandelen	10.000.000	10.000.000	0	0	0	0
Dekking certificaten v aandelen	10.000.000	10.000.000	0	0	0	0
Saldo Bijdrage DPE Next - certificaten v aandelen	0	0	0	0	0	0

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Bijdrage DPE Next - beplanting						
Bijdrage DPE Next - beplanting (investering)						
Bijdrage DPE Next - beplanting	5.000.000	5.000.000	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.000.000	5.000.000	0	0	0	0
Totaal Bijdrage DPE Next - beplanting	5.000.000	5.000.000	0	0	0	0
Dekking vanuit bestemmingsreserve Atalanta	5.000.000	5.000.000	0	0	0	0
Saldo Bijdrage DPE Next - beplanting	0	0	0	0	0	0

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Bijdrage DPE Next - vriendenaandeel						
Bijdrage DPE Next - vriendenaandeel (investering)						
Bijdrage DPE Next - vriendenaandeel	1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000	0
Totaal Bijdrage DPE Next - vriendenaandeel	1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000	0
Dekking vanuit bestemmingsreserve Atalanta	1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000	0
Saldo Bijdrage DPE Next - vriendenaandeel	0	0	0	0	0	0

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Bijdrage DPE Next - RSP plus						
Bijdrage DPE Next - RSP plus (investering)						
Bijdrage DPE Next - RSP plus	18.000.000	18.000.000	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	18.000.000	18.000.000	0	0	0	0
Totaal Bijdrage DPE Next - RSP plus	18.000.000	18.000.000	0	0	0	0
Dekking RSP plus	18.000.000	18.000.000	0	0	0	0
Saldo Bijdrage DPE Next - RSP plus	0	0	0	0	0	0

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Bijdrage DPE Next - extra bijdrage Provincie						
Bijdrage DPE Next - extra bijdrage Provincie (investering)						
Bijdrage DPE Next - extra bijdrage Provincie	6.000.000	6.000.000	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	6.000.000	6.000.000	0	0	0	0
Totaal Bijdrage DPE Next - extra bijdrage Provincie	6.000.000	6.000.000	0	0	0	0
Dekking extra bijdrage Provincie	6.000.000	6.000.000	0	0	0	0
Saldo Bijdrage DPE Next - extra bijdrage Provincie	0	0	0	0	0	0

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Bijdrage DPE Next - lening Provincie						
Bijdrage DPE Next - lening Provincie (investering)						
Bijdrage DPE Next - lening Provincie	6.000.000	6.000.000	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	6.000.000	6.000.000	0	0	0	0
Totaal Bijdrage DPE Next - lening Provincie	6.000.000	6.000.000	0	0	0	0
Dekking lening Provincie	6.000.000	6.000.000	0	0	0	0
Saldo Bijdrage DPE Next - lening Provincie	0	0	0	0	0	0

Toelichting projectbudget

- Mutaties in werkelijke uitgaven zijn tot en met 31 december 2015 bijgewerkt.
- Door de raad van de gemeente Emmen is op 19 maart 2012 besloten dat voor een totaalbedrag van € 16 miljoen, in de vorm van een bijdrage van € 5 miljoen ten behoeve van bomen en planten, € 1 miljoen maximaal in het kader van het vriendenaandeel (verdubbelingssysteem) en € 10 miljoen ter verkrijging van certificaten van aandelen in DPE Next beschikbaar te stellen voor de realisatie van DPE

Next. Door de provincie Drenthe is bij beschikking van 24 februari 2012 de bijdrage in het kader van de verbrede RSP-middelen voor DPE Next ad. € 18 miljoen, een extra bijdrage van € 6 miljoen en een lening van € 6 miljoen voor de realisatie van DPE Next toegekend.

- Op 8 januari 2015 heeft het college ingestemd met de betaalbaarstelling van de € 10 miljoen voor het versterken van het eigen vermogen van NDP in de vorm van een storting op certificaten van aandelen, zoals overeengekomen in de vaststellingsovereenkomst schadeloosstelling DPE d.d. 24-07-2012.
- De werkelijk verantwoorde bijdragen en lening van de provincie Drenthe tot en met 31 december 2015 bestaan uit de 1e termijn van 30%, de 2e termijn van 20% en de 3e termijn van 30% en 4e termijn van 20% van de totaal beschikbare subsidie.
- De schadeloosstelling à fonds perdu aan DPE ter verkrijging van de grond van DPE aan de locatie Hoofdstraat is bedoeld ter financiering van de investeringen DPE Next door DPE en is verantwoord als kosten bij het project locatie Hoofdstraat.
- De kosten van monitoring van dit project zijn onderdeel van en worden verantwoord binnen het krediet Algemene proces- en voorbereidingskosten programmabureau Centrumvernieuwing Emmen.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Landschappelijke inpassing DPE Next

Zoals in de samenwerkingsovereenkomst DPE Next van 19 maart 2014 is overeengekomen dient DPE te zorgen voor een adequate landschappelijke inpassing van Wildlands in de omgeving. Ook op basis van de provinciale subsidievoorwaarden dient DPE te zorgen voor een goede overgangssituatie openbare ruimte - DPE Next.

Op 8 december 2015 heeft het college kennis genomen van de Landschapsvisie Rand Dierenpark Emmen d.d. 9 oktober 2015 van DPE Next en het oordeel 'Groen' dat de supervisor stedelijke kwaliteit CvE heeft gegeven hierop. Tevens heeft het college besloten in te stemmen met de realisatie van de landschappelijke inpassing DPE Next, conform de landschapsvisie Rand Dierenpark Emmen d.d. 9 oktober 2015.

Oordeel supervisor stedelijke kwaliteit

1. "Stand van zaken:

Wildlands is een groot nieuw dierenpark-belevingspark; grote gebouwen, groenaanleg in de verschillende sferen van het park (Savanne, Oerwoud, Poollandschap, dus afwijkend van de oorspronkelijke sferen van de Es) op een oud bestaand landschap en grenzend aan de stad. Vandaar dat er, al voordat de plannen voor Wildlands uitgewerkt waren, nagedacht is over de manier waarop een dergelijk themapark landschappelijk ingepast zou moeten worden.

Die landschappelijke inpassing is in 2010 door Strootman landschapsarchitecten opgesteld en vastgelegd in een visie. Al eerder, bij de vaststelling van de samenwerkingsovereenkomst, bleek dat de uitgangspunten uit het plan van Strootman niet meer volledig haalbaar waren en dat daar een aanpassing op moest komen. Over de nadere uitwerking van de plannen van Wildlands voor de visie op de landschappelijke inpassing heeft diverse keren overleg plaats gevonden.

Op 14 september 2015 zijn ook over de laatste zaken duidelijke afspraken gemaakt.

Daarna is nog besloten tot de aanleg van een tijdelijk aanvullend parkeerterrein (1000 parkeerplaatsen) ter plaatse van de Schapenveenweg.

2. Toetsingskader:

Visie Strootman landschapsarchitecten Boulevard Centrum-West Emmen d.d. 07.07.2010, binnen de huidige mogelijkheden en de feitelijke situatie

3. Beoordeling:

Het plan voor de landschappelijke inpassing van Wildlands in de bestaande omgeving is afgelopen maanden diverse keren besproken en aangepast. Ten opzichte van de visie van Strootman zijn er afwijkingen die ook

niet meer opgelost kunnen worden. De visie van Strootman gaat uit van het bestaande landschap en voorziet in brede overgangen naar de sferen van Wildlands. Bij dit plan wordt van buiten naar binnen gekeken. Juist in die brede zones liggen veel mogelijkheden om overgangen te modelleren. Nu de plannen van Wildlands grotendeels gerealiseerd zijn, blijkt het programma op veel plekken tot nagenoeg op de grens van het uitgegeven gebied te liggen.

Daarbij is bij de ontwikkeling van de inrichting en gebouwen van Wildlands volledig van binnen naar buiten gedacht; hoe kan alles tot op de grens bijdragen aan karakter en sfeer binnen de grenzen van Wildlands. Daar zijn ook alle investeringen op gericht. Deze combinatie maakt het moeilijk goede overgangen te creëren, de mogelijkheden zijn beperkt.

Door Wildlands is hieraan, vanuit die beperkingen, de afgelopen maanden gewerkt. Plannen zijn besproken met gemeente en supervisor. Dat heeft tot enige aanpassingen en verbeteringen geleid.

Geconstateerd wordt dat uitgangspunten uit de visie van Strootman niet gehaald worden en dat dit inmiddels ook in praktische zin niet meer mogelijk is. De zoektocht is hier dan ook geweest naar een redelijke inpassing binnen de overgebleven ruimtelijke mogelijkheden. Daarbij zijn concessies gedaan.

4. Waardering: groen

5. Advies:

- Maak duidelijke afspraken met Wildlands over uitvoering en beheer van datgene wat voor de landschappelijke inpassing nog noodzakelijk en haalbaar is.
- Daarbij is op diverse plekken medewerking van WMD nodig.
- Maak afspraken over mogelijke toekomstige aanpassingen indien na enkele jaren blijkt dat de landschappelijke inpassing niet werkt zoals het bedoeld is (bij voorbeeld dat groen niet voldoende groeit of dat gebouwen hinderlijk in beeld blijven)
- Denk bij elke aanpassing in plannen of toekomstige voorzieningen zoals (tijdelijk) parkeren, na op welke wijze dat gecombineerd kan worden met verbeteringen in de landschappelijke inpassing.

Project specifieke subsidievoorwaarden provincie, stedelijke kwaliteit:

Verbindende elementen ruimtelijke kwaliteit:

Het belangrijkste en meest in het oog springende verbindende element tussen Wildlands (DPE Next) en Atalanta, vormt de entree van Wildlands in combinatie met het Atlas theater. Hier komen de twee werelden echt bij elkaar. Aan die ontmoeting is veel zorg besteed.

Overgangssituatie openbare ruimte:

Voor het overige gebied is de oplossing voornamelijk gezocht in landschappelijke overgangen en (noodzakelijke) transparante hekwerken, die op enkele plekken voorzien worden van silhouetten van dieren in metaal. Voor een kleiner deel moeten gesloten erfscheidingen worden toegepast, waarvan de hoogte bepaald wordt door specifieke milieueisen, met name geluid. Voor deze erfscheidingen is gezocht naar een vormgeving die aan de stadskant zo veel mogelijk begroeid wordt met klimplanten, in een specifieke vormgeving. Er is gewerkt aan een goede overgangssituatie in de openbare ruimte en in het omringende landschap. Over enkele jaren zal duidelijk worden of dit uiteindelijk ook overal het gewenste effect heeft of nog bijstelling behoeft.

Met bovenstaande uitvoering wordt voldaan aan de projectspecifieke subsidievoorwaarden van de provincie voor de stedelijke kwaliteit."

Projectspecifieke subsidievoorwaarden provincie stedelijke kwaliteit	
Voorwaarde	Eindoordeel
DPE Next draagt zorg voor herkenbare verbindende elementen met betrekking tot de ruimtelijke kwaliteit die de Atalantavormgeving als geheel versterken.	
DPE Next realiseert samen met de gemeente Emmen een goede overgangssituatie openbare ruimte DPE Next (inclusief de hogere bouwwerken binnen het dierenpark)	

eindoordeel stedelijke kwaliteit	
---	--

- Afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- Aanpassingen nodig.
- Afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

Toelichting duurzaamheid**Provinciale eisen:**

- Een park dat gebruik maakt van 100% hernieuwbare energie en CO₂-neutraal is tijdens exploitatie
- Een park dat duurzaam gebouwd wordt met een score van minimaal 8 op GPR
- Een project dat leidt tot kennisdeling en innovatie lokaal en regionaal. DPE Next besteedt in dat kader K€ 500 aan Communities of Practice (COP's).

Eigen ambitie:

- Een park dat functioneert als een ecosysteem
- 'innovation inspired by nature' (biomimicry)
- Synergie en symbiose in duurzame samenwerking
- Veel bouwen met lokale, secundaire en biobased grondstoffen
- Zie duurzaamheidsvisie 2012; de 'DPE Next principes'.

Samenwerking

Resultaten zijn tot stand gekomen in nauwe samenwerking met diverse partijen zoals VolkerWessels, Kamer van Koophandel, gemeente Emmen, StendenPre, Innovatie Kennisplatform Drenthe, Educohof en diverse (lokale / regionale) marktpartijen die deeloplossingen hebben ontwikkeld en gerealiseerd. DPE heeft hierbij voor meerdere innovatieve trajecten gefungeerd als initiatiefnemer en launching customer en heeft er in die rol voor gezorgd dat nieuwe bedrijvigheid en werkgelegenheid lokaal van de grond is gekomen. Onderdeel van de ambitie - een park dat functioneert als een ecosysteem – is dat zowel voor energie, water, materialen, innovaties als voor samenwerkingspartners gewerkt wordt vanuit het streven naar lokale / regionale kringlopen en samenwerkingsverbanden.

Resultaten

De belangrijkste resultaten worden op basis van de hieronder benoemde hoofdthema's toegelicht.

Thema's:

1. Kennisdeling en innovatie
2. Energie Ecosysteem
3. Grondstoffen
4. Water Ecosysteem
5. Innovation inspired by nature: producten

Toelichting**1. Kennisdeling en innovatie**

DPE Next is mede vormgever van het platform Innovatie en Kennis platform Drenthe (www.ikdrenthe.nl) en binnen dit platform kartrekker van het initiatief 'Duurzame Bouwmaterialen'. In dat kader is intensief samengewerkt met organisaties als StendenPre Hogeschool, Syntens, Kamer van Koophandel, Educohof, WE adviseurs, Biomimicry, WMD, VolkerWessels. Resultaten:

- Vele bijeenkomsten waar kennis en kunde bij elkaar zijn gebracht en gekoppeld aan ontwikkeling Wildlands en Centrum Vernieuwing Emmen en duurzame ontwikkelingen zijn gedeeld met breder publiek.
- Een aantal gerichte innovatielabs i.s.m. KvK, Syntens en Stenden die hebben geleid tot een aantal concrete resultaten binnen de ontwikkeling van het nieuwe park zoals hieronder beschreven.
- Lokale en regionale werkgelegenheid als resultaat van innovaties die mogelijk zijn gemaakt doordat DPE Next als aanjager en launching customer heeft gefungeerd.

2. Energie Ecosysteem

We spreken van een Energie Ecosysteem omdat er een veelzijdig en vaak langdurig samenwerkingsverband tussen verschillende partijen is ontwikkeld, waarbij complementaire technieken zijn toegepast die zo veel mogelijk aansluiten bij de lokale omstandigheden. Er is op veel vlakken sprake van synergie en symbiose en het systeem beslaat ook een groter gebied dan alleen het nieuwe park. Centraal uitgangspunt voor alle onderdelen is het gebruik van hernieuwbare energie met zoveel mogelijk een lokale basis – ook een kenmerk van de energiehuishouding in een natuurlijk ecosysteem. Het bestaat uit de volgende onderdelen.

2.1 Warmtenet, groengas WKK's en warmte / koude uit drinkwater

Resultaat

Het park krijgt een uniek hybride energievoorziening waar de hoog temperatuur warmte voor de kassen wordt geproduceerd door op groengas gestookte WKK's (warmte kracht koppelingsinstallaties) die gelijktijdig groene stroom voor het park produceren. De infrastructuur die nodig is om de warmte te transporteren – het warmtenet – gaat ook direct het gemeentehuis, het theater en verzorgingstehuis De Holdert van warmte voorzien. Daarmee is – met DPE Next als launching customer - de 1ste fase van warmtenet Emmen gerealiseerd. Hiermee wordt de eerste concrete stap gezet in het streven van de gemeente Emmen naar collectieve warmtenetten voor de verduurzaming van de energievoorziening. Het laatste decennium zijn hiervoor kaders ontwikkeld door gemeente Emmen in samenwerking met provincie Drenthe en Energy Valley en diverse partijen. Het systeem is verder uit te breiden met nieuwe warmtevragers en duurzame warmtebronnen. Er wordt nu al een uitbreiding met een warmte-koude opslag in het centrumgebied voorbereid en er zijn al verkennende gesprekken voor toekomstige koppeling met het Emmtec-terrein.

De andere gebouwen op het park (naast de kassen) zullen van laag temperatuur warmte worden voorzien door met warmtepompen (die draaien op groene stroom) temperatuur te onttrekken aan het drinkwater van Emmen dat in de reinwaterkelders direct naast het park is opgeslagen. Een voor Nederland unieke techniek.

Betrokken partners en samenwerkingsopzet

Initiatief door DPE Next. Ontwikkeling, investering en exploitatie van deze energievoorziening ligt bij WMD (Waterleiding Maatschappij Drenthe) dochter E-qua, gespecialiseerd in watergedragen energie. Er is een leveringscontract met een looptijd van 25 jaar gesloten waarin het park stroom en warmte afneemt. Ontwerp en realisatie van aansluitende installaties op het park door Homij / Halmos. WKK's zijn geleverd door Unica.

2.2 Groengas en vergisting biomassa

Resultaat

Om aan de eis '100% hernieuwbare energie' te voldoen moeten de WKK's draaien op groengas. Dat is biogas uit vergistingsinstallaties dat opgewerkt is tot aardgas kwaliteit en zo op het openbare aardgasnet kan worden ingevoerd. Middels afname van certificaten kan het park dit gas gebruiken. E-qua verzorgt de verwerving van deze certificaten in samenwerking met het park. Daarbij zijn nu 3 regionale projecten in beeld, onderhandelingen lopen. Om de kringloop te sluiten wordt gewerkt aan een overeenkomst waarbij de vergister ook de stroom van circa 900 ton mest uit het park en circa 3000 ton biomassa uit natuurbeheer van de WMD in de vergister invoeren en de certificaten van het geproduceerde groengas aan E-qua / het park verkopen. De regionale basis zorgt voor een beperkt transport van biomassa en ook voor nieuwe economische activiteit.

Betrokken partners en samenwerkingsopzet

Initiatief door DPE Next. Kartrekken door E-qua. Samenwerking met een nog niet bekende regionale exploitant van een vergister.

2.3 Zonne-energie

Resultaat

Complementair aan de productie van groene stroom door de WKK's zal in het park circa 450 kWp (kilo Watt piek) aan zonnepanelen worden toegepast. Dat zijn circa 1800 panelen die jaarlijks circa 10% van de stroombehoefte van het park zullen opwekken. Die productie vindt hoofdzakelijk plaats van april tot en met oktober en kan direct door het park worden gebruikt. Dat is complementair aan de WKK omdat die in die periode minder stroom levert omdat de warmtevraag minder is.

Betrokken partners en samenwerkingsopzet

Initiatief / kartrekken door DPE Next / d+p. De Raedthuys groep investeert in deze installatie en het park betaalt gedurende 15 jaar een leasevergoeding die iets lager is dan de vermeden stroominkoop. Na 15 jaar wordt het park eigenaar van de installatie.

2.4 Biodiesel en regionale teelt koolzaad

Resultaat

Een deel van de voertuigen is elektrisch en loopt op groene stroom. Een deel van de servicevoertuigen en de safaritrucks gebruikt diesel. Om ook hiervoor te voldoen aan de eis 'gebruik 100% hernieuwbare energie'

zal het park gebruik gaan maken van een APPO (Advanced Pure Plant Oil) die geproduceerd wordt met een BioProductProcessor op het park (www.bioproductprocessor.com). Een innovatieve ontwikkeling binnen de biobased economy waarbij door middel van high tech kleinschalige raffinage met name agrariërs hun eigen producten kunnen gaan verwerken. Deze installatie zal de 10.000 liter frituurolie die jaarlijks op het park vrij komt en een aanvullende 10.000 liter frituurolie van derden omzetten in een 2de generatie biodiesel voor eigen gebruik. Er vindt momenteel een verkenning plaats om ook de door het park gebruikte frituurolie te laten leveren door een regionale agrariër die zelf koolzaad verbouwt en in een eigen BPP verwerkt tot frituurolie, veevoer en biodiesel. Afnames door het park van voer voor de dieren (uit de perskoek van de koolzaad) is onderdeel van het onderzoek.

Betrokken partners en samenwerkingsopzet

Initiatief / kartrekken door DPE Next. Op basis van een 10 jarig contract wordt de BPP door TCE GoFour uit Stadskanaal ontwikkeld, geplaatst en geëxploiteerd. Het park levert frituurolie en neemt biodiesel en optioneel frituurolie en voer voor de park dieren af. TCE GoFour gaat een samenwerkingsovereenkomst voor een 2de BPP aan met een regionale agrariër die koolzaad gaat telen en verwerken en biodiesel, frituurolie en veevoer gaat leveren. TCE GoFour heeft een Greendeal met Provincie Drenthe om deze innovatieve techniek verder te brengen. DPE Next helpt als eerste klant het project mede van de grond en zet haar naamsbekendheid in om de techniek te promoten.

3 Grondstoffen

In het streven naar gesloten kringlopen is in het project gekozen zoveel mogelijk te werken met lokale, secundaire en biobased bouwmaterialen en zo veel mogelijk te bouwen met demontabele methoden die hergebruik mogelijk maken. Voorbeelden:

3.1 Biocomposiet brug

Resultaat

Uit de innovatielabs is een wereldprimeur voortgekomen waarbij de eerste beweegbare brug wordt gebouwd waarbij de constructie hoofdzakelijk uit biocomposiet bestaat. Deze biocomposiet is een hernieuwbare kunststof bestaande uit biobased polymeren met een wapening van vezels van de vlasplant. Een belangrijke opdracht / werkgelegenheid voor een Emmens bedrijf en een uitstekend uitgangspunt voor de Emmense en Drentse kennis en kunde op het vlak van de nieuwe generatie duurzame kunststoffen en de biobased economy.

Betrokken partners en samenwerkingsvorm

Initiatief / kartrekken door DPE Next. De brug wordt in opdracht van VolkerWessels gebouwd door Machine Fabriek Emmen, in samenwerking met StendenPre en het Composite Technology Centre. In het innovatietraject heeft Syntens / Kamer van Koophandel Emmen ook een belangrijke rol gespeeld.

3.2 Andere biobased initiatieven: strobouw en hennepbeton

Resultaat

Binnen het park worden als pilot enkele objecten gerealiseerd in biobased bouwmaterialen zoals strobouw en hennepbeton. Strobouw betreft het bouwen met geperste stro-elementen van stroafval uit de landbouw. Hennepbeton wordt geproduceerd door uit de houtige delen van de hennepplant een wandvulling te produceren. Beide materialen zijn duurzaam omdat ze CO₂ binden, volledig biologisch afbreekbaar (biodegradable) zijn, een hoge isolatiewaarde hebben en bijdragen aan een gezond binnenklimaat.

Betrokken partners en samenwerkingsvorm

Initiatief / kartrekken door DPE / d+p. Jora Vision werkt dit in opdracht van VW uit en heeft bij de realisatie Ecobouw Salland betrokken die werkt met grondstoffen van het regionale bedrijf Hempflax.

3.3 Leemstenen

Resultaat

Het park is als initiator en launching customer opgetreden voor het opzetten van een productielocatie van leemstenen in Emmen. Op deze locatie worden uit keileem, afkomstig uit graafwerkzaamheden van de Centrum Vernieuwing Emmen, onder hoge druk hoogwaardige bouwstenen geperst. De stenen zijn volledig C2C (Cradle to Cradle) en door de perstechniek wordt veel energie bespaard ten opzichte van het bakken van stenen. Door de lokale kringloop wordt veel transport vermeden. Het park heeft als launching customer de eerste 50.000 stenen afgenomen en toegepast in diverse bouwwerken op het park.

Betrokken partijen en samenwerkingsopzet

Initiatief / kartrekken door DPE Next. Bestelling 50.000 stenen en verwerking in het nieuwe park door VolkerWessels. Opzet en exploitatie productielocatie Oskam v5 en Emmens ondernemer J. Lubbers. De productielocatie in Emmen wordt ook na project Wildlands voortgezet.

3.4 Betongranulaat

Resultaat

In al het beton dat in het nieuwe park wordt toegepast wordt gemiddeld minimaal 50% betongranulaat van Emmens sloopbeton toegepast als alternatief voor riviergrind. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de lokale kringloop van bouw- en sloopafval en wordt veel transport vermeden van grind dat vanaf ver moet worden aangevoerd. Het project wordt door platform Duurzaam Noorden en door de landelijke branchevereniging VOBN (keurmerk Bewust Beton) ingezet als voorbeeld project voor verduurzaming van beton. Voor alle betrokken partijen is dit een leertraject geweest in verband met het ongebruikelijk hoge percentage granulaat.

Betrokken partijen en samenwerkingsopzet

Initiatief DPE Next / d+p. Kartrekker Koenen Bouw VolkerWessels. Tot stand gekomen door participatie in het Beton Keten Overleg van het Codin en nauwe samenwerking met Betoncentrale Emmen, KWS, andere onderdelen van VW en diverse toeleveranciers.

3.5 CO₂ arme mortels

Resultaat

Speciaal voor dit project is een trasmortel ontwikkeld waarin veel gerecycled glas is verwerkt. Deze mortel wordt gebruikt voor thematisering van gebouwen en andere objecten als alternatief voor spuitbeton. Deze mortel leidt tot een materiaalbesparing en vermindering van CO₂-uitstoot per vierkante meter van circa 50%.

Betrokken partijen en samenwerkingsvorm

Initiatief DPE Next. Kartrekker Jora Vision in samenwerking met VW, regionaal specialist Uni-Advies en Remix.

3.6 Secundaire bouwmaterialen

Resultaat

Bij de bouw van Wildlands wordt veelvuldig gebruik gemaakt van secundaire bouwmaterialen. In Nortica wordt een brug gebruikt die gebouwd is voor de Floriade 2002 en daarna dienst heeft gedaan in een kantorenpark. In de thematisering wordt op grote schaal gebruik gemaakt van 2de hands materialen. Er vindt grootschalig hergebruik plaats van hekwerken, apparatuur en andere materialen uit het huidige park. Er worden 2de hands touwen toegepast afkomstig van de scheepsvaarttak van VW en andere 2de hands of 'overtollige' bouwmaterialen, zoals 15 duikers die over zijn gebleven uit een project dat geen doorgang heeft gevonden. Bomen die voor de Centrum Vernieuwing Emmen geroid moesten worden krijgen in het park een nieuwe functie als thematiseringsmateriaal. Voor het complete hergebruik overzicht is een oogstkaart opgesteld.

Betrokken partijen en samenwerkingsvorm

Initiatief DPE Next. Kartrekken Koenen Bouw VolkerWessels. Jora Vision en diverse partijen en onderaannemers.

4 Waterecosysteem

Resultaat

De huidige eigen waterkringloop van het huidige park – met Living Machine en Waterfabriek – is verder doorontwikkeld, waarbij het zelf voorzien in de eigen waterbehoefte voor het nieuwe park stijgt naar 90% ten opzichte van 70% voor het huidige park. Met andere woorden: de suppletie van water uit het leidingnet zal alleen nog gebeuren voor horecadoeleinden en is dan nog maximaal 10% van het totale watergebruik. Om deze kringloop te vervolmaken is o.a. een helofytenfilter toegevoegd en een grote regenwaterbuffer.

Betrokken partijen en samenwerkingsvorm

De WMD doet de volledige investeringen in de centrale waterzuivering en levert op basis van een langjarig contract zuiveringsdiensten aan het park. VW heeft in nauwe samenwerking met WMD de uitwerking en realisatie van de decentrale elementen op het park ingevuld.

5 Innovation Inspired by Nature: producten

Naast de algemene ecosysteemprincipes die in de andere thema's tot uitdrukking zijn gekomen zijn ook enkele specifieke natuurgeïnspireerde innovatieve producten in het park toegepast. Enkele voorbeelden:

Energiezuinige watermixer. In één van de watertanks van de WMD wordt de pax watermixer toegepast. Een op veel in de natuur voorkomende spiraalvormen gebaseerde mixer met een veel lager energieverbruik dan conventionele pompen. <http://paxscientific.com/>

Innovatieve windmolen. In Nortica wordt een nieuwe kleine Urban Windmill van DeArchimedes toegepast die ook op veel in de natuur voorkomende spiraalvormen is gebaseerd. Door deze vorm rendeert deze molen veel beter bij de vaak wisselende windsnelheden en -richtingen in de gebouwde omgeving. www.dearchimedes.com

Warmtewisseling. In de natuur komen vele warmbloedige soorten voor (zoals de mens) waarbij een verfijnde techniek van warmtewisseling een belangrijke rol speelt in de energiehuishouding. Bij deze soorten worden inkomende luchtstromen en naar het hart terugstromende bloedstromen verwarmd door een fijn vertakt vatenstelsel met warm bloed. Dit proces van warmtewisseling op basis van het tegenstroom principe is in heel veel warmtewisselaars in het park terug te zien. Op zo veel mogelijk plaatsen wordt inkomende ventilatielucht verwarmd aan de uitstromende lucht en ook bij de waterkringlopen van schoon en vuil water wordt de warmte in het afstromende water zoveel mogelijk benut om het inkomende water op te warmen. Op deze wijze wordt veel energie bespaard.

Feedbackloops op basis van sensoren. In de natuur worden processen door middel van vele 'feedback loops' geoptimaliseerd. Door een goede informatierugkoppeling kan veel efficiënter met schaarse middelen worden omgegaan. In het park wordt veelvuldig gewerkt met sensoren met als doel te komen tot meer energie-efficiency en verbetering van werkprocessen. De WMD gaat met een sensorexperiment de waterzuivering meer op basis van de werkelijke vervuilingsgraad aansturen om zo pompenergie te besparen. Er wordt op tal van plekken geventileerd op basis van het door sensoren gemeten CO₂ gehalte in de lucht. Er wordt op dit moment met een regionaal bedrijf voor sensortechnologie een pilot voorbereid om met de toepassing van 'People counter'-sensoren meer te kunnen sturen op de verspreiding van bezoekersstromen in het park.

Samenvatting resultaten

Onderwerp	Samenvatting resultaat
1. Kennisdeling en innovatie	Door brede samenwerking en organisatie van innovatielabs etc. bijgedragen aan kennisdeling en innovatie in de regio waarbij meerdere initiatieven in het project zijn gerealiseerd.
2.1 Warmtenet, groengas WKK's en warmte / koude uit drinkwater	1 ^{ste} fase warmtenet Emmen gerealiseerd, voldaan aan eisen provincie, uniek systeem van warmte uit drinkwater gerealiseerd
2.2 Groengas en vergisting biomassa	Samenwerking met regionale vergister wordt voorbereid voor levering groengas en vergisting mest en biomassa Wildlands en WMD
2.3 Zonne-energie	Langjarige samenwerking met marktpartij om te investeren in zonne-energie installatie in het park
2.4 Biodiesel en regionale teelt koolzaad	Langjarige samenwerking met marktpartij voor levering biodiesel en optioneel frituurolie en veevoer uit eigen frituurolie en lokaal geteeld koolzaad
3.1 Biocomposiet brug	Plaatsing van eerste beweegbare biocomposiet brug in het park, ontwikkeld en gebouwd in Emmen
3.2 Andere biobased initiatieven: strobouw en hennepbeton	Realisatie van enkele objecten in het park van veelbelovende biobased bouwmaterialen: strobouw en hennepbeton
3.3 Leemstenen	Als launching customer het ontstaan van een Emmense productielocatie voor leemstenen uit Emmens leem mogelijk gemaakt. Eerste 50.000 stenen in het park toegepast.
3.4 Betongranulaat	Gemiddeld minimaal 50% Emmens sloopbeton als granulaat in al het beton van het park verwerkt.
3.5 CO ₂ arme mortel	Voor thematisering toepassing van een speciaal met

	regionale partners ontwikkelde mortel die leidt tot 50% materiaal en CO ₂ besparing.
3.6 Secundaire bouwmaterialen	Op grote schaal toepassen van 2 ^{de} hands bouwmaterialen zoals bruggen, hekwerken, touwen etc.
4 Water Ecosysteem	Het verder sluiten van de waterkringloop waardoor nog maar 10% van de waterbehoefte uit het leidingnet hoeft te komen.
5 Innovation inspired by nature: producten	Naast de algemene ecosysteemprincipes die in de andere thema's tot uitdrukking zijn gekomen zijn ook enkele specifieke natuurgeïnspireerde innovatieve producten in het park toegepast zoals de pax watermixer, de Archimedes windmolen en een speciale warmtewisselaar

Oordeel deskundigenpanel duurzaamheid

“Inleiding

De realisatie van Wildlands (DPE Next) is in al haar aspecten en in volle omvang gaande. Het panel heeft in aanloop naar deze audit dan ook de beschikking gehad over een zeer uitvoerig pakket aan informatie. De presentaties, de indrukwekkende rondleiding over het park en de discussies die hebben plaatsgevonden gedurende de audit van 25 juni jl. maakten het mogelijk om een volledig en vaak zeer gedetailleerd beeld te vormen over de stand van zaken waarin Wildlands zich bevindt. Ook heeft het panel kunnen constateren dat diverse observaties tijdens eerdere audits ter harte zijn genomen en onderdeel zijn gaan vormen van het park als totaal. De beoogde verhaallijnen zijn inmiddels zichtbaar en voelbaar en vertaald in opzet en uitvoering in de verschillende delen van Wildlands.

Het panel heeft sterk de indruk dat de ambitie om tot een duurzaam Wildlands te komen, niet zomaar een deel van het programma van eisen betreft, maar dat deze ambitie in alle aspecten en overwegingen een rol heeft gespeeld. Het resultaat van deze ontwikkeling is zichtbaar, hoorbaar en voelbaar. Op deze manier is duurzaamheid een integraal onderdeel geworden van het park. Deze laatste doelstelling was niet als zodanig omschreven, maar is wel geboekt. Geweldig en (eigenlijk) boven de verwachtingen van het panel!

Oordeel van het panel

Het panel geeft het volgende oordeel over het voldoen aan de subsidievoorwaarden, zoals die in het Auditplan Duurzaamheid zijn omschreven:

4a. DPE Next is in de exploitatiefase CO₂-neutraal. Op basis van de nieuwe berekeningen wordt er meer CO₂ gecompenseerd dan dat er uitgestoten wordt. Hiermee is volledig voldaan aan de voorwaarde.

4b. DPE Next maakt voor 100% gebruik van hernieuwbare energiebronnen: In de exploitatiefase maakt DPE Next grotendeels gebruik van hernieuwbare energiebronnen. Hierbij zijn diverse duurzame energiebronnen toegepast. Er zijn voorzieningen getroffen om verliezen te minimaliseren en om reststromen elders in te zetten. Er is sprake van een vergaande balans tussen de vraag naar warmte en elektriciteit en het aanbod dat op duurzame wijze is verkregen. Door een mogelijke aankoppeling in de toekomst van gebouwen/locaties uit de omgeving kan een nog betere balans worden verkregen. Er is weliswaar op deelaspecten geen sprake van volle 100% duurzame bronnen, maar overall is sprake van een vrijwel duurzame energiehuishouding. Hiermee wordt naar de mening van het panel voldaan aan deze voorwaarde.

4c. DPE Next wordt duurzaam gebouwd (GPR-score van minimaal 8). Er is sprake van inzet van lokaal verkrijgbare grondstoffen, hergebruik van materialen en constructies, ook in de afwerking, Wildlands kent diverse gesloten waterkringlopen, afneembare constructies, biobrandstof intern transport, minimalisering voedselverspilling, biodegradable disposables, hergebruik afgegraven grond, etc. Wildlands voldoet aan deze voorwaarde.

De waardering in kleur (groen, oranje of rood) naar aanleiding van deze audit is: GROEN.

TOELICHTING

Het panel is onder de indruk van de hoeveelheid werk die is verricht en hoe alle deelactiviteiten samenkomen en worden gerealiseerd onder grote druk van tijd en budget. De rondleiding en de enthousiaste verhalen van betrokken mensen doet het panel realiseren dat hier iets unieks wordt gerealiseerd. De betrokkenheid van bedrijven is groot en geconstateerd wordt dat diverse innovaties in nauwe samenwerking zijn gerealiseerd en toegepast. Dat duurzaamheid als een rode draad overal zichtbaar is en eigenaarschap kent bij de betrokkenen leidt bij het panel tot het oordeel “uitstekend” en is een groot compliment waard.

Uitwerking

ENERGIE: De inzet van WKK-installaties, PV-panelen, warmte-/koudeterugwinning installaties heeft geleid tot een situatie waarin er een overschot is aan hoge temperatuurwarmte en een klein tekort aan lage temperatuurwarmte en koude. Voor elektriciteit is de vraag iets hoger dan geleverd wordt uit bovengenoemde systemen. De energiebehoefte om de installaties te laten functioneren bedraagt iets meer dan 5% van de totale vraag.

MILIEU: Ten opzichte van de vorige audit zijn meer ontwikkelingen in gang gezet op het gebied van milieu. Afvalstromen rondom catering zijn in kaart gebracht. Er is een aanpak om voedselverspilling te minimaliseren. Een duurzaam watersysteem, bestaande uit 8 gescheiden waterkringlopen, heeft een besparing van 95% op het drinkwatergebruik tot gevolg. Al het afvalwater wordt opnieuw ingezet en zelfs zover gezuiverd dat het weer ingezet kan worden als drinkwater voor de dieren. De bestemming van het zuiverings-slib is nog steeds niet duidelijk. Bezoekers worden gestimuleerd met het OV te reizen.

GROEN: Voor de kas zijn 15.000 planten en bomen speciaal gekweekt in de tropen. Waar mogelijk hebben bomen die elders binnen het Stadsvernieuwingsproject overtollig waren een nieuwe bestemming gevonden binnen Wildlands. De bij de vorige audit gemaakte opmerking over de inzet van groen om de omgeving te beïnvloeden blijft gelden. Er is veel aandacht voor de inzet van groen voor aankleding van ruimten en ter ondersteuning van de verhaallijnen. Het belang van groen in Wildlands als ecosysteem is nog niet duidelijk (zichtbaar).

MATERIALEN: In vergelijking met de vorige audit is er enorm veel gebeurd met betrekking tot de gebruikte materialen. Hier is werkelijk een enorme stap voorwaarts gezet. Op heel veel gebieden waarbij materiaalkeuzes van belang waren, is gekozen voor duurzame varianten. Voorbeelden te over: hergebruik van grondstoffen (betongranulaat, leemstenen), sloopmaterialen (bruggen, touwen, rustieke houten balken), beschermende coatings alleen waar echt nodig en dan zoveel mogelijk milieuvriendelijk, constructies, uitneembaar, etc. De suggestie van het panel om een oogstkaart samen te stellen is ver boven verwachting opgepakt met een uitstekend resultaat.

Aandachtspunten, suggesties en adviezen:

Ondanks dat er enorme vorderingen gemaakt zijn op het gebied van duurzaamheid bij de realisatie van Wildlands, blijft het panel aandacht vragen voor de volgende zaken:

- *Aantrekkelijk zijn en blijven houdt niet op bij de oplevering op van Wildlands.*
Daarom doet het panel de volgende suggestie: Ontwikkel een meerjarenplan waarbij voortdurende vernieuwing op deelaspecten van Wildlands aan de orde is. Blijf in contact met Smart-City projecten en andere grote publiekstrekkingen in de recreatieve en culturele sector. Betrek het regionale bedrijfsleven en studenten uit heel Nederland hierbij. Overweeg een “Wildlands Innovationlab”, waarin partijen elkaar weten te vinden en te inspireren. Zet een programma op waarin het duurzaam ontwerp van toegepaste dagelijkse producten en diensten, van ICT tot meubilair, over de hele levensketen wordt verbeterd en geïnnoveerd, gestimuleerd door circulair denken, dematerialisatie en de-carbonisatie. Wildlands kan in die zin een “launching customer” zijn voor nieuwe duurzame trends en ontwikkelingen (voorbeeld: de biobrug).

- Duurzaamheid is nu een prominente en intrinsieke factor geworden binnen Wildlands. Geef het ook een prominente plek binnen PR en communicatie. Er is zoveel gerealiseerd op het gebied van duurzaamheid; geef het de doelgroepspecifieke aandacht die het verdient. “

Projectspecifieke subsidievoorwaarden provincie duurzaamheid	
Voorwaarde	Eindoordeel
DPE Next is in de exploitatiefase CO ₂ -neutraal	
DPE Next maakt voor 100% gebruik van hernieuwbare energiebronnen	
DPE Next wordt duurzaam gebouwd (maatstaf van de richtlijn GPR gebouwen, met als minimumeis het cijfer 8)	

eindoordeel duurzaamheid	
---------------------------------	--

- Afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- Aanpassingen nodig.
- Afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw
Opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> • Inzet EMCO voor € 750.000 aan werk in het kader van de realisatie van DPE Next in de periode 2012 tot en met 2015. • Op het kantoor van de projectgroep realisatie DPE Next/ Volker Wessels is 1 fte Social Return ingezet voor schoonmaakwerkzaamheden en catering. • Inzet van lokale onderaannemers of dochtermaatschappij van Volker Wessels (bijvoorbeeld Koenen Bouw). • Voor een overzicht van alle SROI en regionale werkgelegenheid Zie bijlage I.3.
Bereikbaarheid tijdens de bouw
Hierover zijn afspraken gemaakt tussen gemeente en DPE, die vastgelegd zijn in de samenwerkingsovereenkomst DPE Next van 19 maart 2014.
Kennis en Innovatie
Het onderdeel Kennis en Innovatie is opgenomen onder duurzaamheid.
Betrokkenheid stakeholders
Belangrijkste stakeholders zijn Dierenpark Emmen en de Provincie Drenthe.
Zeswekelijks vindt er bestuurlijk overleg over de ontwikkeling van DPE Next plaats met DPE in de kerngroep DPE Next. Tweewekelijks vindt er op managementniveau coördinatieoverleg plaats tussen gemeente en DPE met betrekking tot de ontwikkeling van DPE Next.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

Projectspecifieke subsidievoorwaarden provincie overig	Eindoordeel
Voorwaarde	
Van de € 20 miljoen besteedt DPE Next ca. € 500.000 aan de realisatie van een kennis- en innovatieplatform (COP)	
De gemeente stelt samen met de provincie een monitoringsprogramma op, waarin de provinciale doelbereiking en de realisatie van prestatieafspraken zichtbaar wordt gemaakt. *	
De gemeente stelt een plan van aanpak op over de wijze waarop omgegaan wordt met het aspect staatssteun. De subsidie wordt beschikbaar gesteld op basis van geoorloofde staatssteun. **	

- * Deze subsidievoorwaarde heeft niet specifiek betrekking op DPE Next, maar geldt breed ten aanzien van de monitoring op alle door de provincie Drenthe gesubsidieerde onderdelen van het Atalantaproject.
- ** Conform subsidievoorwaarden van de provincie Drenthe heeft de gemeente Emmen een plan van aanpak staatssteun opgesteld en ingediend bij de provincie. Bij brief van 6 juni 2012 heeft de provincie het pva staatssteun goedgekeurd.

PROJECTRISICO'S

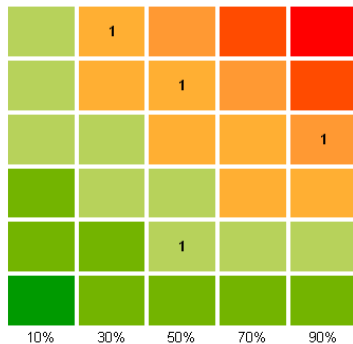
Financieel

Financieel

Financieel	10%	30%	50%	70%	90%
$x > € 2.500.000$		1			
$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$			1		
$€ 500.000 < x < € 1.250.000$					1
$€ 125.000 < x < € 500.000$					
$x < € 125.000$			1		
Geen financiële gevolgen					
Kans					

Bruto

Bruto

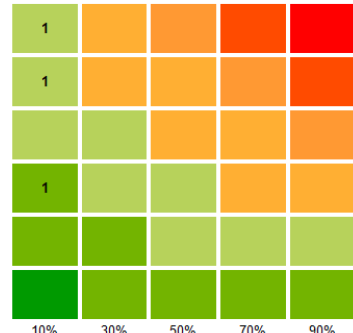

Netto

Financieel

Financieel	10%	30%	50%	70%	90%
$x > € 2.500.000$	1				
$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$	1				
$€ 500.000 < x < € 1.250.000$					
$€ 125.000 < x < € 500.000$	1				
$x < € 125.000$					
Geen financiële gevolgen					
Kans					

Netto

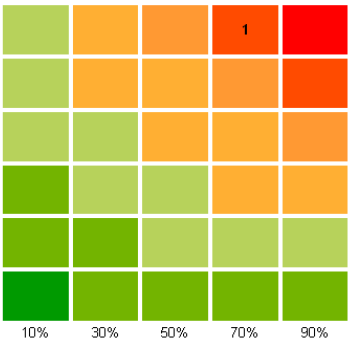
Kwaliteit

Kwaliteit

Kwaliteit	10%	30%	50%	70%	90%
Onherstelbaar verlies van kwaliteit				1	
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Geen kwaliteitsverlies					
Kans					

Bruto

Bruto

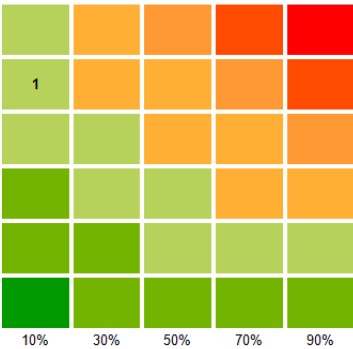

Netto

Kwaliteit

Kwaliteit	10%	30%	50%	70%	90%
Onherstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit	1				
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit					
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit					
Geen kwaliteitsverlies					
Kans					

Netto

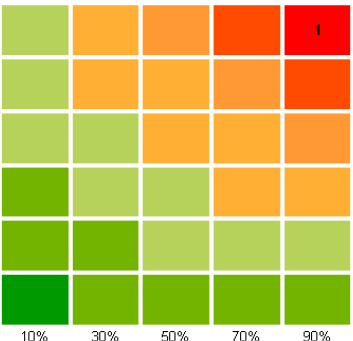
Vertraging/stagnatie

Vertraging / stagnatie

Vertraging / stagnatie	10%	30%	50%	70%	90%
Meer dan 3 maanden vertraging					1
--					
1 tot 3 maanden vertraging					
-					
Maximaal 1 maand vertraging					
Geen vertraging					
Kans					

Bruto

Bruto

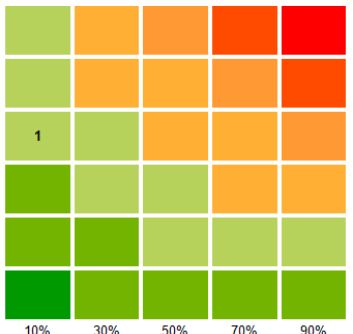

Netto

Vertraging / stagnatie

Vertraging / stagnatie	10%	30%	50%	70%	90%
Meer dan 3 maanden vertraging					
--					
1 tot 3 maanden vertraging	1				
-					
Maximaal 1 maand vertraging					
Geen vertraging					
Kans					

Netto

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Object nr	Gebeurtenis	Bruto kans (%)	Netto kans (%)	Bruto maximaal gevolg	Netto maximaal gevolg	Maatregelnummer	Maatregel	Fase maatregel
R49	Als gevolg van continuïteitsproblemen DPE Next moeten verstrekte geldleningen en de gemeentelijke inbreng worden afgeboekt omdat overeengekomen rente (3,25%) en/of aflossingen verstrekte geldleningen aan DPE (€ 12,5 miljoen, 3,5 mln, € 6 mln en max. € 22 miljoen) en een financiële inbreng van € 10 mln. (te zijner tijd) niet door DPE Next betaald kunnen worden. Danwel DPE vraagt in de toekomst, om een extra gemeentelijke bijdrage/financiering in verband met investeringsoverschrijdingen en exploitatietekorten in parkexploitatie DPE Next, dan wel exploitatie Theater.	30	10	61.500.000	46.000.000	M1541	Laten opstellen van een goed onderbouwde business case DPE Next door DPE.	Actief
						M1542	Laten toetsen van de realiteit en haalbaarheid van de Business Case door Middels bedrijfsplan 7.0 A van DPE Next	Actief
						M701	onderbouwen van de waarde van de verdien capaciteit en de haalbaarheid van de Business Case.	Actief
						M1544	Kritisch volgen van aanbestedingen en contractvorming.	Actief
						M700	Stellen van strikte leningsvoorwaarden	Actief
						M698	Zekerheden stellen op onroerend goed op de locatie Noordbargeres.	Actief
						M699	Adequate monitoring en auditing van DPE op de realisatie van DPE Next.	Actief
						M1543	Toetsen van juistheid en betrouwbaarheid van investeringsramingen.	Actief

Mutaties in netto risico's boven de risicotolerantiegrens

De kans dat R600 'Niet realiseren van de ambitie en kwaliteit van DPE Next' zich voordoet is op basis van de rapportage van de expertboard en gezien de fase van het project terug gebracht naar 10% en valt daarmee onder de risicotolerantiegrens.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Toetsing realisatie voortgang realisatie DPE Next

Medio oktober 2015 is de toetsing op de voortgang van de realisatie van DPE Next Q3-2015 door ABC Nova uitgevoerd. Op 1 december 2015 hebben wij de voortgangsrapportage van ABC Nova ontvangen.

ABC Nova concludeert dat de voortgang van het werk op bijna alle lopende activiteiten niet overeenkomt met de vastgestelde planning. Er is een groot aantal onderdelen dat achter loopt op de planning en door DPE Next/Volker Wessels is aangegeven dat de overallplanning is 'los gelaten'. Voor een aantal onderdelen kan gesteld worden dat dit consequenties heeft gehad voor de oplevering op 30 oktober 2015. Voor bepaalde onderdelen van Nortica heeft dit zelfs ook gevolgen voor de ingebruikname, echter voor zover ABC Nova nu kan beoordelen heeft dit geen gevolgen voor de opening van het park op 25 maart 2016. Daarnaast verwacht ABC Nova dat het nog een fikse opgave wordt om Nortica half januari 2016 daadwerkelijk op te leveren.

Naar aanleiding van de bevindingen van ABC Nova, is de directie van DPE gevraagd om hierop te reageren.

Door DPE is middels de op 11 januari 2016 ontvangen reactie aangegeven dat zij zich in grote lijnen herkennen in de bevindingen met betrekking tot de voortgang zoals gesteld in de rapportage.

Als aanvullende opmerkingen heeft DPE in haar reactie aangegeven dat:

- op dit moment al diverse diersoorten verhuisd zijn van DPE naar WILDLANDS, een van de meest kritieke

processen in de planning;

- de vorderingen in Nortica dusdanig zijn dat het kritieke pad inmiddels verlaten is;
- het effect van het faillissement van één van de onderaannemers van KWP beperkt is en niet zal leiden tot nadelige effecten in het eindresultaat;
- de verwachting is dat de algehele oplevering op een aantal restpunten na begin februari een feit is;
- de inschatting is dat de opening eind maart gewoon zal plaatsvinden.

De raad is hier middels brief van 12 januari 2016 over geïnformeerd.

ABC Nova heeft eind januari 2016 voor de laatste keer de voortgang van de realisatie van DPE Next getoetst. Het betreft hier de toetsing van Q4-2015. De concept rapportage van ABC Nova is eind februari 2016 door de gemeente ontvangen.

Rapportage Expertboard

Op 13 november 2015 heeft de gemeente de rapportage van de expertboard tot en met oktober 2015 ontvangen. In dit rapport is verslag gedaan over de bevindingen ten aanzien van:

- Implementatie conceptueel kader
- Realisatie / Fysiek kader
- Financiën
- Toekomstige organisatie
- Marketing / campagne

Overall gezien is de expertboard zeer enthousiast over de realisatie van Wildlands in al haar facetten. De Expertboard heeft aangegeven dat Wildlands momenteel het grootste, best bewaarde geheim van Nederland is. Advies van de expertboard is om op korte termijn de pers te 'teasen' middels een sneak preview.

Medio december 2015 is de Nederlandse pers uitgenodigd en heeft de gelegenheid gehad om met een helikopter boven de bouw te vliegen.

Vriendenaandeel

Op 24 september 2015 heeft de raad besloten:

- in te stemmen met het verzoek van DPE tot wijziging van de invulling van het vriendenaandeel zoals uitgewerkt in de brief en bijbehorende brochure "Certificaathouders 'Vrienden van WILDLANDS'";
- de gemeentelijke bijdrage van maximaal € 1 miljoen in het kader van het vriendenaandeel, als verdubbelingsbijdrage beschikbaar te stellen voor door DPE gerealiseerde opbrengsten aan , sponsoring . De verdubbeling is van toepassing op het bedrag boven de € 1,25 miljoen aan gerealiseerde opbrengsten aan sponsoring. Het als verdubbeling door de gemeente beschikbaar te stellen bedrag zal maximaal € 1 miljoen bedragen en naar rato van de extra gerealiseerde sponsoropbrengsten betaalbaar worden gesteld;
- deze gemeentelijke bijdrage van maximaal € 1 miljoen in het kader van het vriendenaandeel conform eerdere raadsbesluiten te dekken uit de bestemmingsreserve Atalanta (voorheen SIOF);

Na realisatie van extra opbrengsten uit sponsoring door DPE zal de gemeentelijke verdubbelingsbijdrage naar rato van de extra sponsoropbrengsten, tot een maximum van € 1 miljoen in het kader van het vriendenaandeel DPE Next worden overgemaakt aan de nog op te richten Stichting Administratiekantoor Vrienden.

11. Rapportage Ondergrondse infrastructuur

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Ondergrondse infrastructuur
Bestuurlijk opdrachtgever	B.D. Wilms
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	J. Albrecht (tot 1 juni 2013)
Projectleider	J. Albrecht (tot 1 juni 2013)
Korte omschrijving project	Duurzame/toekomstbestendige oplossing voor noodzakelijke aanpassing van de ondergrondse infrastructuur (kabels en leidingen). Dit is exclusief riolering.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorbereiding: tot 2012 ▪ Uitvoering: 2012-Q1 t/m 2013-Q2 	
Mijlpalen	
2013-Q1	Gereed voor start werkzaamheden Hondsrugwegtunnel
2013-Q2	Diverse aanvullende werkzaamheden
Toelichting afwijkingen projectplanning	
n.v.t.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Eventueel lokale aanpassing of omlegging van ondergrondse infra (nuts, telecom, etc.) in het centrum van Emmen.

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget
<ul style="list-style-type: none"> – Budget voor verleggen van kabels en leidingen is onderdeel van het project Hondsrugwegtunnel. – Uitgangspunt is dat de kosten van het verleggen van kabels en leidingen voor rekening van de kabelaar komen (op basis van de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur).
Toelichting afwijkingen projectbudget
Niet van toepassing.

eindoordeel financiën	nvt
-----------------------	-----

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit
Niet van toepassing.

eindoordeel stedelijke kwaliteit	nvt
----------------------------------	-----

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid
Door de nutsbedrijven wordt nadrukkelijk rekening gehouden met toekomstige projecten, zodat de kabels voor lange termijn kunnen blijven liggen.

eindoordeel duurzaamheid	nvt
--------------------------	-----

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw
Voor dit project waren gemiddeld 10 personen per dag werkzaam vanuit een lokale aannemer.
Bereikbaarheid tijdens de bouw
Het project is nagenoeg afgerond; daarmee is dit aspect niet meer van toepassing.
Kennis en Innovatie
Niet van toepassing.
Betrokkenheid stakeholders
Belangrijke stakeholders zijn de nutsbedrijven en de aanwonenden. Met beide partijen wordt regelmatig overlegd.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Er zijn geen netto risico's boven de risicotolerantiegrens meer voor dit project.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomanagement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Het project ondergrondse infrastructuur is afgerond. Er kunnen wel nog eventuele lokale aanpassing of omlegging van ondergrondse infra in het centrum van Emmen nodig zijn.

12. Rapportage Parkeergarage Westerstraat

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Parkeergarage Westerstraat
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	A.N. Lambooy
Projectleider	M. van Klinken
Korte omschrijving project	Parkeergarage Westerstraat biedt 433 openbare parkeerplaatsen en 24 particuliere parkeerplaatsen in twee lagen onder het gehele complex Centrum-Noord.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorbereiding: tot 2012 ▪ Uitvoering: 2012-Q1 t/m 2013-Q4 	
Mijlpalen	
2013-Q4	Opening en oplevering Parkeergarage
2015-Q1	Opleverpunten afgerond
Toelichting afwijkingen projectplanning	
In Q1 2016 zal het project formeel worden afgesloten.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderzoek naar oorzaak en oplossing lekkages. ▪ Analyse en aanpak bouwkundige gebreken door Strukton 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderzoek naar oorzaak en oplossing lekkages. ▪ Analyse en aanpak bouwkundige gebreken door Strukton

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Parkeergarage Emmen centrum noord						
Parkeergarage Emmen centrum noord (investering)						
Vorbereidingskrediet	480.000	530.286	0	-50.286	0	-50.286
Uitvoeringskrediet	15.893.159	15.826.270	0	66.889	0	66.889
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	16.373.159	16.356.556	0	16.603	0	16.603
Totaal Parkeergarage Emmen centrum noord	16.373.159	16.356.556	0	16.603	0	16.603
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Parkeergarage Emmen centrum noord	16.373.159	16.356.556	0	16.603	0	16.603

Toelichting afwijkingen projectbudget

Mutaties in werkelijke kosten en aangegane verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Door de raad is op 26 september 2013 een extra krediet beschikbaar gesteld van € 2.673.159 om het tekort op de parkeergarage af te dekken. De verwachte extra kosten en het extra krediet zijn verwerkt in deze rapportage. Eind 2015 is het project financieel afgesloten. De afronding van de parkeergarage Westerstraat is binnen het krediet gerealiseerd.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Deze gegevens zijn niet beschikbaar omdat bij de bouw van de parkeergarage Westerstraat niet is gewerkt met een supervisor stedelijke kwaliteit.

eindoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- Afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- Aanpassingen nodig.
- Afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Binnen het project parkeergarage Westerstraat is zo duurzaam mogelijk gebouwd. In de parkeergarage zijn stroomoplaadpunten voor elektrische auto's en is energiezuinige gedoseerde verlichting opgenomen.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

- Afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- Aanpassingen nodig.
- Afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Social Return on Investment:

Er is uitvoering gegeven aan social return. Ten behoeve van dit project hebben twee personen gewerkt die onder dit kader vallen als kantinemedewerker en bouwplaatsopruimers.

Regionale Werkgelegenheid:

De lokale aannemers zijn betrokken bij de uitvoering. Zie bijlage I.3. van dit bijlagenboek.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw is meegenomen in het technisch coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met de andere projecten plaatsvindt.

In het contract met Strukton zijn voorwaarden opgenomen over de bereikbaarheid van de Noorderveste, Lindenhof, ondernemers en de Hondsrugweg. Tijdens de bouw is hieraan uitvoering gegeven.

Kennis en Innovatie

Er zijn geen bijzonderheden te melden ten aanzien van Kennis en Innovatie.

Betrokkenheid stakeholders

De belangrijkste stakeholders zijn de bewoners van de Lindenhof, Noorderveste en de ontwikkelaar van de bovenbouw (commerciële) ruimten.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven risicotolerantiegrens

Er zijn geen netto risico's boven de risicotolerantiegrens.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

De parkeergarage Westerstraat is 6 november 2013 opgeleverd en 7 november 2013 in gebruik genomen.

Lekkage

In december 2014 is mede door de overvloedige regenval gebleken dat er sprake is van lekkages in de parkeergarage Westerstraat. Nader onderzoek vindt plaats naar de oorzaak, de oplossing en de aansprakelijkheid hiervan.

Bouwkundige gebreken na oplevering

In de parkeergarage zijn reeds eerder bouwkundige gebreken (scheuren in betonnokken) geconstateerd die aandacht vragen. In januari 2016 is geconstateerd dat deze problemen onder invloed van weersomstandigheden verergeren. VTH heeft geconstateerd dat dit niet leidt tot onveilige situaties, maar dat maatregelen wel noodzakelijk zijn. Hierover is gesproken met Strukton. Strukton gaat in maart 2016 de eerste reparatie en herstelwerkzaamheden uitvoeren in de parkeergarage.

13. Rapportage Centrum Noord

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Centrum Noord
Bestuurlijk opdrachtgever	J. Otter
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	A.N. Lambooy
Projectleider	M. van Klinken
Korte omschrijving project	Realisering van 12.000 m ² commerciële ruimte op de locatie Noorderplein / Westerstraat en de inrichting van het openbaar gebied en de omgeving van het Noorderplein en de Westerstraat
Fasering	
Initiatief	→ Definitie →
	Ontwerp →
	Voorbereiding →
	Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
1. Voorbereiding:	2012-Q4 t/m 2013-Q3
2. Uitvoering:	2013-Q1 t/m 2014-Q4
Mijlpalen	
2013-Q3	Oplevering Noorderplein
2013-Q4	Opening Mediamarkt
2014-Q1	Oplevering Westerstraat
2014-Q4	Centrum Noord gereed
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Het project Centrum Noord is binnen planning afgerond.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	INVEST / EXPL.	Krediet / budget ná wijziging	Werkelijk Totaal	Openstaande verplichting	restant krediet	nog aan te gane verplichtingen (cost-to-complete)	Verwachte afwijkingen
Gebiedsontwikkeling Centrum Noord	INVEST						
Verwerving		4.922.910	4.911.336	0	11.574	0	11.574
Bouw- en woonrijp maken		2.579.518	2.506.322	0	73.196	0	73.196
Planvoorbereiding en -ontwikkeling		1.372.270	1.203.313	0	168.957	0	168.957
Financieringskosten		-328.762	-355.521	0	26.759	0	26.759
Bijdragen aan Reserves		420.000	570.000	0	-150.000	0	-150.000
Overige kosten		3.506	125.000	0	-121.494	0	-121.494
Geraamde kostenstijging		6.884	0	0	6.884	0	6.884
Rentewinst		-14.110	0	0	-14.110	0	-14.110
TOTAAL		8.962.216	8.960.450	0	1.766	0	1.766
Onvoorzien		414.790	0	0	414.790	0	414.790
TOTAAL KOSTEN		9.377.006	8.960.450	0	416.556	0	416.556
Opbrengsten uit verkoop		5.863.597	5.863.597	0	0	0	0
Bijdragen uit fondsen en reserves		4.522.831	4.522.831	0	0	0	0
Resultaatsneming		-995.312	-995.312	0	0	0	0
Saldo kosten-opbrengsten		-14.110	-430.666	0	416.556	0	416.556

Toelichting projectbudget

De afwijking van € 150.000 op Bijdragen aan Reserves betreft de doorbelasting van algemene proces en voorbereidingskosten CvE aan het project Centrum Noord. Hier was in de ramingen van het project geen rekening mee gehouden.

Het project Centrum Noord is inmiddels financieel afgesloten. Het verwachte voordelig resultaat op het project Centrum Noord wordt toegevoegd aan de VAR.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Het ontwerp van Centrum Noord ligt al langere tijd vast. In het ontwerp is geen betrokkenheid geweest van de supervisor. Wel heeft het project zijn eigen kwaliteit coördinerende architect gehad.

eindoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

De eerder weggehaalde bomen op het Noorderplein zijn teruggeplaatst.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Conform het aanbestedingsbeleid zijn regionale aannemers uitgenodigd. Dit heeft geleid tot de inzet van regionale aannemers voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Zie bijlage I.3 van dit bijlagenboek.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw is meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met de andere projecten plaatsvindt. De bereikbaarheid tijdens de bouw is meegenomen in de bestekken. Ten tijde van de bouw is de bereikbaarheid van het centrum goed gebleken.

Kennis en Innovatie

Geen bijzonderheden.

Betrokkenheid stakeholders

Belangrijkste stakeholders zijn de ontwikkelaar van de commerciële ruimten, ondernemers van het Noorderplein, Noorderstraat en Westerstraat en de bewoners. De stakeholders zijn geïnformeerd door de gemeente en de aannemer. Ondernemers van de Westerstraat die te maken hadden met de bevoorrading via de bevoorradingsstraat zijn persoonlijk benaderd. De rest van de omgeving is met een brief geïnformeerd over de planning en fasering. Voor de vervanging van de busbaan heeft afstemming plaatsgevonden met de busmaatschappijen.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Er zijn geen netto risico's boven de risicotolerantiegrens.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Niet van toepassing.

14. Rapportage Locatie Vreding

ALGEMEEN

Algemene informatie				
Projectnaam	Locatie Vreding			
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide			
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch			
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek			
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters			
Projectmanager	A. Veldhuis			
Projectleider	Vacature			
Korte omschrijving project	Op de locatie van het voormalige politiebureau aan de Vreding, naast het gemeentehuis, is grond beschikbaar voor nieuwbouw van twee kantoorpanden (waarvan een kantoor t.b.v. Rijksgebouwendienst, Belastingdienst) van maximaal acht verdiepingen met een parkeergarage.			
Fasering				
Initiatief	→ Definitie	→ Ontwerp	→ Voorbereiding	→ Realisatie
	X			

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2013-Q1 t/m 2015-Q4. Bestemmingsplan onherroepelijk m.i.v. 22-08-2012.
▪ Uitvoering:	Nog te bepalen
Mijlpalen	
Nog niet bekend.	
Toelichting afwijkingen projectplanning	
<p><i>Ontbinding contract Rijksvastgoedbedrijf.</i></p> <p>In mei 2014 heeft het Rijksvastgoedbedrijf de gemeente verzocht om in overleg te treden over de ontbinding van de samenwerkingsovereenkomst. Het college heeft uiteindelijk ingestemd met dit verzoek. Sinds medio 2014 hebben diverse gesprekken plaatsgevonden om de voorwaarden te bespreken waaronder beide partijen de samenwerkingsovereenkomst willen ontbinden. Op 8 december 2015 heeft het college besloten om akkoord te gaan met de ontbinding van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente voor wat betreft de ontwikkeling van de locatie Vreding en de vaststellingsovereenkomst tussen het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente aan te gaan. De gemeente ontvangt voor deze ontbinding van het Rijksvastgoedbedrijf een schadeloosstelling. Dit bedrag is inmiddels ontvangen.</p> <p><i>Ontwikkelperspectief</i></p> <p>Na ontbinding van de overeenkomst tussen de gemeente en het Rijksvastgoedbedrijf, is de gemeente weer vrij ten aanzien van de locatie Vreding en zal een nieuw ontwikkelingsperspectief geschetst moeten worden. Het college heeft de locatie Vreding aangewezen voor de tijdelijke parkeercompensatie in verband met de uitbreiding van de parkeergarage Willinkplein voor een periode tot uiterlijk 31 december 2018. De locatie Vreding kent momenteel een kantorenprogramma, maar het terrein zal betrokken worden bij de ontwikkeling van de centrumvisie Emmen. Op basis van deze centrumvisie zal moeten worden bepaald wat met de locatie Vreding gaat gebeuren.</p>	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> Afwikkelen van de onderhandelingen met het RVB. 	<ul style="list-style-type: none"> Locatie Vreding betrekken bij de Centrumvisie Emmen (2016).

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	INVEST / EXPL.	Krediet / budget ná wijziging	Werkelijk Totaal	Openstaande verplichting	restant krediet	nog aan te gane verplichtingen (cost-to-complete)	Verwachte afwijkingen
Vreding e.o.	INVEST						
Verwerving		693.166	2.343.228	0	-1.650.062	-1.650.062	0
Bouw- en woonrijp maken		422.399	278.573	0	143.826	143.826	0
Planvoorbereiding en -ontwikkeling		545.106	455.974	0	89.132	89.132	0
Financieringskosten		709.962	710.319	0	-357	-357	0
Bijdragen aan Reserves		0	0	0	0	0	0
Overige kosten		10.000	0	0	10.000	10.000	0
Geraamde kostenstijging		12.569	0	0	12.569	12.569	0
Rentewinst		205.897	0	0	205.897	205.897	0
TOTAAL		2.599.099	3.788.094	0	-1.188.995	-1.188.995	0
Onvoorzien		48.053	0	0	48.053	48.053	0
TOTAAL KOSTEN		2.647.152	3.788.094	0	-1.140.942	-1.140.942	0
Opbrengsten uit verkoop		2.276.292	881.743	0	1.394.549	1.394.549	0
Bijdragen uit fondsen		0	1.650.000	0	-1.650.000	-1.650.000	0
Resultaatsneming		0	0	0	0	0	0
Saldo kosten-opbrengsten		370.860	1.256.351	0	-885.491	-885.491	0

Toelichting afwijkingen projectbudget

Mutaties zijn verwerkt tot en met 31 december 2015.

In het kader van de jaarrekening 2015 is voor de locatie Vreding een voorziening getroffen ter hoogte van € 397.871 en is een herziene grondexploitatie opgesteld per 1-1-2016 opgesteld voor de locatie Vreding. De herziene exploitatie per 1-1-2016 zal in de rapportage CvE 2016-01 worden verwerkt.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Bij de contractvorming voor de ontwikkeling op deze locatie is een ambitiedocument opgenomen dat het inhoudelijke kader vormt voor de stedelijke kwaliteit op deze locatie. Bij het ontwikkelperspectief van de locatie Vreding zal de supervisor stedelijke kwaliteit worden betrokken.

1. "Stand van zaken

Voor de locatie Vreding ligt de prioriteit lager dan voor het Raadhuisplein. Hoewel de locatie zowel vanuit de auto, als voor de voetganger die van P-Noord naar Wildlands loopt, duidelijk zichtbaar is, kon hier veel gemakkelijker door groen-aanleg een acceptabele tijdelijke situatie gecreëerd worden. Dat is dan ook gebeurd. Er is nog geen eenduidig toetsingskader, een plan ligt nog niet voor.

2. Toetsingskader: nog niet beschikbaar

3. Beoordeling: nog niet van toepassing

4. Waardering: nog niet van toepassing

5. Advies:

Voor de locatie Vreding moet een stedenbouwkundig Plan / PvE opgesteld worden, waarbij de ambities, mogelijk programma en stedenbouwkundige randvoorwaarden goed vastgelegd worden. Het terrein wordt tot 31-12-2018 gebruikt als tijdelijk parkeerterrein. In het kader hiervan wordt het terrein opnieuw ingericht en geasfalteerd.”

eindoordeel stedelijke kwaliteit

PM

afgegeven oordeel supervisor voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Niet van toepassing.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Gezien de stand van zaken van het project zijn voor rapportage 2015-3 deze gegevens nog niet beschikbaar.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Gezien de stand van zaken van het project zijn voor rapportage 2015-3 deze gegevens nog niet beschikbaar.

Kennis en Innovatie

Gezien de stand van zaken van het project zijn voor rapportage 2015-3 deze gegevens nog niet beschikbaar.

Betrokkenheid stakeholders

Gezien de stand van zaken van het project zijn voor rapportage 2015-3 deze gegevens nog niet beschikbaar.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Financieel

Financieel

$x > € 2.500.000$

$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$

$€ 500.000 < x < € 1.250.000$

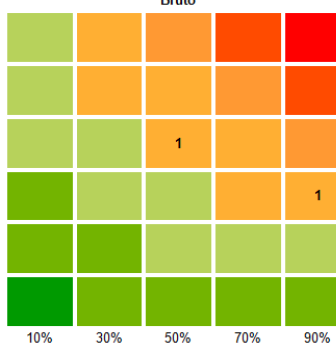
$€ 125.000 < x < € 500.000$

$x < € 125.000$

Geen financiële gevolgen

Kans

Bruto

Netto

Financieel

$x > € 2.500.000$

$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$

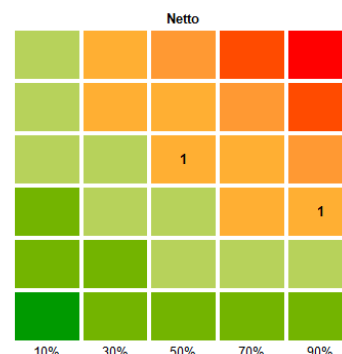
$€ 500.000 < x < € 1.250.000$

$€ 125.000 < x < € 500.000$

$x < € 125.000$

Geen financiële gevolgen

Kans

Kwaliteit

Kwaliteit

Onherstelbaar verlies van kwaliteit

Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit

Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit

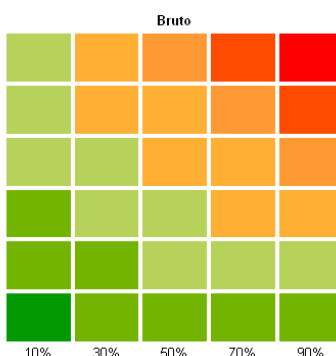
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit

Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit

Geen kwaliteitsverlies

Kans

Bruto

Netto

Kwaliteit

Onherstelbaar verlies van kwaliteit

Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit

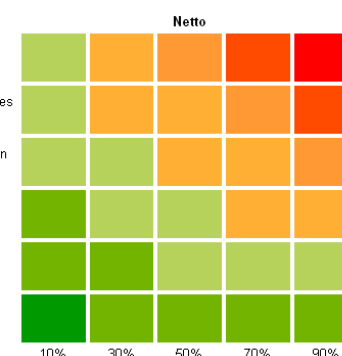
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit

Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit

Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit

Geen kwaliteitsverlies

Kans

Vertraging/stagnatie

Vertraging / stagnatie

Meer dan 3 maanden vertraging

--

1 tot 3 maanden vertraging

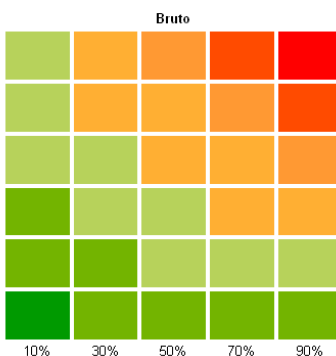
-

Maximaal 1 maand vertraging

Geen vertraging

Kans

Bruto

Netto

Vertraging / stagnatie

Meer dan 3 maanden vertraging

--

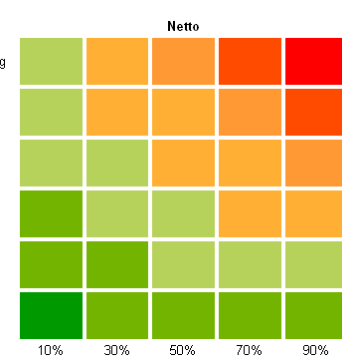
1 tot 3 maanden vertraging

-

Maximaal 1 maand vertraging

Geen vertraging

Kans

Netto risico's boven de tolerantiegrens

Object nummer	Gebeurtenis	Bruto kans (%)	Netto kans (%)	Bruto maximaal gevolg	Netto maximaal gevolg	Maatregel nummer	Maatregel	Fase maatregel
R484	Nadelige beïnvloeding van de grondexploitatie als gevolg van onvoldoende belangstelling van investeerders en projectontwikkelaars.	90	90	250.000	250.000	M1550	Promotie en acquisitie.	In voorbereiding
R666	Als gevolg van alternatieve aanwending van de locatie Vreding moet de boekwaarde mogelijk worden afgeboekt.	50	50	1.000.000	1.000.000	M1584 M1585	Treffen van voorziening Ontwikkelperspectief	Actief In voorbereiding

Mutaties t.o.v. rapportage 2015-2

In deze periode hebben geen mutaties in de nettorisico's boven de risicotolerantiegrens plaatsgevonden.

eindoordeel projectrisico's	
-----------------------------	--

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

n.v.t.

15. Rapportage Willinkplein-Zuid

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Willinkplein-Zuid
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters
Projectmanager	B.M.E. van den Akker
Projectleider	Vacature
Korte omschrijving project	Realisatie van zuidelijke begrenzing van het centrumplein, met goede commerciële invulling, bijdrage aan levendigheid op het plein en stedenbouwkundige afronding in de vorm van pleinwand met een gebouw van hoge icoonwaarde, alsmede inrichting van openbaar gebied en omgeving.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	t/m 2016-Q3
▪ Uitvoering:	Vanaf 2016-Q4 start bouw parkeergarage.
Mijlpalen	
	Nog te bepalen
Toelichting afwijkingen projectplanning	
<p>Voor Willinkplein-Zuid zijn drie scenario's t.a.v. de invulling van parkeergarage en bijbehorende opbouw ontwikkeld. De raad heeft op 26 maart 2015 besloten in te stemmen met het verder onderzoeken van scenario 3, inhoudende o.a. een uitbreiding van de parkeergarage Willinkplein met 232 parkeerplaatsen, de realisatie van 210 parkeerplaatsen op maaiveldniveau en de realisatie van horeca aan het centrumplein en een kantoorgebouw met publieksfunctie aan de zuidzijde, als voorkeursscenario voor de ontwikkeling. Verder heeft de raad ingestemd met een onderzoek om te komen tot een integrale aanpak van zowel realisatie van de uitbreiding van de parkeergarage als de commerciële opbouw.</p> <p>De ontwikkelaar en de gemeente zijn in overleg over de invulling van het te bouwen vastgoed. Er is een werkgroep parkeergarage ingesteld om een programma van eisen te maken, voor de uitbreiding van de parkeergarage. Daarnaast wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de buitenruimte. Deze hangt nauw samen met de entree van de parkeergarage.</p> <p>De gemeente streeft er naar om in het tweede kwartaal 2016 de aangepaste grondexploitatie in de raad te behandelen, zodat daarna het samenwerkingscontract met de ontwikkelaar getekend kan worden.</p>	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> • Verder uitwerken en invulling geven aan gekozen scenario • Opstellen programma van eisen voor de parkeergarage 	<ul style="list-style-type: none"> • Verder uitwerken en invulling geven aan gekozen scenario • Afronden programma van eisen voor de parkeergarage • Opstellen conceptovereenkomst (Q2-2016) • Opstellen aangepaste grondexploitatie en

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	INVEST / EXPL.	Krediet / budget ná wijziging	Werkelijk Totaal	Openstaande verplichting	restand krediet	nog aan te gane verplichtingen (cost-to-complete)	Verwachte afwijkingen
Willinkplein Zuid	INVEST						
Verwerving		988.243	989.404	0	-1.161	-1.161	0
Bouw- en woonrijp maken		2.735.847	2.529	0	2.733.318	2.733.318	0
Planvoorbereiding en -ontwikkeling		1.524.306	692.683	0	831.623	831.623	0
Financieringskosten		147.112	289.563	0	-142.451	-142.451	0
Bijdragen aan Reserves		0	0	0	0	0	0
Overige kosten		96.781	0	0	96.781	96.781	0
Geraamde kostenstijging		576.280	0	0	576.280	576.280	0
Rentewinst		-125.089	0	0	-125.089	-125.089	0
TOTAAL		5.943.480	1.974.179	0	3.969.301	3.969.301	0
Onvoorzien		546.840	0	0	546.840	546.840	0
TOTAAL KOSTEN		6.490.320	1.974.179	0	4.516.141	4.516.141	0
Opbrengsten uit verkoop		7.606.045	0	0	7.606.045	7.606.045	0
Bijdragen uit fondsen		0	0	0	0	0	0
Resultaatneming		0	0	0	0	0	0
Saldo kosten-opbrengsten		-1.115.725	1.974.179	0	-3.089.904	-3.089.904	0

Toelichting afwijkingen projectbudget

Mutaties zijn verwerkt tot en met 31 december 2015.

In bovenstaand overzicht is nog sprake van oude kredieten. Na verder uitwerking van scenario 3 zal de grondexploitatie opnieuw worden uitgewerkt en ter besluitvorming worden voorgelegd aan de raad. De nieuwe grondexploitatie zal naar verwachting negatiever zijn dan de oude.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Bij de uitwerking van mogelijke alternatieve ontwikkelingen zal de supervisor stedelijke kwaliteit worden betrokken.

Tijdens het ontwerpproces door externe partijen zal op gezette tijden (SO, VO en DO) afstemming met de supervisor stedelijke kwaliteit plaats gaan vinden.

Bijzondere aandacht vraagt de tijdelijke afscheiding van het centrumplein tijdens de bouw van Willinkplein Zuid inclusief parkeergarage.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

1. "Stand van zaken

Aan de zuidzijde van het Raadhuisplein is bebouwing voorzien en ook die is cruciaal voor de ruimtelijke kwaliteit van het centrumplein. De programmering en de ruimtelijke enveloppe zijn al eerder onderzocht. De ontwikkeling van deze locatie kan niet los gezien worden van de uitbreidingsmogelijkheden van de Weierts wand.

Een bestemmingsplan voor deze locatie is in oktober 2012 vastgesteld en in maart 2015 heeft de gemeenteraad een (stedenbouwkundig) scenario vastgesteld (Scenario 3). Dat scenario biedt goede mogelijkheden voor planvorming.

Een marktpartij werkt op dit moment aan een plan voor deze locatie

Het is, alleen al in praktische zin, niet mogelijk een plan voor deze locatie vóór de opening van Wildlands gerealiseerd te krijgen. Daarom is er een tijdelijke oplossing in de vorm van een groenstrook aangelegd tussen Raadhuisplein en huidige parkeerplaatsen.

2. Toetsingskader: Omgevingsvisie

3. Beoordeling: nog niet van toepassing

Een mogelijke invulling van de zuidzijde van het Raadhuisplein / Willinkplein ligt nog niet voor.

In het verleden is aan bewoners van de aangrenzende toren toegezegd de maximale bouwhoogte in het bestemmingsplan te beperken tot 10 m. Dat is voldoende voor maximaal 2 bouwlagen, voor deze locatie helaas beperkend. Het zou voor deze locatie op de kop van het plein beter zijn indien hier, afhankelijk van het ontwerp, meer hoogte gerealiseerd zou kunnen worden.

4. Waardering: nog niet van toepassing

5. Advies:

De wanden van het Raadhuisplein hebben op dit moment onvoldoende kwaliteit. Aan de zuidzijde bevindt zich nu nog een grote lege ruimte. Er is wel gewerkt aan een tijdelijke oplossing.

Vanaf de opening van Wildlands (25.03.2016, over 2 maanden!) moeten bezoekers het gevoel krijgen dat zij in een aantrekkelijke stad beland zijn, waar meer te beleven is dan alleen Wildlands. Bezoekers van Wildlands die vanuit parkeerplaats zuid, het belangrijkste bronpunt, naar de entree van Wildlands gaan, passeren allemaal deze locatie. Hoe eerder deze locatie in ruimtelijke kwaliteit en programmering op een positieve manier aan het Raadhuisplein kan bijdragen, des te beter. "

eindoordeel stedelijke kwaliteit	PM
----------------------------------	----

afgegeven oordeel supervisor voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

De gemeente treedt niet op als opdrachtgever voor het gebouw. Wel richt de gemeente het openbaar gebied en omgeving in.

eindoordeel duurzaamheid	nvt
--------------------------	-----

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Gemeente treedt niet op als opdrachtgever voor de bouw van het gebouw. Wel richt de gemeente het openbaar gebied en omgeving in. Gezien de stand van zaken van het project zijn voor de rapportage 2015-3 deze gegevens nog niet beschikbaar.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw van de verschillende deelprojecten zal worden meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met andere projecten plaatsvindt.

Kennis en Innovatie

Niet van toepassing.

Betrokkenheid stakeholders

- Regelmatig overleg met betrokken ontwikkelende partijen.
- Overleg met inwoners, ondernemers etc.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Bij het opstellen van het haalbaarheidsonderzoek zullen ook nieuwe risicoanalyses worden gemaakt. Deze zijn echter nog niet beschikbaar voor de derde rapportage 2015.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Niet van toepassing.

16. Rapportage Westwand Weiert

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Westwand Weiert
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	H.B. Peters
Projectmanager	B.M.E. van den Akker
Projectleider	Vacature
Korte omschrijving project	Aanpassing van de Westwand van de Weiert als oostwand van het centrumplein, die uitnodigend is voor het winkelcentrum en qua vormgeving, uitstraling en economische functie een verrijking vormt voor het stadshart als geheel.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2012-Q1 t/m 2016-Q1
▪ Uitvoering:	Nog te bepalen
Mijlpalen	
	Nog niet bepaald
Toelichting afwijkingen en maatregelen	
<p>Door Synvest is voor de Westwand Weiert een plan ontwikkeld voor o.a. een wereldrestaurant. Synvest heeft een nieuwe aanvraag voor een omgevingsvergunning herontwikkeling tussen Mondriaanplein en Raadhuisplein ingediend</p> <p>Voor de overige panden van de Westwand Weiert worden gesprekken gevoerd met de eigenaren over de mogelijke ontwikkelingen.</p>	
Realisatie	
<p>Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> Gesprekken gevoerd met de eigenaren van de panden aan de Westwand Weiert over mogelijke ontwikkelingen. Synvest heeft een nieuwe aanvraag voor een omgevingsvergunning herontwikkeling tussen Mondriaanplein en Raadhuisplein ingediend. 	<p>Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten</p> <ul style="list-style-type: none"> Stedenbouwkundige visie Westwand Weiert Afwikkelen herontwikkeling van Synvest.
eindoordeel planning	nvt

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget
Nog niet als project opgestart, derhalve geen projectbudget beschikbaar
Toelichting afwijkingen projectbudget
Niet van toepassing.

eindoordeel financiën	nvt
------------------------------	-----

Budget

	geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
	verwachte overschrijding
	daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit
Voor de verdere ontwikkeling van de Westwand Weiert is het van belang dat er een stedenbouwkundige visie wordt gemaakt die tevens dient als toetsingskader voor stedelijke kwaliteit.
Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project
1. “Stand van zaken: Er zijn in het verleden diverse studies gemaakt maar er is nog geen concreet plan voor de Weiert wand aan de oostzijde van het centrumplein. Daar wordt nu aan gewerkt. De oriëntatie van winkels is nu nog gericht op de binnenstraat van het winkelcentrum, en dat moet omkeren. De pleinwand bestaat nu voornamelijk uit achterkanten van winkels. Een goede presentatie en ruimtelijke kwaliteit aan het Centrumplein wordt bepaald door programmering, gevels, samenhang, materialisatie en kleurgebruik van deze wand.
2. Toetsingskader: Omgevingsvisie
3. Beoordeling: De ruimtelijke kwaliteit van het Raadhuisplein wordt in hoge mate bepaald door de wanden. Deze sluiten in de huidige toestand totaal niet aan bij de (gerealiseerde) ambities van het plein. Het plein kan alleen als visitekaartje voor de stad fungeren als de Weiert wand aantrekkelijk is. Dat hangt af van programmering, uitstraling en de kwaliteit van de architectuur. Er moet een grote verbetering in de kwaliteit en programmering van de Weiert wand worden gerealiseerd. Daarvoor moet de gemeente medewerking zoeken bij andere partijen die hier willen investeren, maar niet bang zijn om hoge kwaliteitseisen te stellen aan initiatieven. De Weiert wand is in bezit van verschillende particuliere partijen en daardoor is het gecompliceerd een goed plan te ontwerpen en uitgevoerd te krijgen. Maar de westwand van de Weiert biedt veel (commerciële) kansen: Het ligt goed op de zon aan een prachtig plein en het is het eerste dat de vele bezoekers bij het binnengaan en verlaten van Wildlands zien.
4. Waardering: Nog niet van toepassing
5. Advies: Er is nog geen plan of een vastgestelde beleidsvisie voor de Weiertwand, er zijn inmiddels wel enkele particuliere initiatieven bekend. Het uitwerken van een plan en een bestemmingsplan of -technisch / juridisch kader is heel urgent. Het eerste project dat uitgevoerd wordt, zet de toon, en dat moet dus meteen overtuigen. De beste strategie om hier snel tot resultaat te komen is om zo snel mogelijk de gemeentelijke ambitie vast te leggen in een concept, tegelijk in samenspraak met de eigenaren en ondernemers een plan te maken en vanuit dat plan een toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen te ontwikkelen. Na vaststelling van dat toetsingskader is het aan de ondernemers om ook daadwerkelijk invulling te geven aan de plannen. Voor

ondernemers is juist belangrijk dat zij ook meer zekerheid hebben over hoe de verdere ontwikkeling gestuurd wordt en van elkaar te weten wat er verwacht wordt. Er is voor een deel van Weiërt wand een plan ingediend voor een wereldrestaurant en casino. Zeer geschikte functies, maar in die plannen is onvoldoende oriëntatie op- en kwaliteitsverbetering aan het Raadhuisplein. Er wordt nu gewerkt aan de verbetering van die plannen. Het is een gemiste kans en een valse start indien hier niet meteen de juiste kwaliteit en uitstraling gerealiseerd wordt.

De wanden van het Raadhuisplein (Centrumplein)

Het doel van de grote investeringen die in Wildlands en in de CVE gedaan worden, is om een nieuwe economische impuls aan de stad te geven.

Voor bezoekers van de stad, van het Theater en van Wildlands is het Raadhuisplein de eerste kennismaking- en dus **hét** visitekaartje van Emmen. Bezoekers van Wildlands moeten hier verleid worden meteen de stad te bezoeken of snel weer terug te komen, in plaats van na het bezoek aan Wildlands meteen te vertrekken.

De kwaliteit van een plein wordt niet alleen bepaald door de inrichting maar zeker ook door de kwaliteit van de wanden. Die is op dit moment volstrekt onvoldoende. Dat vereist een duidelijke visie en engagement ten aanzien van vormgeving en programmering en een goede strategie om dat te realiseren. De gemeente heeft hierbij een duidelijk belang, maar kan daarbij niet zonder de medewerking van andere partijen. Het heeft wel een grote urgentie .”

eindoordeel stedelijke kwaliteit	PM
----------------------------------	----

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Planvorming is nog niet gestart.

De gebouwen zijn in private handen; formele invloed van gemeente is beperkt tot bestuurlijke regelgeving.

eindoordeel duurzaamheid	nvt
--------------------------	-----

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn hiervoor nog geen gegevens beschikbaar.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw wordt meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met de andere projecten plaatsvindt.

Kennis en Innovatie

Voor de 3^e rapportage 2015 zijn hiervoor nog geen gegevens beschikbaar.

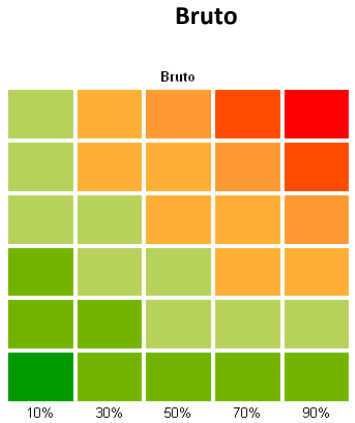
Betrokkenheid stakeholders

Er vindt regelmatig overleg plaats met stakeholders. De Westwand Weiërt is in eigendom bij private partijen, waarmee in de afgelopen tijd is gesproken. Er is belangstelling getoond voor mogelijke ontwikkelingen in panden aan de Westwand Weiërt. De eerste ontwikkeling ten aanzien van de Westwand Weiërt van Synvest heeft inmiddels het stadium van omgevingsvergunning bereikt. De verhuurbaarheid van de aangepast gebouwen is mede afhankelijk van de totaalsituatie. Ook met de winkeliers uit de Weiërt heeft overleg plaatsgevonden.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

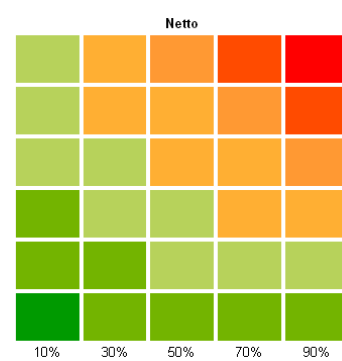
Financieel

Financieel
$x > € 2.500.000$
$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$
$€ 500.000 < x < € 1.250.000$
$€ 125.000 < x < € 500.000$
$x < € 125.000$
Geen financiële gevolgen
Kans

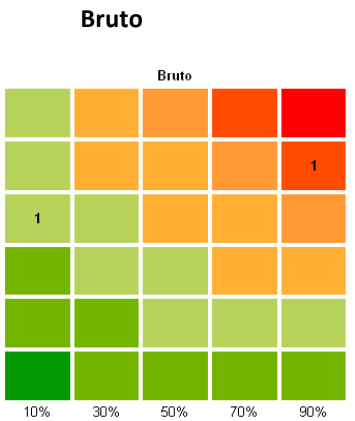
Netto

Financieel
$x > € 2.500.000$
$€ 1.250.000 < x < € 2.500.000$
$€ 500.000 < x < € 1.250.000$
$€ 125.000 < x < € 500.000$
$x < € 125.000$
Geen financiële gevolgen
Kans

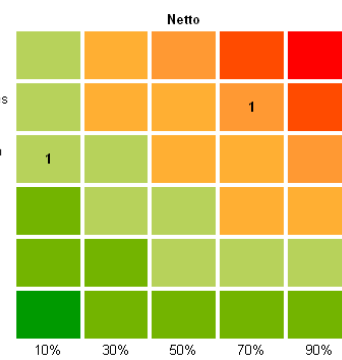
Kwaliteit

Kwaliteit
Onherstelbaar verlies van kwaliteit
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit
Geen kwaliteitsverlies
Kans

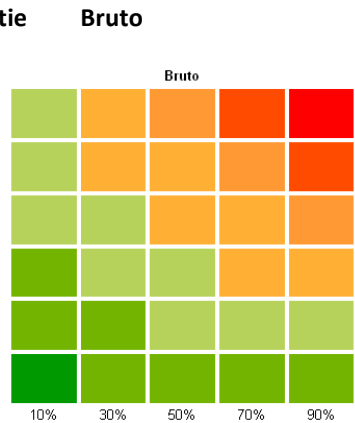
Netto

Kwaliteit
Onherstelbaar verlies van kwaliteit
Zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit
Moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit
Eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit
Zeer eenvoudig herstelbaar verlies van kwaliteit
Geen kwaliteitsverlies
Kans

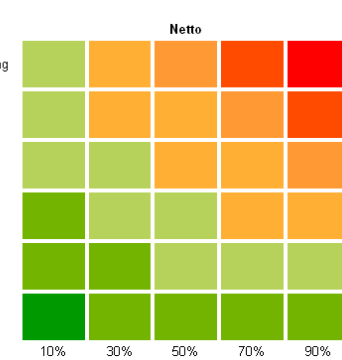
Vertraging/stagnatie

Vertraging / stagnatie
Meer dan 3 maanden vertraging
--
1 tot 3 maanden vertraging
-
Maximaal 1 maand vertraging
Geen vertraging
Kans

Netto

Vertraging / stagnatie
Meer dan 3 maanden vertraging
--
1 tot 3 maanden vertraging
-
Maximaal 1 maand vertraging
Geen vertraging
Kans

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Object nummer	Gebeurtenis	Bruto kans (%)	Netto kans (%)	Bruto maximaal gevolg	Netto maximaal gevolg	Maatregel nummer	Maatregel	Fase maatregel
R488	Onvoldoende marktpotentieel voor (tijds) realisatie van de transformatie van de Westwand van de Weiert.	90	70	zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit	zeer moeilijk te herstellen verlies van kwaliteit	M1023	Faciliteren van de ondernemers bij een actieve marktbenadering.	Actief

Mutaties in netto risico's boven de risicotolerantiegrens

In deze periode hebben zich geen mutaties in netto risico's boven de risicotolerantiegrens plaatsgevonden ten opzichte van de vorige periode.

Risico's (zie risicomanagement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Niet van toepassing.

17. Rapportage Plan Zuidesch (Holdert)

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Plan Zuidesch (Holdert)
Bestuurlijk opdrachtgever	J. Otter
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	M. Briggeman
Projectleider	M. Briggeman
Korte omschrijving project	Herstructurering Domesta-bezit op terrein Holdert-Zuidesch: deel oude bezit van Domesta wordt vervangen door nieuwbouw op hetzelfde terrein. Tevens vindt er enige uitbreiding qua aantallen wooneenheden plaats en derhalve ook toevoeging extra parkeermogelijkheden en dientengevolge wijzigingen in de groene binnentuin.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2012-Q1 t/m 2014-Q2
▪ Uitvoering:	2014-Q3 t/m 2015-Q3
Mijlpalen	
2013-Q1	▪ contract gemeente-Domesta kostenverhaal/bijdrage grex getekend
2013-Q3	▪ afronding bestemmingplanprocedure
2013-Q2	▪ aanvraag omgevingsvergunning
2014-Q3	▪ start bouw
2015-Q3	▪ bouw gereed
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Het project Zuid Esch is op 17 juli 2015 opgeleverd.	
Realisatie	
Afgelopen trimester: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende trimester: geplande activiteiten en voorziene resultaten

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	INVEST / EXPL.	Krediet / budget ná wijziging	Werkelijk Totaal	Openstaande verplichting	restant krediet	nog aan te gane verplichtingen (cost-to-complete)	Verwachte afwijkingen
Plan Zuidesch (Holdert)	INVEST						
Planvoorbereiding en -ontwikkeling		150.000	140.824	0	9.176	0	9.176
Bijdragen aan Domesta		340.000	340.000	0	0	0	0
Totaal kosten		490.000	480.824	0	9.176	0	9.176
Bijdragen uit fondsen en reserves		490.000	490.000	0	0	0	0
Saldo kosten-opbrengsten		0	-9.176	0	9.176	0	9.176

Toelichting afwijkingen projectbudget

Mutaties zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Het project Zuid Esch is inmiddels financieel afgesloten. Het verwachte voordelige resultaat op het project Zuid Esch wordt toegevoegd aan de VAR.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

De uit te werken plannen dienen te voldoen aan het opgestelde Ambitiedocument, dat als bijlage bij het contract (privaatrechtelijke overeenkomst t.b.v. ontwikkeling locatie) is opgenomen. In het derde kwartaal 2013 is het plan door de Welstand getoetst en inmiddels ook door Domesta gepresenteerd. Het plan past binnen het visiedocument van de gemeente.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

De supervisor stedelijke kwaliteit heeft geen oordeel gegeven over dit project.

eindoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Domesta is de opdrachtgever en heeft haar eigen beleid ten aanzien van duurzaamheid.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Domesta is de opdrachtgever en heeft haar eigen beleid ten aanzien van werkgelegenheid.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Bereikbaarheid van de Holdert en de bouwplaats is verzekerd door aanleg van de ontsluitingsweg achter de Holdert langs voordat met de daadwerkelijke aanleg van de Hondsrugwegtunnel is gestart.

Kennis en Innovatie

Domesta is de opdrachtgever en heeft haar eigen beleid ten aanzien van kennis en innovatie.

Betrokkenheid stakeholders

Afstemming met de bewoners en omgeving vindt plaats vanaf het 3^e kwartaal 2013 door Domesta. Daarnaast vindt incidenteel overleg plaats tussen Domesta en de gemeente Emmen.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Voor dit project is op dit moment, net als in de vorige periode, geen sprake van geïnventariseerde risico's.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomanagement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Betreft een project van Domesta.

18. Rapportage Markt / entree Mensenpark

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Markt / entree Mensenpark
Bestuurlijk opdrachtgever	J. Otter
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	A.N. Lambooij
Projectleider	H. van der Helm
Korte omschrijving project	De inhoud van het project Markt betreft het opnieuw inrichten van de Markt, het gedeelte Hoofdstraat ter hoogte van het plein en het voorterrein van de locatie Hoofdstraat. Daarnaast is de aanleg van de riolering in dit gebied onderdeel van dit project.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie
	→ Ontwerp
	→ Voorbereiding
	→ Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2013-Q1 t/m 2013-Q4
▪ Uitvoering:	2014-Q1 t/m 2015-Q2
Mijlpalen	
2014-Q1	▪ Bestek en aanbesteding
2015-Q2	▪ Aanleg gereed
Toelichting afwijkingen projectplanning	
De werkzaamheden van het project Markt zijn medio april 2015 afgerond. Het werk is binnen planning en budget opgeleverd.	
Op 25 april 2015 was de feestelijke opening van het Marktplaats Emmen.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
▪ Afhandeling opleverpunten	▪ Afhandeling opleverpunten ▪ Laatste kleine werkzaamheden

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN
Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Uitvoering markt						
Uitvoering markt (investering)						
Communicatie (riolering)	634	634	0	0	0	0
Voorbereiding markt (riolering)	17.514	17.514	0	0	0	0
Realisatie markt (riolering)	1.155.984	1.141.887	0	14.097	0	14.097
Meerwerk CVE (riolering)	35.921	30.934	0	4.987	0	4.987
Toerek alg proc + voorb kn (herinrichting)	650.000	650.000	0	0	0	0
Communicatie (herinrichting)	24.366	26.341	0	-1.975	0	-1.975
Voorbereiding markt (herinrichting)	511.373	508.522	0	2.851	0	2.851
Realisatie markt (herinrichting)	3.036.000	3.025.402	0	10.598	0	10.598
Advieskosten en onderzoeken (herinrichting)	19.624	32.616	0	-12.992	0	-12.992
Uitvoering en begeleidingskosten (herinrichting)	599.394	674.280	0	-74.886	0	-74.886
Overige kosten (herinrichting)	91.523	76.428	0	15.095	0	15.095
CVE Nieuwbouw achter de kamer (herinrichting)	22.042	21.101	0	941	0	941
Verleg. kabels en leidingen incl. uren (herinrichting)	65.000	105.333	6.487	-46.819	0	-46.819
Rekenvergoeding gesel. geoadiaden (herinrichting)	20.000	20.000	0	0	0	0
Openbare verlichting (herinrichting)	625.000	574.732	0	50.268	4.000	46.268
Bomen en heesters (herinrichting)	250.000	237.989	0	12.011	15.969	-3.958
Hubs en bijbehorend meubilair (herinrichting)	75.178	80.121	0	-4.943	0	-4.943
Selectief toeganqssystemen (herinrichting)	112.000	133.700	0	-21.700	0	-21.700
Beweegwijzering en plattegronden (herinrichting)	60.384	34.707	0	25.677	0	25.677
Naq te detailleren (herinrichting)	241.480	140.696	3	100.781	10.000	90.781
Meerwerk CVE (herinrichting)	641.583	688.881	750	-48.048	62.075	-110.123
Aanbestedingsresultaten CVE (herinrichting)	345.500	0	0	345.500	0	345.500
Onvoorzien	199.500	0	0	199.500	0	199.500
Totaal	8.800.000	8.221.819	7.240	570.941	92.044	478.897
Totaal uitvoering markt	8.800.000	8.221.819	7.240	570.941	92.044	478.897
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Markt	8.800.000	8.221.819	7.240	570.941	92.044	478.897

Toelichting afwijkingen projectbudget

Mutaties zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Op 31 oktober 2013 heeft de raad het krediet project Markt ad € 8.800.000 beschikbaar gesteld. Dit krediet zal gedekt worden uit € 1.300.000 mln. GRP, € 3.165.908 EFRO, € 1.582.982 RSP + (cofinanciering EFRO) en € 2.751.110 dekking gemeentelijke middelen.

Het project Markt is binnen planning en budget afgewikkeld. Op basis van de huidige verwachtingen en inzichten zullen de daadwerkelijke kosten in totaal circa € 470.000 lager uitvallen dan begroot (krediet).

Na definitieve vaststelling van de EFRO subsidie zal dit project naar verwachting in het 2^e half jaar daadwerkelijk afgerond en afgesloten kunnen worden.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Markt						
Bijdraqe EFRO	3.165.908	2.899.128	0	266.780	0	266.780
Bijdraqe RSP-plus Prov (co-fin EFRO)	1.582.982	1.449.908	0	133.074	0	133.074
GRP	1.300.000	1.300.000	0	0	0	0
Dekking middels kapitaallasten	2.751.110	0	0	2.751.110	2.672.066	79.044
Totaal dekking markt	8.800.000	5.649.036	0	3.150.964	2.672.066	478.897

Toelichting dekking

Op 31 oktober 2013 heeft de raad het krediet project Markt ad € 8.800.000 beschikbaar gesteld. Dit krediet zal gedekt worden uit € 1.300.000 mln. Gemeentelijk rioleringsplan (GRP), € 3.165.908 EFRO-subsidie, € 1.582.982 RSP + vanuit provincie Drenthe (cofinanciering EFRO) en € 2.751.110 dekking uit gemeentelijke middelen.

De werkelijke dekking is gebaseerd op de werkelijk geboekte kosten tot en met 31 december 2015. Het verschil met de werkelijke kosten wordt veroorzaakt door de dekking vanuit kapitaallasten.

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT**Toelichting stedelijke kwaliteit**

Door het college is op 9 juli 2013 een kwalitatief toetsingskader Herstructurering Marktpluin vastgesteld. Dit zal als toetsingskader voor de supervisie op de stedelijke kwaliteit dienen.

Als voornaamste uitgangspunt voor de kwaliteit zal het groene karakter van de Markt aan de orde zijn. Er zal sprake zijn van een kritische opstelling ten aanzien van het aanwezige bomenbestand. Handhaving en verbetering van de leefomstandigheden verdienen nadrukkelijk de aandacht. Daarnaast zijn de functionele gebruiksmogelijkheden en de samenhang met de omgeving toetsingspunten.

In september 2013 is het definitief ontwerp (DO) van het project Markt vastgesteld.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project**1. "Stand van zaken:**

- De Markt moet gezien worden in een reeks van Hoofdstraatlocatie (voormalige dierentuin DPE), Markt en Raadhuisplein. Elke locatie moet daarin zijn eigen kwaliteiten hebben en zij moeten elkaar aanvullen.
- Het ontwerp van de Markt is in relatief korte tijd intern gemaakt. Het plan was goed en aantrekkelijk; het plein is opgeleverd.
- De aansluitingen op de straten in een toekomstig profiel zijn nog niet duidelijk.
- Er is een plan ingediend voor een omvangrijke nieuwbouw achter de bestaande boerderij.

2. Toetsingskader:

Herstructurering Marktpluin – kwalitatief toetsingskader

3. Beoordeling:

- Het ontwerp voor de herinrichting van de Markt is aantrekkelijk, en voldoet aan de uitgangspunten.
- De uitvoering van de openbare ruimte van de Markt is afgerond en het project is opgeleverd.
- De specifieke kwaliteit van deze ruimte wordt grotendeels gevormd door de bomen. Meer bomen toevoegen vormt dan ook een versterking van de kwaliteiten.
- Het speeltoestel en de nieuwe positie van de klok zijn vreemde elementen in het ontwerp en zij beperken helaas de mogelijkheden voor toekomstige aansluitingen naar de voormalige dierentuinlocatie/Hoofdstraatlocatie. Daarover moet bij de verder te ontwikkelen plannen voor de Hoofdstraatlocatie nagedacht worden.

4. Waardering: groen**5. Advies:**

- Het inmiddels gerealiseerde ontwerp voor de Markt is aantrekkelijk; meer groen en bomen kunnen het Brink-achtig karakter in de toekomst verder versterken.
- Beperking van losse elementen op het plein (kiosken, monument, klok, parkeerplaatsen etc.) helpt daarbij.
- Er is inmiddels een ontwerp voor een nieuwbouw achter de bestaande boerderij op het plein gepresenteerd. Dat ontwerp behelst een groot nieuwbouw-volume en dat gaat tot de grens van wat aanvaardbaar is op deze locatie.
- Het voorliggend ontwerp voor die nieuwbouw is op zich aantrekkelijk indien het volledig transparant blijft en ingetogen van kleur.
- Het is wel belangrijk regels op te stellen voor reclame, toe te passen kleuren en terrassen.
- De inrichting van openbare ruimte van de Markt is afgerond. In enkele aansluitende straten wordt

op korte termijn de riolering vervangen. Hoewel het geen onderdeel is van het project Markt, is het raadzaam zo snel mogelijk een ontwerp voor de straten te maken.

- Voor de coördinatie van de inrichting en het beheer van de openbare ruimte in de binnenstad, moet op korte termijn een Handboek opgesteld worden.”

eindoordeel stedelijke kwaliteit

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Het groene karakter en de historische elementen, zoals de kerk en de villa's aan de rand van de locatie Hoofdstraat zijn dragers van de belevingswaarde van de Markt. Er wordt kritisch omgegaan met het behoud van het groene karakter en de bomen. Bovendien is bij de keuze van de verlichting rekening gehouden met de flora en fauna rond de Markt. Samen met de leverancier is een boominfiltratiekolk ontwikkeld, waarbij het regenwater eerst naar de bomen gaat en daarna naar het riool.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Voor de aanleg 1^e fase van het project Markt (afzonderlijk aanbesteed) is de hoofdaannemer een regionale aannemer (zie ook bijlage I.3.). In het kader van social return waren drie medewerkers (totaal 1 fte) werkzaam voor de eerste fase van het project Markt. Voor de aanleg van de 2^e fase project Markt is de hoofdaannemer een regionale aannemer (zie ook bijlage I.3).

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De noord-zuidverbinding van het centrum van Emmen is gewaarborgd. In de planning is zoveel mogelijk gestuurd op bereikbaarheid en in het coördinatieoverleg is de bereikbaarheid besproken.

Kennis en Innovatie

Voor de verlichting van de Markt wordt gebruik gemaakt van de modernste technieken en apparatuur. Hiervoor wordt een extern bureau ingehuurd. Samen met de leverancier is een boominfiltratiekolk ontwikkeld en zijn er boomroosters ontwikkeld met een motief van keien. Dit is uniek in Nederland.

Betrokkenheid stakeholders

De belangrijkste stakeholders zijn de omwonenden/bewoners, de Grote Kerk, de markt, ondernemers, Historische Vereniging en de Erkende Overlegpartner. Met al deze partijen is overleg geweest. De ondernemers rondom de Markt en de terrashouders zijn bij het ontwerp van de Markt betrokken geweest. Bovendien waren ondernemers vertegenwoordigd in de beoordelingscommissie van de aanbesteding van de herinrichting Markt.

De aannemer heeft vanaf de start (medio 2014) tot einde uitvoering (1 april 2015) iedere donderdag inloopspreekuur voor iedereen die geïnteresseerd is in het project Markt georganiseerd. Op vrijdag werd door de Citymanager Emmen een wekelijkse rondgang georganiseerd voor ondernemers rondom de Markt. Daarnaast verscheen er tweewekelijks een informatiebulletin dat digitaal verstuurd werd aan ondernemers van Emmen en verspreid onder bewoners en ondernemers rondom de Markt.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Er bevinden zich geen netto risico's boven de risicotolerantiegrens. Het project is afgerond.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

Project is binnen planning en budget afgerond, waarbij de gewenste ambitie/kwaliteit is gerealiseerd en de gestelde voorwaarden in acht zijn genomen.

19. Uitbreiding parkeer capaciteit Wildlands: Optimalisatie en maximalisatie P-Noord

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Optimalisatie en maximalisatie P-Noord
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	H. van der Helm
Projectleider	B. Veldman
Korte omschrijving project	In de SOK is opgenomen dat de aanleg van 1000 extra parkeerplaatsen noodzakelijk is om de piekmomenten qua bezoekers Wildlands op te kunnen vangen gelet op de verwachte parkeer capaciteit in Emmen Centrum voor 2016. Om dit te realiseren zal het parkeerterrein op P-Noord worden geoptimaliseerd en gemaximaliseerd. Dit leidt tot per saldo 100 extra parkeerplaatsen. Daarnaast zal het huidige overloopterrein worden verhard voor structureel gebruik.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie → Ontwerp → Voorbereiding → Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2015-Q3 t/m 2015-Q3
▪ Uitvoering:	2015-Q4 t/m 2016-Q1
Mijlpalen	
2015-Q4	▪ Start aanleg
2016-Q1	▪ project gereed (vóór 25 maart 2016)
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besluit raad/kredietverlening ▪ Aanbesteding ▪ Start uitvoering 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Project gereed (25 maart 2016)

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Uitbereiding parkeercapaciteit Wildlands						
Optimalisatie en maximalisatie P-Noord (Investering)						
Communicatie	5.000	0	0	5.000	5.000	0
Nog nader te detailleren	24.564	22	0	24.543	44.543	-20.000
Anneemsom	574.000	5.000	585.192	-16.192	-16.192	0
Interne uren	53.955	49.976	0	3.979	3.979	0
Opstartfase	62.500	10.440	7.975	44.085	44.085	0
Onvoorzien	40.103	0	0	40.103	20.103	20.000
Totaal	760.122	65.437	593.167	101.517	101.517	0
Totaal Optimalisatie en maximalisatie P-Noord	760.122	65.437	593.167	101.517	101.517	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Optimalisatie en maximalisatie P-Noord	760.122	65.437	593.167	101.517	101.517	0

Toelichting afwijkingen projectbudget

Op 29 oktober 2015 heeft de raad besloten een krediet van € 760.122 beschikbaar te stellen voor de optimalisatie en maximalisatie P-Noord en de hier uit voortvloeiende kapitaallasten te dekken uit de parkeeropbrengsten.

Mutaties zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

De verwachte afwijking op nog nader te detailleren betreffen opnieuw te planten bomen die gekapt zijn in verband met de aanleg van de riolering.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Optimalisatie en maximalisatie P-Noord						
Parkeeropbrengsten	760.122	0	0	760.122	760.122	0
Totaal Optimalisatie en maximalisatie P-Noord	760.122	0	0	760.122	760.122	0

Toelichting dekking

Op 29 oktober 2015 heeft de raad besloten een krediet van € 760.122 beschikbaar te stellen voor de optimalisatie en maximalisatie P-Noord en de hier uit voortvloeiende kapitaallasten te dekken uit de parkeeropbrengsten.

Mutaties zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

eindoordeel financiën**Budget**

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Niet van toepassing

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

Niet van toepassing

eindoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Niet van toepassing

eindoordeel duurzaamheid

nvt

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Voor deze 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Voor deze 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Kennis en Innovatie

Voor deze 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

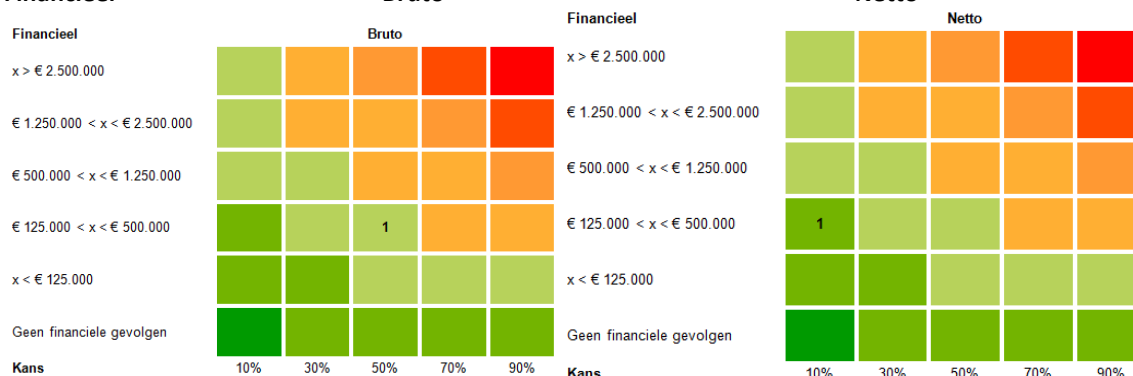
Betrokkenheid stakeholders

Voor deze 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

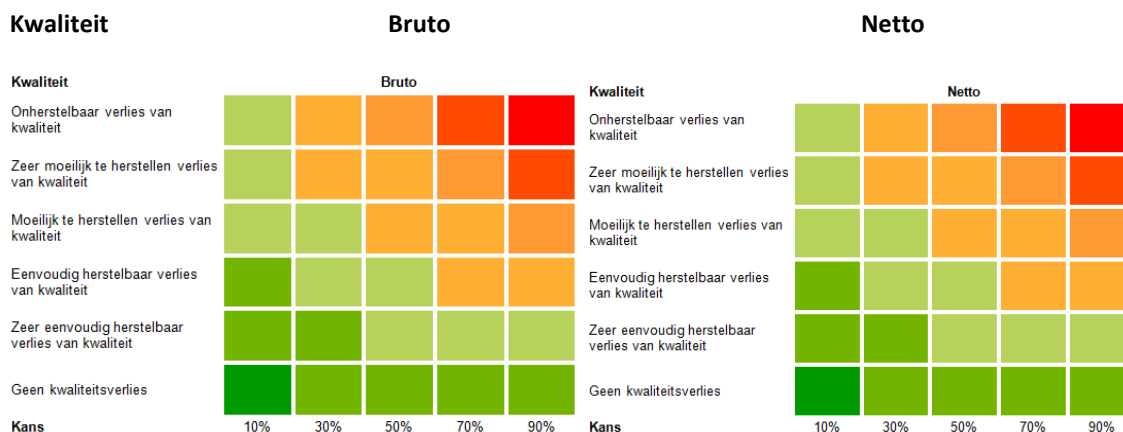
Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

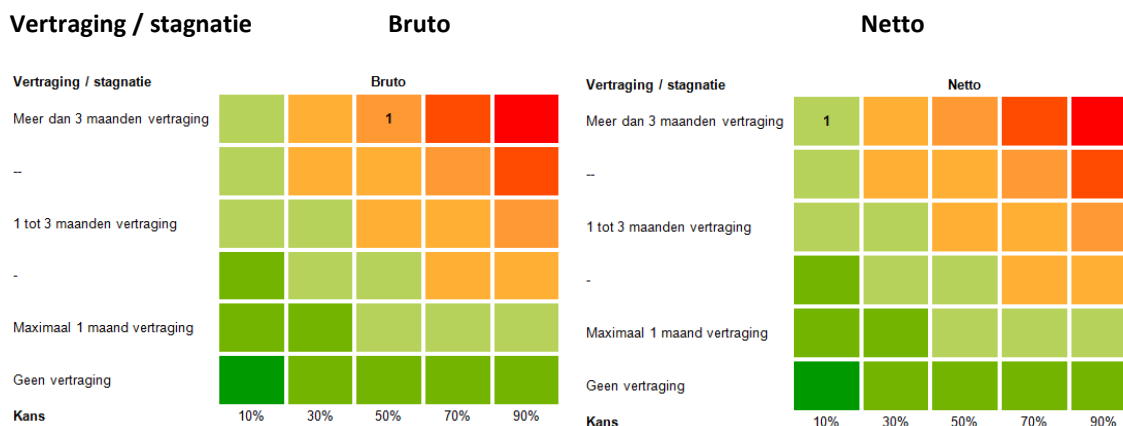
Financieel

Kwaliteit

Vertraging / stagnatie

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Object nr	Gebeurtenis	Bruto kans (%)	Netto kans (%)	Bruto maximaal gevolg	Netto maximaal gevolg	Maatregel nummer	Maatregel	Fase maatregel
R 711	Procedures zoals RO-procedure (w.o. archeologie en flora en fauna), tijdige verkrijging van de grond van derden, bezwaar van omwonenden, winterse omstandigheden, etc. kunnen leiden tot vertraging/stagnatie in de realisatie.	50	10	> 3 maanden	> 3 maanden	M 1706	Eventuele knelpunten adequaat en snel afwickelen.	Actief

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

N.v.t.

20. Uitbreiding parkeer capaciteit Wildlands: Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	H. van der Helm
Projectleider	A. Alkema
Korte omschrijving project	In de SOK is opgenomen dat de aanleg van 1.000 extra parkeerplaatsen noodzakelijk is om de piekmomenten qua bezoekers Wildlands op te kunnen vangen gelet op de verwachte parkeer capaciteit in Emmen Centrum voor 2016. Om dit te realiseren is de locatie Schapenveenweg aangewezen als de meest geschikte locatie als tijdelijke parkeervoorziening voor 1.000 extra parkeerplaatsen op één locatie voor een periode van 10 jaar.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie → Ontwerp → Voorbereiding → Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2015-Q3 t/m 2015-Q3
▪ Uitvoering:	2015-Q4 t/m 2016-Q1
Mijlpalen	
2015-Q4	▪ Start aanleg
2016-Q1	▪ Project gereed (vóór 25 maart 2016)
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besluit raad/ kredietverlening ▪ Aanbesteding ▪ Start uitvoering 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Project gereed (25 maart 2016)

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Uitbereiding parkeercapaciteit Wildlands						
Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveenweg (Investing)						
Aanneemsom	2.496.000	10.054	2.496.000	-10.054	-10.054	0
Nog nader te detailleren	105.894	0	0	105.894	5.194	100.700
Landschappelijke inpassingen	115.000	0	0	115.000	115.000	0
Onderzoeken	0	17.870	29.560	-47.430	-47.430	0
Interne uren	254.144	98.649	0	155.495	155.495	0
Opstartfase	62.500	12.415	7.975	42.110	42.110	0
Tweede rechtsafstrook Ermerweg	0	0	100.700	-100.700	0	-100.700
Onvoorzien	36.336	0	0	36.336	36.336	0
Totaal	3.069.874	138.988	2.634.235	296.651	296.651	0
Totaal Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveen	3.069.874	138.988	2.634.235	296.651	296.651	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Tijdelijke parkeervoorziening Schapenveen	3.069.874	138.988	2.634.235	296.651	296.651	0

Toelichting afwijkingen projectbudget

Op 29 oktober 2015 heeft de raad besloten een krediet van € 3.069.874 beschikbaar te stellen voor de tijdelijke parkeervoorziening schapenveenweg en de hier uit voortvloeiende kapitaallasten te dekken uit de parkeeropbrengsten.

Mutaties zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Naar aanleiding van een verkeerskundig onderzoek dat is uitgevoerd en om mogelijke verkeersopstoppingen en oplopende vertragingen te voorkomen heeft het college besloten om een tweede rechtsafstrook van de Ermerweg richting de Hondsrugweg te realiseren, en de ontsluiting P-Schapenveenweg en P-Zuid te optimaliseren

De kosten van de extra rechtsafstrook Ermerweg richting Hondsrugweg van € 100.700,- excl. btw worden gedekt uit het krediet 'Uitbreiding parkeercapaciteit Wildlands - P-Schapenveenweg'.

De afwijking op onderzoeken betreffen archeologische onderzoeken die nog gecorrigeerd moeten worden.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Parkeervoorziening Schapenveenweg						
Parkeeropbrengsten	3.069.874	0	0	3.069.874	3.069.874	0
Totaal Parkeervoorziening Schapenveenweg	3.069.874	0	0	3.069.874	3.069.874	0

Toelichting dekking

Op 29 oktober 2015 heeft de raad besloten een krediet van € 3.069.874 beschikbaar te stellen voor de tijdelijke parkeervoorziening schapenveenweg en de hier uit voortvloeiende kapitaallasten te dekken uit de parkeeropbrengsten.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

De supervisor stedelijke kwaliteit zal advies worden gevraagd over een goede landschappelijke inpassing.

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

Voor deze 3^e rapportage 2015 is nog geen oordeel van de supervisor beschikbaar.

eendoordeel stedelijke kwaliteit

PM

afgegeven oordeel supervisor voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Niet van toepassing.

eendoordeel duurzaamheid

nvt

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.

aanpassingen nodig.

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

Voor deze 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

Voor deze 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Kennis en Innovatie

Voor deze 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

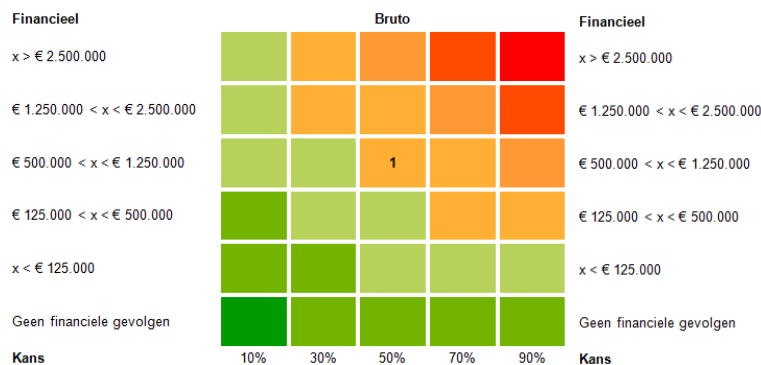
Betrokkenheid stakeholders

Voor deze 3^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

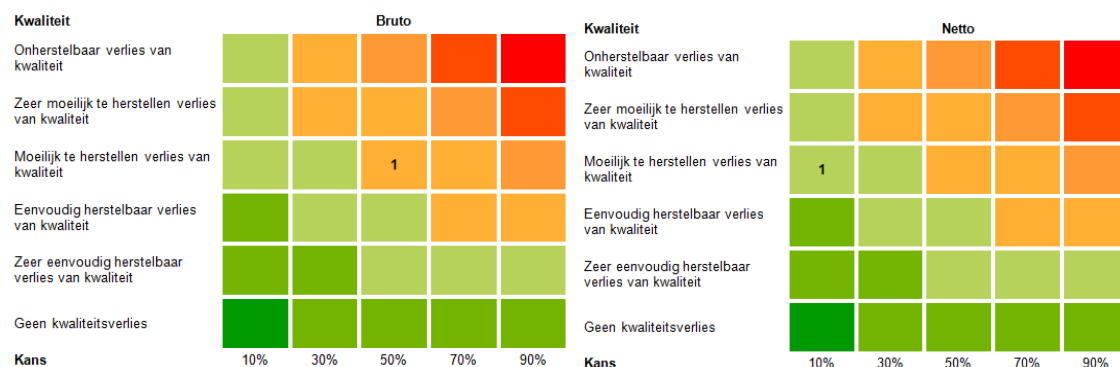
Het eendoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

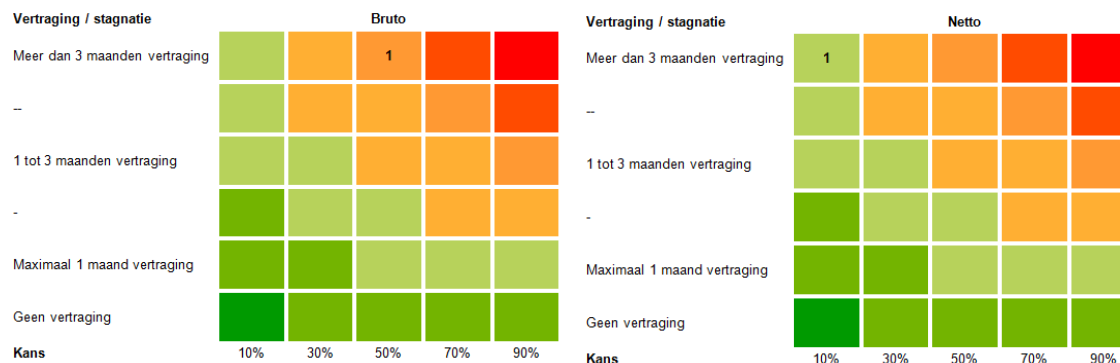
Financieel

Kwaliteit

Vertraging / stagnatie

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Object nr	Gebeurtenis	Bruto kans (%)	Netto kans (%)	Bruto maximaal gevolg	Netto maximaal gevolg	Maatregel nummer	Maatregel	Fase maatregel
R 716	Procedures zoals RO-procedure (w.o. archeologie en flora en fauna), tijdige verkrijging van de grond van derden, bezwaar van omwonenden, winterse omstandigheden, etc. kunnen leiden tot vertraging/stagnatie in de realisatie.	50	10	> 3 maanden	> 3 maanden	M1708	Eventuele knelpunten adequaat en snel afwikkelen.	Actief

eindoordeel projectrisico's	
-----------------------------	--

Risico's (zie risicomanagement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

N.v.t.

21. Uitbreiding parkeer capaciteit Wildlands: Transferium Meerdijk

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Transferium Meerdijk
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	H. van der Helm
Projectleider	n.n.b.
Korte omschrijving project	Op circa 15 dagen per jaar kan naar verwachting het parkeren van de bezoekers van Wildlands niet volledig in het centrum van Emmen worden opgevangen ondanks de uitbreiding met 1.000 parkeerplaatsen. Gebleken is dat de locatie Meerdijk de meest geschikt locatie is om, op vooraf nog nader te bepalen maximaal 20 dagen voor 2016, aan te wijzen als transferium locatie waar de bezoekers van Wildlands op topdagen kunnen parkeren en met bussen van en naar Wildlands vervoerd kunnen worden. Voor 2016 zal locatie Meerdijk vooralsnog als wijze van proef, voor 20 nog nader te bepalen dagen worden ingezet als transferium.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie → Ontwerp → Voorbereiding → Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2015-Q3 t/m 2015-Q3
▪ Uitvoering:	2015-Q4 t/m 2016-Q1
Mijlpalen	
2015-Q4	▪ Start uitvoering
2016-Q1	▪ Transferium gereed
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besluit Raad/Kredietverlening ▪ Aanbesteding ▪ Start uitvoering 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Project gereed (25 maart 2016)

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Uitbereiding parkeercapaciteit Wildlands						
Transferium Meerdijk (Investering)						
Interne uren	2.400	9.032	0	-6.632	-6.632	0
Investering	23.000	395	0	22.605	22.605	0
Onvoorzien	3.000	0	0	3.000	3.000	0
Totaal	28.400	9.427	0	18.973	18.973	0
Totaal Transferium Meerdijk	28.400	9.427	0	18.973	18.973	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Transferium Meerdijk	28.400	9.427	0	18.973	18.973	0

Toelichting afwijkingen projectbudget

Op 29 oktober 2015 heeft de raad besloten een krediet van € 28.400 beschikbaar te stellen voor Transferium Meerdijk en de hier uit voortvloeiende kapitaallasten te dekken uit de parkeeropbrengsten.

De incidentele exploitatielasten 2016 van het transferium Meerdijk van per saldo € 103.962 exclusief BTW zullen incidenteel ten laste worden gebracht van de bestemmingsreserve rente voorfinanciering CvE.

Mutaties zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Transferium Meerdijk						
Parkeeropbrengsten	28.400	0	0	28.400	28.400	0
Totaal Transferium Meerdijk	28.400	0	0	28.400	28.400	0

Toelichting dekking

Op 29 oktober 2015 heeft de raad besloten een krediet van € 28.400 beschikbaar te stellen voor Transferium Meerdijk en de hier uit voortvloeiende kapitaallasten te dekken uit de parkeeropbrengsten.

De incidentele exploitatielasten 2016 van het transferium Meerdijk van per saldo € 103.962 exclusief BTW zullen incidenteel ten laste worden gebracht van de bestemmingsreserve rente voorfinanciering CvE.

Mutaties zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Niet van toepassing

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

Niet van toepassing

eindoordeel stedelijke kwaliteit	nvt
----------------------------------	-----

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid
Niet van toepassing.

eindoordeel duurzaamheid	nvt
--------------------------	-----

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw
Voor deze 3 ^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.
Bereikbaarheid tijdens de bouw
Voor deze 3 ^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.
Kennis en Innovatie
Voor deze 3 ^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.
Betrokkenheid stakeholders
Voor deze 3 ^e rapportage 2015 zijn deze gegevens nog niet beschikbaar.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Er bevinden zich geen nettorisico's boven de risicotolerantiegrens.

eindoordeel projectrisico's	
-----------------------------	---

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen
De organisatie van het busvervoer zal via een aanvulling op de OV concessie via het OV bureau Groningen/Drenthe worden geregeld.

22. Parkeercompensatie Klokkenslag

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Parkeercompensatie Klokkenslag
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	H. van der Helm
Projectleider	A. Alkema
Korte omschrijving project	Tijdens de bouwperiode van de uitbreiding van de parkeerkeider Willinkplein zal een deel van de parkeercapaciteit niet beschikbaar zijn voor gebruik. Het is logisch om dit tijdelijk verlies aan parkeergelegenheid te compenseren. Het terrein Klokkenslag is aangewezen als locatie voor een tijdelijke parkeervoorziening voor de periode van 2016 tot en met 2018). Hier worden minimaal 170 parkeerplaatsen gerealiseerd.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie → Ontwerp → Voorbereiding → Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2015-Q2 t/m 2015-Q3
▪ Uitvoering:	2015-Q4 t/m 2015-Q4
Mijlpalen	
2015-Q4	▪ Start aanleg
2015-Q4	▪ Oplevering parkeervoorziening (november 2015)
Toelichting afwijkingen projectplanning	
De tijdelijke parkeervoorziening locatie Klokkenslag is op 17 november 2015 opgeleverd.	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Raadsbesluit/ kredietverlening ▪ Aanbesteding ▪ Aanleg en realisatie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Groenaanleg

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Parkeercompensatie Klokkenslag						
Parkeercompensatie Klokkenslag (Investering)						
Aanneemson	365.000	299.034	40.000	25.966	10.000	15.966
Afname controles directie	5.475	0	0	5.475	0	5.475
Kosten ROI	36.500	28.594	1.236	6.670	0	6.670
Verlichting	0	3.763	2.281	-6.043	0	-6.043
Onvoorzien	11.025	0	0	11.025	0	11.025
Totaal	418.000	331.391	43.516	43.093	10.000	33.093
Totaal Parkeercompensatie Klokkenslag	418.000	331.391	43.516	43.093	10.000	33.093
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Parkeercompensatie Klokkenslag	418.000	331.391	43.516	43.093	10.000	33.093

Toelichting afwijkingen projectbudget

Op 24 september 2015 heeft de raad besloten een krediet beschikbaar te stellen van € 418.000 excl. btw voor de aanleg van de tijdelijke parkeervoorziening aan de Klokkenslag.

De werkelijke kosten en openstaande verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015. Het project is binnen budget afgerond en de verwachte financiële afwijkingen zullen na vaststelling van deze rapportage worden toegevoegd aan onvoorzien binnen het project.

De nog aan te gane verplichting ad € 10.000 betreft de aanleg van groen. Na afronding van de groenaanleg in het voorjaar van 2016 zal het project formeel worden afgerond en afgesloten.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Parkeercompensatie Klokkenslag						
Parkeeropbrengsten	209.000	0	0	209.000	192.454	16.546
Bestemmingsreserve Atalanta	209.000	0	0	209.000	192.454	16.546
Totaal Parkeercompensatie Klokkenslag	418.000	0	0	418.000	384.907	33.093

Toelichting dekking

Op 24 september 2015 heeft de raad besloten een krediet beschikbaar te stellen van € 418.000 excl. btw voor de aanleg van de tijdelijke parkeervoorziening aan de Klokkenslag.

De investering wordt geactiveerd en in 3 jaar afgeschreven. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten worden deels gedekt uit de BR Atalanta en deels ten laste van de parkeerexploitatie gebracht.

De onttrekking uit de Bestemmingsreserve Atlanta zal in 2016 plaatsvinden.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Niet van toepassing

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

Niet van toepassing

eindoordeel stedelijke kwaliteit	Nvt
----------------------------------	-----

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid
Niet van toepassing.

eindoordeel duurzaamheid	nvt
--------------------------	-----

- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw
De cijfers omtrent regionale werkgelegenheid en SROI zijn opgenomen in Bijlage I.3.
Bereikbaarheid tijdens de bouw
De bereikbaarheid tijdens de bouw is meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met andere projecten plaatsvindt.
Kennis en Innovatie
N.v.t.
Betrokkenheid stakeholders
Overleg heeft plaatsgevonden met de ondernemers in het centrum van Emmen en de omwonenden.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Er bevinden zich geen nettorisico's boven de risicotolerantiegrens.

eindoordeel projectrisico's	
-----------------------------	---

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

- maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens
- 2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens
- meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen
N.v.t.

23. Parkeercompensatie Vreding

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	Parkeercompensatie Vreding
Bestuurlijk opdrachtgever	R. v.d. Weide
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	D.M.G.A.P. van Alebeek
Verantwoordelijke vanuit MT CvE	C.M.M.L. Gouwy
Projectmanager	H. van der Helm
Projectleider	H. van der Helm
Korte omschrijving project	Tijdens de bouwperiode van de uitbreiding van de parkeerkeider Willinkplein zal een deel van de parkeercapaciteit niet beschikbaar zijn voor gebruik. Het is logisch om dit tijdelijk verlies aan parkeergelegenheid te compenseren. Het terrein Vreding is aangewezen als locatie voor een tijdelijke parkeervoorziening voor de periode van 2016 tot en met 2018). Hier worden circa 150 parkeerplaatsen gerealiseerd.
Fasering	
Initiatief	→ Definitie → Ontwerp → Voorbereiding → Realisatie
	X

PLANNING

Planning	
▪ Voorbereiding:	2015-Q2 t/m 2015-Q4
▪ Uitvoering:	2016-Q1
Mijlpalen	
2016-Q1	▪ Start aanleg (januari 2016)
2016-Q1	▪ Oplevering parkeervoorziening (voor 25 maart 2016)
Toelichting afwijkingen projectplanning	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerd en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Raadsbesluit/kredietverlening ▪ Aanbesteding 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Start uitvoering ▪ Project gereed (25 maart 2016)

eindoordeel planning

Planning

- conform projectplanning
- overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning
- overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Parkeercompensatie Vreding						
Parkeercompensatie Vreding (Investering)						
Aanneemsom	82.500	0	82.500	0	0	0
OV-voorzieningen incl. bekabeling	12.880	4.378	0	8.502	8.502	0
Afname controles directie	825	0	0	825	825	0
Verlichting	8.000	0	7.957	43	43	0
Aanbestedingsresultaat	74.500	0	0	74.500	54.430	20.070
Meerwerk	0	0	20.070	-20.070	0	-20.070
Onvoorzien	13.795	0	0	13.795	13.795	0
Totaal	192.500	4.378	110.527	77.595	77.595	0
Totaal Parkeercompensatie Vreding	192.500	4.378	110.527	77.595	77.595	0
Totale opbrengsten	0	0	0	0	0	0
Saldo Parkeercompensatie Vreding	192.500	4.378	110.527	77.595	77.595	0

Toelichting afwijkingen projectbudget

- Op 24 september 2015 heeft de raad besloten een krediet beschikbaar te stellen van € 192.500 excl. btw voor de aanleg van de tijdelijke parkeervoorziening aan de Vreding.
- De werkelijke kosten en openstaande verplichtingen zijn bijgewerkt tot en met 31 december 2015.
- De afwijking op meerwerk CvE betreft extra puinverharding en de extra laag asfalt.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	Nog aan te gane verplichtingen (Cost to complete)	Verwachte afwijkingen
Dekking Parkeercompensatie Vreding						
Bestemmingsreserve Atalanta	192.500	0	0	192.500	192.500	0
Totaal Parkeercompensatie Vreding	192.500	0	0	192.500	192.500	0

Toelichting dekking

Op 24 september 2015 heeft de raad besloten een krediet beschikbaar te stellen van € 192.500 excl. btw voor de aanleg van de tijdelijke parkeervoorziening aan de Vreding. De investering wordt geactiveerd en in 3 jaar afgeschreven. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten worden gedekt uit de BR Atalanta.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding

STEDELIJKE KWALITEIT

Toelichting stedelijke kwaliteit

Niet van toepassing

Advies supervisor over stedelijke kwaliteit project

Niet van toepassing

eindoordeel stedelijke kwaliteit

nvt

- afgegeven oordeel supervisor voldoende.
- aanpassingen nodig.
- afgegeven oordeel supervisor niet voldoende.

DUURZAAMHEID

Toelichting duurzaamheid

Niet van toepassing.

eindoordeel duurzaamheid

nvt

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid voldoende.
aanpassingen nodig.

afgegeven oordelen over projecten door deskundigenpanel duurzaamheid niet voldoende.

OVERIGE ASPECTEN

Werkgelegenheid tijdens de bouw

De cijfers omtrent regionale werkgelegenheid en SROI zijn opgenomen in Bijlage I.3.

Bereikbaarheid tijdens de bouw

De bereikbaarheid tijdens de bouw is meegenomen in het coördinatieoverleg, waarin tevens de afstemming met andere projecten plaatsvindt.

Kennis en Innovatie

N.v.t.

Betrokkenheid stakeholders

Overleg heeft plaatsgevonden met de ondernemers in het centrum van Emmen en de omwonenden.

Het eindoordeel van de overige aspecten is een onderdeel van het oordeel op programmaniveau.

PROJECTRISICO'S

Netto risico's boven de risicotolerantiegrens

Er bevinden zich geen nettorisico's boven de risicotolerantiegrens.

eindoordeel projectrisico's

Risico's (zie risicomangement voor uitleg risicoscore)

maximaal 1 projectrisico boven risicotolerantiegrens

2 of 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

meer dan 3 projectrisico's boven risicotolerantiegrens

OVERIG

Opmerkingen

N.v.t.

ALGEMEEN

Algemene informatie	
Projectnaam	De uitvoering van het Plan van Aanpak CvE 2013-2015
Bestuurlijk opdrachtgever	Per thema aangegeven in voornoemd Plan van Aanpak
Ambtelijk opdrachtgever	A.A.W.M. Disch
Hoofd programmabureau	D.M.G.A.P. van Alebeek
Korte omschrijving project	Uitvoering van de overkoepelende en projectoverstijgende activiteiten in het programma CvE.

PLANNING

Planning	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorbereiding: ▪ Uitvoering: 	Zie vastgesteld Plan van Aanpak CvE 2013-2015
Toelichting algemeen / afwijkingen planning PvA	
<p>Op 21 oktober 2014 is door het college besloten tot de instandhouding van (een deel van) de programmaorganisatie van Centrumvernieuwing Emmen tot 1-1-2017. De dekking van de algemene proces- en voorbereidingskosten CvE tot 31 december 2016 ad € 2.500.000 is nader uitgewerkt en middels de (meerjaren)begroting 2016 besloten door de raad. Dekking is niet besteed budget op het investeringsdeel van de begroting algemene proces- en voorbereidingskosten CvE 2015 (€ 600.000) en de bestemmingsreserve Atalanta (€ 1.900.000). De begroting 2016 voor algemene proces- en voorbereidingskosten is nog niet in deze rapportage 2015-3 verwerkt.</p>	
Realisatie	
Afgelopen periode: gerealiseerde producten en belangrijkste activiteiten	Volgende periode: geplande activiteiten en voorziene resultaten
Programmamanagement <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rapportage CvE 2015-2 	Programmamanagement <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rapportage CvE 2015-3
Financieel <ul style="list-style-type: none"> ▪ Accountantscontrole CvE 2014-3 	Financieel <ul style="list-style-type: none"> ▪ Start accountantscontrole CvE 2015-3 ▪ Financieel Meerjarenperspectief Atalanta (FMP) juni 2016
Juridisch/fiscaal <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fiscaal advies huur- en exploitatieovereenkomst Theater/WvO 	Juridisch/fiscaal <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fiscaal advies huur- en exploitatieovereenkomst Theater/WvO
DPE <ul style="list-style-type: none"> ▪ Maand- en kwartaalrapportages DPE ▪ Afhandeling maandelijkse declaraties m.b.t. overbruggingskrediet ▪ Besluit verlenging overbruggingsperiode DPE 2010-2015 	DPE <ul style="list-style-type: none"> ▪ Maand- en kwartaalrapportages DPE. ▪ Afhandeling maandelijkse declaraties m.b.t. overbruggingskrediet. ▪ Begroting 2016 DPE
DPE Next <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gewijzigde Invulling Vriendenaandeel DPE Next ▪ Maandrapportages bestedingen DPE Next ▪ Voortgangsrapportage ABC Nova Q2-2015 inzake realisatie DPE Next ▪ Rapportage expertboard DPE Next (Q3 2015) ▪ 4^e voorschot subsidie en lening voor DPE Next 	DPE Next <ul style="list-style-type: none"> ▪ Maandrapportage bestedingen DPE Next ▪ Voortgangsrapportage ABC Nova Q3-2015 en Q4-2015 inzake realisatie DPE Next. ▪ Opening Wildlands ▪ Monitoring Wildlands v.a. 1 april 2016

<p>Subsidies incl. Innovatie en Economie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Indienen eindafrekening EFRO subsidie ▪ Opstellen midterm review en preview ter verkrijging van de resterende RSP+ gelden (circa € 13,2 miljoen) van provincie Drenthe. 	<p>Subsidies incl. Innovatie en Economie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Verkrijging resterende RSP+ gelden (circa € 13,2 miljoen) provincie Drenthe (locatie Hoofdstraat) o.b.v. midterm review en preview IGO Atalanta. ▪ Uitvoeringskader RSP Bereikbaarheid ▪ Controle SNN EFRO subsidie ▪ Eindafrekening EFRO subsidie
<p>Communicatie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nieuwsbrieven CvE ▪ CvE dag 12 september 2015 ▪ Symposium Emmen Uitgelicht 19 november 2015 	<p>Communicatie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nieuwsbrieven CvE ▪ Plan gebruik en exploitatie ledscherm (1^e half jaar 2016)
<p>Ruimte</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<p>Ruimte</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Integrale visie voor het Centrum van Emmen (2016)
<p>Bouwfase</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Klankbordgroepbijeenkomsten ▪ Realisatie tijdelijke parkeercompensatie (2015/2016) 	<p>Bouwfase</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Klankbordgroepbijeenkomsten ▪ Realisatie tijdelijke parkeercompensatie

eindoordeel planning

Planning

 conform projectplanning

 overschrijding projectplanning zonder gevolgen voor programmakaders planning

 overschrijding projectplanning met gevolgen voor programmakaders planning.

FINANCIËN

Projectbudget

Omschrijving	INVEST / EXPL	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restand krediet	gane verplichtingen (Cost to)	Verwachte afwijkingen
Programmbureau Centrumvernieuwing Emmen							
Programmbureau Centrumvernieuwing Emmen (investering - exploitatie)							
Projectmanagement	INVEST	23	23	0	0	0	0
Administratie en Registratie	INVEST	229.487	229.486	0	1	0	1
Programmamanagement	INVEST	4.733.187	4.739.905	0	-6.718	0	-6.718
Kosten onderzoek nadeelcompensatie	EXPL	2.452	11.852	0	-9.400	0	-9.400
Aandachtsfunct RSPB Prov Drenthe	EXPL	0	397	0	-397	0	-397
Projectbeheersing	INVEST	914.774	843.206	0	71.568	0	71.568
Financieel	INVEST	163.394	203.570	0	-40.176	0	-40.176
Juridisch / Fiscaal	INVEST	615.587	442.333	0	173.254	0	173.254
Subsidies	INVEST	908.673	694.090	0	214.583	0	214.583
Duurzaam economie etc	INVEST	267.031	267.031	0	0	0	0
Communicatie	INVEST	1.437.655	1.369.584	0	68.071	0	68.071
Info Centrum CVE	INVEST	548.153	508.291	0	39.862	0	39.862
Lobby	INVEST	147.927	132.225	0	15.702	0	15.702
Ruimtelijke kwaliteit	INVEST	833.058	850.085	0	-17.027	0	-17.027
Bereikbaarheid Bouwfase (incl coördinatieoverleg)	INVEST	110.829	110.829	0	0	0	0
Technische coördinatie (voormalig ACP)	INVEST	77.159	77.159	0	0	0	0
Bijdrage Vreding	INVEST	0	0	0	0	0	0
Bijdrage parkeergarage 1 (Willinkplein)	INVEST	0	430.916	0	-430.916	-430.916	0
Subsidies promotie CVE	EXPL	200.991	203.492	0	-2.501	0	-2.501
Bereikbaarheid Bouwfase (incl coördinatieoverleg)	EXPL	892.948	893.682	0	-734	0	-734
Technische coördinatie (voormalig ACP)	EXPL	172.739	103.126	0	69.613	0	69.613
MER	EXPL	72.894	72.894	0	0	0	0
Bestemmingsplan Centrum-West	EXPL	357.719	357.719	0	0	0	0
Bestemmingsplan de Verbinding	EXPL	86.399	86.399	0	0	0	0
Verunningen	EXPL	21.193	21.193	0	1	0	1
Overbrugging DPE	EXPL	369.642	368.288	0	1.354	0	1.354
DPE Next	EXPL	1.185.782	1.152.059	0	33.723	0	33.723
Culturele programmering	EXPL	177.440	177.439	0	1	0	1
Proq. bureau (procedures / ruimte)	EXPL	238.921	238.921	0	0	0	0
Onderhoud en beheerplan	EXPL	100.000	40.000	0	60.000	0	60.000
Rente en afschrijvingen	EXPL	6.660.193	6.711.054	0	-50.861	0	-50.861
Totaal		21.526.250	21.337.250	0	189.000	-430.916	619.916
Onvoorzien: investeringen	INVEST	1.421.410	0	0	1.421.410	1.940.529	-519.119
Onvoorzien: exploitatie	EXPL	0	0	0	0	100.797	-100.797
Totaal Programmbureau		22.947.660	21.337.250	0	1.610.410	1.610.410	0
Totale opbrengsten		44.774	44.774	0	0	0	0
Saldo kosten - opbrengsten		22.902.886	21.292.476	0	1.610.410	1.610.410	0
Programmbureau Centrumvernieuwing Emmen - ontwikkelprojecten							
Voorbereiding Centrumplein	INVEST	556.129	556.128	0	1	0	1
Voorbereiding Bijkomende infraverken (algemeen)	INVEST	-1	-1	0	0	0	0
CVE Boulevard Noord	INVEST	99.375	99.375	0	0	0	0
CVE Boulevard Zuid	INVEST	154.002	154.002	0	0	0	0
CVE Kruispunt Ermerweg-ontsl P-zuid	INVEST	72.024	72.024	0	0	0	0
CVE Landschappelijke inpassing	INVEST	98.455	103.397	0	-4.942	0	-4.942
CVE Markt	INVEST	0	0	0	0	0	0
CVE Doortrekken Vreding	INVEST	120.045	120.045	0	0	0	0
Voorbereiding bereikbaarheid Emmen Centrum	INVEST	39.855	39.855	0	0	0	0
Voorbereiding Hondsrugwegtunnel	INVEST	110.677	110.677	0	0	0	0
Muzeval	INVEST	0	8.127	0	-8.127	0	-8.127
Voorbereiding parkeren	INVEST	15.333	15.334	0	-1	0	-1
Voorbereiding gebouw theater / WvO	INVEST	5.357	5.357	0	0	0	0
Voorbereiding locatie Hoofdstraat	EXPL	317.681	318.149	0	-468	0	-468
CVE Provada	EXPL	14.866	14.866	0	0	0	0
Voorbereiding Markt / Entree mensenpark	INVEST	185.096	185.096	0	0	0	0
Totaal		1.788.894	1.802.431	0	-13.537	0	-13.536
Onvoorzien: investeringen	INVEST	335.308	0	0	335.308	322.240	13.068
Onvoorzien: exploitatie	EXPL	0	0	0	0	-468	468
Totaal Ontwikkelprojecten		2.124.202	1.802.431	0	321.771	321.772	0
Totale opbrengsten		0	0	0	0	0	0
Saldo kosten - opbrengsten		2.124.202	1.802.431	0	321.771	321.772	0
Doorbelaasting aan andere projecten	INVEST	1.050.000	800.000	0	250.000	250.000	0
totaal generaal Programmbureau		23.977.088	22.294.907	0	1.682.181	1.682.182	-1

Toelichting projectbudget

In bovenstaand kredietoverzicht zijn boekingen tot en met 31 december 2015 verwerkt. In bovenstaand kredietoverzicht zijn de kredieten t/m 2015 verwerkt. Het krediet 2016 zal in rapportage CvE 2016-01 worden verwerkt.

Bijdrage Parkeergarage Willinkplein 1

In verband met aanpassingen aan parkeergarage Willinkplein 1 ten behoeve van het Centrumplein en de uitbreiding met parkeergarage Willinkplein Zuid is in 2011 een bijdrage gedaan aan parkeergarage Willinkplein 1. De kosten zijn destijds tijdelijk geboekt op het krediet van de algemene proces- en voorbereidingskosten CvE. Bij de begroting 2016 is door de raad besloten om deze bijdrage Willinkplein 1 te dekken uit de bestemmingsreserve Atalanta.

Afwijkingen groter dan € 50.000:

Onderschrijding projectbeheersing ad €71.568

De onderschrijding op projectbeheersing wordt met name veroorzaakt doordat minder kosten zijn gemaakt voor extern advies.

Onderschrijding juridisch/fiscaal ad € 173.254

De onderschrijding op juridisch/fiscaal wordt met name veroorzaakt doordat minder kosten zijn gemaakt voor extern juridisch en fiscaal advies en extern advies op overeenkomsten.

Onderschrijding subsidies ad € 214.583

De onderschrijding op subsidies wordt met name veroorzaakt doordat minder interne uren zijn gemaakt dan geraamd, dan wel op financiën zijn geboekt en doordat mindere externe advieskosten zijn gemaakt dan geraamd.

Onderschrijding communicatie ad € 68.071

De onderschrijding op communicatie wordt met name veroorzaakt doordat een deel van de kosten van de The making of CvE en het boek Centrumvernieuwing worden doorgeschoven naar 2016.

Onderschrijding Technische coördinatie ad €69.613

De onderschrijding op technische coördinatie wordt met name veroorzaakt doordat de adviseur bouwfase minder uren heeft gemaakt dan geraamd en doordat er minder extern advies is ingewonnen.

Onderschrijding onderhoud en beheerplan ad € 60.000

De onderschrijding op onderhoud en beheerplan wordt met name veroorzaakt doordat een deel van de werkzaamheden wordt doorgeschoven naar 2016.

Verwerking budget resultaat 2015

Voorgesteld wordt om het verwachte voordelige resultaat als volgt te verwerken in de begroting:

- € 506.051 toe te voegen aan de post onvoorzien binnen het krediet algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta (Investerings)

Het totaal resterende investeringsdeel van het krediet algemene proces en voorbereidingskosten bedraagt per 31 december 2015 € 2.262.769.

- € 100.329 toe te voegen aan de post onvoorzien Atalanta (exploitatie). De post onvoorzien exploitatie ultimo 2015 van € 100.329 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Atalanta.

Vooruitlopend op de besluitvorming door het college is de toevoeging aan onvoorzien reeds in de huidige rapportage CvE verwerkt.

Dekking

Omschrijving	Krediet / Budget	Werkelijk totaal	Openstaande verplichtingen	restant krediet	gane verplichtingen (Cost to)	Verwachte afwijkingen
Dekking Programmabureau (exploitatie)						
Doorbelasting Atalanta projecten	13.150.000	9.450.000	0	3.700.000	3.700.000	0
Totaal dekking programmabureau (exploitatie)	13.150.000	9.450.000	0	3.700.000	3.700.000	0
Dekking Programmabureau						
Dekking binnen de exploitatiebegroting Atalanta	10.827.086	10.726.757	0	100.329	100.329	0
Totaal dekking programmabureau	10.827.086	10.726.757	0	100.329	100.329	0
Totaal dekking programmabureau	23.977.086	20.176.757	0	3.800.329	3.800.329	0

Toelichting dekking

In bovenstaand kredietoverzicht zijn boekingen tot en met 31 december 2015 verwerkt.

De werkelijke doorbelasting Atalantaprojecten ad € 9.450.000 hebben betrekking op de algemene processen en voorbereidingskosten die zijn doorbelast naar de Atalantaprojecten:

- Hondsrugwegtunnel € 3.250.000
- Boulevard Noord € 250.000
- Boulevard Zuid € 250.000
- Ontsluiting P-Zuid € 250.000
- Verlenging Vreding € 250.000
- Centrumplein € 1.650.000
- Boermarkeweg 1^e fase € 50.000
- Theater / Wereld van Ontmoeting € 3.250.000
- Krusing Hondsrugweg/Ermerweg € 250.000

De werkelijk gedekte exploitatielasten ad € 10.726.757 zijn de werkelijk gemaakte exploitatiekosten tot en met 31 december 2015 die gedekt zijn binnen de gemeentelijke exploitatiebegroting van 2009 tot en met 2015.

eindoordeel financiën

Budget

- geen (verwachte) overschrijdingen op krediet
- verwachte overschrijding
- daadwerkelijke overschrijding